

מבקר העירייה

דין וחשבון

על הביקורות השנתיות

בשנת 2013

יום שני 31 מרץ 2014, כ"ט אדר ב, תשע"ד

תוכן העניינים

<u>עמודים</u>	<u>עמודים</u>
4	א- כתב הגשת דוח הביקורת לראש העיר
5	ב- כללי
6-30	ג- תמצית דוח הביקורת
6-13	1. דוחות עם המלצות פרטניות ליישום
14-30	2. דוחות ללא המלצות או עם המלצות כוללניות
31-89	ד- דוח הביקורת עם המלצות פרטניות ליישום
31-47	1. מתן שירות ע"י עובד עירייה לתושב המצוי בסכסוך עם קרוביו
48-55	2. נוהלי עירייה
56-74	3. ניהול קופות קטנות גני ילדים
75-89	4. שימוש הציבור במתקני ספורט עירוניים- חינוך
90-154	ה- דוחות עם מסקנות והמלצות כוללניות
90-98	1. מפגעי רעש
90-92	1.1. רעש מעבודות הנדסיות בשעות הלילה
92-93	1.2. רעש מאולמות שמחה
94	1.3. רעש ממוזיקת קריוקי
94	1.4. רעש מבית ספר-
94-95	1.5. רעש מנביחות כלב בחצר בית
95-96	1.6. רעש מטיסנים
96-97	1.7. רעש בשכונת מליבו
97-98	2. הטיפול במכתבים אנונימיים
98-114	3. נגישות
98	3.1. פיקוח מעבר בדרך פרטית- מעקב
99-100	3.2. נגישות פרטנית בבתי ספר-מעקב
100-103	3.3. נגישות פרטנית בבית ספר יסודי
103-104	3.4. בדיקת נגישות מעברי חציה ומדרכות
104-108	3.5. נגישות- אי שיבוץ ילדה עם מוגבלות שמיעה בבי" ס יסודי
109	3.6. מתן שירות נגיש
109-110	3.7. נגישות- לחנייה פרטית
110-114	3.8. נגישות- בדיקה כוללת של ביצוע הוראות החוק

115-116	4. פיטורי עובד בסמיכות לקבלתו במכרז- מעקב
117-122	5. התקשרויות בפטור ממכרז
123-129	6. בדיקת עבודת סייר בשיטור העירוני
130	7. סידור פונטים של גיליונות שעות עבודה- משאבי אנוש
130-139	8. חיובים והנחות בארנונה
130-132	8.1. תוספת חיוב בארנונה
132-139	8.2. הנחה רטרואקטיבית בארנונה לגמלאי
139	8.3. דחיית הנחת נכס ריק ללא נימוק
139-140	9. הדברת מזיקים
140-142	10. טיפול פיקוח ההנדסה
140-141	10.1. במבנה מסוכן
141-142	10.2. טיפול באיסכורית על פרגולה
143-145	11. מענה לפנייה שכללה דברי נאצה
145-146	12. תלונה כוזבת על חיוב כפול של היטל כביש
146-147	13. דרישה מהעירייה לשיפוץ נכס אישי
148	14. חיוב לקוי באגרת שילוט
148	14.1. הטלת אגרה על גורם לא מעורב
148	14.2. אי הענות להשגה על סכום האגרה
149-151	15. טיפול מחלקת החניה ב-
149	15.1. גביית גזרי דין פיקוח עירוני – מעקב
149-150	15.2. ערעור על דוח חניה
150-151	15.3. רכב נטוש
152	16. מחסור בדיו במכונת הביול
153	17. הגהות על צו המסים בטרם פרסומו
153	18. זימון מתנגדים לוועדה לתכנון ובניה
153-154	19. תלונה כוזבת על התנכלות

לכבוד
מר יוסי שבו
ראש העירייה

אדוני ראש העירייה,

הנדון: דוח על ממצאי הביקורת לשנת 2013

בהתאם לסעיף 170ג הריני להגיש דוח על ממצאי הביקורת לשנת 2013, הדוח מפרט את העבודות שבוצעו והם כוללים גם את המסקנות וההמלצות.

דוחות מסכמים אלו, נמסרו לך מיד עם ביצועם, ולחלקם כבר בוצעו ויושמו ההמלצות, וחלקם בהליך בדיקה, דוחות אלו לאחר הערותיך והשלמות במידה ויבקשו יועבר לוועדה לענייני הביקורת, ולאחר מכן לאישור המליאה ומשם לצוות לתיקון ליקויים שידון בדרכים ובמועדים לתיקון הליקויים ומניעת הישנותם.

הדוחות השנה כוללים מעקב אחר ישום המלצות ביקורת שבוצעו בעבר, עבודות ביקורת חדשות לפי תוכנית הביקורת, ביקורות מתוך נסיבות של קבלת תלונות כממונה על התלונות וכמבקר ועדת בניין עיר, ביקורות לפי דרישת ראש העיר, לפי דרישת הועדת לענייני ביקורת ולפי פניות מאת מבקר המדינה.

ליישום המלצות הביקורת ושיכלול כלי הביקורת חשיבות רבה לקידום וייעול המערכות הפועלות בעירייה, כשעבודת הביקורת מתבצעת על פי החוק, התקנות וההנחיות, תוך שמירה על המדיניות העירונית לפעולות למען ולטובת תושבי העיר. ברצוני לציין את שיתוף הפעולה מעובדי העירייה ואת פעולותיהם ליישום המלצות הביקורת.

בכבוד רב,

שלמה אליהו, רו"ח
מבקר העירייה
וממונה על תלונות הציבור

ב. - כללי

מבנה דוח הביקורת נעשה בהתאם לתוצאות ומשקל הביקורת, כאשר הופרד בין דוחות ביקורת שתוצאותיהן העלו המלצות פרטניות ליישום, לבין דוחות ביקורת שתוצאותיהן העלו המלצות כוללניות או שכלל לא עלה שם המלצות ליישום. את עבודת הביקורת ביססתי על: חוקים, תקנות, נהלים, הנחיות, מידע ספציפי, מידע מקצועי ומשפטי, תוך המשך קידום ושכלול כלי הביקורת.

הדוח כולל השנה 4 נושאים עם המלצות פרטניות ו-19 נושאים עם המלצות כוללניות או שאין בהם המלצות כלל. נושאי הביקורת אוגדו בדוח על פי נושא או מחלקה. בסה"כ בוצעו השנה 42 עבודות ביקורת, ומכיוון שרק ב-4 עבודות מתוך 42 ישנם המלצות משמעותיות, מלמד אותי הדבר על האיכות הניהולית והביצועית הקיימת במערכת, עם זאת שמתי לב כי היכן שיש במערכת נהלים מסודרים אזי הרמה הביצועית גבוהה יותר, וכך ניתן השנה הדגש לשיפור וקידום הנהלים מתוך התפיסה שנהלי העירייה ביותם מאוגדים ומעודכנים יכולים להטיב ולקדם שלב נוסף באיכות הניהולית והביצועית ואף לצמצם ולמנוע סיכונים, ולאלו שאולי חוששים מקשיחות ביצועית אומר כי אין הנהלים מיצרים זאת, אלא נהפוך הוא שכן מתאפשר גמישות ניהולית עם התקדמות והתפתחות מתמדת ברמות המידע והביצוע, כשיש אפשרות לשלב בתוך הנהלים: ההנחיות החוק על תקנותיו ותקניו, חוזרי מנכ"ל, כללי אתיקה ארגונית שהעירייה קיבלה על עצמה, מדיניות והנחיות עירוניות ספציפיות והכול באופן גמיש הניתן לקידום ושכלול. לשם כך המלצתי על יציאה למכרז לצורך ארגון כלל הנהלים הארגוניים הפנימיים וחוצי הארגון, שלכולם יהיה אחיד, כאשר הנהלים הפנימיים ירוכזו עפ"י נהלי אב פר אגף ותת נהלים פר מחלקות ומדורים, דהיינו לא יהיו עוד נהלים מפוזרים, או כאלו חד פעמיים שישכחו או שייעלמו, כולן כמו יאורגנו כמו מסדר, ויהיה קל לשנות להוסיף או לגרוע, והם יעמדו באופן יצוק ותמידי לנגד עיני כל עובד ועובד כשמדי תקופה יעשה לעובדים לימוד מרענן לצורך הבנה ביצועית כוללת וספציפית. מבין שאר ההמלצות אציין את הצורך בקידום רמת השירות לעובדים הבאים במגע עם ציבור שחלקו נוקשה או עוין ואו הזקוק לשירות נגיש, את הצורך בעריכת טופס חדש למתן הנחות נכס ריק ומתן נימוק בעת דחיית בקשה להנחה זו, את הצורך בבדיקת קבצי ביטוח לאומי הנקלטים לשם מתן הנחות אוטומטיות בארנונה, את הצורך בסגירת חוב צהרון לבעל מינימרקט שנבע מהתנהלות לקויה של מנהלת הצהרון ומנהלת ג"י שלא עמדה על ביצוע עבודה עפ"י הנהלים, ועל שכלול ההגנה הנדרשת בעת הגשת תביעות נגד העירייה בכך שאלו שתובעים ימלאו שאלון מיוחד.

ג. - תמצית דוח הביקורת

1. דוחות עם המלצות פרטניות ליישום

1. מתן שירות ע"י עובד עירייה לתושב המצוי בסכסוך עם קרוביו

א. תקציר

הבדיקה החלה לאחר הגשת תלונה חמורה כנגד פקידת הרישוי על התנהלות לא תקינה, בירור מידי העלה כי אין בתלונה אמת ולא היה דופי בהתנהלות העובדת, לפיכך הוא החל לאיים גם על מבקר העירייה בהשגת תוצאות בדיקה שישבעו את רצונו, מה שהביא לבדיקת עומק זו ולמסירת תוצאותיה יועצ"מ, כאשר הבדיקה העלתה כי זו לא הייתה הפעם היחידה שבה הכפיש את עובדי העירייה עד כדי הכפשות פליליות, וכי הוא נקט בשיטה זו כמעט בכל מגע עימם ולמעשה הלך כנגד 5 עובדים, כאשר על 2 מהם איים בהגשת תביעה ללא הוכחת נזק. בתלונותיו נמצא הצגת מצג שקרי, דרישה ופנייה לגורמים לא מעורבים, הנחת הנחות שיפוטיות הסקת מסקנות מעוותות, התרסה כנגד עובדים פגיעה בכבודם הפעלת לחץ לא הוגן עליהם וחיפוש מדון וריב עימם, וכן ניסיון להטיית משפט, בעוד שהוא מקבל שירות טוב ואיכותי.

במהותה של התלונה דובר על סכסוך משפחתי כבד של יורשים על בעלות על נכס שטרם הוכרעה ע"י בית המשפט, כאשר במהלך המשפט נעשו פניות התובעים לעירייה ועובדיה. נמצא כי בהגשת התלונות כנגד העובדים הייתה שיטה לעורר פרובוקציות תוך התעלמות מהבנת החוק בכדי להשיג מטרות ייעודיות, יעדים שלא היו זוכים להם לולא אותם פרובוקציות שעוררו.

התלונה גם הביאה לבדיקה לגבי הנחת נכס ריק שמסקנותיה היו כי ניתנה הנחה לנכס המצוי בסכסוך יורשים למרות שהנכס לא היה נקי מכל חפץ וזאת מכיוון שאין אחידות בהירות וחשיפת מידע לציבור באלו מקרים ההנחה ניתנת ובאלו אין זכאות, לגבי הגובל של מגיש התלונה נמצא כי כנגד הנכס עומד ותלוי צו הריסה שיפוטי שלא יושם מהנימוק של חוסר עניין לציבור, אלא שנמצא כי מסקנה זו אינה יכולה להתקיים לאחר שנקבע גזר הדין, נמצא גם שפיצול יחידות הדיור אינו תואם את תקנות פיצול דירות מ-20/12/2011.

ב. המלצות

בעקבות הבדיקה הועלו ונמסרו ההמלצות הבאות:

1. צו הריסה שיפוטי כנגד הגובל של המתלונן- אין מנוס מיישומו או לחלופין הוצאת היתר לגביו.
2. התאמת פיצול יחידות הדיור בחלקה בה מצוי הנכס לתקנות פיצול דירות מ-20/12/2011.
3. הנחייה לעובדים לגבי מתן תשומת לב וקבלת החלטות שקולות מאותם

מתלוננים מעוררי פרובוקציות הבאים להשיג מטרות ייעודיות, (כגון מקרה זה שבו ניתן הנחת נכס ריק למרות אי עמידה בקריטריונים, וניסיון פגיעה בעובדת בעת ניהול משפט נגדה על סכסוך ירושה).

4. הנחת ארנונה לנכס ריק- הכנת טופס חדש שרק באמצעותו מילוי ניתן יהיה לבקש הנחת נכס ריק, כשלא תהיה אפשרות אחרת או נוספת לקבלת הנחה, ושבו ירשמו:

- א. פרטים מזהים של המבקש/ת: שם, ת.ז., כתובת, מסי' טלפון, זיקה לנכס.
- ב. פרטים מזהים של הבעלים במקרה והמבקש/ת אינו בעל הנכס.
- ג. פרטים על מצב הנכס: קיים/נהרס/הרוס בחלקו, תיאור הנכס-תקרה, ריצפה, נכס פרוץ, מבנה מסוכן (אישור מהנדס), חפצים בנכס.
- ד. הצהרה על מועד הפיכת הנכס לא ראוי לשימוש.
- ה. אישורים מצורפים: דוח מהנדס, צו איסור שימוש, תמונות הנכס.
- ו. הצהרת מבקש בדבר אמיתות המידע, שלמותו, התחייבות להודיע על כל שינוי שיחול בשימוש בנכס או במצבו.
- ז. תצהיר עו"ד/רשם ביהמ"ש.
- ח. הסברים למילוי הטופס, לגבי: מילוי הטופס, הבסיס החוקי למתן ההנחה, הזכאות להנחה, באילו מקרים לא תינתן הנחה או שתינתן הנחה חלקית, והודעה של 7 ימים בטרם הנכס חזר לשימוש.

לביקורת נמסר כי מחלקת הגבייה נערכת מחדש להוצאת הטופס.

2. נוהלי עירייה

א. תקציר-

השנה ערכה הביקורת בדיקת הנהלים הקיימים בארגון מתוך מטרה לבחון את ההסתמכות עליהם, את החשיבות שניתנת להם, את מידת העדכון המתבצעת בהם, ואת התאמתם להוראות והנחיות החוק כולל אלו המתחדשים ומשתנים, ולמדיניות העירייה.

לנהלים קיימים מעודכנים ולאילו החדשים חשיבות רבה באשר לקביעת מדיניות העירייה בקשר לתהליכים ארגוניים, תהליכי עבודה תקינים ועבודה על פיהם, סמכויות ותחומי אחריות; לתפעול שוטף של העירייה באופן קבוע וידוע מראש על פי: החוק, הכללים המוסכמים של פעילות ארגונית, עקרונות המדיניות של ראש העירייה; להבטחת המשכיות אחידה בתפעול העירייה עם החלפת בעלי תפקידים; לתיאום בין האגפים והיחידות במנהל העירייה; לבקרה וביקורת תקנית על דרכי הביצוע; צמצום סיכונים העלולים לפגוע בארגון; וביצוע פעולות עפ"י חוקים, תקנות, תקשיר מחייב וחוזרי מנכ"ל.

נוהלי הארגון מורכבים מ:

1. נהלים פנים יחידתיים- נהלים פנימיים ביחידות הארגון שאין להם כל השפעה והשלכה מעבר ליחידה שבה יושמו.

2. נהלים חוצי ארגון- נהלים בעלי השפעה והשלכה על יותר מיחידה אחת בארגון. ממצאי הבדיקה העלו כי אין עדכון הנהלים באוגדן נהלים חוצי ארגון, נהלים חוצי ארגון חדשים נכתבו שלא בהתאם להליך שנקבע בנוהל הנהלים, אין אחידות בהתייחסות היחידות בעירייה לנהלים פנים מחלקתיים, נהלים פנים ארגוניים במחלקות נכתבו בחלקם שלא עפ"י המבנה האחיד הרשום.

ב. המלצות-

1. יש לפעול בדרך של מכרז לבחור ממומחה בעריכה ויישום נהלים שיוביל את עריכת נהלים חדשים וריענון הקיימים בכל הנוגע ל:
 - א. נהלים חוצי ארגון- ששם יש לבחון את כלל הנהלים שמאז שנת 2001 לא חל בהם שינוי, לבדוק את התאמתם עפ"י החוקים, התקנות, חוזרי מנכ"ל והוראות והנחיות חדשות ונוספות.
 - ב. הנפקת נהלים חוצי ארגון חדשים (לפי המבנה שנקבע בנוהל הנהלים-נספח 1), כגון נוהל "ביקורת יישום נהלים", שתפקידו ליישם את הנהלים, הפצתם והטמעתם באמצעות הדרכות, סקרי הטמעה, ופרסום עדכונים חדשים, נוהל ביטחון הקשור לכל ענין המערך הביטחוני והפיקוח, ונוהל נגישות עפ"י חוק השוויון ותקנות הנגישות.
 - ג. נהלים פנים ארגוניים חדשים וקיימים שבם יש ליצור: נוהל מרכז אגפי, תת נהלים מרכזים מחלקתיים, תת נהלים מרכזים מדוריים המקושרים לנהלים פנימיים והכול יקודד כלל מערכת אחיד. (אפשר לפי המבנה שנקבע בנוהל הנהלים - נספח 1), לשם כך יש לעבור על כלל הנהלים בארגון (מלבד נהלי Izo שאליהם יש להתייחס כאל נהלים ייחודיים ולסווגם בנפרד) לעבדם מחדש ולאחדם במידת הצורך, מכיוון שחדשות לבקרים מונפקים הוראות חוק, הנחיות חדשות וכן נושאים חדשים לטיפול, יש לבנותם במנה גמיש המאפשר שינוי וחיבור לחוקים והנחיות.
 - ד. בהתייחס להמלצה לעיל- לא אחת נמצא בנהלים הליך שלו נוהל/פירוט מורחב יותר בנוהל אחר (לדוגמא: חינוך גני ילדים פתיחת קייטנה-גביית כספי הורים קשור לחינוך ניהול קופה קטנה, ניהול קופת הורים, חינוך ספורט פרסום ושווק חוגי ספורט), על כן מומלץ להרחיב וליצור נוהל לכלל ענפי החוגים ובנוסף יש קשר להשכרת מתקני ספורט שכן חלקם מושכרים לחוגים.
2. יש לפעול להטמעת נהלים חוצי ארגון ונהלים פנימיים ביחידות הארגון, בדרך שתכלול בין השאר הדרכות קבוצתיות ואישיות אחת לרבעון.
3. יש להנחות את מש"א בתיאום עם מנהל אגף/מחלקה לספק לכל עובד חדש את הנהלים הרלוונטיים שיהיו לו שמישים בעבודתו.
4. עם החלפת מנהל מש"א, יש לקבוע את האחראי לטיפול בנהלים חוצי ארגון, וכן

לקבוע בכל יחידה אחראי לעדכון, חידוש, מעקב, הדרכה, שמירה והפצה של הנהלים.

5. יש לדאוג לאחסון נהלים חוצי ארגון והנהלים הפנים מחלקתיים במערכת ה"OUTLOOK" בתיקים הציבוריים כדי שתהיה אפשרות נגישה לעובדי הרשות, וכן לדאוג שיופיע באייקון על צג כל המחשבים השמישים שברשות העובדים, ולגבי הנהלים הפנימיים חשוב לדאוג לרשום את כולם במחשב ולסדרם עפ"י אגפים ומחלקות.
6. יש למנות מקרב עובדי העירייה "אחראי על הנהלים", שלו יהיה תפקיד מרכזי בקבלת הצעות לנהלים חדשים או לעדכונם, לוויו יזום של כלל ההליך עד ליישום בפועל ובצוע עדכונים שוטפים.

3. ניהול קופות קטנות גני ילדים

א. תקציר

הבדיקה בעקבות בקשת המנכ"ל לבדוק תלונה על התנערות מאחריות מתשלום חוב לבעל מיני מרקט שכונתי ע"י גננת וע"י מפעילת צהרון שהייתה גם הסייעת שלה בגן ר. עבור רכישת מצרכים לגן עירוני, כאשר ניסיונות לפתור את הסוגיה ע"י מנהל הרכש, מנהלת גני הילדים, ומנהלת אגף החינוך לא צלחו, לפיכך מצאתי לנכון לבדוק הנושא ואף להעמיקו לכדי בדיקת ניהול הקופות של ג"י. מהממצאים עולה כי יש נהלים והנחיות לניהול קופה קטנה שלא עבדו על פיהן, ולא נתנו להן משקל רגיש מספק לסכנות הכרוכות בניהולן, והמסקנות קשות בעיקר על מנהלת הצהרון שמשכה סחורה מהחנות בלא הסכמת הגננת שהייתה אחראית על כספי הקופה, על מנהלת גני הילדים שגילתה אדישות לאי התנהלות תקינה עפ"י ההנחיות של הקופה שגם היא לא פעלה על פיהן, ועל הגננת שלא הייתה נחרצת דיה לעמוד מול מפעילת הצהרון ולדרוש שלא להוציא כספים שלא לצורך, לא פנתה בדרישה לבעל המינימרקט להפסיק ולספק סחורה לצהרון ולא פנתה להתלונן על התנהלות מנהלת גני הילדים בנושא. קיימת גם אחריות משנית המוטלת על משאבי אנוש שאינו פועל בשילוב אגף החינוך להנפקת כתבי מינוי למובילות הצהרונים והקייטנות, שיש בהם כדי להצביע על מידת אחריותן לביצוע עבודה נאותה מצדן. ממצאים נוספים בניהול קופות אלו והקופות בכללותן הראו כי ישנם רכישות ומשיכות לא תקינות, כמו כן הגזברות אינה מטיבה עם קופות המתנהלות באופן תקין ומשחררות להן כספי תקציב במידי, אלא מתייחסת לכלל הקופות באופן כוללני ומענישה בכך את מי שמתנהל באופן תקין וגם לא קבעה

נוהל טיפול בקופות החורגות מהתקציב וכן לא מציינת את מועד סיום בקרת הקופות והעברת התשלומים, אין היא מבצעת הפרדה תקציבית מתבקשת של קופות הבוקר מהצהרונים, לא קובעת תקציב לניהול קופות הקייטנה והנחייה מפורטת לרכישת מזון מהקופה הקטנה לצהרונים, וכן לא רשמה בנוהל איסורי שימוש כגון: איסור רכישה בהקפה כפי שעלה מדוח הביקורת.

ב. המלצות

ביסודן של ההמלצות להימנע ממקרים אלו, ליעל את ניהול הקופות, ולקבוע את האחריות לגבי החוב שנוצר.

1. אחריות לחוב בעל המינימרקט- **אני מוצא שעל העירייה לשלם את החוב**

לבעל המינימרקט ולתבוע אותו ממנהלת הצהרון.

2. פיצול קופת הצהרון מקופת הגן- מומלץ לנהל 2 קופות במקרים בהם הגנת

אינה מפעילת הצהרון, זאת בעקבות המקרה הנדון שבו מנהלת הצהרון

התנהלה בלא תאום ובחוסר אחריות לגבי הקניות לגן.

3. ייעול הפיקוח והתשלומים לקופות-

א. לוחות זמנים לאישור תשלום לקופות- מומלץ שלא יהיה מעבר ל-30 יום.

ב. הפרדת ביצוע בין הקופות- מומלץ שבעת קבלת הריכוז והחשבונות לא

להטיל גזרה שווה על כל הקופות, כך שכל גנת שהשלימה כיאות את

מסירת המסמכים תקבל את התשלום בפרק זמן קצר שלא יעלה על 10

ימים, ובכך יתאפשר לה המשך ניהול יעיל של הקופה. ואין להעניש גנות

הפועלות ביעילות לגנות הנוקטות סחבת בטיפול ברישום ובניהול הקופות.

מבחינת מנהלת ג,י ענין זה יתאפשר ע"י קביעת לוחות זמנים לקבלת

החומר, אפשר של 14 יום ומי שתאחר הטיפול הבא יהיה כעבור 60 יום, וכך

גם לגבי הבדיקה והתשלום שיתארך ב-30 יום.

ג. חשבונות ורכישות לא סבירות- מומלץ שלא יתאפשר החזר בגין קבלות/

חשבוניות בשעות שאינן סבירות, בשל אסמכתאות שלהן תאריך החורג

מעבר ל-30 יום מתקופת הדוח, של הוצאות מעורבות: אישיות ולצרכי

הגן יחדיו, של אסמכתאות לא מקוריות, של חשבוניות/קבלה שבתוכם

נעשו תיקונים ידניים, של חשבוניות הרשומות בעיפרון, של התקשרות

לאורך זמן עם ספק קבוע, של חשבוניות שאינן מפרטות את פרטי הקניה,

ושל קבלת חשבוניות עוקבות.

ד. חותמת שולם- לאחר הבדיקה ואישור לתשלום מומלץ שעל דפי מעקב

קופה קטנה ועל מסמכי קבלה/חשבונית תופיע חותמת שולם בתאריך.

ה. ספירות קופה וביקורי פתע - מומלץ כי יתבצעו בקורות פתע באופן מדגמי

ושם ייבדק הליך הרישום וטיב המסמכים התומכים בהוצאות, כמו כן

יבוצעו ספירות פתע להתאמת יתרת הבנק ליתרה הרשומה בקופה, מומלץ כמי שתנהל ותערוך את הבדיקות זו הבקרת מטעם הגזברות בתאום בשיתוף רכזת מחלקת ג"י, בכל בדיקה כזו מסקנותיה יועברו לגזבר, מנהלת אגף החינוך ומנהלת ג"י.

- ו. ליבון צרכים- מומלץ כי רכזת מחלקת ג"י תפנה למנהלות הקופות במטרה ללבן צרכים, בעיות וקשיים, תעלה את ממצאיה בכתב, תעבירם לגזבר למבקר ולמנהלת ג"י, שלאחר בדיקתם יישקל קידום נוסף בהליכי הביצוע.
4. ייעול ניהול הקופות- מומלץ שהרישומים בטופס מעקב קופה ייעשו במידי עם קבלת האסמכתאות ובכל מקרה לא יאוחר מ-24 שעות. יש להחתיים את מנהלות הקופות על מגבלות שימוש, על אחריותן לאי החרגה תקציבית והחרגה מלוחות זמנים לעריכה ומסירת החומר, על שימוש בכספים אך ורק לצרכים שנקבעו ועל המצאת מסמכים תקינים שלא חורגים בזמן הביצוע, ולא כוללים הוצאות מעורבות אישיות ולצרכי הגן יחדיו. בכל טופס מעקב קופה קטנה יש לרשום את סך התקציב המאושר לתקופה.
5. קידום נוהל קופת ג"י מורחב ואחיד – אשר יכלול את ניהול כלל קופות ג"י :
 - גן בוקר, צהרון, קייטנה, וקופת הורים ויכיל את הנהלים הקיימים כולל הנוהל החדש שנכתב בגזברות, מתוך מטרה למניעת סטיות ופרשנויות בניהול הקופות העלולות להביא להחרגה בשימוש, על כן מומלץ להוסיף בנוהל החדש והכולל שיתהווה את הנושאים הבאים :
 - א. איסור רכישת מזון לגן בוקר.
 - ב. קביעת סכומי תקציב קופה קטנה לקייטנות והגדרת המוצרים המותרים לקניה.
 - ג. תשלום לספקים במזומן באמצעי תשלום מקובלים שק/אשראי/מזומן ואיסור רכישה ותשלום בהקפה.
 - ד. פרוט של חומרי הניקוי והציוד המתכלה המותרים ברכישה (לדוגמא : מטאטא, מגב, פח אשפה, סכין, סמרטוטים), ובכך למנוע פרשנויות מיותרות לגבי המותר והאסור לרכישה.
 - ה. יש לבחון שינוי תקציבי בעת הוספת הפחתת ילדי גן במהלך השנה.
 - ו. יש לקבוע בנוהל העברת מקדמות לגנים חדשים ולגננות חדשות.
 - ז. יש לקבוע בנוהל הנחיות במקרים של חריגה הגבוהה מתקציב (בפועל מתאפשר היום חריגה של 5%).
 - ח. יש להגדיר סכום הוצאה חד פעמית שמעליו יצטרך אישור מנהלת ג"י.
 - ט. יש להגדיר בנוהל את חובת הדיווח בעת סגירת הקופה (מועד סגירה,

- דיווח על יתרות, אישור בנק) ואת הטיפול בעודפי תקציב, וההסברים הנדרשים בעת שימוש המופחת ב-10% לפחות.
- י. יש להחתים את מנהלי הקופות על טופס אחריות לניהול קופה קטנה ובו יירשמו הליכי ביצוע עפ"י הנוהל המצורף ומידת האחריות הנדרשת, ועל אי תשלום במקרים חריגים.
- יא. יש להגדיר מסמכים שלא יאושרו כמפורט בסעיף 3 לעיל, וכן איסור שימוש בעפרון ואיסור מחיקות והשמטות.
- יב. יש להגדיר בנוהל את הטיפול בעודפי כספי הקופות, ואת הטיפול בחסרים.
6. על הגזברות לקבל החלטה לגבי ההתייחסות לעודפים שהצטברו בקופות, בנוסף בשום אופן לא לקבל אסמכתאות לאחר סגירה ומסירת דיווח שנועדו לצמצם עודפים, כמו כן יש לקבוע מדיניות לגבי החסרים בקופה ולעגן את ההחלטות בנוהל. (לאפשר חריגה עד 5%).
7. מכיוון שנמצא כי משאבי אנוש בשילוב עם אגף החינוך אינם מוצאים כתבי מינוי למובילות הצהרון ולמנהלות הקייטנות, מומלץ כי יוצאו כתבי מינוי כאלו וימסרו להם בכתב תדריך לפעילותן הנדרשת.

4. שימוש הציבור במתקני ספורט עירוניים - חינוך

א. תקציר

מתקני הספורט העירוניים ממוקמים ברובם בבתי הספר, העירייה מתוך רצון לעודד את הספורט העממי מאפשרת לציבור שימוש נרחב במתקנים לרוב בשעות הערב בזמן שלא מתקיימים בהם לימודים, באולמות הספורט התגבשו חוגים ביוזמת ובעידוד העירייה, הוקמו קבוצות ספורט שלהם נקבעו: שימוש קבוע באולמות ספורט, לוחות זמנים עם מחזוריות שבועית לקיום הפעילות, וראשי קבוצות הדואגים לקיום הפעילות ולגביית דמי חבר.

הביקורת נעשתה בעקבות בקשת המנכ"ל לבדוק כיצד אירע שמשנתף לא רשום בחוג כדורסל ללא מדריך בבית ספר ה"תומר" בשנת 2008, תבע את העירייה על נפילתו בעת משחק בביטוח תאונות אישיות, ולאחר שכבר זכה בתביעת צד ג'. רכישת דמי ביטוח תאונות אישיות נעשתה למרות אי המחויבות לכך למשתתפי חוגי הספורט ביוזמת העירייה הכוללים: אופנים, אתלטיקה קלה, התעמלות, כדורסל, טיסנאות, וקט-רגל בליגת הקיץ הייתה מקובלת עד 01/09/2011, ומאז בעקבות תביעה זו הפסיקה העירייה לגבות ולשלם עבור ביטוח תאונות אישיות למשתתפים בחוגי הספורט ביוזמתה, ומה שנגבה מאז ממשתתפי חוגי הספורט וחוגים אחרים זה רק תשלום עבור שכירת זמן שימוש באולמות ובמגרשים, כאשר

המדיניות היא שכל משתתף כולל אלו הבאים מעמותות ספורט נתמכות **יבטח את עצמו בביטוח תאונות אישיות** לפי ראות עיניו כשהעירייה לא מתערבת בעניין. בהיבט החוקי לעירייה 3 נהלים הקשורים לתחום הספורט, בנושא קיים גם הוראות חוק הספורט, התשמ"ח-1988, תכנית הלאומית לקידום אורח חיים פעיל ובריא-א-א(אזורה בממשלה 08/12/11) וכן הנחיות משרד החינוך להבטחת בטיחות בשיעורי חינוך הגופני.

בדיקת התביעות שהוגשו העלה נקודות צל רבות בקשר לחקירת התובע, ובקשר להתנהלות העירייה בכך שלאף משתתף בחוגים ללא מדריך לא היה ביטוח במועד תביעה, על כך שלא ניתן הסבר לאי ביצוע בדיקה על אי הכללת התובע ברשימת המבוטחים למרות שהרשימות עודכנו שבוע וחצי לפני כן, ועל כך שהעירייה לא התגוננה על האשמה לאי תחזוקה נאותה של מתקן הספורט נשוא התביעה, על אופן מתן עדויות התביעה, על אופן איסוף המידע לגבי התאונה. ממצאים נוספים העלו כי אין עדכון שוטף למשתתפי החוגים ללא מדריך ולא קיים נוהל/הנחייה בנושא, ההחלטה לביצוע ביטוח תאונות אישיות הבאה להטיב עם משתתפי החוגים לא הביאה בחשבון את הסכנות לעירייה הכרוכות בפעולה שלא בגדר סמכויותיה. בהליך גביית הכספים נמצאו חסרונות רבים ברישום ההליך ובביצועו והתעלמות מהוראות חוק הספורט באשר לגביית דמי שימוש במתקן של המשתתפים בחוג. בנושא שמירת המתקן עולה כי לא ניתנה מספיק הדעת ולא הייתה רגישות מספקת לשמירת האולם מחשש לתאונות ותביעות.

ב. המלצות

ביסודן של ההמלצות שיפור נהלים קיימים שניתנו בדוח המפורט, פיתוח תכנית אב לספורט לא הישגי על פי מתווה התוכנית הלאומית לקידום אורח חיים פעיל ובריא, כתיבת שאלון לתובע במקרים בהם תובע נזקי רכוש/גוף את העירייה לא השתכנע לרדת מתביעתו, ניהול רשימות מעודכנות לאלו המשתתפים בחוגי ספורט ללא מדריך, תיעוד פעילות ספורטיבית שנעשית ע"י מדריך או אגודת ספורט ואימות קיום ביטוח צד ג', וביטוח אחריות מקצועית כשבהסכמים עימם ירשם כי אין העירייה מחויבת עפ"י חוק ואף אינה מבצעת ביטוח תאונות אישיות וגם לא ביטוח אחריות מקצועית וכי אלו המשתתפים ועוסקים בפעילות ספורטיבית עושים זאת מטעמם ועל אחריותם בלבד. לצד השיפורים המוצעים של נהלי הספורט, מוצע לבחון נוהל אחיד וממצא של כלל נהלי הספורט (כולל נוהל 46- בקרת פעילות), שכן רב המשותף בין הנהלים וששם יכולה להתבצע חלוקה לרמות שונות.

2. דוחות עם מסקנות והמלצות כוללניות.

1. מפגעי רעש

א. תקציר

במהלך השנה התקבלו מספר תלונות באשר למפגעי רעש, ובניהם:

1.1. רעש מעבודות הנדסיות בשעות הלילה

1.2. רעש מאולמות שמחה

1.3. רעש ממוזיקת קריוקי

1.4. רעש מבית ספר

1.5. רעש מנביחות כלב בחצר בית

1.6. רעש מטיסנים

1.7. רעש בשכונת מליבו

ככלל עלה מהבדיקה כי טיפול העירייה בנושא תלונות על מפגעי הרעש היה תקין, חלק מהתלונות כלל לא היו מוצדקות והעידו (כמו בדיקות נוספות שנעשו) על רגישות המתלוננים לרעשים ולא דווקא על מפגעי רכש, בחלקן נעשתה בדיקה בשטח בכדי לבחון את ואף להביא להרגעת המתלוננים ומציאת פתרונות במידת הצורך.

2. הטיפול במכתבים אנונימיים

א. תקציר

לבקשת מנכ"ל העירייה נבדק מכתבים אנונימיים רבים שהתקבלו מאז תחילת 2012 ועד 02/2014 כשהחשד היה שכולם מגיעים מאותו גורם, בסה"כ התקבלו באותה תקופה 79 מכתבים כשרובם באמצעות מעטפות משוב של העירייה שנשלחו בדואר, ברוב המכתבים נטען להתנהלות לקויה של עובדי מחלקת הביטחון ושל מנהליו, ומקצתן היה הכפשת עובדי מחלקות אחרות. מכיוון שמצאתי כי מכתבים אלו יש בהן בכדי לפגוע בפעילות הסדירה של המחלקות אליהן הם הופנו, אזי קיבלתי לידי את כל התלונות ופילחתי אותם לפי: תאריך קבלה, אפיון, הגורם האנונימי המתלונן, הגורם הניילון, ומהות התלונה, בכדי לבחון אפיונים משותפים שיסייעו באיתור השולח ואיתור גורמים אפשריים למשלוח המכתבים, בבדיקה עלה גם כי הופיעו בעיקר 2 שמות עובדים ממשים שהוצגו כמטיבים ומסייעים להתנהלות העירייה, לפיכך בוצעה שיחה תקיפה עמם, תוך שהם הוזהרו מחקירה העלולה להתבצע נגדם, ומאז פסקו המכתבים האנונימיים מלהגיע.

3. נגישות

3.1. פיקוח מעבר בדרך פרטית- מעקב

א. תקציר

הביקורת משנת 2011 לאחר הגשת תלונה למבקר המדינה על מסוכנות בתנועת רכבים עקב חסימת מעבר בכביש פרטי דו-סטרי ע"י מכוניות חונות, כשבכביש יש קו הפרדה לבן שאינו מאפשר מעבר לנתיב השני, שנה קודמת דווח כי וועדת התנועה החליטה לתכנן תכנית תנועה למקום ולהמליץ לבעלי הנכס ליישמו. השנה נמצא כי בעלי השטח אימצו את התוכנית שהכינה העירייה ודאגו לשפר את התנועה במקום, ותשובה בהתאם נמסרה למבקר המדינה.

3.2. נגישות פרטנית בבתי ספר-מעקב

א. תקציר-

אשתקד בעקבות בדיקת מבקר המדינה נעשתה ביקורת על הנגשה פרטנית בשני בתי ספר" ב-"תיכון בן גוריון" ו-ב-"התומר", כאשר ב"בן גוריון" הושלמו העבודות ו ב"תומר" נותר עדיין לבנות מעלית כשהפעילות בנושא כבר החלה.

3.3 נגישות פרטנית בבית ספר יסודי-

א. תקציר-

הבדיקה בעקבות פניית פיזיותרפיסטית מקופת חולים מכבי בבקשה לביצוע הנגשה פרטנית עבור ילד עם מוגבלות מוחית המתחיל ללמוד בכיתה א בבית ספר ראשונים, מכיוון שנמצא כי הטיפול בהנגשה לא נעשה עפ"י נוהל קיים בחינוך, הומלץ על ביטול הנוהל הקיים במערכת החינוך ומיסוד נוהל חוצה ארגון.

3.4 בדיקת נגישות מעברי חציה ומדרכות-

א. תקציר

הבדיקה בעקבות מספר פניות של אנשים בעלי מוגבלות הנעים בכיסאות גלגלים ובקולנועיות חשמליות ממונעות שקבלו על מצב המדרכות ומעברי החציה שאינם מאפשרים להם מעבר ונסיעה בטוחה. לפיכך מצאתי לנכון לערוך סיור במרכז העיר בקולנועיות חשמלית ולהביא את רשמי המפורטים להלן לאגף ההנדסה ולאגף שפ"ע. ממצאי הבדיקה עלה כי אכן קיימת סכנה, ולעיתים אף סכנת חיים בנסיעה באותם קולנועיות. מההנדסה נמסר כי היות וברחובה הראשי של העיר צפויה עוד במהלך השנה הקרובה החלפת מדרכות אזי הטיפול בממצאים יילקח בחשבון בעת השיפוץ הצפוי. על כן אמשיך לעקוב אחר הטיפול בנושא.

3.5 נגישות- אי שיבוץ ילדה עם מוגבלות שמיעה בבית ספר יסודי

א. תקציר

הבדיקה בהתאם להנחיית ראש העיר ולבקשת מנהלת אגף החינוך לבדוק תלונה, שהתקבלה ממבקר המדינה על סב שהתלונן על אי כשלים וליקויים במציאת מסגרת חינוכית מתאימה לנכדתו, המתגוררת בראשון לציון והסובלת מלקות שמיעה, כאשר אשתקד למדה בבית ספר "ראשונים" בכתה לליקוי שמיעה, כשלתומו הוא חשב כי תמשיך ללמוד שם בכיתה ב', אלא שכשבוועיים לפני תום חופשת הקיץ הודיע משרד החינוך להורי כתתו של נכדתו כי המורה שלימדה בכתה זו פוטרה וכי האפשרויות הפתוחות בפניהם הן איתור מורה חלופית לשנת הלימודים הבאה והמשך לימודים בנס ציונה או העברת הילדים לכתה ב בבי"ס "משה שרת" שבצפון ת"א. לטענת המתלונן, בתוך 48 שעות ממועד ההודעה הנ"ל החליטו ההורים להעביר את ילדי הכתה לבי"ס שבצפון ת"א ובסופו של דבר היא החלה את שנת הלימודים באיחור של יומיים. על כן התבקשה בדיקה לגבי מעורבות העירייה בהעברת תלמידי הכתה ובכלל זה נכדתו של המתלונן לבית הספר בת"א, ואם העניין בוצע בתיאום. ממצאי הבדיקה העלו כי לעיריית נס ציונה כלל לא הייתה מעורבת בהעברת התלמידים לת"א, ולא הייתה צד להחלטה או לתיאומו, וכי ההדגש בתלונה שהשינוי כתוצאה מפיטורי המורה אינו נכון, שהרי כבר נבחרה מורה מתאימה להמשך הלימודים וששמה נמסר להורים וכאשר העירייה הביעה נכונות להמשך קיום הכיתה.

3.6 מתן שירות נגיש

א. תקציר

הבדיקה בעקבות תלונת עובדת הנדסה שנתנה שירות לתושב בעל מוגבלות בראייה, שלא היה מרוצה מהשירות, ופגע בה אישית בכך שאמר לה "הלוואי ותהי כמוני", ממצאי הבדיקה עלה כי בסה"כ מדובר באדם נורמטיבי, עם זאת רגיש למוגבלויותיו עקב קושי בהתמצאות סביבתית. ומכאן גם החשיבות בביצוע הדרכה ספציפית לעובדים נותני השירותים בכדי שייתנו שירות מיטבי לאנשים עם מוגבלויות המגלים בד"כ רגישות אישית ומתקשים לעיתים בהתמצאות ובהבנת הסביבה. כמו כן ראוי שבמקרים מעין אלו להאריך בדיבור עמם יותר מהנורמה המקובלת, עם זאת לא לתת שירות מועדף שאינו קשור להנגשה.

3.7 נגישות- לחנייה פרטית

א. תקציר

הבדיקה בעקבות תלונת תושבת על כך שיש לה בת עם לקות פיזית בהליכה ועל כן היא נאלצת רבות להשתמש ברכבם הפרטי החונה בחנייה הפרטית של ביתם צמוד הקרקע והנמצא בקרן רחוב, אלא שמידי פעם חונים אורחים של שכניהם במקום ורכבי שירות ומקשים את יציאת רכבם מהחנייה עד כדי חשש לפגיעה בו וברכבים החונים. לפיכך היא ביקשה את מעורבות בכך שתסמן איסור חניה במקום, אלא שהיא נתקלה באטימות לנושא. ממצאי הבדיקה עלה כי מדובר ברח' פרטי, אך גם כך לא מצאתי בביקורי במקום בעיה כלשהי בתנועה כפי שתוארה.

3.8 נגישות- בדיקה כוללת של ביצוע הוראות החוק

א. תקציר

בהתאם לבקשת ראש העיר רוכזו ההוראות וההנחיות שהתפרסמו בנושא, והובאו בטבלה עם הסברים היכולה להיות לעזר לרשות לביצוע ההנגשה כמו כן נעשתה בדיקת מעקב אחר ביצוע הנגשה, שממנה עולה כי הוקם צוות בהנחיית ראש העיר ליישום הוראות החוק, מונה רכז נגישות, מונה יועץ נגישות חיצוני, מתקיים קשר עם הנציבות השוויון לקבלת הנחיות.

באשר ליישום הנחיות החוק- בבתי ספר מתבצעת הנגשה פרטנית בכל מקום שבו עולה צורך שכזה. נקבע יועץ הנגישות לביצוע סקר נגישות בבתי הספר בהתאם לתקנות, הוחל ביישום התכניות והערכות לביצוע שלטי הכוונה לנכים, והוכן ורוכז מאגר מידע אודות תלמידים עם מוגבלויות. הוקם מנגנון הפצת מידע על הערכות הנגישות באתר העירוני. החלה הערכות להכיל את הנגישות בעת מתן רישיון לעסק. הונגשו תחנות אוטובוס עם סככות. בעת בניית בני מגורים ומבני ציבורי חדשים הרי היא מתבצעת בפיקוח ובבדיקת מורשה נגישות. אשתקד נערכה לעובדים הדרכת מתן שירות נגיש.

ומבין הוראות חוק שיש ליישם נערך מעקב אחר הגדרת אחריות לנגישות בית ספר "דקלים" המצוי במתחם בבית החולים הממשלתי. השלמת בדיקת הנגשת תחנות אוטובוס ללא סככות וסביבתן. מתן שירות הדרכה נגישה לעובדים שטרם קיבלו הדרכה, בחינת נגישות האתר העירוני, סקר קונסטרוקטור בבתי הספר, ועריכת תכניות לשירותי נכים וסביבה נגישה, סקר ומיפוי מבני ציבור ותשתיות. ועריכת נוהל הנגשה חוצה ארגון שיפרט הליכי ביצוע בהתאם להנחיות החוק.

4. פיטורי עובד בסמיכות לקבלתו במכרז - מעקב

א. תקציר

בעקבות ביקורת אשתקד שהחלה לאחר תלונה מעובד למבקר המדינה, על כך שפוטר שבועיים בלבד לאחר תחילת עבודתו ללא ביצוע שימוע, ועל שחיתות כביכול שחשף, העלו המסקנות כי היה מדובר בעובד ששיקר בתלונתו, בעת שהתקבל לעבודה לא דיווח אמת והסתיר מידע, ואת עבודתו ביצע ברשלנות ובחוסר נאמנות למערכת. הבדיקות העלו גם ליקויים באגף מש"א ובמחלקת הגינון ובמחלקת השכר ועל כן נרשמו ההמלצות לשיפור.

לאחר הביקורת נכתב נוהל שמוע לפני פיטורין ע"י מנהל מש"א, והתקבלה תגובת מבקר המדינה לממצאי בדיקתי שרשם כי על העירייה לפעול בזהירות בכל אשר קשור לעריכת שימוע, הגם שהעובד נמצא בתקופת ניסיון, והגם שהינו מכפיש ופוגע בעירייה ובעובדיה. ואכן בבדיקת 2 עובדים שהיו מועמדים לפיטורין נמצא שהעירייה אימצה התנהלות זו, וגם יישמה את המלצת הביקורת אשתקד להעיר במידית לעובדים על התנהלות לא תקינה. הומלץ שהנוהל הנ"ל ייכלל במבנה אחיד כאמור בדוח הביקורת השנה על נהלי העירייה.

5. התקשרויות בפטור ממכרז

א. תקציר

הבדיקה בעקבות ביקורת מבקר המדינה לבחינת התקשרויות עם ספקים במכרזי זוטא ובפטור ממכרז, מתוצאות הבדיקה עלה כי יש לשפר את הערכות והתנהלות ההתקשרויות בפטור ממכרז.

ב. המלצות

בעקבות הבדיקה נמסרו עירייה ההמלצות הבאות שצוינו גם במכתב התשובה למבקר, שלהם ייערך המשך מעקב אחר ביצוע:

א. ניהול ורישום פרוטוקולים-

1. עריכת פרוטוקול שבועי של וועדת עבודות.
2. ציון בכותרת של כל פרוטוקול תקרת הפטור ממכרז.
3. ככל שתבקש הנחה מסכום מקסימלי שקבעה העירייה, לא יעלה סכום זה מעבר לתקרת הפטור ממכרז.
4. במקרה שהתחרות הינה בסכומים "פתוחים", תירשם בבקשה לקבלת הצעות מחיר, הערה בדבר הסכום המקסימלי לפטור ממכרז.
5. הצעות החורגות מתקרת הפטור (אם לא נקבע מחיר מקסימום) או מתקרת המקסימום שקבעה העירייה, יפורטו בפרוטוקול ויבואו לידי ביטוי בהחלטה בכתב.
6. אומדני ההצעות ישתלבו בפרוטוקול כחלק אינטגרלי ממנו.

7. כאשר בוועדה יתקבלו הצעות החורגות מסכום הפטור, הצעות אלו ייפסלו.
 8. בנוסף למספור עוקב של הוועדות יערך מספור משני ועוקב של החלטות הוועדה, שיביא בחשבון את מועד ההחלטה.
 9. בכדי למנוע טעויות טכניות ברישום הפרוטוקולים הוחלט כי הפרוטוקולים יאושרו לאחר ביצוע הגהה נוספת.
 10. שיפור הנהלים הקיימים בענייני מכרזים.
- ב. הגשת אומדנים על בסיס כתבי כמויות- הוועדה לא תדון בהצעות ללא אומדנים כדין על כתבי כמויות.
- ג. מכרזים להסכמי מסגרת- לאור ביקורתכם ובמטרה לקדם את הליכי הביצוע מחד, ולהימנע מכשלים ככל האפשר מאידך, פועלת העירייה לערוך מכרזים פומביים לתקופות של מס' שנים (לדוגמא- לעבודות איטום גגות במוסדות חינוך ובמני ציבור).
- בתשובה להמלצות שמסרתי לעירייה- דווח לי כי הליקויים תוקנו וקיימת הקפדה על ביצוע תקין.

לאחר משלוח התשובה למבקר המדינה העליתי את ההמלצות הנוספות הבאות:

1. הזמנות שריון-לפי אישור ספק/ מזמין (סטטוס 115- שנערכה ע"י הגורם המזמין וטרם אושרה במחשב ע"י הגזברות) - יש לבטל את האפשרות להדפיסם.
2. כתב הזמנה- יכיל פרטים לגבי החלטת ביצוע (מס' פרוטוקול ועדת עבודות או רכש, או מס' מכרז בהתאם). בנוסף ההזמנה היא בסטטוס 130 לאחר אישור הגזברות, הגורם המזמין יחתים המנהלים המוסמכים ויצרף האישורים הנדרשים ואחר יעביר ההזמנה לאישור הגזברות.
3. אישור הנדסה בגוף החשבונות- יירשם מס' הזמנה, ומס' פרוטוקול.

ובאשר לשיפור הנהלים כאמור בסעיף ההמלצות 10 לעיל, החל הליך לשינוי נוהל עבודות ללא מכרז 03.01.01 עוד טרם ביצוע הביקורת ע"י מבקר המדינה, (כעולה מנספח 2- פרוטוקול התקשרויות ללא מכרז), שאז גם הוחלט לערוך נוהל חדש הנקרא "נוהל רכישות בשעת חירום" (שבו יקבעו מדרגות היררכיות של אלו אישורים נדרשים בכל שלב), ומהליך שינוי נוהל העבודות עולה כי יש צורך לפצלו לשניים, לנוהל ועדת עבודות (תחת כותרת "עבודות ללא מכרז) ונוהל ועדת רכש (תחת כותרת "רכישות ללא מכרז"), כששם לא יופיעו הסעיפים המתאימים לוועדת קניות שכן במקומם יירשם ועדת רכש ובלאי כיוון שהרכב חבריה שונה (בהחלטת מליאת עיר מס' 03/09, מתאריך 21/01/09 נקבע שלאור פסיקת בג"צ, הנחה משרד הפנים את העירייה למנות וועדת רכש ובלאי המורכבת מעובדים בלבד, שיהיו: מנכ"ל (יו"ר), יועמ"ש/נציגה, גזבר או סגנו, מנהל רכש ומנהל המחסן), בנוסף הוחלט גם שנוהל מס' 03.01.02- שעניינו מכרזי זוטא ומכרז פומבי יישאר במתכונתו, על אף שהעירייה אינה מקיימת מכרזי זוטא.

6. בדיקת עבודת סייר בשיטור העירוני

א. תקציר

הבדיקה נעשתה לאחר הפניית תשומת לבי כי באופן חריג פותח סייר עירוני פניות רבות במוקד העירוני שבהם נטען כי הוא מתריע על מפגעים רבים ברחבי העיר, בחלקם בשעות לילה מאוחרות ובערבי חגים, הפניות בנושא הגיעו ממרבית הפקחים ומנהליהם, כאשר פניותיו שבם הוא מבקש שייעשה טיפול מידי נפתחות ברובן לא בזמן אמת אלא במרוכז כעבור מספר ימים (בד"כ 3-4 ימים לאחר האירוע) מה שמביא לידי כך שבחלקן הליקויים כבר לא קיימים אם בשל טיפול הפקחים או בשל פניות התושבים, בנוסף הוא פותח פניות זהות בחלקן עוד לפני סיום הטיפול בפניותו הראשונה, לחלקן הוא מדווח כתובת שגויה או מיקום לא ברור, עוד נטען כי פניותיו הרבות באות ע"ח פניות המתקבלות בזמן אמת מהציבור וללא התחשבות במטלות השוטפות שעל הפקחים לבצע, לעיתים נדרש להתעסק רק בפניותיו ולעזוב עבודות בזמן אמת או שתוכננו קודם לכן כשלא תמיד הדבר מוצדק, שלא לומר על הוצאות התיקון הנדרשות שחלקן טפלות ואין בהם כלל צורך והמבוצעים למורת רוחם של המנהלים, לא אחת עלה גם שיש פגיעה בשיקול דעתם של הפקחים בבואם להחליט אם באמת המקרה מצדיק התראה או טיפול (כגון צמחיה פולשת, או ימי פינוי גזם), שכן אין בידי הסייר את המידע או הנוהל שעל פיו אם ישנו מפגע, במקרה חריג אף המליץ לפטר עובד ניקיון עקב דיווח שלו על רחובות מלוכלכים מה שהתברר כלא נכון ובמקרים אחרים מחלק ציונים לעובדים על טיב ביצוע, והיות והפניות אמורות להיסגר עם משוב חיובי מצדו, אזי ישנם מצבים שהוא משאיר פניות פתוחות כיוון שאין הוא טורח כלל לבדקן ולהגיע למקום נשוא תלונתו.

ממצאי הבדיקה העלו כי פניותיו נעשו בחוסר ידע ותיאום מערכת, כך שישנו קצב בתקשורת בינו ובין עובדי העירייה האמונים על הטיפול הפניות, מה שהביא לידי מרירות, חיכוכים ואי התאמות במערכת. הביצוע שלו לא תאם את תפקידו ומעמדו, התועלתיות מהביצוע הייתה בינונית כשהתסיסה שהביא למערכת אף הפחיתה את תועלתה, כשקיים גם חשש שאין הוא מבוטח על החריגה מסמכותו, מה גם שהעירייה הקימה לאחרונה מערך רשתי של פקחים.

ב. המלצות-

ביסודן של ההמלצות ההמלצה כי סייר הבא להפנות פניות למוקד העירוני יעשה במסגרת תפקידו ובסבירות הנדרשת לשמירת הביטחון והרכוש, כמו כן הומלץ כי דיווחיו של הסייר המבוקר למוקד חייבים להיות זמן אמת ועל המוקד לקלוט אותם עפ"י מועד התרחיש ולא עפ"י מועד הדיווח, כמו כן הוער לו כי אין הוא יכול

לבוא בהיבט של ציווי כלפי עובדי הפיקוח, ואין הוא יכול להשאיר פניות ללא משוב מדויק ואחראי, וכן עליו לראות בעובדי השטח כמי שהם חבריו לעבודה המבקשים את טובתו, ותוך שהוא פועל איתם בשיתוף פעולה מלא אשר יצור הדדיות ונכונות מצדם לספק לו את מיטב הנתונים והידע כך שפניותיו בעתיד למוקד יהיו איכותיות ועל בסיס מהותי. ואכן מבדיקה שעשיתי עולה כי חל שיפור ניכר בגישת הסייר בכל הקשור להגשת הפניות למוקד וכך גם חל שיפור ניכר ביחס העובדים כלפי פניותיו.

7. סידור פונטים של גיליונות שעות עבודה - משאבי אנוש

א. תקציר

הבדיקה בעקבות תלונת עובדת מאגף משאבי אנוש על כך שמערכת המחשוב, חרף בקשות חוזרות ונשנות, לא סידרה את הפונטים של גיליונות העבודה מזה חודשים, מה שמביא להדפסה כפולה של גיליונות ולבזבוז ניירת עקב הדפסות מרובות וכן לבזבוז זמן עבודה מעצם ההתעסקות בכך. טענות אלו אכן נמצאו נכונות ובעקבות פנייתי למערכת המחשוב נעשה סידור הפונטים.

8. חיובים והנחות בארנונה

8.1 תוספת חיוב בארנונה

א. תקציר

נעשתה בדיקת תלונת תושב שפנה למבקר המדינה, על השגת חוב בסך 7,300 ₪ כשרוב החוב הוא ריבית, כשלטענתו נאמר לו שאם ישלם 2,000 ₪ יימחק שאר החוב, מה שלא קרה בפועל. טענה נוספת שהעלה על שיהוי הנחת עיוור לה הוא זכאי.

ממצאי הבדיקה העלו כי בשנת 2010 ערכה העירייה מדידת שטחים בכל רחבי העיר, במדידת הנכס הנדון נמצאו הפרשי שטחים לגבי שטח בחצר, כולל מחסן שהסתכמו בסך של כ-6,000 ש"ח, בכדי להימנע מחיובי ריבית והצמדה הומלץ על תשלום מידי של החוב, וכן הומלץ לפרק את המחסן בחצר בכדי להפחית חיובי ארנונה עתידיים, כאשר לא הובטח למתלונן הפחתת חוב כלשהי (טענה זו שבאה מהרהורי לבו הוא השמיע גם קודם הגשת התלונה בפני מחלקת הגבייה), מה שלמעשה נאמר לו, כי הוא יכול להפחית את חובות הארנונה השוטפים במידה ויפרק את המחסן, וכן לשלם במידי את החוב ולהימנע מצבירת חוב של ריבית והצמדה. גם בבדיקת הטענה בדבר שיהוי הנחת ארנונה לעיוור, לא העלתה כי יש עיכוב כלשהו במתן ההנחה וכי היא ניתנה באופן תקין.

8.2 הנחה רטרואקטיבית בארנונה לגמלאי

א. תקציר

הבדיקה בעקבות פנית תושב וקבל על:

1. אי מתן הנחה רטרואקטיבית בארנונה לגמלאי למלוא שנות הזכות, שכן רעייתו יצא לגמלאות לפני 10 שנים, וכעת כשבא לדרוש את ההנחה כיוון שגם הוא יצא לגמלאות וסבר לתומו שרק כאשר שני בני הזוג יוצאים לגמלאות מגיע ההנחה, ומשהתברר לו כי טעה קבל על הנחה רטרואקטיבית של 3 שנים בלבד.
2. אי מתן ההנחה לגמלאי ישירות ע"י העירייה בלא שיהיה צורך לפנות לעירייה.

ממצאי הבדיקה העלו כי מתן הנחה רטרואקטיבית מעבר ל-3 שנים הייתה מחייבת את העירייה (בכפיפות להנחיות בחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958), לו היא הייתה נוהגת בהתנהגות פסולה (התעלמות מנתונים או רשלנות קיצונית שאו אז לדוגמא לא הייתה מטפלת במתכוון בבקשת תושב להנחה בארנונה), אלא שלא זה המקרה כאן. המסקנה שלא נמצא טעות או התרשלות כלשהי מצד העירייה, לעומת זאת הפונה ורעייתו לא גילו אחריות בעבר לבוא ולהמציא מסמכים מאמתים לגבי זכאות להנחה וטענת תום לב באי ידיעת הנחיות החוק והנחיות על פיו, שנעשה להן פרסום מידי שנה אינה יכולה לבוא במקום הגשת הבקשה להנחה. יתרה מכך ההנחה רטרואקטיביות ל-3 שנים שניתנה לא תואמת את החלטת המועצה בעניין. עוד עלה כי לא די במידע המצטבר בעירייה בכדי לספק את הנחת הגמלאי, וכי יש לפעול באופן יזום לקלוט את המידע מביטוח לאומי, לאמת את המצב הקיים והיעדר החובות, ומשכך החוק לא חייב עיריות לבצע בדיקה כזו הכרוכה בזמן ומשאבים רבים שאין היא יכולה לעמוד בהם, מה גם שמערכות הגבייה נועדו לגביית חובות בהתאם לנתונים עליהם מצהירים התושבים, לפיכך אין לראות במי שאינו מבצע בדיקה שכזו כמי שפעל ברשלנות בפזיזות או שביצע מחדל או טעות כלשהיא.

ב. המלצות

נמצא שהעירייה פועלת בהגינות כלפי התושבים, ואין היא מתעלמת בהיותה נאמן הציבור מהמידע הזורם בתוכה, בכך שהיא מעדכנת לנוחות התושבים באופן אוטומטי את ההנחות מארנונה עפ"י נתוני הקבצים המועברים ישירות מהמוסד לביטוח הלאומי למרות שאין היא חייבת בכך עפ"י החוק, עדיין קיים חשש כפי שעלה בביקורת זו באשר לגמלאים מקבלי הנחות שאין הם זכאים כך, או לאלו שאינם מקבלים את ההנחה המגיעה להם, על כן המלצתי בעת עריכת הביקורת

למחלקת הגבייה לערוך בדיקת הקבצים המגיעים ישירות מהמוסד לביטוח לאומי, ואכן התברר לאחר בדיקה כי היו מקרים של גמלאים שאינם זכאים להנחה, או כאלה הזכאים אך שלא מקבלים, על כן אני ממליץ כי:

1. תערך בדיקת התאמה קצבי קצבאות הזקנה המתקבלים מביטוח לאומי לספרים כזו אחת ל-3 חודשים.

2. תתוסף (התוספת בהדגשה) בטופס הנחה 1 לגבי סעיף 7 בהתייחס גם לאזרח ותיק בתנאים להנחה שבצו המסים: "זכאי להנחה לפי סעיפים 1,2,3 אשר נתונים על זכאותו מצויים בידי העירייה, יגיש בקשה לרשות המקומית לפי טופס 1, רק אם ההנחה לא ניתנה לו או אם חלה טעות בקביעת שיעור ההנחה, לא תינתן הנחה בלא מילוי הבקשה". נכון שהעירייה פעלה לציין עפ"י חוק את חובת פניות אלו שלא מקבלים את ההנחה, אך רצוי לצורך אי השתמעות לשתי פנים להוסיף את התוספת לעיל.

8.3 דחיית הנחת נכס ריק ללא נימוק

א. תקציר

הבדיקה לאחר הגשת תלונה על דחיית הנחת נכס ריק בלא שמצוין במכתב הדחיה של העירייה נימוק כלשהו, בתלונה נטען עוד כי הנכס עמד ריק בתקופה של 37 יום, לצורך שיפוצים ולרגל חילופי שוכרים, עוד נמסר כי ניתן לאמת את הטענות עפ"י מד צריכת המים לאותה תקופה.

ב. מסקנות והמלצה

מכיוון שנמצא כי לא ניתן במקרה זה נימוק לדחיית ההנחה, מומלץ כי בכל דחייה לבקשה להנחת נכס ריק יימסר נימוק בכדי שיאפשר למקבלים קבלת הדחייה או ערעור. (המלצה זו באה בנוסף להמלצה בסעיף 41ג בדבר עריכת טופס בקשה חדש להנחת נכס ריק באופן מפורט ומלא, מה שצפוי להמעית את הבקשות והדחיות למתן ההנחה).

9. הדברת מזיקים

א. תקציר

הבדיקה בעקבות פניית תושב שטען כי במקום מגוריו ישנה מכת עכברושים, הנמשכת זה זמן רב, למרות שהעירייה נכחה בעבר במקום ועשתה מאמץ להדבירם, על כן הוא פעל לבדו והציב מלכודות גדולות מה שהביא להפחית את כמות העכברושים אך לא מגרם, על כן הוא העלה סברה שמקום קינונם הוא במגרש ריק בסמיכות אליו, ומבקש כי העירייה תשוב ותטפל בנושא. בעקבות פנייתי נעשה טיפול חוזר לשביעות רצונו שכן נעלמה תופעת העכברושים.

10. טיפול פיקוח ההנדסה

10.1 במבנה מסוכן

א. תקציר

הבדיקה בעקבות פניית מחזיק בנכס שטען כי לאחר שגידר מבנה שהוכרז כמסוכן בהתאם לדרישת העירייה נחסמה האפשרות לבצע קריאות מונים ע"י חב' החשמל ותאגיד המים ובכך עלול להיות מצב שהחיובים שיקבל לא יהיו נכונים. ממצאי הבדיקה העלו כי המבנה הוכרז כמסוכן ע"י מהנדס מבנים מסוכנים במדור הפיקוח שקבע, לאחר שביקר במקום, כי המבנה נמצא במצב מסוכן ונדרש טיפול של בעל הנכס, לפיכך נשלחה התראה על פי חוק העזר העירוני למבנים מסוכנים שיש לגדר את המקום עד להוצאת היתר להריסת המבנה בכדי שלא יכנסו למקום עוברי אורח וילדים. בדיקה שביצע מהנדס מבנים מסוכנים לאחר מכן העלתה כי המקום גודר ולא מתאפשרת כניסה למקום.

בדיקת ההנחיות עפ"י חוק העזר למנים מסוכנים ונוהל העירייה בנושא אל מול הביצוע בפועל העלתה כי הביצוע היה בהתאם להנחיות, עם זאת נמצא כי ההנחיות מיועדות לעובדי העירייה, כאשר אין הדרכה והנחיה מספקת לבעל המבנה המסוכן או לתושבים הנמצאים בסביבת המבנה, וטוב שעירייה השמה לנגד עינה את איכות השירות לתושב תוציא הנחיות בהתאם. למסקנה זו אני מגיע כיוון שלא הוצב שילוט ומדבקות בגדר שתחמה את המבנה והמודעים כי המבנה מסוכן (עם מתן הערתי זו למהנדס הדביקה העירייה במקום מדבקות המורות שהמבנה מסוכן), כמו כן עצם הגשת התלונה שבו לא ידע המחזיק כי עליו לפנות גם לחב' חשמל ולתאגיד המים כי המבנה אינו בשימוש ומיועד להריסה מצריך לדעתי הוצאת הנחיות מתאימות למחזיק הנכס.

ב. המלצות

יש לקדם את נוהל ההנדסה מבנים מסוכנים ולהוסיף לסעיף 4 :

1. טיפול מתבקש לאחר גידור/תחום הנכס לפני הריסתו- יודבקו מדבקות מסביב למתחם המורות באופן גדול ברור וקריא כי המקום הוא מבנה מסוכן המיועד להריסה, וכל מי שנכנס למבנה עושה זאת על אחריותו האישית בלבד.
2. מדריך הנחיות לבעל המבנה המסוכן- למכתב ההתראה על המבנה המסוכן יצורף מדריך לבעל המבנה באילו צעדים עליו לנקוט עם קבלת ההתראה, (כמו המקרה הנדון- הודעות לגורמים נוספים) עם זאת במדריך תהיה הסתייגות שכן יתכן ויידרש לבצע עוד פעולות שלא רשומות בו, ומתן המדריך בא בעצם רק להקל עליו.
3. הודעה לתושבים-יש להודיע לתושבים על הכרזת מבנה מסוכן שיפורסם בהודעות העירייה (אתר עירוני, עיתונות, פייסבוק, ועו').

10.2 טיפול באיסכורית על פרגולה**א. תקציר**

הבדיקה בעקבות הגשת תלונה אילי על כך שתלונה שהוגשה לפני כשנה על אי בניית פרגולה מאיסכורית של שכן בבניין חדש לא טופלה, אך קיים חשש להדלפת המידע מהעירייה לשכנו על התלונה שהגיש ומכאן שהוא חושש לו ולמשפחתו. ממצאי הבדיקה העלו כי מדובר שקרית והזויה כן : בניית הפרגולה נבנתה בהיתר ע"י הקבלן, שקירה אותה באיסכורית , עם זאת המקרה (ענין הקירוי) יטופל עפ"י חוק התכנון והבניה ויועבר תיק להחלטת התובעת ועל כן הטיפול בנושא היה תקין. ובאשר לנושא ההדלפות לא ומצאתי את הרעיון שהעלה כבדוי וכך גם נמסרה לו תשובתי. גם למבקר המדינה שאליו פנה לאחר מכן הסתפקו בלשוחח עמי ולקבל את תשובתי. **מסקנה- התלונה אינה מוצדקת.**

11. מענה לפנייה שכללה דברי נאצה**א. תקציר**

תלונה שהוגשה אילי על שהוי טיפול של רכז ביטוח (שמאי) עיריית נס-ציונה, בנושא נזק לרכב שעלה על במפר (פס האטה), כללה בסיפא דברי נאצה. לפיכך התייחסתי לאותם דברים והתברר כי קיימת מדניות שקבע ראש העיר שלא לתת מענה לתושבים המקללים את העירייה או את עובדיה, וכך גם ננהג על ידי במקרה זה. לטענת רכז הביטוח הוא דווקא כן שוחח עם המתלונן וקבע עמו כי יצלצל לקבוע פגישה אך דבר לא נעשה מצדו, (למרות זאת התברר כי בניגוד למדיניות שלא לתת

מענה לתושב שמקלל, המשיך הטיפול בו והוכן לו שק על הנזק הסך 550 ₪, ב-19/06/13 כשאילי פנה עם דברי הנאצה קודם לכן ב-08/05/13, עם זאת אין אני מוצא כי הייתה סחבת בעניינו שכן האירוע היה ב-11/10/12, כך שהטיפול בתביעה היה בהחלט סביר).

ב. המלצות

עניין גילוי אלימות המלווה בקללות עלה גם בעבר בדוחות הביקורת של מבקר העירייה, על כן מומלץ כתיבת נוהל חוצה ארגון לטיפול במקרה אלימות.

12. תלונה כוזבת על חיוב כפול של היטל כביש

א. תקציר

הבדיקה בעקבות מכתב מתושב אילי שטען כי הדרישה שקיבל לתשלום היטל כביש ומדרכה עבור סלילה מחדש של כביש, שהחל מלפני כ-4 שנים ועד היום טרם הסתיים, היא למעשה דרישה כפולה, שכן היות והכביש היה סלול בעבר וכי ממה שהבין כי כבר שולם עליו, הרי שהעירייה דורשת כעת תשלום כפול. ממצאי הבדיקה עלה כי המתלונן גם במקום 3 שנים בלבד כשקודם לכן הנכס בו הם גרים לא היה ראוי למגורים כשלפני כן הם גרו בת"א ועברו לגור בנס-ציונה, את הדרישה להיטלים שקיבל בשנת 2012 טרם שילם, בדיקת מחלקת ההנדסה העלתה כי זו הפעם הראשונה שבה הרחוב בו הוא מתגורר מחויב בהיטלי כביש ומדרכה, משמע לא היה חיוב על כך בעבר, בדיקת מחלקת הגבייה עד לשנת 1996 לא העלתה חיוב גובלים כלשהו, עניין נוסף לא התקבלה משכניו תלונה על תשלום כפול וגם הוא לא הצליח לבסס את טענתו לדרישה כפולה ע"י המצאת נתונים משכניו הוותיקים. נמצא גם כי בנכס עבר לגור בלא לשלם ארנונה בעוד שהוא הוכרז כמבנה לא ראוי למגורים. מתברר גם כי כשנה שקודם שפנה אילי הוא פנה לידיעות תקשורת וסיפר אותו סיפור והוסיף שם כי את סכום ההיטלים הוא לא מסוגל ולא מעוניין לשלם, כי הכביש שנמצא במקום כבר 50 שנה נסלל לא טוב, והתשתית במקום, כולל כבלי החשמל הנמוכים, לא מצדיקים את התשלומים הגבוהים. על כן בסיכומם של הדברים עמד רצונו העז של המתלונן להתחמק מלשלם את ההיטלים תוך ניסיון נואל לפגוע בעירייה.

13. דרישה מהעירייה לשיפוץ נכס אישי

א. תקציר

הבדיקה בעקבות פניית תושב שלדבריו הובטח לו כי במסגרת שיקום שכונות תשפץ העירייה את דירתו הנמצאת בקומה עליונה בבניין בעל 4 קומות, לדבריו יש בידיו מסמך המעיד על כך, אלא שהעירייה לא קיימה את שהבטיחה ויש לו נזקים בדירה מחדירת מי גשמים.

בבדיקה התברר כי תקרת דירתו ניזוקה מזה שנים עקב דליפת מים מגג הבניין, מהסיבה שבמשך שנים היה סכסוך בינו לבין שאר דיירי הבניין על רקע סירובם לאטום את גג הבניין ולשאת בעלות תיקון הנזק לתקרת דירתו, לקראת שיפוץ הבניין הושגו הסכמות כל הדיירים בבניין, למעט המתלונן שסירב להשתתף בעבודות השיפוץ בלא שיתוקן הנזק שנגרם לתקרת דירתו, אי לכך כללה העירייה במסגרת העבודות בנוסף לאיטום הגג גם תיקון התקרה והחזרת המצב לקדמותו, אלא שתוך כדי ביצוע העבודות החל המתלונן לדרוש ביצוע עבודות נוספות בתוך דירתו ישירות מקבלן הביצוע ועל חשבון הפרויקט.

מסקנתי - נמצא שעם הדייר לא נעשה הסכם מפורט קודם השיפוץ שיכלול את לפרוטרוט את פרטי השיפוץ, מה שנעשה היה הסכמה כללית שכללה: "שיפוץ התקרה והחזרת המצב לקדמותו", מכאן שהסכמה זו נתונה הייתה לפרשנות מצד בעל העניין במובנה הרחב ואף הרחב מידי שכן דירתו ניזוקה ולא טופלה במשך שנים מאותה חדירת מי גשמים מהתקרה, ומצד העירייה והקבלן שנאלצו לקיים הסכמה זו במובנה הצר, ואין מצב זה דומה לדייר המזמין קבלן שיפוצים לביתו.

ב. המלצות

יש לערוך הסכמים מפורטים בכל מקרה שיתבצע שיפוץ נכס פרטי בעת ביצוע פרויקט כולל.

יש לערוך נוהל בהנדסה לטיפול בשיקום שכונות ובתמ"א 38.

14. חיוב לקוי באגרת שילוט

14.1 הטלת אגרה על גורם לא מעורב

א. תקציר

הבדיקה לבקשת חברת אחזקה שסיפקה עד לפני 5 שנים שירותי אחזקה ושילמה את אגרת השילוט של המבנה במסגרת ההסכם שעשתה עם בעלי המבנה, אלא שחיובים אלו לא פסקו עם תום מתן השירות ומי שנה מאז ממשיכות להישלח דרישות שוטפות לתשלום אגרת השילוט, כש- 8 פניות שהיו בנושא זה שהחלו מלפני 3 שנים והופנו למנהל מדור השילוט ולמחלקת הגבייה לא הביאו לידי

ביטול החיוב.

מתברר שהתלונה הייתה צודקת ועם קבלת הסכם הניהול בין חברת האחזקה והבעלים ומסמך מאמת לסיום ההסכם, נעשה תיקון מתבקש.

14.2 אי הענות להשגה על סכום האגרה

א. תקציר

הבדיקה בעקבות תלונה של חברה ידועה הנמצאת בקניון העירוני בטענה לאי התייחסות להשגה שהגישו עוד בשנה קודמת על סכום חיוב השילוט שכן לטענתם מידות החיוב אינן נכונות מהסיבה כי נמדד שטח המשטח עליו יושב השילוט ולא שטח השלט עצמו, כשבדיקה חוזרת למדידת השלט לא נעשתה, ומה שקרה שקטנו החיובים לשנת 2013 בהתאם להשגה, אך הוטלו עיקולים על אי תשלום של החוב אשתקד.

ב. מסקנות והמלצות

ממצאי הבדיקה עולה כי לבסוף אכן נעשה מדידה חוזרת, אך ראוי היה שהמדידה הייתה נערכת עוד אשתקד, וטוב שיהיה נוהל מדריך לטיפול בהשגות על שילוט.

15. טיפול מחלקת החניה ב-

15.1 גביית גזרי דין פיקוח עירוני – מעקב

א. תקציר

ביקורת על גזרי דין נעשתה בשנת 2011 ומעקב נעשה גם אשתקד, כעט נבדק תקבול של 2 גזרי דין שטרם שולמו בעת עריכת הביקורת. מהבדיקה עולה כי 2 גזרי הדין שהיו פתוחים בזמנו שולמו.

15.2 ערעור על דוח חניה

א. תקציר

הבדיקה בעקבות קבלת תלונה מתושב על דוח חניה שלטענתו כלל לא הוצמד לרכבו, וקיבלו הגם ששילם עבור החניה באיזי פארק והצמיד את תווית תשלום לשמשת הרכב, מה שמעלה את החשד כי הדוח בוצע מרכב חולף בלא נוכחות פקח במקום.

ממצאי הבדיקה העלו כי אכן שולם עבור החניה בשעת עריכת הקנס באיזי פארק שהוא תשלום אלקטרוני שבו נרכש כרטיס בתחנות דלק או בדואר בלא שמצוין בכרטיס מספר הרכב, מה שכן רשום זה מספר סידורי, תאריך קוד שעה וקוד עיר, לעומת תשלום סלולרי באמצעות פאנגו/סלופארק ששם נחסמת האפשרות של הטלת הקנס כיוון ששם נרשם מספר הרכב. עפ"י צילום הרכב ובדיקה עוקבת של

דוחות לא נמצא חשד כי לרכב הוטל קנס תוך כדי נסיעה, מה גם שיש נוהל ביצוע לפקחים. על כן בסבירות רבה עולה כי בעל הרכב לא הצמיד את תווית תשלום החניה לשמשת הרכב, עם זאת התאם למדיניות בנושא הומר הדוח להזהרה.

ב. המלצות

מכיוון שלא אחת מועלת טענת מקבלי קנסות כי הפקחים אינם מצמידים את הקנסות, מומלץ לצלם את הרכבים לאחר הצמדת הקנס ולהוסיף הנחיה זו לנוהל.

15.3 רכב נטוש

א. תקציר

הבדיקה בעקבות פניית תושבים על רכב העומד במשך זמן רב בחנייה של הרחוב הצמוד לבניין שבו הם מתגוררים, כאשר פניה למחלקת החניה לא הביאה לתזוזת הרכב מהמקום, כאשר ישנה חיוניות גבוה מבחינתם להזיז את הרכב שכן מדובר בבניין שאין לו חניה פרטית משלו, וכחחניות הצמודות לבניין מעטות ומצומצמות, מה שמקשה עוד יותר את האפשרות לחנות במקום, כשהרכב גם משמש כמקום אחסון לכלי בישול. ממצאי הבדיקה העלו כי בוצע הליך טיפול ברכב נטוש עפ"י הוראות החוק.

16. מחסור בדיו במכונת הביול

א. תקציר

הבדיקה בעקבות הפניית תשומת שמזה כ-3 ימים לא נשלחים מכתבים מהעירייה כולל מכתבים רשומים עקב מחסור בדיו למכונת הביול, עניין זה נראה בעיני חריג ואף מסוכן ופוגעני בכל הקשור לאי הגעת מכתבים במועד, לפיכך מצאתי לנכון לבדוק את הנושא.

ממצאי הבדיקה עלה כי מי שהחליפה את קסטת הדיו הייתה מזכירת הרכש העדרה של המביילת, בלא ידיעה כי מדובר בקסטה רזרבית וכאשר המביילת לתומה חשבה כי המזכירה עם ההחלפה ביצעה הזמנה מיידית, עניין אי ההזמנה הובהר רק נגמר הדיו במכונה ולא נמצאה קסטת דיו רזרבית.

ב. המלצות

בכדי למנוע מצבים של מחסור בדיו למכונה מומלץ כי על גבי מכונת הביול תודבק הנחיה להזמנת קסטת דיו ממזכירת הרכש בכל אימת שמוחלפת קסטה.

17. הגהות על צו המסים בטרם פרסומו**א. תקציר**

עיון שערכתי בצו המסים לשנת 2013 הראה כי נדרש ביצוע הגהה בטרם פרסום.

ב. המלצה

ראוי שגזבר העירייה יורה מידי שנה על ביצוע הגהות טרם פרסום צו המסים.

18. זימון מתנגדים לוועדה לתכנון ובניה**א. תקציר**

הבדיקה לבקשת תושבים המתנגדים מזה זמן רב להריסה ובניה בניה בנכס משותף ע"י שכנס, והקובלים כי הוועדה דחתה את בקשתם לזימון כדי שישמיעו את התנגדותם שכן לדבריהם הם העלו טענות כבדות משקל לסירוב הבקשה להיתר, ובעיקר נזק בלתי הפיך למבנה בן למעלה מ-50 שנה. מהבדיקה התברר כי לא קיימת בחוק חובת זימון השמעה בע"פ בין אם ביקשו ובין אם לאו. היות והובאו והובהרו בכתב בפני הוועדה כלל טענותיהם ברצף של מספר שנים וכי הטענות נשקל על ידי הוועדה, וכן נמצאה בפניה אילי כל טענה נוספת שלא נמסרה גם קודם ובכתב לוועדה אזי לא מצאתי מקום להתערבותי בנושא.

19. תלונה כוזבת על התנכלות**א. תקציר**

הבדיקה בעקבות מכתב ממושרד הפנים לראש העיר ובו תלונה על התנכלות חמורה של העירייה בנכה צה"ל. בחינת תוכן התלונה אל מול כותרתה לא הצביעה על אף נסיבה להתנכלות כלשהי, בנוסף מדובר במתלונן אגרסיבי שכבר הגיש אשתקד תלונות למכביר למשרד הפנים ולמבקר המדינה כשנמצא שכל תלונותיו תפלות ושקריות. נמצא שמהות התלונה הינה הליך טיפול רגיל של העירייה בעת גילוי של בניה בסטייה מההיתר, ומכיוון שהליך הטיפול היה תקין, הרי שלא היה קשר בין כותרתו המכפישת לבין פני הדברים בפועל. לפיכך ניתנה תשובה די נחרצת בנושא, ובה אני מעלה גם את בזבוז הזמן הנדרש בטיפול בתלונות קנטרניות וטורדניות. לפיכך במכתב התשובה למשרד הפנים רשמתי כי ראוי היה שמשרד הפנים יערון בירור עם המתלונן מה שהיה מביא לאי משלוח המכתב לעירייה.

ד. - דוחות עם המלצות פרטניות ליישום

1. מתן שירות ע"י עובד עירייה לתושב המצוי בסכסוך עם קרוביו-

א. כללי

הבדיקה החלה לאחר הגשת תלונה חמורה כנגד פקידת הרישוי על התנהלות לא תקינה, בירור מידי העלה כי אין בתלונה אמת ולא היה דופי בהתנהלות העובדת, לפיכך הוא החל לאיים גם על מבקר העירייה בהשגת תוצאות בדיקה שישבעו את רצונו, מה שהביא לבדיקת עומק זו ולמסירת תוצאותיה יועצ"מ, כאשר הבדיקה העלתה כי זו לא הייתה הפעם היחידה שבה הכפיש את עובדי העירייה עד כדי הכפשות פליליות, וכי הוא נקט בשיטה זו כמעט בכל מגע עימם ולמעשה הלין כנגד 5 עובדים, כאשר על 2 מהם איים בהגשת תביעה ללא הוכחת נזק. בתלונותיו נמצא הצגת מצג שקרי, דרישה ופנייה לגורמים לא מעורבים, הנחת הנחות שיפוטיות הסקת מסקנות מעוותות, התרסה כנגד עובדים פגיעה בכבודם הפעלת לחץ לא הוגן עליהם וחיפוש מדון וריב עימם, וכן ניסיון להטיית משפט, בעוד שהוא מקבל שירות טוב ואיכותי.

ב. מסקנות

במהותה של התלונה דובר על סכסוך משפחתי כבד של יורשים על בעלות על נכס שטרם הוכרעה ע"י בית המשפט, כאשר במהלך המשפט נעשו פניות התובעים לעירייה ועובדיה. נמצא כי בהגשת התלונות כנגד העובדים הייתה שיטה לעורר פרובוקציות תוך התעלמות מהבנת החוק בכדי להשיג מטרות ייעודיות, יעדים שלא היו זוכים להם לולא אותם פרובוקציות שעוררו.

התלונה גם הביאה לבדיקה לגבי הנחת נכס ריק שמסקנותיה היו כי ניתנה הנחה לנכס המצוי בסכסוך יורשים למרות שהנכס לא היה נקי מכל חפץ וזאת מכיוון שאין אחידות בהירות וחשיפת מידע לציבור באלו מקרים ההנחה ניתנת ובאלו אין זכאות, לגבי הגובל של מגיש התלונה נמצא כי כנגד הנכס עומד ותלוי צו הריסה שיפוטי שלא יושם מהנימוק של חוסר עניין לציבור, אלא שנמצא כי מסקנה זו אינה יכולה להתקיים לאחר שנקבע גזר הדין, נמצא גם שפיצול יחידות הדיור אינו תואם את תקנות פיצול דירות מ-20/12/2011.

ג. המלצות

בעקבות הבדיקה הועלו ונמסרו ההמלצות הבאות:

1. צו הריסה שיפוטי כנגד הגובל של המתלונן- אין מנוס מיישומו או לחלופין הוצאת היתר לגביו.
2. התאמת פיצול יחידות הדיור בחלקה בה מצוי הנכס לתקנות פיצול דירות מ- 20/12/2011.
3. הנחייה לעובדים לגבי מתן תשומת לב וקבלת החלטות שקולות מאותם מתלוננים מעוררי פרובוקציות הבאים להשיג מטרות ייעודיות, (כגון מקרה זה שבו ניתן הנחת נכס ריק למרות אי עמידה בקריטריונים, וניסיון פגיעה בעובדת בעת ניהול משפט נגדה על סכסוך ירושה).
4. הנחת ארנונה לנכס ריק- הכנת טופס חדש שרק באמצעותו מילוי ניתן יהיה לבקש הנחת נכס ריק, כשלא תהיה אפשרות אחרת או נוספת לקבלת הנחה, ושבו ירשמו:
 - א. פרטים מזהים של המבקש/ת: שם, ת.ז., כתובת, מס' טלפון, זיקה לנכס.
 - ב. פרטים מזהים של הבעלים במקרה והמבקש/ת אינו בעל הנכס.
 - ג. פרטים על מצב הנכס: קיים/נהרס/הרוס בחלקו, תיאור הנכס-תקרה, ריצפה, נכס פרוץ, מבנה מסוכן (אישור מהנדס), חפצים בנכס.
 - ד. הצהרה על מועד הפיכת הנכס לא ראוי לשימוש.
 - ה. אישורים מצורפים: דוח מהנדס, צו איסור שימוש, תמונות הנכס.
 - ו. הצהרת מבקש בדבר אמיתות המידע, שלמותו, התחייבות להודיע על כל שינוי שיחול בשימוש בנכס או במצבו.
 - ז. תצהיר עו"ד/רשם ביהמ"ש.
 - ח. הסברים למילוי הטופס, לגבי: מילוי הטופס, הבסיס החוקי למתן ההנחה, הזכאות להנחה, באילו מקרים לא תינתן הנחה או שתינתן הנחה חלקית, והודעה של 7 ימים בטרם הנכס חזר לשימוש.

לביקורת נמסר כי מחלקת הגבייה נערכת מחדש להוצאת הטופס.

להלן הבדיקה שנמסרה בעניין ליועמ"ש של העירייה:

תגובה לתלונה ה.א.

התגובה מתחלקת ל-2, האחת הינה אישית כתגובה על התלונה נגדי כמבקר עירייה, והשנייה בדיקה כוללת של התרחישים הקשורים לנכס נשוא התלונה, ולהלנות נגד עובדי העירייה.

1. אישית- תלונות נגד המבקר.

תמצית-

ימים ספורים קודם פרישתה של נ.ר-עובדת הנדסה מהעבודה התקבלה מאחותה תלונה ובה אשמות פליליות חמורות על הטיית טיפול והעלמת מסמכים לגבי נכס המשפחה שבאותה עת היה בהתדיינות משפטית, אך הממצאים הראו כי לא הייתה לעובדת כל נגיעה, מסמכים לא הועלמו, כך שהתלונה הייתה קנטרנית וטורדנית, נגועה בניגוד עניינים ומדובר בניסיון מרושע להטיל דופי בעובד ישר דרך ולהכפישו, מחמת עניין אישי שיש למתלונן נגדו ואין לכך כל נגיעה לעבודתו במערכת. כיוון שמדובר בסכסוך המתברר בבית משפט לא מצאתי כי יש מקום להתערבותי בעניין. המתלונן הגיע אלי וטען טענות חמורות לגבי התנהלות מזכירת מחלקת הרישוי, ועל כן נשאל שאלות שנועדו לספק לי מידע לעבודות הביקורת ובכדי למצוא הלימה בין טענותיו לבין השירות ביקש וקיבל, תשובה בעניין זה לא קיבלתי, וככל שהתעמקתי הבנתי שמדובר בסכסוך משפחתי כבד, והנכס אינו רשום בטאבו מזה דורות (גם לא על שם הסבתא המנוחה), וההתנגדות שלו כמו גם רצונו להכתיב כיצד תעשה הבדיקה. הסמכות לקבוע את הדרכים לביצוע הביקורת נתונה בידי מבקר העירייה בלבד, והניסיון להכתיב את מהלכי הבדיקה לאחר הטחת הטענות במזכירת הרישוי מהווה פגיעה באי תלותו של מבקר העירייה.

סיום השיחה והוצאתו מהחדר היה לאחר שניסה לבצע הכתבה נוספת למבקר שבה אמר כי תוצאות בדיקה אמורות להשביע את רצונו, אחרת יפעיל עו"ד שימצו הדין עם העירייה, בדבריו החמורים אלו מצאתי ניסיון להטות את עבודת הביקורת עוד בטרם בוצע ולפגוע באי תלותי כמבקר, מכיוון שהמשיך ועמד על דבריו הודעתי לו כי לא ניתן להמשיך את השיחה ביננו, ומכיוון שלא מצאתי סביבה תקינה ואנושיות תאפשר למצות ולהמשיך את עבודת הביקורת, והוא מתבקש לצאת מהחדר. במקום לעזוב את המקום, החליט להישאר מתוך התרסה במסדרון ונכנס לחדרה של מנהלת פניות הציבור שעוד קודם לכן שמעה אותי אומר למתלונן כי הוא פגע בעובד ציבור על כן לחצה על כפתור המצוקה, נכנסתי אחריו לחדרה, והודעתי לי כי המתלונן פגע בי, המנהלת שמעה בקשב רב את טענותיו אך הודיע לו כי אין בסמכותה לטפל בתלונה, מה גם שמבקר העירייה התלונן על פגיעה בו, הודעתי בחדרה כי אני מוכן לקבלו בשנית בנוכחות השיטור שהגיע ולשמע את טענותיו ובלבד שלא ינסה לפגוע שוב בעבודת הביקורת ויגיש את תלונתו באופן הגון ובתום לב. אלא שתלונה על התנהגות העובדת לא הוגשה, מה שהיה זה השמעת איום נוסף על שפגעתי בו וכי כביכול אנשים במסדרון ששמעו את השיחה וזה מספיק בכדי לתבוע אותי לדין על הוצאת דיבה בלא הוכחת נזק, כשהתנהגות התוקפנית של המתלונן לא נעשתה תוך השמעת צעקות, אלא תוך אמירתם בנוכחות השיטור, ולא הייתה כל התנהלות ממסדרון, אלא היה מעבר מחדר לחדר. למרות שלא הצלחתי להבין ולדעת את דבר התלונה, עשיתי מאמץ נוסף להבין את פשר תלונתו בכך שלחצתי את ידו, התנצלתי בפניו תוך שאני כובש את עלבוני והשפלתי האישית וכשהוא אומר שזאת מבחינתו שתם העניין וסוכם עמו כי יגיש את תלונתו על העובדת בכתב. אלא שמאז לא רק שלא המציא מכתב תלונה מפורט על מזכירת הרישוי, מתריס כנגד מבקר העירייה תוך הצגת מצג שווא ופונה בעניין לגורמים לא מעורבים ובכך מחבל בעבודת הביקורת, וכן פוגע בעובדי העירייה ע"י הנחת הנחות שיפוטיות מסיק מהם מסקנות מעוותות, ומחפש מדון וריב, בעוד שהוא מקבל שירות טוב ואיכותי, כשבסה"כ מההנדסה קיבלו הוא ואמו את הבקשה למידע מהגביה הגישו בקשה שלא הגיע להם להנחת נכס ריק.

מפורט-

מכתב מעורך דין לוי יוסף מייצגם של האם והבן במכתב שאינו נושא תאריך :

סעיף 7- מכתב תלונה נגד העובדת לשעבר נצחיה רחמים למבקר העירייה שלא נשלחה אליו כל תגובה.

תגובתי- המכתב התקבל ימים ספורים טרם פרישתה של העובדת מהעירייה, לאחר בירור שערכתי, התברר כי עניינה של המתלוננת והעובדת מצוי בבית הדין, כמו כן לעובדת אין קשר ואין היא מעורבת במה שתואר עליה בכתב התלונה, כך שהתלונה הייתה קנטרנית וטורדנית נגועה בניגוד עניינים, כשמדובר בניסיון מרושע להטיל דופי בעובד ישר דרך ולהכפישו, מחמת עניין אישי שיש למתלונן נגדו ואין לכך כל נגיעה לעבודתו במערכת, על כן לא מצאתי מקום להתערבותי בעניין.

סעיף 21- "מרשי ביקש לעשות זאת בצורה לא פורמאלית ולמנוע היזק זה או אחר..."

תגובתי- כאן מודה המתלונן כי ניסה להכתיב למבקר העירייה את דרך הבדיקה, משטען טענות קשות כנגד העובדת אזי הסמכות לקבוע את הדרכים לביצוע הביקורת הינה של המבקר בלבד וכל ניסיון להשפיע על דרכה הינה פגיעה באי תלותו של המבקר.

סעיף 23- "מר אליהו ניסה לתהות על כל ההשתלשלות המשפטית, מרשי... ביקש לשים את הדגש על

התנהלותה של...ועל משוא הפנים לו זכה במחלקה".

תגובתי- מטרת בדיקתי הייתה לבדוק אם יש אמת בתלונתו שבא טען טענות חמורות לגבי התנהלות מזכירת מחלקת הרישוי, וזאת ממש בתחילת שיחתי עמו, על כן הוא נדרש לתת מענה ישיר על מהות השירות שביקש, ואם אכן הוא נענה וקיבל את השירות, מכיוון שלא זכיתי לתשובה ישירה בעניין, ביקשתי לדלות פרטים שייסעו לערוך הקבלה בין מהות השירות שביקש לזה שקיבל בפועל, (כגון הקשר שלו נכס וסמכותו לשירות שביקש, בעיות היסטוריות של העברת הנכס בטאבו, מהות הנכס והמחלוקות שהיו לגביו), לפי דבריו התברר שהנכס לא רשום בטאבו גם לא ע"ש סבתו, אך שלאחרונה הם קיבלו פסק דין חלוט שהנכס עבר על שםם. בדי עבד התברר שהשאלות שנשאל סיפקו הבהרות לגבי תלונתם על אי קבלת הנחת נכס ריק, מה שהתברר כי את בקשתם הם ניסו לקבל בעוד בית המשפט טרם נתן את החלטתו בעניין היורשים.

סעיף 24- שם נרשם- "מר אליהו משום מה איבד סבלנותו..."

תגובתי- כבר בעת שניסיתי לברר אם אכן תמה הסוגיה המשפטית הוא הגביר את קולו ואמר "זה שלי וזה חלוט", מובן שכיבדתי אותו ובאתי להמשיך את הברור באשר למהות התלונה על העובדת, אך כאן בא ואמר ש"הוא מצפה תוצאות הבדיקה יהיו לשביעות רצונו ובמידה ולא הוא יפעיל את עורכי דינו על מנת שימצאו את הדין עם העירייה", הודעתי לו שדבריו חמורים ובאים להשפיע על טיב תוצאות הביקורת עוד בטרם היא בוצעה, אלא שכאן הוא התעקש ועמד על דבריו, על כן לא מצאתי מקום להמשיך ולנהל את השיחה, והודעתי לו כי הוא פגע באי תלות הביקורת תוך שהוא מנסה להטות את תוצאותיה לטובתו, ויש כאן פגיעה ביכולתי למלא את תפקידי כראוי ועל פי דרישות התפקיד, ומכיוון שלא מצאתי סביבה תקינה ואנושית תאפשר למצות ולהמשיך את עבודת הביקורת, ביקשתי שייצא מהחדר.

סעיף 26- "מרשי ניסה לגשת למנהלת פניות הציבור..."

תגובתי- חדרה של מנהלת פניות הציבור נמצא בסמיכות לחדרי, המנהל שמעה מחדרה אותי אומר למתלונן כי הוא פגע בעובד ציבור, ועל כן היא לחצה על לחצן המצוקה, והלה במקום לעזוב את המקום, העדיף להישאר ולהיכנס לחדרה, מיד עם כניסתו לחדרה הודעתי לה, כי המתלונן פגע בעבודת ובי אישית רגשית כמבקר, כשפגיעה זו אינה מאפשרת לי המשך מתן שירות למתלונן והיא מצידה אומרת לו מתוך נימוס רב כי הטיפול בתלונות הציבור אינו בגדר סמכותה וכן אין היא יכולה לקבלו כשמבקר העירייה מודיעה לה כי הוא נפגע ממנו, הודעתי בחדרה כי אני מוכן לקבלו בשנית בנוכחות השיטור שהגיע ולשמוע את טענותיו ובלבד שלא ינסה לפגוע שוב בעבודת הביקורת, ומשם פנינו שנינו לחדרי בשנית. כל האירוע מבחינתה הסתיים בתוך פרק זמן קצר.

סעיף 27- "ההתנהלות הייתה במסדרון..."

תגובתי- המתלונן לא עזב את המקום לאחר שיצא מחדרי, העדיף להישאר ומצא לנכון להיכנס לחדרה של מנהלת פניות הציבור, ובתוך חדרה התנהלה השיחה, לא הייתה התנהלות במסדרון, אלא היה מעבר מחדר לחדר סמוך.

סעיף 28- "עת עמדו הצדדים במסדרון..."

תגובתי- מכיוון שאיים ופגע בי רגשית יצאתי והתבוננתי במעשיו תוך צפייה שיעזוב את המקום, אך מתוך התרסה הוא החליט לשהות ובמקום וכשראיתי שנכנס לחדרה של מנהלת פניות הציבור נכנסתי בעקבותיו.

סעיף 29- לאחר הפצרות רבות נאות מר אליהו לקבלו..."

תגובתי- בעוד אנו שוהים בחדרה של מנהלת פניות הציבור הגיע השיטור, הודעתי למנהלת פניות הציבור כי אני מוכן לקבלו לשיחה מחדש בנוכחות השיטור ובתנאי שלא ינסה לפגוע שוב בעבודת הביקורת ויגיש את תלונתו באופן הגון ובתום לב.

סעיף 30- "יש לציין כי עיני השוטרים לא ראו כל איום או התנהגות תוקפנית..."

תגובתי- אלא שתלונה על התנהגות העובדת לא הוגשה, מה שהיה זה השמעת איום נוסף על שפגעתי בו וכי כביכול אנשים במסדרון ששמעו את השיחה וזה מספיק בכדי לתבוע אותי לדין על הוצאת דיבה בלא הוכחת נזק, כשהתנהגות התוקפנית של המתלונן לא נעשתה תוך השמעת צעקות, אלא תוך אמירתם בנוכחות ר.

סעיף 31- "יש לציין כי מרשי דרש התנצלות..."

תגובתי- הודעתי למתלונן כי בדבריו יש איום נוסף כלפי המבקר באופן אישי, אך הוא הקצין ואמר שבמידה ולא תהיה התנצלות מצדי, אני אתבע אישית לדין, כאן מנהל מחלקת הביטחון שאל מה רצוני לעשות במצב זה, והיות וחשבתי שמה שיותר חשוב מהפגיעה האישית שאוכל להמשיך את עבודתי נאמנה, אזי הסכמתי ללחוץ את ידו ולבקש ממנו שיתבונן בעיני מה סירב לעשות, ומכיוון שהושפעת והושפלת רגשית מהתנהגותו הבוטה, סיכמתי אתו בנוכחות השיטור, כי ימציא את תלותו בכתב בכדי שאוכל להתייחס אליה עניינית, כמו כן סוכם שדי בלחיצת היד כדי לסיים את מה שהיה ולאפשר בהמשך טיפול נאות בתלונה, ותוך שהוא מבין את משמעות דבריו ואימויו שהשמיע קודם, וכך גם הסתיימה השיחה וכל הנוכחים יצאו מהחדר.

סעיף 33- "לנוכח מכלול הדברים יש לחשוש כי התנהלותם של עובדי העירייה עד כה יש בה להעיד על העתיד לבוא ולכן על מנת למנוע משוא פנים ועיוות האמת ובמיוחד את העינוי בהתנהלות עובדי מחלקת ההנדסה ומבקר העירייה למרשי, אבקשכם לטפל בדבר במלוא חומרתו"

תגובתי- כאן בא לידי ביטוי ההתנהגות השיפוטית כנגד עובדי העירייה וההתרסה נגדם תוך הצגת מצג שווא, ובכך קובע המתלונן את גזר הדין ומורה לראש העיר על ביצועו, בעוד שפני המציאות שונים לחלוטין, המתלונן הגיע לקבל עותק מדוח הבקשה למידע על הנכס שאמו כבר הגיע והשכילה לקבל ממזכירת אגף ההנדסה, ובמעמד הבקשה קיבל עותק ממנו עם שירות נאות וראוי ממזכירת הרישוי, תוך שהוא חותם על קבלת העותק, אלא שהוא מצא לנהל נגדה קונספירציות של התנהגות בוטה, עם דרישה להתנצלות מצידה באותו דפוס התנהגות שהתנהג לאחר מכן כלפי הבקשה להתנצלות מהמבקר, ועוד הוא ואמו הרהיבו לעשות ולשקר כשבתאריך 24/06/13 ב-9 בבוקר לערך להקשרה הגב' ה. למזכירת הרישוי בטענה שלא קיבלה את המידע על כן היא דורשת החזר כספי, בעוד שבנה קיבל עותק מהמידע הוחתם עליו ואף מציין במכתב העו"ד בסעיף 14 כי מזכירת הרישוי צילמה לו את החומר...

סעיף 34- "לא יתכן כי אזרחים... יינזקו בגלל משוא פנים של מי מעובדי העירייה אשר היו בקשר עם גברת רחמים, אחותה של מרשי..."

תגובתי- ושוב בונה המתלונן אמת משלו, מאמין בה וקובע עובדות בשטח, שבסיסם שקר ורמיה, עם העובדת שעבדה הגב' נצחיה רמים אין לפקידי העירייה זה שנה וחצי, וגם כשעבדה לא הייתה קשורה בשום אופן למחלקת הרישוי, ולא היה כל נגיעה או קירבה לתיק שהתנהל בהנדסה, בתלונה קודמת המתלונן האשים וגזר את דינה כמי שמעורבת בתיק האישי ופועלת מתוך משוא פנים, מה שמראה שעוד קודם הגשת התלונה אצלי בא המתלונן עם דעה נחרצת מוקדמת ומובנת לגבי התנהלות העירייה.

סעיף 35- "בגין התנהגותו של מר אליהו וכן בגין ההשפלה לה זכה מרשי עת נקראו למקום שוטרים... יש לציין... ראו אדם שליו ורגוע... לקבל את התנצלותו של מר אליהו במכתב רשמי למרשי, ואשר יפורסם ברבים"

תגובתי- בעוד שכאמור לעיל סוכם שאקבל מהמתלונן כתב תלונה ענייני על השירות שקיבל בהנדסה, הופתעתי לראות מכתב מתריס מעליב ופוגע אישית ובעבודתי הציבורית, כאשר שקט בשיחה עמו לא היה, הושמע לשון התרסה ואיומים, למרות שבנוכחות השוטרים הצהיר כי ימציא תלונה עניינית בלבד, ובכך לא קיים את אשר הבטיח, ומנסה בכל דרך להביא להשפלתו של המבקר ואת המוסד בראשו הוא עומד, תוך ניסיון נואל למנוע הוצאת דוח ביקורת בלתי מושפעת מקצועית ומיטבית, מכאן שמטרתו לא הייתה באמת הוצאת דוח ביקורת אמין ומאוזן.

סעיף 36- "מרשי שומר על זכותו..."

תגובתי- לא מצאתי שיש בתלונתו אמת כנגד מי מעובדי העירייה, או אי קבלת שירות לא ראוי, מצאתי אותו יוצא ומתריס כנגד עובדי העירייה על לא עוול בכפם (ביקורת על כך בוצעה בהמשך). בתאריך 18/06/2013 הגיע שוב לעירייה, פנה תחילה למנהל הגבייה לברר את נושא הנחת נכס הריק, ומשהבין שהעירייה טרם החליטה לזכות את הנכס, פנה למנכ"ל ולמזכירתו ומצא לנכון לקחת את מכתב העו"ד שמסר בזמנו להוסיף עליו סעיפים תוקפניים בחמת זעם, שרק מאוששים את התנהגותו הבוטה ואת פנייתו שלא באה להראות את כי אכן הוא מעוניין בצדק שיראה וייעשה, אלא שרק עמדתו המתריסה היא הנכונה והקובעת.

סעיף 37- "לפי כל דין זכאי מרשי לתבוע 50,000 ₪ וזאת מבלי להוכיח נזק, אשר חווה לפני כלל הציבור וכל עובדי קומת ההנהלה ועובדי העירייה אשר שהו בבניין וזאת בגין התנהגותו של מבקר העירייה".

תגובתי- המתלונן מעלה קונספירציה שקרית שאותה השמיע גם אצלי כשחזר לחדרי, בעוד שבפועל הוא פוגע ומפריע לביצוע עבודת הביקורת, הוא מדבר על כל עובדי קומת ההנהלה שהיו נוכחים ועל כלל הציבור ועל עובדי עירייה, בעוד שבפועל השיחות היו בחדרי ובחדר מנהלת פניות ציבור, כמו כן נשאלת השאלה, האם הוא מרשי של עצמו? הרי המכתב אינו של עורך דינו כפי מתיימר להציגו.

סעיף 38- "...יהיה זכאי לתבוע את גברת מיכל רוטוול בגין השפלתו ברבים על ידה עת "זרקה"... גם בגין... יהיה זכאי לתבוע 50,000 ₪ בגין השפלתו ע"י עובד ציבור מבלי להוכיח נזק".

תגובתי- מנהלת פניות הציבור ביצעה עבודתה נאמנה תוך הקפדה על כללי משמעת ומנהל תקין, ובלא שום פגיעה במתלונן, אין בסירובה לקבלו לשיחה שלא בתחום סמכותה, וביודעה על הפגיעה במבקר, והמשכיות תהליך מתן השירות עם הגעת השירות כדי לציין שהתנהלותה לא הייתה תקינה וכמי שפגעה במתלונן, נהפוך הוא שירותה היה ללא דופי נעשה בנימוס רב וללא משוא פנים. בהתרסה נגדה יש משום ניסיון מצדו ללכת אימים ולהשתלח בעובדי העירייה על לא עוול בכפם, תוך שהוא מציג את עצמו במצג שווא של עו"ד המייצג את עצמו.

סעיף 42- "ביקר מר ה. בלשכת המנכ"ל... על מנת לתהות היכן עומדים הדברים, משיחה עם מזכירת המנכ"ל... מר ה. הסביר... כי מוזר הדבר כי מבקר העירייה אמור לבקר את התנהגותו שלו ולכן יש לחשוש כי יש כאן חוסר מנהל תקין של הדברים".

תגובתי- המתלונן פנה לעובדי עירייה שאינם מעורבים ויודעים את המקרה לקבלת תשובות, בעוד שהיה עליו לפנות למי שמסר לו את התשובה מטעם העירייה החליט לערב גורמים אחרים בעירייה, להסיק מסקנות מתשובתם שאין בהם הקשר כלשהו לתלונתו, לקבוע מסמרים של עובדות שליליות ולהאמין בקונספירציה של עצמו כי כך מתנהלים הדברים בעירייה, כשפעולות אלו שלו של הנחת הנחות, קביעתו האישיות בלא בדיקה מקצועית כי הנחות או אמת והסקת מסקנות על התנהלות לא תקינה של העירייה נעשות על ידו כבדרך שגרה ורשומות לא אחת בכל כתבי

תלונותיו. כבדרך שיגרה ובלא ידיעה על תלונתו נגד המבקר ציינה מזכירת המנכ"ל את תפקידו של מבקר העירייה והוא על זה בא ובנה קונספירציות והגיע למקנה מכוונת על ידו לחוסר מנהל תקין... יתרה מכך אי המצאת מכתב תלונה על מזכירת הרישוי כפי שסוכם עמו ובמקומו קבלת מכתב מתריס כנגד מבקר העירייה, יש בו משום חבלה בעבודת הביקורת.

סעיף 43- "עוד הבהיר מר ה. כי בטרם פניה למשרד הפנים ולמבקר המדינה על מנת לבחון את התנהלות העירייה וכן את הטיפול ברחובה של העיר, הגיע הוא בצורה אישית על מנת לבחון.....אולם באם לא יהיה מנוס אפנה את משרד עורכי דיני על מנת להגיש תביעה בגין הפגיעה בי...ואראה את עצמי זכאי לפנות לרשויות המוסמכות...".

תגובתי- קודם שניגש ללשכת מנכ"ל העירייה, הגיע המתלונן לגביה לברר בקשר להנחת נכס שלא קיבל, אך לאחר שנפגש עם מנהל הגביה וראה שההנחה לא עודכנה, כשהסיבה לכך הייתה כי לאחר שקוימה ועדה בנושא התגלו ממצאים חדשים לפיהם הנכס לא היה ריק לחלוטין, מצא לנכון לפנות למנכ"ל ולרשום את מכתבו הזועם, כך שלא הגיע באופן מתוכנן אלא באקראי וכתוצאה מהנחה שלא קיבל, למעשה הוא לא התקשר קודם ותכנן עם המנכ"ל, והוא גם לא בירר אם המנכ"ל הוא הכתובת לבירור התלונה, שכן תשובת העירייה הופנתה ע"י היועצת, מה גם כשנפגש עם המנכ"ל הובהר לו שעניין זה כלל לא היה בטיפולו.

סעיף 44- מר ה. ציין בפני מנכ"ל העירייה...כי אין הוא איש ריב ומדון...".

תגובתי- בכל מכתביו יש שקרים התלהמות ורצון לנגח את עובדי העירייה הפועלים כנאמני הציבור.

2. כמבקר העירייה.

תמצית-

מצאתי כי על מערכת הגביה להתארגן מחדש בכל הקשור למתן הנחת נכס ריק, יש להיערך להכנת טופס עירוני המכיל את כל האפשרויות למתן ההנחה, ואין לאפשר מתן הנחה ללא מילוי אותו טופס חדש על הוראותיו השונות.

כנגד שכניו של המתלונן עומד ותלוי צו הריסה שיפוטי שלא קיים מחמת נימוקים של חוסר ענין לציבור והתיישנות, מצאתי כי נימוקים אינם עומדים במבחן החוק, על כן האופציה הקיימת הינה הוצאת היתר או לחלופין הריסה.

מצאתי כי המתלונן ואמו לחצו באופן מסיבי ושיטתי את מחלקת הגביה לשם קבלת הנחת נכס ריק, אלא שבאותה תקופה הייתה התדיינות בבית משפט על עצם צו הירושה שקיבלו, כמו כן לפי הצהרת עובדות הגבייה הגב' ה. הצהירה כי בנכס יש חפצים בעלי ערך, אך שיקרה לאחר מכן כשטענה כי הנכס ריק, אך גם כך לשקר שלה לא היה רגלים, כיוון שכתבה במכתבה כי בנכס היו קצת חפצים לאחר מכן שאין ולאחר מכן שהחפצים נגנבו...ולבסוף כתבה שהחפצים אוחסנו במחסן הבית, דבר נוסף בתלונה הוצגה דרמה גדולה וסיפור מעורפל ומלא מסך עשן בכל הקשור לפריצת בית המריבה ובחינה באם יש בו חפצים, בעוד שהבית נפרץ ולא הייתה בעיה לראות זאת. נמצא גם שכן המתלוננת כלל אינו מבין את דרישתו להנחה וחושב כי זכאי לתשלום חלקי של הארנונה...

נמצא כי המתלונן ואמו הכפישו פגעו בשמה הטוב של אחות המתלוננת, הופעל לחץ לא הוגן כנגד מנהל הגביה ועובדיו לקבלת ההנחה, נעשה מצג שקרי על אי מתן שרות של עובדי ההנדסה, והייתה התרסה ואשמות שווא כנגד מנהלת פניות הציבור, ובכלל הופעל לחץ סמוי באמצעות אזכור בית המשפט והגשת תביעות משפטיות. נמצא כי לנכס הערה בטאבו על אי התאמת הבניין להיתר שנתנה הוועדה.

ובאשר למוזרות התלונות שאין בהם ממש הגדיל לעשות המתלונן לאחר שהגיע לעירייה ונפגש עם המנכ"ל ב-18/06/13, לקח את מכתב עליו חתום עורך דינו מ-03/13, והוסיף עליו 9 סעיפים באותו נוסח של מרשו, תוך התחזות לעו"ד מייצגו, מה שמעורר תהיות לגבי מכתב העו"ד, כשבסוף הוא עוד מגדיל לעשות וחותר את שמו על המכתב, כמו כן כל המכתבים והתלונות (גם זה של העו"ד) נכתבו בסגנון ונוסח אחיד מה שמצביע כי מי שעומד אחרי כל התלונות ומצגי השווא הוא בנה של המתלוננת- א.ה.

א. פטור מארנונה בגין נכס ריק- בגבייה מקובל לקבל הודעות לצורך מתן פטור בגין נכס ריק למגורים בשלוש אופנים:

1. ע"י מילוי הטופס.

לאחרונה קיים מנהל הגבייה ישיבה להכנת טופס פטור חדש שיימסר לתושבים, עם זאת מתאפשרת האופציה לכתוב מכתב במקום למלא טופס "הנחת בנין ריק" או הודעה על נכס לא ראוי לשימוש. נמצא כי יש חסרונות רבים לאי מילוי טופס מובנה המכיל את מירב הפירוט הנדרש ועם הבהרות לגבי הזכות לפטור, ובכך יתאפשר הימנעות מהגשת תלונות ומעבודות מיותרות שלא לצורך (לדוגמא: במקרים של דרישה שאינה מאפשרת הנחה של פחות מ-30 יום או שאין בנכס חפצים, ובמקרים דרישה

חוזרת לפטור מנכס ריק מאותם בעלים, וכן במקרים שניתנה הנחה חלקית ועתה נדרשת השלמה).
הגם כך הטופס הקיים אינו מפורט דיו, כך שטוב עושה מנהל הגבייה שנערך לשנות את המתכונת של
הטופס הקיים.

2. ע"י קבלת מכתב-

לצד הנוחות בקבלת המכתב מהתושב, הרי שאין יד מכוונת לגבי מילוי הטופס, כך שהתושב הממציא
את המכתב לעירייה יכול לסבור כי:

א. די בעצם העובדה שהנכס אינו מאוכלס בכדי לזכות בהנחה, בעוד שלפי צו המסים ההנחה תינתן
בהיות הנכס נקי גם מכל חפץ (בעל ערך).

ב. ההנחה ניתנת גם במקרים הנכס ריק פחות מחודש, בעוד שלפי סעיף 13(ד) לתקנות, לא תינתן הנחה
לתקופה הפחותה מ-30 יום.

ג. ההנחה ניתנת בכל מצב של היות הנכס ריק בעוד שלפי סעיף 13 (ג) לתקנות ההנחה תינתן פעם אחת
לאותם בעלים.

ד. משך תקופת ההנחה אינו מוגבל, בעוד שלפי צו המסים המתבסס על סעיף 13(א) בתקנות מוגבלת
התקופה לשנה, כשב-6 חודשים ראשונים ניתנת 100% הנחה, ומהחודש ה-7 עד 12 (במצטבר) 25%
הנחה.

ה. אין חובה להודיע על סיום תקופת השימוש בנכס, בעוד שלפי סעיף 13(ה) חלה על המחזיק או בעל
הנכס להודיע 7 ימים קודם שנעשה שימוש מחדש.

ו. לנכס שאינו ראוי לשימוש תינתן בכל מקרה הנחה בעוד שלפי סעיף 330 לפקודה ההנחה תינתן במידה
והנכס נהרס באופן מלא או ניזוק כך שלא ניתן להתגורר בו, וגם שאין מתגוררים בו.

ז. מועד מתן ההנחה אינו ברור האם יש לאפשר את ההנחה מעת ההודעה או מיום שהיה הנכס ריק,
(בעיריית ת"א, י-ם ורשויות נוספות ההנחה רק מיום מסירת ההודעה).

3. ע"י טופס מקוון.

מתברר שהטופס נילקח משירות הטפסים הלאומי ואין בו פרטים חשובים לגבי:

א. תיאור מצב הנכס. (מצבו, ריק מכל חפץ-בעל ערך, הערות נוספות).

ב. הצהרה על מועד הפיכת הנכס לא ראוי לשימוש.

ג. תצהיר עו"ד. (בת"א רק לתאגידים, בים-ובישובים נוספים-כולם).

ד. מתן הודעה לסיום תקופת ההנחה.

ה. צירוף אישורים מאמתים.

ו. לנכס ריק הנחיות החוק, צו המסים, מועד מתן הזיכוי, מגבלות (אי מתן זיכוי פחות מ-30 יום),

לנכס שאינו ראוי לשימוש, ולבניין חדש.

המלצות - ארגון מחדש של טופס "בקשה לקבלת הנחה מארנונה לבניין ריק", שיתאפשר לקבלו במשרדי
הגביה, הורדתו כטופס מאתר העירוני, ומילוי ושליחתו באופן מכוון בצירוף אסמכתאות מהאתר העירוני,
כשהטופס יועד לנכס להנחה לבניין ריק, הנחה לבניין חדש, הנחה לתעשייה. בטופס יירשם:

א. פרטים מזהים של המבקש/ת: שם, ת.ז., כתובת, מס' טלפון, זיקה לנכס.

ב. פרטים מזהים של הבעלים במקרה והמבקש/ת אינו בעל הנכס.

ג. פרטים על מצב הנכס: קיים/נהרס/הרוס בחלקו, תיאור הנכס-תקרה, ריצפה, נכס פרוץ, מבנה
מסוכן (אישור מהנדס), חפצים בנכס.

ד. הצהרה על מועד הפיכת הנכס לא ראוי לשימוש.

ה. אישורים מצורפים: דוח מהנדס, צו איסור שימוש, תמונות הנכס.

ו. הצהרת מבקש בדבר אמיתות המידע, שלמותו, התחייבות להודיע על כל שינוי שיחול בשימוש
בנכס או במצבו.

ז. תצהיר עו"ד/רשם ביהמ"ש.

ח. הסברים למילוי הטופס, לגבי: מילוי הטופס, הבסיס החוקי למתן ההנחה, הזכאות להנחה, באילו
מקרים לא תינתן הנחה או שתינתן הנחה חלקית, והודעה של 7 ימים בטרם הנכס חזר לשימוש.

ב. אי קיום צו הריסה-

בבדיקה נמצא כי לגבי תת חלקה 2 (ע"ש סהר משה שאינה קשורה למתלונן) בנויה מרפסת מקורה קדמית
בגודל 18 מ"ר לא חוקית ולה צו הריסה שיפוטי משנת 1976, הבניה הלא חוקית נעשתה ע"י אם הבעלים,
בתיק עצמו לא נמצאו הנימוקים לאי קיום הצו, העניין עלה בשנית ע"י הפיקוח בשלהי שנת 2007 עם
קבלת בקשה להעברת הנכס בטאבו ע"ש היורשים ובמסגרת הליך של מילוי טופס פנימי, שבה מעירים

ומנמקים על המשך ואופן הטיפול, כשאת הטופס ממלאים: הפיקוח היוצא לשטח ומדווח על הצעדים שנקט וממליץ על העמדה לדין או על החלטה אחרת בעקבות בדיקתו, מנהל מחלקת הרישוי הממליץ על מתן היתר או היתר עם הקלה או שימוש חורג ומצייין את סכום האגרות במקרה של מתן היתר, מהנדס העיר המצייין את הערותיו והתובעת העירונית המלצה מנומקת על העמדה או אי העמדה לדין, בטופס שמולא לא המליצו הפיקוח מנהל הרישוי ומהנדסת העיר לקיימו, הנימוקים שניתנו ע"י המהנדסת היו: אין ענין לציבור ויש התיישנות.

בדיקת נימוקי המהנדסת העלתה את המסקנות הבאות:

1. אין ענין לציבור-

בהתאם לחוק סדר הדין הפלילי התשמ"ב-1982 (להלן החוק) החלטה על סגירת תיק או ביצוע הסדר לא ניתן לקבל **לאחר מתן גזר הדין**, אלא רק קודם לכן, במצב שניתן גזר דין אפשר לשנותו רק באמצעות הוצאת היתר, הסמכות להחלטה של **אי עמידה לדין** רשומה בחוק בסעיף 62 ובתיקון 64, אך אין סמכות כזו לא ניתנה בחוק לאחר שנקבע גזר דין, לפי סעיף 62 לחוק מותר לסגור תיק חקירה בעברות פשע או בעברות עוון שהוחלט לחקור, באחת משלוש העילות: "חוסר בראיות מספיקות להעמדה לדין", "היעדר עניין לציבור", "היעדר אשמה". כל אחת מעילות הסגירה נועדה לטפל בצירוף נסיבות שונה: "היעדר אשמה" במקרים שהחקירה מצאה כי מערכת העובדות שהתבררה בחקירה אינה מעלה שום עברה פלילית מצד החשוד; "חוסר בראיות מספיקות להעמדה לדין" במקרים שבהם אין די ראיות להגשת כתב אישום נגד החשוד; "היעדר עניין לציבור" במקרים שבהם יש ראיות מספיקות להעמדה לדין בגין העברה, אולם מבחינת מכלול הנסיבות עולה כי אין עניין לציבור בקיום ההליכים המשפטיים, **ובכל מקרה עילות אלו קמות קודם העמדה לדין.**

וגם אם לא ניתן פסק הדין והיה עולה הנימוק של חוסר עניין לציבור הרי שהסמכות להחליט על העמדה לדין או על סגירת תיק בנימוק זה הוא מהחשובים ובעלי העוצמה שהקנה החוק לפקיד ציבור, בשל מורכבות ההחלטה הגדיר המחוקק מדרג של גורמים המוסמכים לכך, בהתאם לסוג העבירה ולמידת מורכבותה, כמו כן המחוקק, בית המשפט העליון והיועץ המשפטי לממשלה קבעו מהם השיקולים והאיזונים שעל תובע לשקול בהחלטתו שלא להעמיד לדין חשוד בשל היעדר עניין לציבור אף שנמצאו ראיות מספיקות לאישום כנגדו, זאת כדי להבטיח שההחלטה בנושא תתקבל בזריזות ובאופן שייטע בציבור אמון בכך שכולם שווים בפני החוק ובכך שגורמי האכיפה שוקדים על מיגור תופעות עבריינות, נותנים את דעתם להגנת הפרט שנפגע מן העברה וערים לאמצעים שנועדו למנוע תופעות עבריינות.

בשנת 2005 הגדיר היועץ המשפטי לממשלה בין השאר את העבירה של "בניה לא חוקית" כעבירה קלה וכי הוא רואה את החשיבות לקביעת מדיניות אחידה של חקירה ותביעה שבה צריך לנסח עקרונות להפעלת שיקול הדעת של החוקר ושל התובע בהחלטתם שלא לחקור תלונה או שלא להגיש כתב אישום בשל היעדר עניין לציבור, כשהמדיניות צריכה להיות גמישה בהתאם לצרכים, **אך זאת כמובן קודם העמדה לדין**, גם קודם לכן בשנת 2002 קבע פרקליט המדינה שיקולים לסגירת תיק פרקליט המדינה בשל היעדר "עניין לציבור", **וגם כאן לא מדובר על מקרים שנקבעו בהם גזרי דין.**

בהנחיה 4.1002 של היועץ המשפטי לממשלה נכתב כי הביטוי "חוסר עניין לציבור" אינו נועד להצביע על היעדר עניין בנושא גופו, אלא על היעדר עניין בניהול ההליכים, דהיינו על היעדר עניין לקיים את הליך החקירה או את הליך העמדה לדין. ההחלטה לסגור את התיק בעילת היעדר עניין לציבור, ולמעשה שלא להעמיד לדין חשוד חרף קיומן של ראיות מספיקות לאישום, היא החלטה שלטונית בעלת אופי מעין-שיפוטי ומשמעויותיה רבות לכל המעורבים: הן לחשוד, הן לנפגע העברה והן לחברה בכללותה. זאת, כיוון שסגירת התיק אינה מאפשרת למצות את מכלול הסנקציות העומדות לרשות נגד החשוד בביצוע העבירה. בבג"ץ 935/89 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה (1990) הותוו אמות מידה לאי-העמדה לדין בשל היעדר עניין לציבור, הנקודה העקרונית של בית המשפט הייתה: "משקבע המחוקק כי התנהגות פלונית פלילית היא, הרי שיש אינטרס ציבורי כי החשוד בעבירה יועמד לדין, וזאת כדי להגן על הערכים והעקרונות שהמדינה רוצה בהגנתם ושהחשוד פגע בהם, וכן למנוע פגיעה בהם בעתיד. עם זאת, עשויות להיות נסיבות שיש בהן כדי להצביע על הנזק שייגרם לאינטרסים ולערכים, שגם בהם המשפט מעוניין, אם החשוד יועמד לדין. רק כאשר העניין הציבורי באי העמדה לדין עולה על זה שבהעמדה לדין, (למשל, במקרים שבהם העמדה לדין גוררת פגיעה קשה באינטרסים ובערכים חברתיים, פגיעה שאינה שקולה מול הפגיעה הנוצרת עקב אי העמדה לדין), רשאי תובע להגיע למסקנה כי קיים עניין לציבור באי העמדה לדין". בבג"ץ 4379/09 "אומץ" - אזרחים למען מנהל תקין וצדק חברתי ומשפטי נ' פרקליט המדינה, חזר בית המשפט על העמדה שנקט כבר בפסק דין גנור והבהיר את הוראת החוק בנושא: "מצוות המחוקק היא כי החלטה על הגשת כתב אישום תתקבל רק אם נמצא כי מתקיימים שני תנאי יסוד, במצטבר. התנאי הראשון הוא קיום ראיות מספיקות לאישום, רק משנמצא כי תנאי זה מתקיים, נדרש התובע

לבחון קיומו של התנאי השני-עניין לציבור בניהול המשפט...ההימנעות מהגשת כתב אישום היא בבחינת החריג הקסם כל אימת שמצא התובע כי אין במשפט עניין לציבור" ההחלטה שלא להעמיד לדין בשל היעדר עניין לציבור תתקבל אחרי שיישקלו חומרת המעשה, הנסיבות האישיות של החשוד ושל קרבן העברה, אינטרסים חיוניים של המדינה, שיקולים מוסדיים של התביעה ושל בתי המשפט ועוד. כן נקבע כי השיקולים יישקלו בהתאם לכללים הרגילים של שיקול דעת מנהלי-כלומר בתום לב, ללא שרירות או אפליה, בהגינות ובסבירות, לפיכך המסקנה היא **שחוסר עניין לציבור אינו יכול להתקיים לאחר שנקבע גזר דין.**

מתברר שלא היה די בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ושל פרקליטות המדינה, שכן בבקורת שערך משרד מבקר המדינה בנושא בשנת 2011 הוא מצא חשיבות רבה שהיועץ המשפטי לממשלה והפרקליטות לגבש הנחיות ומדיניות חקירה ותביעה בעברות בעייתיות או נפוצות וכן בעברות חמורות שלגביהן קיים לעתים טעם כבד משקל להימנע מההליך הפלילי, זאת לשם מימוש עיקרון השוויון בפני החוק וסיוע לתובע בבואו לקבל החלטה, כשמדיניות כזו צריכה להיקבע באמצעות מנגנון שיבחן באופן שוטף, שיטתי, מקיף ומקצועי את הצרכים של החברה ושל גורמי אכיפת החוק, מה גם שבמהלך השנים חלו מטבע הדברים שינויים חברתיים המתבטאים גם במגמות הפשיעה, בעמדות הציבור ובמערכת המשפט – שינויים שיש להם גם השלכות על השיקולים של "עניין לציבור" בהעמדה לדין בעברות כאלה ואחרות. **אך גם כאן "חוסר עניין לציבור" אינו יכול להתקיים לאחר שבית המשפט קבע את צו ההריסה.**

2. יש התיישנות-

כאן אני מוצא כי החלטת המהנדסת הייתה שגויה, שכן צו ההריסה אינו מתיישן לעולם עד ביצועו או עד קבלת ההיתר, כך שהעבירה נמשכת. (ע.פ.70034/00).

לפיכך **ההמלצה היא:**

להפנות את הטיפול בעניין לתובעת העירונית.

ג. מתן הנחה על נכס ריק-

המתלוננת הגישה בקשה להנחת נכס ריק באמצע שנת 2011, מיד לאחר פטירת אימא המנוחה ונדחתה ע"י הגביה, אלא שמאז המשיכה לפנות לגביה ולאחר מכן לראש העיר, ובתחילת השנה הובאה הבקשה לפתחה של ועדת ההנחות, שהחליטה כן לתת הנחה. סירוב הגביה למתן הנחה היה עקב הצהרתה של המתלוננת כי הנכס אינו ריק מכל חפץ (בעל ערך), שכן היא אמרה שבבית נותר ריהוט של אימא המנוחה. בפרוטוקול הועדה לא צוינו הנימוקים למתן ההנחה, אך סביר להניח שהועדה קיבלה את עמדת המתלוננת שלא הייתה גישה לבית ולנכותו מכל חפץ (בעל ערך) עקב סכסוך המתלוננת עם שאר בני משפחתה, שהביאה אותם להתקין מנעולים ולחסום את הכניסה לבית.

אם כן האם נכון היה לוועדה לתת את ההנחה למרות סירוב מחלקת הגבייה?
ממצאי הבדיקה מראים כי:

1. עפ"י מכתב המתלוננת מיום 27/01/2013 רק בתחילת שנת 2013 התקבלה החלטת בית המשפט ונקבע סופית כי היא בעלת הנכס, משמע בעת הפניה לגביה לקבלת ההנחה (אמצע יוני 2011) ובמשך חצי שנה לאחר מכן לא הייתה ודאות כי הנכס אכן שייך למתלוננת, על אף צו הירושה, בעניין זה נרשם בגביה בהערות לנכס "זה בדיון בית משפט עם היורשים", עניין זה גם בא לידי ביטוי במכתבה, אמנם בסעיף 9 כינתה את אחיה "שאר ילדיה", וכך גם בסעיף 13 "שאר ילדי המנוחה", אך מסעיף 17 הם כונו היורשים- בתאריך 23/06/11 או בסמוך לו היורשים...", וכך גם בסעיף 18 "שאר היורשים נעלו...", ובסעיף 22 "והיורשים האחרים נחקרו...", ובעניין זה יצוין כי ב-12/10/08 הגישו כל האחים להנדסה בקשה מס' 2008575 להעברה לטאבו.

2. הנימוקים שנרשמו בספרי הגביה בתאריך 13/06/11 לאי מתן ההנחה היו:

א. קיים דיון בבית משפט באשר לזהות היורשים.

ב. הנכס אינו ריק מכל חפץ-בעל ערך, יש בו ריהוט של האם המנוחה. בתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, נרשם בסעיף 13 כי ההנחה ניתנת ל-"מחזיק" (כמשמעותו בסעיפים 1 ו-269 לפקודת העיריות, ששם נרשם מחזיק- אדם המחזיק למעשה בנכס כבעל או כשוכר או בכל אופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון או דייר משנה), ומה קרה עת הגישה את הבקשה להנחה ולאחריה בעת שהגיעה שוב ושוב לגבייה לדרוש אותה? האם היא ענתה על הגדרת "מחזיק", הרי באותה תקופה לטענתה לא הייתה לה גישה לנכס, ומתברר כי על אף שהחזיקה בצו ירושה זהות היורשים עדיין התבררה סופית בבית המשפט, מה גם שציינה בפני עובדת הגביה כי הנכס אינו נקי מכל חפץ (בעל ערך).

יצוין שבעת הגשת בקשת נכס ריק לא היה בידי המבקשת צו ירושה, הבקשה לצו הוגשה ב- 23/08/11, והצו ניתן ב- 04/10/11 ועודכן ב- 21/01/13, משמע הדין בבקשה יכול היה להתקיים רק לאחר עדכון הצו ע"י בית המשפט.

על כן מסקנתי היא שטוב פעלה מחלקת הגביה שלא אישרה את מתן ההנחה באותם מועדים שהייתה פניה אליהם בנושא.

ומה באשר לאישור מתן ההנחה רטרואקטיבית ע"י ועדת ההנחות בשנת 2013 עבור מחצית השנייה של שנת 2011?

עפ"י טענתה המתלוננת הרי שבתחילת שנת 2013 התקבל פסק הדין שקבע שהמתלוננת היא היורשת, והיא עונה על הגדרת "מחזיק", מה שתופס גם לגבי התקופה הקודמת.

אך האם הנכס היה ריק מ- "כל חפץ" (בעל ערך)?
עיון במידע הקיים מראה ש:

- בעת הבקשה להנחה בגביה ב- 06/2011 הנכס לא היה נקי מכל חפץ (בעל ערך),
- ממכתב המתלוננת עולה כי הזמינה מספר פעמים פורץ לשבור את המנעולים, ששאר הטוענים לירושה התקינו, מה שבעצם אפשר מספיק מרווח זמן בין התקנה לפריצה לבדוק את תכולת הבית,
- מהעדויות שמוסרת המתלוננת במכתבה היא מאששת את העובדה שהבית לא היה נקי מכל חפץ-בעל ערך, אומנם בסעיף 11 במכתבה היא כותבת בניגוד להצהרתה "מעט רכושה של הגברת נלקח עוד טרם הלכה לבית עולמה", וכך גם בסעיף 12 ששם רשמה "הבית ריק מיושביו ותכולתו", אלא שבסעיף 22 רשמה ש: "בתאריך 25/01/2012 בוצעה פריצה לבית, יש לציין כי מעט הציוד הפרטי של המנוחה נגנב מהבית...", ובסעיף 35 נרשם "הבית היה מרוקן מיושביו וקל וחומר מתכולתו אשר אופסנה במחסן עוד טרם פטירתה של המנוחה".

אם כן האם אכן היה הבית מתכולה? והאם אחסונו במחסן מאפשר את הנחת נכס ריק? לשם כך נבחנה ההגדרה של בנין בסעיף 269 לפקודה שתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993 מפנים להגדרה שם, ושם נרשם: "כל מבנה שבתחום העיריה, או חלק ממנו, לרבות שטח הקרקע שעיקר שימושו עם המבנה כחצר או כגינה או לכל צורך אחר של אותו מבנה, אך לא יותר מהשטח שקבעה לכך המועצה, למעט קרקע שהמבנה שעליה לא היה תפוס מעולם, כולו או בחלקו". משמעות הדבר כי גם אם תתקבל הטענה שהנכס היה ריק מכל חפץ בעל ערך, הרי שעצם העובדה שהרכוש אוחסן במחסן, די בכך שלא לתת הנחת נכס ריק, יתרה מכך למתלוננת כן הייתה גישה לבית והיא ידעה שלשם ההנחה עליו להיות נקי מחפצים, אך מטרתה כפי שהצהירה בגביה לשמור על החפצים לשם הזיכרון של המנוחה.

לאחר קיום ועדת ההנחות התקיימה בתאריך 18/06/2013 פגישה בין בנה של המתלוננת לבין מנהל הגביה כשעל הפרק עלה מתן הנחת נכס ריק לנכס, וכך כתב מנהל הגביה בתשובתו אילי: "מדובר בבקשה להנחה לנכס ריק שהופנתה לוועדת הנחות היות ולמחלקת הגביה לא הייתה יכולת לבדוק שהנכס בעקבות מחלוקת משפטית בין היורשים, לאחר החלטת הועדה התגלו ממצאים חדשים לפיהם הנכס לא היה ריק לחלוטין ולכן לא עדכנו את ההנחה". אם כן מנהל הגביה מצא כי הנכס אינו נקי מכל חפץ (בעל ערך) ועל כן לא תקבל המתלוננת הנחה על נכס ריק, אלא שלאחר מכן אושר מתן הנחת נכס ריק.

לדעת הביקורת- החלטה למתן הנחת נכס ריק בטעות יסודה, אין הקופה הציבורית אמורה לשאת בנזק של סכסוכי יורשים, ואין כספי הציבור אמורים להיתרם לצד כלשהוא של הסכסוך, כמו כן הנכס לא מכל חפץ בעל ערך, וכן לא ניתנה הוכחה מבססת שכך היה, מה שכן עובדי הציבור הממונים נכנעו ללחץ שהופעל עליהם, על כן המלצתי שעל העירייה לשים לב לפרובוקציות של מתלוננים הבאים להגיג מטרה שאינם זכאים לה.

ד. התלונות כנגד עובדי העירייה-

מתברר כי במכתבים רבים התלונות נגד עובדי העירייה.

1. הכפשת שמה של עובדת הנדסה לשעבר אחות המתלוננת -
 מכתב מייצג המתלוננת מחודש 03/2013 (להלן מכתב העו"ד) :
 בסעיף 3 נרשם - כי העובדת הייתה מסוכסכת עם המתלוננת בעקבות צו הירושה - מבדיקתי עלה כי
 הקרירות ביחסים עם אחות העובדת היה שנים רבות לפני כן.
 בסעיף 4 נרשם - כי העובדת עבדה במחלקת ההנדסה והייתה אמורה להיות אמונה על הטיפול במתלוננת,
 ברכושה של המנוחה, ובתשלומים לרשויות - מבדיקתי עולה כי העובדת עבדה כמזכירה
 במחלקת תשתיות ומבני ציבור, בלא קשר למחלקת רישוי ופיקוח.
 בסעיף 5 נרשם - חשש המתלוננת מ "משוא פנים" מצד העובדת, בהיותה אמונה על מתן השרות לאחותה -
 דבר שאינה יכולה לעשות ביושר ואמונה לנוכח מערכת יחסים עכורה בניהם. - אך כאמור
 נמצא כי לעובדת לא היה קשר וגישה למתן השירות למתלוננת. לטענת העו"ד הוא
 המציא מכתב לעירייה בנושא ב-03/01/12, אלא שממש בסמיכות סיימה העובדת את
 עבודתה בעירייה (31/01/12).

באותו ענין נרשם בסעיף 28 במכתבה של המתלוננת לראש העיר מיום 7/01/13, "אחותי הינה עובדת
 העירייה..., עשתה מעשים גובלים בפלילים, הועלמו תיקים, בקשות שלנו שהוגשו למחלקת ההנדסה
 והגביה, לא נמצאו מסמכים או שאותם המסמכים נדחפו לתחתית הטיפול למרות שבסדר ההגשה היו
 ראשונות...ועוד מעשים שלא יעשו...על מנת למנוע משוא פנים בטיפול בבקשתנו ולמנוע כי יבוצעו מהלכים
 לא חוקיים בעירייה ע"י מי שמעוניינים להרע לנו" מבדיקתי לא מצאתי שחסר מידע וחומר כלשהו, החומר
 בשלמותו מצוי בתיקים, ואין סימן או רמז קלוש כי דבר מה מהתיקים, מה גם שההתפתחויות בהתאם
 לצרכים והבקשות שהועלו אינן מצביעות כי חוסר מידע כלשהו, ועל טיפול לא נאות בתיק, יתרה מכך
 נמצאה בקשה משותפת של כל האחים להעברה בטאבו מ-12/08/08, (בעוד שהמנוחה נפטרה ב-11/05/11),
 ובאשר להתנהגות העובדת נמצא שתירה הנחות שקריות וחוסר ידע - נרשם "בקשות שלנו הוגשו למחלקת
 ההנדסה והגביה, לא נמצאו מסמכים או שאותם מסמכים נדחפו לתחתית הטיפול למרות שבסדר ההגשה
 היו ראשונות"- המתלוננת אינה מפרטת את מהות הבקשות, כורכת את מעשי הגביה יחדיו עם ההנדסה
 למרות שמדובר בשני מחלקות שאין קשר בניהן, טופלת האשמות שלא רק שאינה מוכיחה אותם אלה
 מניחה הנחות לגביהם בעוד או שכך...או שכך, בלא שבאמת יודעת. יצוין כי המתלוננת קובעת עובדות
 אינה אומרת אני חושדת, אלא קובעת עובדות פליליות, ומכאן שבדין "הנוטל מחברו עליו הראיה", ומשמע
 כי באשמה זו היה על המתלוננת לעמוד בשני תנאים: חובת ההוכחה (בעבירות פליליות 99%), ונטל השכנוע,
 בחובת ההוכחה כשלה - מניחה הנחות ויוצרת סוג של אמונה, שאין קשר בינם ובין המציאות, וחוטאת
 ומחטיאה את המטרה בנטל השכנוע, "לא משנה אם קרה כך או כך, העיקר שקרה", אך מסקנתי שונה
 לחלוטין שמה שקרה באמת זה הטחת האשמות שווא בעת התרחשותו של סכסוך אישי בין המתלוננת לבין
 העובדת.
מילים תוקפניות במכתבי התלונה - משוא פנים (2), מעשים גובלים בפלילים, מעשים שלא יעשו.

שיפוטיות במכתבי התלונה - החליטו לעשות דין לעצמם, פושעים, כל מטרם לגרום לנו הפסד ממון,
 במעשיהם היו העובדים למכונות אשר פעלו לפי הספר..., עשתה מעשים אשר גובלים בפלילים: הועלמו
 תיקים, לא נמצאו מסמכים, או שאותם מסמכים נדחפו לתחתית הטיפול...

לסיכום - בהתנהגות זו של המתלוננת ובנה אני מוצא כי אמירות חמורות ונשנות, בלא ביקורת אמתית על
 טיב ביצוע, תוך תכנון מראש בנסיבות של סכסוך משפחתי, וכך הם טפלו דברי שקר בעובדת ציבור על לא
 עוול בכפה, פגעו בשמה הטוב, כשדבריהם נועדו לצרכים אישיים תוך הפצת המידע בקרב עובדי ציבור
 נוספים ממחלקת ההנדסה ומזכירות העירייה. עם כן היה כאן פגיעה באופן זדוני ושקרי בשמה הטוב של
 העובדת, שעד לסיום תפקידה הייתה מוערכת וישרה בעבודתה וכיוצא בזה נוצר גם פגיעה גם בשמה הטוב
 של העירייה וזאת עפ"י סעיף 1 (2) ו-3(1) עפ"י חוק לשון הרע - תשכ"ה 1965.

2. הפעלת לחץ לא הוגן כנגד מנהל הגביה ועובדיו -
 על מנהל הגביה נרשם במכתב המתלוננת לראש העיר מיום 27/01/13 :
 סעיף 2 - "יש לציין את מורת רוחי מתשובות מנהל המחלקה, בטוחני כי יש את החוק היבש אולם ישנם
 דברים שמן הצדק ומן הדין להיעתר להם" (הדגשה במקור).
 סעיף 3 - "הוראת החוק מתירה לפעול מתוך שיקול דעת ולא מתוך הוראת הספר, בטוחני כי באם יתגלגל
 הדבר לפתחו של בית המשפט ישכיל היושב בדין להיעתר לבקשה ולדון בה לנוכח..." במייל שנשלח

למזכירות העירייה ב-09/04/13 והמיועד לראש העיר נרשם: "בשיחתי הקודמת עם מר קדוש הובטח לנו כי לפי משורת הדין ולאחר בחינת הטענות אשר נמצאו מוצדקות לתת לנו הנחה של 50%..."

סעיף 41- "ולנוכח אטימות הלב של מר קדוש..."

על עובדי הגביה נרשם:

בסעיף 12- בקשר לאי מתן הנחת נכס ריק "למורת רוחנו הבקשה נדחתה ע"י עובדי המחלקה וזאת לנוכח המצב כי הבית נעול ולא ניתן להיכנס אליו, לנוכח הדברים לא היה מנוס כלל והיה עלינו לפרוץ לבית על מנת לאפשר לאנשי העירייה לעשות עבודתם ולהיכנס לבית ולהיווכח במו עניינם כי הבית ריק מיושביו ותכולתו".

בהתכתבויות אלו אני מוצא הפעלת לחץ לא הוגן על עובדי העירייה, מלווה בשקרים ובניסיון להסתרת מידע, שהרי המתלוננת הצהירה לעובדות הגביה כי יש רכוש בדירה, ואח"כ נכתב כי הרכוש קיים וחלקו נגנב ולבסוף נרשם כי הרכוש במחסן, ובכלל לא ניתן היה לתת הנחה כי צו הירושה לא היה סופי והוא נדון בבית המשפט, התלוננת כותבת שהיא מצפה שמנהל הגביה יעבור על החוק בשבילה (סעיף 3-2), הייתכן שכך ייעשה מנהל הגביה החוק? עם כן מדובר בהפעלת לחץ לא הוגן על ראש העיר, כדי שיפעילו על מנהל הגביה ועובדיו, מה שאכן קיבל ביטוי בסוף, בהעלאת הנושא בוועדת הנחות שלא בצדק, הקופה הציבורית אינה אמורה לשאת בנטל של סכסוכים משפחתיים, נמצאו סתירות במכתבים שכן מחד נטען שהטענות נמצאו מוצדקות אך מאידך נרשם "הנחה לפני משורת הדין".

מילים תוקפניות במכתבי התלונה- לא היה מנוס, מורת רוחי (2), שיקול דעת ולא מתוך הספר, אטימות לב.

3. מצג שקרי על מתן שרות של עובדי ההנדסה-

במכתב העו"ד לראש העיר מחודש 03/13 נרשם בקשר לבקשה למידע שהגישה המתלוננת:

סעיף 9- "מרשתי המתינה כיאות משך זמן סביר על מנת לקבל את הנתונים, משיצרה קשר עם מחלקת ההנדסה נאמר לה כי אין היא זכאית לקבל את המידע".

סעיף 10- מרשתי ניסתה בכל דרך לקבל את המגיע לה לפי כל דין אולם תשובת האנשים במחלקה הייתה בעינה, ואין היא זכאית לקבל את הנתונים..."

נמצא כי כל בקשה למידע בהנדסה עוברת את השלבים הבאים:

- א. מבקש המידע ממלא תופס ומשלם בקופת העירייה בעבור המידע.
- ב. לאחר התשלום הבקשה נרשמת ונקלטת בטבלת מעקב(יפה)
- ג. מונפק מידע מתוך המערכת הממוחשבת(רוני).
- ד. בדיקת המידע במדור פיקוח (התייחסות עקרונית להליכים משפטיים).
- ה. בדיקת המידע במחלקת תכנון עיר (סמדר).
- ו. חתימות מנהל מח. רישוי, מהנדס העיר.
- ז. הודעה למבקש כי הבקשה טופלה.

בהעתק הבקשה למידע נמצא כי הוגשה בקשה ושולמה אגרה למידע בתאריך 05/11/2012, על הבקשה נרשם ל "הודיע טלפונית"- עם סיום הכנת המידע, בתאריך 11/11/12 היינו 6 ימים לאחר הבקשה הונפק מידע מהמערכת הממוחשבת, ושאר ההליך כמפורט לעיל עד למסירה אורך 24 יום נוספים, כשהמידע נמסר למתלוננת ביד ע"י מזכירת אגף ההנדסה ועותק ממנו הושאר בתיק הבניין, לדברי המזכירה המתלוננת הגיעה לדרוש את המידע בתקופת ההכנה, והוסבר לה בנימוס כי המידע תקבל לאחר שיושלם הליך הכנתו, יתרה מזאת במכתב התלונה לא מוגדר מהו הזמן הסביר ומהי המתנה כיאות כל שכן שהובהר למתלוננת על הליך ועל משך הכנתו, ולדברי עובדות ההנדסה מעולם לא נאמרו לה שאין היא זכאית למידע, על כן אני מוצא באמירות שקריות אלו ישנה מגמה להכפשת עובדי ציבור שעשו עבודתם נאמנה, בנוסף בתאריך 24/06/13 התקשרה המתלוננת למזכירת הרישוי וטענה כי לא קיבלה את המידע כפי שביקשה בטופס הבקשה למידע ועל כן היא מבקשת החזר כספי, ענין זה אינו עומד בהלימה להצהרתה של מזכירת האגף למסירת המידע לאם, לעותק המצוי בתיק ההנדסה המצביע כי המקור נמסר, וחתימת בן המתלוננת על קבלת עותק המידע ב-20/02/13, והודעתו על כך במכתב העו"ד.

בהמשך בן המתלוננת התלונן גם הוא על מזכירת הרישוי ובסעיפים הבאים נרשם:

- סעיף 12- בן המתלוננת הגיע לקבל את המידע חודשיים לאחר מסירת החומר לאם וקבל על היחס שקיבל ממזכירת הרישוי, ובלשון התלונה נרשם "כאשר מרשי שטח בפניה את התגובות לו זכתה אמו עת ביקשה היא את הנתונים, הוציאה גברת יהודאי את הנתונים מהתיק, ועת הבינה מי היא אמו של מרשי, החלה התנהגותה להיות תוקפנית תוך הטחת אשמות שווא במרשי, אשר היה המום לנוכח "קבלת הפנים" הצוננת שקיבל, ואשר ניסה להבין... טיפול שאינו הולם..."
- סעיף 14- "עת צילמה... את התיק, הוסיפה וסיננה כי מרשתי אינה זכאית לקבל את החומר כי יש חובות ארנונה רבים על הבית, כל ניסיונותיו של מרשי להסביר לה כי אין כל חובות, שכן רק יום קודם לכן ניהל הוא שיחה עם מחלקת הגביה והדבר סודר במלואו, עלו בתוהו.
- סעיף 15- "יש לציין כי... הרימה את קולה על מרשי אל מול כלל האזרחים שהיו באותה עת במחלקה ואשר באו לקבל שירות ואל מול עובדי המחלקה אשר היו נוכחים להתנהלותה זו"
- סעיף 16- "מרשי אף ביקש להיפגש עם המהנדס האחראי, ועת הכניסה... את התיק ל... "סיננה" היא בפניו כי היא מכירה את ההיסטוריה המשפחתית שלו..."
- סעיף 17- "חובה לציין כי... הינה חברה לעבודה של... (אחות המתלוננת), אולם שכחה היא כי הינה עובדת ציבור האמונה לתת שירות לאזרח, ללא כל קשר לזהותו".
- סעיף 18- "היריבות המשפטית בין בני המשפחה ידועה ל... ונדמה כי היא משפיעה על שיקול דעתה עת תפקידה ליינתן שירות לתושב או אזרח".
- סעיף 23- "...וביקש לשים הדגש על התנהלותה של גברת יהודאי ועל משוא פנים לו זכה במחלקה".

בכתב התשובה לאשמות אלו כתבה מזכירת הרישוי :

1. המתלונן קיבל את הנתונים והמסמכים עפ"י הנוהל הקיים באגף, אולם המתלונן לא הסתפק בכך וביקש אינפורמציה נוספת שאינני מוסמכת לתת.
2. בסעיף 13 למכתב אין להבין על מה מלין המתלונן. (מסירת המידע לאם).
3. בתגובה לסעיף 14 – אין לי מידע על חובות בגין ארנונה ו/או חובות אחרים, למעט אישור העדר חובות שהועבר למחלקת הנדסה, במסגרת בקשה לרישום הנכס בטאבו. הנושא הועלה בעת שהמתלונן ישב בחדרו של... וביקש לדעת על חיובים כספיים.
4. בהתייחס לסעיף 15 למכתב: יש להדגיש כי המתלונן הוא זה שהביע את מורת רוחו והסתייגויותיו בצורה מעליבה וקולנית. כמו כן, המתלונן דרש התנצלות פומבית בפניו ולמרות שלא הייתה סיבה לכך התנצלתי וביקשתי להעביר את הטיפול למר...
5. בהתייחס לסעיף 16 למכתב בעת הכנסתי את התיק לטיפולו של מר הורביץ רוני לא "סיננתי" בפניו לנושא ההיסטוריה המשפחתית של המתלונן. אדגיש כי איני נוהגת "לסנן" דברים, אלא אומרת דברים בצורה ברורה!!!!
6. בהתייחס לסעיף 17 למכתב: (אחות המתלוננת) אינה מועסקת בעירייה מזה כשנה וחצי אולי יותר? ואין בינינו שום קשר מאז פרישתה.

בדיקת התלונה על העובדת מראה על :

- א. הנחות שיפוטיות קבועות לאי מתן שירות נאות ע"י מזכירת הרישוי, עקב קשר קיים כביכול בינה לבין אחות המתלוננת, כזו למעשה עבדה ביחידה אחרת ופרשה לפני כשנה וחצי, וזאת כדי להציג מצג שווא של אי קבלת טיפול נאות ואמירות שקריות בעוד הוא מקבל עותק מהמידע שנמסר לאמו.
- ב. רבות הוא חוזר בכדי לצייר באופן שלילי את דמותה של מזכירת הרישוי כמי שמתנהגת באלימות מילולית ומתחצפת.
- ג. הצגת התלונה נעשית באופן דרמטי ביותר כדי ליצור מצג שאינו קיים בפועל, בכתב התלונה לא נכתב דבר על קבלת המידע ע"י האם, יש טשטוש מכוון בכדי להסיט את תשומת הלב אל בן המתלוננת שקיבל יחס גרוע, בעוד שהמציאות הייתה שונה לחלוטין, כשאת המידע שהאם קיבלה, גם נמסר לו.
- ד. קשר נוסף ליצירת מצג שווא עלה בהצגת החובות הכספיים, בסעיף 14 ציין בן המתלוננת כי הסדיר החובות, בעוד שנתוני חשבון הגביה מראים על תשלום שובר דו חודשי כחודש לאחר ביקורו כשנותר חוב לתקופה קודמת ומשנים קודמות שכלל לא הוסדר, והגם אם היה מקבל את הנחת נכס ריק עדיין נותרו חובות שטרם הוסדרו.
- ה. בכדי לבסס את אמינות התלונה מצא בן המתלוננת לנכון לקשור את תפקידה של מזכירת הרישוי ולהציגה כפיקת גביה, בעוד שהיא אינה קשורה כלל למערכת חשבונות הארנונה המנוהלת באגף נפרד. דיבורו על חובות הנכס עם הרישוי אינה מתיישבת עם שקדם שהסדיר את החובות יום קודם.
- ו. נמצא דפוס התנהגות קבוע נוסף של בן המתלוננת ליצירת דרמטיות במגע עם נותני השירות בעירייה-

נעלבות- טענה כי את הנעלבות שמע קהל נוכח- דרישה להתנצלות מנותני השירותים- וגם כאשר הם מתנצלים אינו מסתפק בכך, ושולח מכתבים ארסיים עם מציאות שאינה קיימת.

לסיכום אני מוצא התלונה על עובדי ההנדסה היא תלונת שווא, בו בן המתלוננת בונה קונספירציות של מערכת יחסים תפקידים וקשרים שאין בינם לבין המציאות דבר, וכן הצגת שקרית של פירעון חובות, וכל זאת בכדי להציג את ההנדסה באור שלילי, בעודו מקבל יחס הוגן ואת כל המידע אשר ביקש.

מילים תוקפניות במכתבי התלונה- סיננה (3), תוקפנית, הטחת אשמות, קבלת פנים צוננת, טיפול שאינו הולם, הרימה קולה, משוא פנים.

4. התרסה אשמות שווא כלפי מנהלת פניות הציבור-

לגבי מנהלת פניות הציבור נכתבו הדברים הבאים, במכתב העו"ד :

סעיף 26- מרשי ניסה לגשת למנהלת פניות הציבור...אולם האחרונה סירבה לקבלו בטענה כי אינה מקבלת אדם המאיים על איש ציבור"

סעיף 29- מרשי...ביקש לנהל את השיחה בתוך חדרה של גברת רוטוול אולם האחרונה סירבה לקבלו, לנוכח טענתו של מר אליהו...".

במכתבו מיום 18/06/2013 הקצין את יחסו כלפי מנהלת פניות הציבור ורשם סעיף 38- כמו כן ומבלי לפגוע בשאר זכויותיו של מר ה. יהיה זכאי הוא לתבוע את גברת מיכל רוטוול בגין השפלתו ברבים על ידה עת "זרקה" אותו ממשרדה תוך טריקת דלת חדרה עת ניגש הוא אליה... גברת רוטוול נהגה מנהג כוחניות על טרחה להזמין אבטחה על מנת לעצור את "המאיים". גם בגין מהלכה זה יהיה זכאי מר ה. לתבוע 50,000 ₪ בגין השפלתו ע"י עובד ציבור מבלי להוכיח נזק".

במייל ששלח מיום 18/06/2013 למנכ"ל העירייה רשם לגביה: "באם לא תתקבל תגובתכם תוך 14 יום אראה את עצמי זכאי להעביר התלונה למשרד הפנים ולמבקר המדינה על מנת לבחון את הדברים לעומקם, כמו כן אני שומר את הזכות לפי כל דין לתבוע פיצוי כספי של 50,000 מבלי להוכיח נזק בגין אשמות השווא של מבקר העירייה, כמו כן אני שומר את הזכות לתבוע פיצוי של סכום זהה גם בגין התנהלותה של מנהלת פניות הציבור...".

אלא שגרסתו המתריסה של המתלונן כלפי מנהלת פניות הציבור, אינה עומדת במבחן המציאות עת שמעה מחדרה הנמצא בסמיכות לחדר המבקר, כי המבקר האומר לבן המתלוננת שבזה הרגע הוא פגע בעובד ציבור, ועל כן היא לחצה על לחצן המצוקה, והלה במקום לעזוב את המקום, העדיף להישאר ולהיכנס לחדרה של מנהלת פניות הציבור, מיד עם כניסתו לחדרה הודעתי לה, כי המתלונן פגע בעבודת הביקורת ובי אישית כמבקר, כשהיא מצידה אומרת לו מתוך נימוס רב כי הטיפול בתלונת הציבור אינו בגדר סמכותה וכן אין היא יכולה לקבלו כשמבקר העירייה מודיעה לה כי הוא נפגע ממנו, הודעתי למנהלת פניות הציבור כי אני מוכן בנוכחות שוטרים להמשיך ולהעניק לו שירות, וכך יצאנו מחדרה ונכנסנו לחדרי כשכל האירוע הסתיים בתוך פרק זמן קצר.

זכות התביעה שעליה של פיצוי ללא הוכחת נזק מתבססת עפ"י סעיף 7א בחוק לשון הרע תשכ"ה-1965, ששם נרשם:

א.א. (א) הורשע אדם בעבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייבו לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק; חיוב בפיצוי לפי סעיף קטן זה, הוא כפסק דין של אותו בית משפט, שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו.

(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.

ובחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, נרשם:

א.א.29 (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 5, רשאי בית המשפט לחייבו לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, בלא הוכחת נזק; חיוב בפיצוי לפי סעיף קטן זה הוא כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו.

(ב) (1) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי סעיף 4, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, בלא הוכחת נזק.

לעניין הפגיעה בפרטיות הרי שאין היא מתקיימת, ובאשר לאיסור לשון הרע, תביעות אלו אמורות להתקיים בבתי הדין ולהתבסס על מבחן כוונת הפגיעה במתלונן, כמו כן עומדת הזכות של תום הלב, בלא שנעשה פרסום, בלא חובה לדעת על קיום הנפגע, או על הנסיבות שמהן משתמעת לשון הרע או התייחסותה לנפגע, ובנסיבות העניין וכמנהלת פניות הציבור הטילו עליה חובה חוקית להגנתו של עובד ציבור הטוען כי נפגע, ללא חריגה מתחום סביר בנסיבות אלו.

מילים תוקפניות במכתבי התלונה- השפלתו, זרקה אותו מחדרה, מנהג כוחניות.

לסיכום- בהפעלת לחץ לא הוגן על עובדי העירייה, בהצגת מצג שווא של הסכסוך, בהטלת שקרים וחוסר אמיתות, אני מוצא כי יש בכך הפרעה ביודעין לעובדי ציבור במילוי תפקידם וזאת עפ"י סעיף 288א לחוק העונשין תשל"ז-1977, תוך השתלחות והטחת דברי בלע הבאים לפגוע במנהל התקין ובתפקוד התקין של עובדי הציבור, בוצעה גם פגיעה בכבודם של עובדי הציבור שפגיעה זו עלולה לחבל ביכולתם למלא את תפקידם כראוי, והשפעתה הרעה אינה נופלת מזו הכרוכה בהתנכלות פיזית, עובדי הציבור הפכו להיות מטרה ללעג ולקלס, והטחת האשמות-שווא, וכך הם עלולים ליפול ברוחם, לחשוש מלמלא את תפקידם ולהפעלת מרות במלוא ההיקף והתנופה על פי דרישות התפקיד. מעשי השתלחות בעובדי ציבור פוגעים פגיעה קשה בשירות הציבורי, ובכך גם באינטרס ציבורי, תוך חשיפתם לסיכון אישי, כשהגנה על עובדי הציבור נדרשת מפני פגיעה במהלך מילוי תפקידם נועדה להגן גם על דמותו ותדמיתו של השירות הציבורי בעיני הציבור.

ה. עיוות באשר להצגת הנחת נכס ריק-

עיון במכתבי המתלוננת ובנה מעלה תהייה באם אכן הם מבינים את משמעות הנחת נכס ריק, ואת מה בעצם הם רצו להשיג מהעירייה בעניין, נמצא כי במכתב המתלוננת נכתב:

בכותרת המכתב- "דרישה לתשלום ארנונה שלא כדין"- אם כן למה התכוונה המתלוננת? שגביית ארנונה היא לא כדין? או שארנונה נגבית כדין, אך לא לגבי הנכס הספציפי נשוא המכתב? עיון בהמשך המכתב מראה כי הם מודים שהארנונה נגבית כדין, זאת לפי החוק היבש, מאידך נרשם "מן הצדק ומן הדין" שהארנונה לא תשולם, כך שההתייחסות הינה לכוונה השנייה.

בסעיף 10 נרשם- "הבקשה הייתה על מנת לקבל הנחה בתשלום ארנונה", כאן לא הוגדר מה מהות ההנחה המתבקשת, וכך גם נרשם בסעיף 23 "לבקש בשנית הנחה בארנונה", ובסעיף 25 "לבקש הנחה".

בסעיף 37 נרשם- "הן מן הצדק והן מן הדין להעניק לנו הנחה אשר היינו זכאים לפי כל דין...", ולא נמצא בצדק ובדין מתן מכספי הקופה הציבורית בעת קיום סכסוך משפחתי, במכתב גם לא הוגדרה תקופת הזמן שבה מבוקשת ההנחה.

במכתב בן המתלוננת למנהל הגביה ב-27/03/13 נכתב:

בכותרת המכתב- "דרישה לתשלום ארנונה שלא כדין"- שהינו משפט זהה לכותרת במכתב המתלוננת, מה שמאשש ביחד עם סגנונות המכתבים שנכתבו לעירייה, כי הוא עומד מאחוריהם וכותב את כולם.

בסעיף 2 נרשם- "לזכות אותנו בגין מחצית החוב", בעוד שבפרוטוקול הועדה נרשם לתת זיכוי נכס ריק ל-6 חודשים", מכאן ניתן להבין מה מגיע ומה לו ולא יזיה תקופה, כמו כן פעמים הוא כותב "הנחה לפי משורת הדין", שמשמעה עשיית חסד של התחשבות בזולת ולא לנהוג עפ"י חוק או ההלכה, וכאן הוא סותר את כותרת מכתבו ששם רשם "תשלום הארנונה לא כדין".

במילל ששלח למזכירות העירייה ביום 28/01/2013 רשם: "הובטח...לתת...הנחה של 50% מהחיוב הצבור..."

מכאן המסקנה שאין כלל בן המתלוננת מבין את הזכות שביקש מהעירייה, מה עוד שהוא סותר את עצמו לא אחת כשטוען מצד אחד שהגביה אינה כדין אך מצד שני שבא לבקש את חסד מהעירייה.

ו. התייחסות שלילית לאחי ומשפחת המתלוננת-

מעבר להטחת אשמות כנגד האחות שעבדה בעירייה, כעולה במכתב העו"ד ומכתב המתלוננת (ששם נכתב ש "מעשיה גובלים בפלילים"), נמצא שבמכתב המתלוננת הם לא אוזכרו כאחיה אלא כונו "שאר בני המשפחה" ה-"יורשים", וגם כונו "פושעים", "בניה של המנוחה", "נחקרו האזהרה", "היורשים האחרים נחקרו", "הוגשו

תלונות רבות במשטרה", מכאן שניתן ללמוד על הריחוק המשפחתי שהתלוננת מנסה לצייר, וגם כל הצגתם כמי נחשדים או כמי שבצעו מעשים פליליים, בעוד שהללו באו למעשה לתבוע את החלק המגיע להם לטענתם בירושה", ולא נכתב כי מהם באמת נכלא או שנפתח לו תיק פלילי, והמעניין הוא שב-12/10/2008 הוגשה בקשה משותפת לעירייה של כל האחים להעברה בטאבו.

ז. אישור פיצול ליחידות דיור-

- עיון במסמכי ההנדסה מראה כי שטח המגורים חולק לתת חלקות 1-2 שבה התגוררה משפחת ס., ותת חלקות 3-4 שבה התגוררה משפחת א., ולא היה פיצול ליחידות נפרדות, עם החזקת הנכסים ע"י היורשים ביקשו בשנת 2008 היורשים של משפחת ס. פיצול תת חלקות 1-2 ל-2 כך שיהיו שעוני מים וחשמל נפרדים, מנהלת הגביה דאז קבעה שזה בלתי אפשרי אך מהנדסת העיר אפשרה זאת, אך ציינה ש"לא נוכל להנפיק טופס 4", לאחרונה התבקשה העירייה לפי בקשת יורשי א. לאפשר את החלוקה לגבי תת חלקות 3-4, אך האם אפשר לפצל את החלקה ל-4 יחידות לנוכח תקנות פיצול דירות מ-20/12/11, ששם נרשם:
1. שטח הדירות המחולקות לא יהיה קטן מ- 30 מ"ר.
 2. מספר הדירות שיתווספו לא יעלה על 30% ממספר הדירות הקיים בבניין, או המותר לבנייה על המגרש על פי התכנית - הקטן מבין השניים.
 3. בבניין בו קיימות פחות מ-3 דירות, תתאפשר הוספת דירה אחת באמצעות פיצול.
 4. בשנתיים הראשונות לאחר כניסתן לתוקף של התקנות החדשות, תידרש הסכמה של 75% מבעלי הדירות (או בעלי הזכויות במגרש) לפיצול.
 5. לאחר שנתיים תידרש הסכמת כל בעלי הדירות (או בעלי הזכויות במגרש).

אופן מתן האישור ייעשה באמצעות הגשת בקשה להיתר וכן בקשה להקלה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה. לצורך החלטת הוועדה, דרושה חוות דעת מהנדס הוועדה, לגבי תמהיל הדירות המתקבל לאחר הפיצול והשתלבותן בסביבה, וכי מוסדות הציבור, השטחים הפתוחים, התשתיות ושטחי החניה, בסביבת הבניין נותנים מענה לצרכים הנובעים מתוספת הדירות. במקרים מסוימים, תוכל הוועדה המקומית להפוך את החלטת המהנדס ולקבוע כי מספר הדירות שיתווספו יהיה קטן יותר מזה שנקבע על ידו, או לשלול את פיצול הדירות לחלוטין.

למעשה מדובר בצריפים של עמידר, כשבתוכנית נרשמה חלוקה ל-4 יחידות של 19 מ"ר, אך חלוקה זאת אינה מתאימה להיתר המאפשר דיור של 2 יחידות, הגם כך קיימת חריגה בבניה לגבי תת חלקה 1 41 מ"ר, ותת חלקה 2 18 מ"ר, וצו הריסה לתוספת מרפסת, על כן יש לפעול לביצוע התאמת הבניין להיתר.

ח. הפעלת לחץ סמוי באמצעות אזכור בית משפט והגשת תביעות משפטיות

נמצא כי באופן סמוי ותוך הפעלת אמצעי לחץ המתלוננת מאזכרת רבות את בית המשפט, כמי שכבר קיבל פסיקה כנגד העירייה, ז.א. לא משנה מה העירייה תחליט יש את בית המשפט עם החלטה, במכתב המתלוננת מיום 27/01/2013 נרשם:

סעיף 3- "הוראות החוק מתירה לפעול מתוך שיקול דעת ולא מתוך הוראת הספר, בטוחני כי באם יתגלגל הדבר לפתחו של בית המשפט ישכיל היושב בדן להיעתר לבקשה..."

סעיף 37- "הן מן הצדק הן מן הדין להעניק לנו הנחה אשר לה היינו זכאים לפי כל דין..."

סעיף 40- "הן מן הצדק והן מן הדין להיעתר לבקשתי"

סעיף 41- "בטוחני כי לא יהיה צורך בפניה על מנת לבקש את סעדו ועזרתו של בית המשפט לנוכח הדחיה החוזרת והנשנית ע"י עובדי המחלקה..." כאן ממש מורגש הלחץ להטיית ההחלטה לטובת המתלוננת המוצגת באופן סמוי ובאה לומר- דעו לכם שאם תחליטו שלא האופציה שלי היא לגשת לזכות להנחה בבית המשפט.

במכתב עו"ד המתלוננת נרשם:

סעיף 10- "מרשתי ניסתה בכל דרך לקבל את המגיע לה לפי כל דין..."

סעיף 22- "מרשי ביקש לעשות זאת בצורה לא פורמאלית ולמנוע הוצאת מכתב מעורכי דינו למנוע היזק זה או אחר לגברת יהודאי או לכל מי העוסקים במלאכה בעירייה"

סעיף 36- "מרשי שומר על זכותו לפעול לפי כל דין בגין הנזק והבושה שנגרמה לו עת שהה בעירייה..."

במכתב מיום 18/06/2013 לראש העיר כתב בן המתלוננת:

סעיף 37- "יש לציין כי לפי כל דין זכאי מרשי לתבוע 50,000 ₪ וזאת מבלי להוכיח נזק בגין ההשפלה אשר

חווה...

סעיף 38- "כמו כן ומבלי לפגוע בשאר זכויותיו של מר ה. יהיה זכאי הוא לתבוע את גברת מיכל רוטוול בגין השפלתו ברבים על ידה עת "זרקה" אותו ממשרדה תוך טריקת דלת חדרה עת ניגש הוא אליה... גם בגין מהלכה זה יהיה זכאי מר ה. לתבוע 50,000 ₪ בגין השפלתו ע"י עובד ציבור מבלי להוכיח נזק. "

סעיף 43- "אולם באם לא יהיה מנוס אפנה את משרד עורכי דיני על מנת להגיש תביעה בגין הפגיעה בי ע"י מי מעובדי ארגונכם וכן אראה את עצמי זכאי לפנות לרשויות המוסמכות על מנת לדון בהתנהלות עובדי העירייה וטיפול בתלונתו זאת".

סעיף 45- "אולם באם לא תתקבל תגובתכם בגין מכתבנו זה נראה את עצמנו זכאים לפעול לפי כל דין על מנת להביא את הדבר לכדי טיפול ע"י הגורמים המוסמכים לכך".

מכתב זה הגיע לאחר באותו מועד שלא נענה לקבלת הנחת נכס ריק ע"י מנהל הגביה, על כן עלה למנכ"ל העירייה והוציא את מכתבו המוזר זה שבו חיבר את מכתב עורך דינו ועליו הוסיף סעיפים מ- 36 ועד 45, כותב בגוף שלישי כאילו העו"ד כותב אך שמו מתנוסס בתחתית המכתב.

במייל ששלח מיום 18/06/2013 למנכ"ל העירייה רשם: "באם לא תתקבל תגובתכם תוך 14 יום אראה את עצמי זכאי להעביר התלונה למשרד הפנים ולמבקר המדינה על מנת לבחון את הדברים לעומקם, כמו כן אני שומר את הזכות לפי כל דין לתבוע פיצוי כספי של 50,000 מבלי להוכיח נזק בגין אשמות השווא של מבקר העירייה, כמו כן אני שומר את הזכות לתבוע פיצוי של סכום זהה גם בגין התנהלותה של מנהלת פניות הציבור.

2. נוהלי עירייה

א. כללי-

השנה ערכה הביקורת בדיקת הנהלים הקיימים בארגון מתוך מטרה לבחון את ההסתמכות עליהם, את החשיבות שניתנת להם, את מידת העדכון המתבצעת בהם, ואת התאמתם להוראות והנחיות החוק כולל אלו המתחדשים ומשתנים, ולמדיניות העירייה.

לנהלים קיימים מעודכנים ולאילו החדשים חשיבות רבה באשר לקביעת מדיניות העירייה בקשר לתהליכים ארגוניים, תהליכי עבודה תקינים ועבודה על פיהן, סמכויות ותחומי אחריות; לתפעול שוטף של העירייה באופן קבוע וידוע מראש על פי: החוק, הכללים המוסכמים של פעילות ארגונית, עקרונות המדיניות של ראש העירייה; להבטחת המשכיות אחידה בתפעול העירייה עם החלפת בעלי תפקידים; לתיאום בין האגפים והיחידות במנהל העירייה; לבקרה וביקורת תקנית על דרכי הביצוע; צמצום סיכונים העלולים לפגוע בארגון; וביצוע פעולות עפ"י חוקים, תקנות, תקשיר מחייב וחוזרי מנכ"ל.

נוהלי הארגון מורכבים מ:

1. נהלים פנים יחידתיים- נהלים פנימיים ביחידות הארגון שאין להם כל השפעה והשלכה מעבר ליחידה שבה יושמו.
2. נהלים חוצי ארגון- נהלים בעלי השפעה והשלכה על יותר מיחידה אחת בארגון.

לעירייה אוגדן נהלים חוצי ארגון בעירייה- אשר הופץ בשנת 2001, באוגדן 15 נושאים שרובם קשורים למנהל וארגון ובראשם נוהל הנהלים שמטרתו להגדיר שיטה אחידה להכנת נהלים, שינויים ועדכונים. ולהגדיר את הסמכויות, האחריות והכללים ליזום, הכנה ועריכה, עדכון ופרסום נהלים.

ב. הבדיקה שבוצעה-

ביקשתי לקבל לידי את כל נהלי העירייה ממכלל האגפים והמחלקות, ולאחר איסופם נערך מיפוי ונבדק מידת השימוש ועד כמה הם מובאים לידיעת כלל העובדים ומה מידת העדכון שנעשה בהם.

ג. ביקורות קודמות מטעם העירייה-

נמצא כי לא נעשו ביקורות קודמות בנושא זה.

ד. ממצאי הבדיקה-

1. אי עדכון הנהלים באוגדן נהלים חוצי ארגון-
 - נמצא שמאז הפצתו של אוגדן נהלים חוצי ארגון בשנת 2001 לא בוצעו עדכונים בו ואף לא התווספו לו נהלים חדשים, ניהול קובץ הנהלים ואחריות עליהם הוטלה על מנהל מש"א ותיאום ועדכונם היה אמור להיעשות בתיאום עם ועדת היגוי, אומנם היו מספר מקרים שבו החלו לבצע עדכון לנהלים אך הם לא יצאו לפועל, וכך לדוגמא נמצא כי בתאריך:
 - 12/04/05- הוגשה בקשה לעדכון נוהל הזמנות רכישות ועבודות ללא מכרז מס' 03.01.01 של הזמנות וחוזים היה צריך להתעדכן באוגדן ב-3 סעיפים, אלא שהעדכון זה לא בוצע עד היום, מה גם שהעדכון אז לא היה בהתאם לנוהל חוצה הארגון, כאשר גם האחראי על הנהלים לא שותף בהכנתו.
 - 09/01/06- נכתב נוהל חדש 01.02.02 שלא התממש שבא לבטל את הנוהל הקיים בכל הקשור לארגון אירועים וקובע גם סדר חדש.
 - 14/06/07- הוכן נוהל "ביקורת יישום נהלים", שתפקידו ליישם את הנהלים, הפצתם והטמעתם באמצעות הדרכות, סקרי הטמעה, ופרסום דפי מידע כולל עדכונים חדשים, אלא שגם נוהל זה לא הבשיל לכדי יישום כחלק מנהלים חוצי ארגון של העירייה.
 - 22/10/13- הוחלט על ביטול נוהל 03.01.01 והפיכתו ל-2 נהלים, נבחר ספק לשם כך ואך הייתה עמו ישיבת עבודה, אלא שכאן ההליך נעצר ולא היה לו המשך. ובאשר לנהלי חוצי ארגון אחרים שלא צוינו לעיל נמצא כי יש לעדכןם ולתקנם, וכך לדוגמא את:
 - נוהל 01.01.01 **נוהל הנהלים**- יש להחליף בין סעיפים 10 ו-11 כך שסעיף 11 – אישור נוהלי העירייה יקדם לסעיף 10 כיום תפוצת נהלים שכן **יש לאשר את הנהלים קודם להפצתם**. (יצוין תרשים הזרימה המתאר את הפעולות מוצג נכון ואין לשנותו). יש לשנות בסעיף 8.5- במקום כמפורט בסעיף 12 ירשם כמפורט בסעיף 10 (אישור הנוהל). יש לערב את המנכ"ל בשלב גיבוש הנוהל (סעיף 6.3) ולוותר בכך על סעיף 6.4 שדן בערעור בפני המנכ"ל על הפסקת הכנת נוהל חדש או עדכון נוהל קיים ולתקן את תרשים הזרימה בהתאם. בנוסף, יש לצרף את היועמ"ש לוועדת ההיגוי.
 - נוהל 01.02.01 "**אחזקת מבני ציבור**"- בסעיף 3 הגדרות, אחזקה מונעת במקום 15 שנה תירשם תקופה מסוימת. סעיף 4.1.5 ישונה ל: עם גמר התיקון ימלא המבצע דו"ח ביצוע פעולת אחזקה (נספח א'), וזאת במקום עם גמר התיקון ימלא דו"ח על הטיפול שנעשה בטופס (נספח א'). כמו כן יש לעדכן את רשימות המבנים הרשומים נספח ג' באשר לתוספות של מוסדות חינוך, גני ילדים, מבנים ותשתיות.

- נוהל 01.02.03 "חבצלת פגועים" - סעיף 4.1 מומלץ שלא לציין שמות נושא תפקידים (שבאופן טבעי מתחלפים עם השנים).
- נוהל 01.02.04 מוקד - היות והתווספו מאז שהוכן הנוהל נהלים פנימיים ואו שהתעדכנו קיימים וזאת עם השיפורים הטכנולוגיים (כגון מצלמות, הקלטות ועו'), ותוספת של למעלה מ-30 נהלים חדשים אזי מומלץ לבחון את הנוהל בכללותו וגם להוסיף סעיף 6.9 שבו ירשם שליחידות שלהם כוננים ואבי בית מחויבים לעדכן מידית את המוקד בכל שינוי באיוש תפקידים ע"י נציגי היחידות שיבחרו במיוחד לשם כך, וכן להוסיף סעיף 6.10 שבו ירשם שבמקרים שבהם המוקד לא יצליח לאתר את הכונן ואו מנהל היחידה ואו מנהל המוקד יינתן דיווח ע"י המוקד למנכ"ל ולמש"א ויערך בירור על כך.
- נוהל 01.04.01 ביקורת פנימית - מומלץ לערוך תיקונים טכניים בסעיף 5.4 במקום טיוטת נוהל ירשם טיוטת ביקורת, ובסעיף 5.9.3 במקום כאמור בסעיף 5.10.2 שאינו קיים ירשם כאמור בסעיף 5.9.2. וכן יש להרחיב את הנוהל בכל הקשור לתוספות מאז הכנת הדוח הכוללות לתפקיד נוסף של ממונה על תלונות הציבור ולהקמת צוות לתיקון ליקויים שתפקידו לעקוב אחר תיקון הליקויים שנמצאו בדוח מבקר העירייה ושנדון במועצה (סעיף 1170א לפקודה).
- נוהל 03.01.02 מכרזים - מומלץ לפצל את הנוהל ל-2 למכרז פומבי ולמכרז זוטא. לעניין המכרז הפומבי - סעיף 4.1.1 יש להוסיף את היועמ"ש בהפניית טופס בקשה ליציאה למכרז שממנה יידרש אישור משפטי. יש לשנות את הכותרת בסעיף 4 למכרז פומבי ולבטל גם את כל הרשום בתהליך ההתנהלות של מכרז זוטא ולהתאימו למכרז פומבי בלבד (סעיפים 4.3, 4.4), לצרף פורמט של נספחים כאמור בסעיף 4.2.3. לעניין סעיף קטן א יצוין גם מועד סיור לקבלנים, בסעיף קטן ג יכלול גם טופס סיורי קבלנים שבו ירשמו בין השאר מועד הסיור, הנוכחים בסיור, הערות הקבלנים והערות מבצעי הסיור מטעם הרשות. בסעיף קטן ד יכללו הערות הקבלנים גם כתוצאה מהסיור שבוצע (כולל הערות לתיקון ליקויים במפרט-כמויות, מדידות וכו'), הנחות נוספות, תנאי אשראי נוספים. סעיף 4.2.4 יצורף גם יועץ בטיחות וברישא של סעיף ב ירשם-תנאי מכרז, סעיף ד ישונה ל- נוסח הצעת המשתתפים במכרז, סעיף ח ישונה ל- נוסח הערבויות הנדרשות, יתווסף סעיף ט ובו ירשם טופס בדבר אישור קיום ביטוחי קבלן. סעיף 4.4.2 יתווסף בסיפא-לא לפני 7 ימים לאחר תום המועד להגשת המכרז ולא יאוחר מ-14 יום מתום אותו מועד. סעיף 4.4.3 יתווסף בסיפא- כמו כן, כל מעטפה תסומן במס' סידורי ומספרן הכולל של המעטפות יירשם בפרוטוקול. כמו כן ירשם שבמידה ויתקבלו הערות הקבלנים לגבי המכרז והם יצביעו על ליקוי מהותי בהצעת המכרז אזי תישקל עריכתו מחדש לאחר התיקונים. סעיף 4.4.4 השוואת המחיר תשקלל במידת הצורך גם

את הערות הקבלנים. יתווסף סעיף ובו ירשם- הערבויות של כל המציעים יועברו לשמירה בכספת בגזברות העירייה. סעיף 4.4.5 במקום ועדת מומחים המומחה. סעיף 4.4.6 במקום תקבע-תמליץ. סעיף 4.4.7 ישונה ל- ההמלצה תובא לאשור של ראש העיר אשר יחליט בדבר המלצת הועדה והוא יעביר את החלטתו לוועדת המכרזים. יתווסף סעיף בסיפא ובו ירשם- ועדת המכרזים תעביר את ההחלטה עם החומר הנלווה ליחידה. סעיף 4.5.1 יתווסף-וכן יודיע לשאר המציעים על אי זכייתם. סעיף 4.5.4 יתווסף-ובצירוף שאר מסמכי המכרז ויבוטל-בתמורה תוחזר לו הערבות לקיום תנאי החוזה. יתווסף סעיף ובו ירשם- כנגד השלמת הפעולות בסעיף 4.5.4 תוחזר ערבות ההתחייבות במכרז לזוכה. בנספח א יתווסף בסעיף 5 יועמ"ש. בתרשים הזרימה בעת בחירת קבלן יתווסף מביאים לאישור ראש העיר, המחזיר הצעה מאושרת לוועדה.

לעניין מכרז זוטא - יכלול את השינויים המתבקשים כדלעיל וגם אחרי סעיף 4.2.2 יתווסף סעיף ובו יירשם-יש לקבל ממזכיר ועדת המכרזים את רשימת הספקים/הקבלנים הרשאים להשתתף במכרז זוטא. סעיף 4.4.4 יוכן נספח בדיקת השואות מחיר למכרזי זוטא שיכלול גם מבדקי סבירות של ההצעות כאשר במקרים בהם הפערים גדולים יצורף הסבר לוועדת המכרזים. וכפועל יוצא מהשינויים לתקן את תרשים הזרימה בהתאם.

2. נהלים חוצי ארגון חדשים נכתבו שלא בהתאם להליך שנקבע בנוהל הנהלים- אופן הכנתם של נהלים חוצי ארגון חדשים מוגדר בנוהל הנהלים, שעל פיו בכל נוהל חדש יש את המבנה הממוספר שלו, אחראי על יישומו ומבנה העריכה הכולל: מטרה, ייעוד, הגדרת מושגים, אחריות, תהליך, נספחים נלווים, וכן את המדיניות הכוללת הגדרת מטרות עקרוניות וקריטריונים, הביצוע הכולל הגדרת התהליך, האמצעים, והשיטה להשגת המטרה, הליך ההכנה הבדיקה ואישור ועדת היגוי להפצה, אלא שנמצאו נהלים שלא נעשו בהסתמך על הליך זה, וכך לדוגמא ב- :
- 19/12/10- נכתב ע"י הדובר נוהל עבודת המחלקות עם בתי דפוס בלא כל הקשר והתייחסות לנוהל הנהלים.

- 06/2011- הופץ נוהל ארכיון העירייה שהביא את ההליכים היישומיים, אך התעלם ממבנה הנוהל, מטרות ויעדים ואישור ועדת היגוי.

לצד זאת יצוין כי מן הראוי שייכתבו נהלים חוצי ארגון חדשים התואמים את שינויי ההערכות הנדרשים מהעירייה, כמו לדוגמא נוהל חוצה ארגון בעניין הביטחון ביישוב, (וכאן אין להסתפק בנוהל שהוציא הקב"ט בעניין ירידה למקלטים בזמן אזעקות אמת) ובנוהל זה יש גם לכלול את השינוי בהיערכות העירייה לטיפול בפיקוח החנייה וחוקי העזר (פיקוח החנייה החל כ-3 שנים לאחר

הכנת נהלים חוצי ארגון) והטיפול בחוקי העזר שהועבר לטיפול אגף הביטחון כמו גם התפתחות בעדכון חוקי העזר שילוט וניקיון, וכן ראוי שייכתב נוהל חדש בכל הקשור לטיפול בנגישות עם כניסת מרבית תקנות הנגישות לתוקפן.
3. אי אחידות בהתייחסות היחידות בעירייה לנהלים פנים מחלקתיים.

נמצא כי ישנן יחידות בעירייה המייחסות ערך ומשמעות רבה לעריכה רישום ועדכון הנהלים, בעוד ישנן יחידות שבם נרשמו נהלים אך לא תמיד פועלות על פיהן וכן ישנן גם יחידות שלהן נהלים מועטים, ושחלקם כלל אינם מתועדים. וכך נמצא כי רמת הנהלים הגבוה ביותר נמצאת באגף ההנדסה ובגבייה שלהם נוהלי IZO, בביטחון שלהם נהלי ביטחון נפרדים, וכך גם לגבי המוקד ששם נהלים רבים מפורטים המתעדכנים תדיר ומהווים כלי עבודה שמיש. אגף אחר שלו נהלי ביצוע פנימיים הינו אגף החינוך ובו נהלים למחלקות הספורט, השרות הפסיכולוגי קידום נוער, הקתדרה, ההיסעים, גני ילדים בתי ספר ומנהל כללי, נהלים אלו ברובם נכתבו ב-2010 לפי הוראת המנכ"ל שיזם כתיבת נהלים לכלל המחלקות הפנימיות, וכן יש לציין את נהלי הבטיחות שבאגף הביטחון, עם זאת לא קיבלתי לידי מהאגף הרווחה, שיפור פני העיר (שפ"ע) והמחשוב את הנהלים למרות שבקשתי לקבלם, ומהלשכה המשפטית נמסר כי אין להם נהלים פנימיים אך יישקל הכנת נוהל בכל הקשור לעבודה עם יועצים חיצוניים, מסיכום הבדיקה אני מוצא שלאגף שפ"ע, רווחה והלשכה המשפטית אין מערכת נהלים פנימיים מסודרת ומאורגנת, ושכאן לא ניתן לטעון לגבי שפ"ע שאין צורך בהם מחמת עיקוב הליכי ביצוע שכן כאן הנהלים להוסיף לקדם ולייעל את תהליכי הביצוע, ואו ברווחה שיש נהלים והנחיות מספקים ממשרד הרווחה שכן יש חשיבות לאי ההומוגניות והאחידות שישנם בכל אחת מהרשויות ולייחודיות של מאפיינים והתרבות הארגונית. עם זאת יצוין כי הרגישות הרבה ביותר לגבי עריכה ועדכון נהלים וכן הדרכה ולימוד של עובדים החדשים בכל אשר קשור לנהלים אלו קיימת במוקד העירוני ששם קיימת רגישות גבוהה של עבודה לפי הנהלים, ומן המקום לציין את העבודה המתנהלת עפ"י נהלי IZO של ההנדסה והגבייה.

4. נהלים פנים ארגוניים במחלקות נכתבו בחלקם שלא עפ"י המבנה האחיד הרשום בנוהל הנהלים - נוהל הנהלים מגדיר לא רק את אופן כתיבת נהלים חוצי ארגון, אלא גם את אופן הכנת הנהלים הפנים ארגוניים בתוך המחלקות השונות מתוך מטרה להגדיר שיטה אחידה להכנת נהלים שינויים ועדכונים, והגדרת הסמכויות, האחריות, והכללים לייזום הכנה ועריכה עדכון ופרסום. עפ"י הנוהל כל יחידה בעירייה רשאית ליזום נהלים חדשים, אלא שכל הוצאת נוהל מחייבת ביצוע הליך שיש ליישמו עד לאישורו ע"י ועדת היגוי, בפועל התברר שתהליכי הנוהל הסתיימו מיד עם הוצאתו על ידי היחידה ליחידות השונות, ללא מספור ומבנה מתאים או שהוא לוקה בחסר, על כן אי שימוש בשיטה הקיימת בנוהל הנהלים הביא ליצירת

אי אחידות בכתיבת הנהלים הפנימיים בארגון, מניעת מחויבות לשמירה ולעדכון וכן לאי ריענון באמצעות נהלים חדשים התואמים הוראות חוק, הנחיות חדשות ושינוי מבנה ארגוני, ובכך למעשה מאבד הארגון כלי חשוב ליישום המדיניות ולפיקוח על דרכי הפעולה. בנוסף נמצא כי הנהלים הפנימיים הרשומים במערכת המחשב במקום נפרד, ללא ארגון הבחנה וסדר כך שלא ניתן לדעת את השייכות האגפית של הנוהל, לפיכך מצאתי לנכון לערוך סדר לפי אגפים ואף להוסיף שלא היו רשומים במחשב.

להלן התייחסות ספציפית לפי אגפים:

- א. גזברות- למחלקת הגביה נהלי IZO. לכספים 5 נהלים במבנה אחיד עפ"י נוהל הנהלים לא ממוספרים.
- ב. חינוך- נהלים מפורטים, חלקם שלא במנה אחיד עפ"י נוהל הנהלים.
- ג. רכש ומחסן-2 נהלים ללא מבנה אחיד עפ"י נוהל הנהלים.
- ד. מש"א- 6 נהלים במבנה אחיד מאז 1/2004, נוהל שימוע ללא מבנה אחיד.
- ה. ארכיב- 3 נהלים שלא עפ"י המבנה האחיד עפ"י נוהל הנהלים.
- ו. מוקד- תקין, נהלים מפורטים המתעדכנים תדיר.
- ז. שפ"ע- לא התקבלו נהלים מלבד איכות הסביבה בעל מבנה אחיד.
- ח. עוזר ראש העיר-5 נהלים, ללא ממוספרים, חלקם לא במבנה אחיד.
- ט. ביטחון- 4 נהלים מבנה אחיד+ נהלי בטיחות.
- י. לשכה משפטית- אין.
- יא. מחשוב- 6 נהלים שלא עפ"י המבנה האחיד עפ"י נוהל הנהלים, לא סופק לי מידע על כלל הנהלים.
- יב. הנדסה- תקין, נהלי IZO.
- יג. רווחה- אין.

ה. המלצות-

1. יש לפעול בדרך של מכרז לבחור ממומחה בעריכה ויישום נהלים שיוביל את עריכת נהלים חדשים וריענון הקיימים בכל הנוגע ל:
 - א. נהלים חוצי ארגון- ששם יש לבחון את כלל הנהלים שמאז שנת 2001 לא חל בהם שינוי, לבדוק את התאמתם עפ"י החוקים, התקנות, חוזרי מנכ"ל והוראות והנחיות חדשות ונוספות.
 - ב. הנפקת נהלים חוצי ארגון חדשים (לפי המבנה שנקבע בנוהל הנהלים-נספח 1), כגון נוהל "ביקורת יישום נהלים", שתפקידו ליישם את הנהלים, הפצתם והטמעתם באמצעות הדרכות, סקרי הטמעה, ופרסום עדכונים חדשים, נוהל ביטחון הקשור לכל ענין המערך הביטחוני והפיקוח, ונוהל נגישות עפ"י חוק

השוויון ותקנות הנגישות.

ג. נהלים פנים ארגוניים חדשים וקיימים שבם יש ליצור : נוהל מרכז אגפי, תת נהלים מרכזים מחלקתיים, תת נהלים מרכזים מדוריים המקושרים לנהלים פנימיים והכול יקודד כלל מערכתי אחיד. (אפשר לפי המבנה שנקבע בנוהל הנהלים - נספח 1), לשם כך יש לעבור על כלל הנהלים בארגון (מלבד נהלי Izo שאליהם יש להתייחס כאל נהלים ייחודיים ולסווגם בנפרד) לעבדם מחדש ולאחדם במידת הצורך, מכיוון שחדשות לבקרים מונפקים הוראות חוק, הנחיות חדשות וכן נושאים חדשים לטיפול, יש לבנותם במנה גמיש המאפשר שינוי וחיבור לחוקים והנחיות.

ד. בהתייחס להמלצה לעיל- לא אחת נמצא בנהלים הליך שלו נוהל/פירוט מורחב יותר בנוהל אחר (לדוגמא : חינוך גני ילדים פתיחת קייטנה-גביית כספי הורים קשור לחינוך ניהול קופה קטנה, ניהול קופת הורים, חינוך ספורט פרסום ושווק חוגי ספורט), על כן מומלץ להרחיב וליצור נוהל לכלל ענפי החוגים ובנוסף יש קשר להשכרת מתקני ספורט שכן חלקם מושכרים לחוגים.

2. יש לפעול להטמעת נהלים חוצי ארגון ונהלים פנימיים ביחידות הארגון, בדרך שתכלול בין השאר הדרכות קבוצתיות ואישיות אחת לרבעון.

3. יש להנחות את מש"א בתיאום עם מנהל אגף/מחלקה לספק לכל עובד חדש את הנהלים הרלוונטיים שיהיו לו שמישים בעבודתו.

4. עם החלפת מנהל מש"א, יש לקבוע את האחראי לטיפול בנהלים חוצי ארגון, וכן לקבוע בכל יחידה אחראי לעדכון, חידוש, מעקב, הדרכה, שמירה והפצה של הנהלים.

5. יש לדאוג לאחסון נהלים חוצי ארגון והנהלים הפנים מחלקתיים במערכת ה "OUTLOOK" בתיקים הציבוריים כדי שתהיה אפשרות נגישה לעובדי הרשות, וכן לדאוג שיופיע באייקון על צג כל המחשבים השמישים שברשות העובדים, ולגבי הנהלים הפנימיים חשוב לדאוג לרשום את כולם במחשב ולסדרם עפ"י אגפים ומחלקות.

6. יש למנות מקרב עובדי העירייה "אחראי על הנהלים", שלו יהיה תפקיד מרכזי בקבלת הצעות לנהלים חדשים או לעדכונם, לזו יזום של כלל ההליך עד ליישום בפועל ובצוע עדכונים שוטפים.

המלצת ביצוע-הליך הוצאת נוהל/נוהל חוצה ארגון ואו עדכון נוהל קיים

הנחיות לנוהל חוצה ארגון חדש או עדכנונו לפי נוהל הנהלים	הערות
א.	יוזמה
1	יזום נוהל חדש או עדכון נוהל קיים מלווה בהסבר ונימוקים
2	אחראי על הנהלים מקבל/ דוחה
3	במקרה של דחייה – אפשרות ערעור למנכ"ל
4	סעיפי ההצעה לנוהל יכללו לפחות את:
4.1	(1) - נושא הנוהל המוצע
4.2	(2) - סיבת הדרישה לנוהל חדש/עדכון נוהל או מהות השינויים לעומת הקיים
4.3	(3) - התייחסות לנהלים בנושא
4.4	(4) - עיקרי הנוהל החדש או העדכונים המוצעים
4.5	(5) - התייחסות הממונה הישיר להצעה
5	במקרה של קבלה ע"י האחראי או המנכ"ל
6	אחראי על הנהלים יפעל עם מנהלי האגפים היחידות הנוגעות בדבר, ועם המומחה שייבחר לגיבוש הנוהל.
7	הנוהל כטייטה יועבר להערות (קבלה עד 14 יום), במידה ויש תוכן טייטה נוספת. שתועבר לוועדת ההיגוי
ב	עקרונות עריכת הנוהל
8	מבנה הנוהל יכלול את הפרקים הבאים, כולם, חלקם, או פרקים נוספים:
8.1	(1) - כללי
8.2	(2) - מטרה
8.2	(2) - יעוד
8.3	(3) - הגדרות
8.4	(4) - אחריות ביצוע ומעקב
8.5	(5) - תהליך
8.6	(6) - נספחים נלווים
9	סיעוף הנוהל
10	כותרות דפי הנוהל
ג	פרסום נהלים
11	הצעת נוהל תופץ להתייחסות לגורמים המהווים ישירות חלק מתהליך ביצוע הנוהל ולגורמים שהנוהל נוגע להם בעקיפין כפי שייקבע ע"י האחראי לנהלים.
12	הגורמים הכלולים בתפוצה יעבירו התייחסותם להצעת הנוהל תוך שבועיים מיום הפצתה.
13	בהתבסס על ההתייחסות לנוהל, יערכו שינויים נדרשים.
14	בעקבות ההתייחסות - במידה ויהיו שינויים משמעותיים ומהותיים תופץ גרסה נוספת להערות
ד	ועדת היגוי
15	האחראי על הנהלים יביא את הגרסה הסופית של הנוהל (ב-א.7) לאישור וחתמת ועדת היגוי מורכבת מ: יו"ר הועדה – מנכ"ל, גזבר, מנהל מש"א, מבקר העירייה, יועמ"ש.
16	ועדת ההיגוי תדון בנהלים ותאשרם או שתמליץ על תיקונים
17	לאחר התיקונים הנוהל יקבל תוקף בתאריך החתימה
ה.	תפוצה
18	הנוהל המאושר יופץ ע"י האחראי על הנהלים לכל הנהלה ומנהלי העירייה.
19	כל מנהלי היחידות שבתפוצה אחראים להביא את תוכן הנהלים לידיעת העובדים המתאימים הכפופים להם

3. ניהול קופות קטנות גני ילדים

א. כללי

הבדיקה בעקבות בקשת המנכ"ל לבדוק תלונה על התנערות מאחריות מתשלום חוב לבעל מיני מרקט שכונתי ע"י גננת וע"י מפעילת צהרון שהייתה גם הסייעת שלה בגן ר. עבור רכישת מצרכים לגן עירוני, כאשר ניסיונות לפתור את הסוגיה ע"י מנהל הרכש, מנהלת גני הילדים, ומנהלת אגף החינוך לא צלחו, לפיכך מצאתי לנכון לבדוק הנושא ואף להעמיקו לכדי בדיקת ניהול הקופות של ג"י.

לניהול כספי הקופות בגנים נקבע נוהל בשנת 2010 במחלקת החינוך, כמו כן יש נוהל מנחה מהגזברות לאחראים על ניהול קופות קטנות, ובנוסף בתחילת כל שנה מחולקת חוברת הדרכה ניהולית לגננות ובו יש גם הנחיות לניהול כספי הגן.

עיקר הצרכים של הגנים מסופקים ע"י מחלקת הרכש של העירייה ובאמצעות המחסן העירוני, אך יש גם צורך ברכש ייחודי בכול גן בהתאם לפעילות, ויש גם ברכישת זוטות וחומרי ניקוי שהלוגיסטיקה לשינועם יקרה יותר מאשר רכישה עצמית ועל כן נוצר הצורך בניהול הקופות הקטנות בגני הבוקר, בהמשך לפעילות הבוקר יש את הצהרונים ששם אופי הפעילות הוא שונה ולא תמיד הגננת של הבוקר היא גם מנהלת הצהרון, על כן בנוסף לניהול קופה קטנה של הגן יש גם ניהול קופת הצהרון, אך כאן הניהול משותף והאחריות לרישום תקין, ומסירת מסמכים הוטל על הגננת, כאשר החזר מהגזברות עבור ההוצאות מועבר אליה בכדי שתפקידו בחשבון הבנק שנפתח במיוחד לשם כך. קופה קטנה נוספת המתנהלת בנפרד ע"י הגננת היא קופת כספי הורים ששם נגבים הכספים בגין הזנה, ובקיץ בעונת הקייטנות מנוהלת קופה קטנה נוספת המיועדת לצרכי הקייטנה.

לצורך הבדיקה באשר לחוב לבעל המינימרקט קיבלתי את ההתכתבויות בנושא בין מנהלת גני הילדים ומנהל הרכש לבין הגננת ועוזרתה שהייתה גם מפעילת הצהרון ובהמשך גם אחראית קייטנה, את נהלי העירייה בנושא ואת מסמכי רישומי הקופה לאותו זמן, כמו כן נעשתה סקירה לגבי ההתנהלות קופות קטנות של הגנים ושל הצהרונים.

ב. ממצאים ומסקנות

1. נהלי קופות קטנות- הסבר מפורט

א. נוהל אגף החינוך- קופה קטנה גני ילדים

עפ"י הנוהל עוד בטרם פתיחת שנת הלימודים תפתח גנת הגן חשבון בבנק הדואר לניהול הכספים באמצעות מכתב ממחלקת גני ילדים ואותם חשבונות יאספו ויעודכנו במחלקת גני הילדים וישוּבצו ברשימות שיכללו: רשימת גנות, ח-ן בנק, תקציב, הרשימות יועברו למנהלת המחלקה ולגזברות לצורך קבלת תקציב, לאחר מכן פעמיים בשנה בדצמבר וביוני יהיה איסוף ומעקב דוחות ובדיקה מול הגזברות, האחריות ליישום הנוהל הוטלה על מנהלת גני ילדים.

ב. נוהל ניהול קופה קטנה ברשות

מטרת הנוהל לעגן בכתב את כללי הפעילות בניהול קופות קטנות, עפ"י הנוהל לכל קופה ייקבע מראש סכום מקסימלי שניתן להוציא מתוך הקופה ושיהיה בסדר גודל של מאות ספורות של שקלים, בכל מחלקה ימונה עובד אחראי לצורך הניהול בפועל של הקופה ושיחתום גם על כתב התחייבות על קבלת הכספים ועל כך שהשימוש יהיה להוצאות מזדמנות בסכומים קטנים לצרכי הרשות ובכפוף לסעיפים תקציביים מאושרים ועם התחייבות להגשת דוחות פרוט להוצאות שהוצאו ובצרוף מסמכים נאותים ולהחזרת יתרת הכספים, כל מנהל המחלקה יבדוק קיום יתרה תקציבית לזכות הקופה ויפנה דרישה לגזברות בהתאם, עם קבלת המידע התקציבן יוודא שהדרישה מהמחלקה עומדת במסגרת ההרשאה התקציבית ובמידה וכן יונפק שק לפקודת העובד האחראי, שאר הפרוצדורה כוללים הוצאת כספים מהקופה באישור מנהל המחלקה, קבלת מסמכים רישומם בהנהלת חשבונות, וניהול רישום קבלת הכספים בקופה.

ג. הנחיות לניהול כספי קופה קטנה בגן

בחוברת הדרכה שמקבלת כל גנת יש פרק העוסק בניהול כספי הגן ובגביית כספים, בהנחיות נרשם שהגנת מוסד חינוכי אחראית על ניהול תקין של קופת הגן בשיתוף הגזבר וועד ההורים, לכל גן יפתח חשבון בבנק הדואר, וכי יש להימנע מהחזקת כספי הקופה בגן או בבית הגנת/סייעת והקניות ייעשו מהתקציבים המאושרים, הכוללים 14 ₪ לילד לכל חודש לחומרים מתקלים, 120 ₪ לחודש עבור חומרי ניקוי, לגנת מנהלת גן או מנהלת צהרון התאפשר לרכוש מתקציב ק.ק. חומרים מתכלים הכוללים: משחקים, ספרים, בתנאי שמסגרת התקציב נשמרת, התשלומים לספקים כנגד חשבונית מס מפורטת בצירוף קבלה, או חשבונית מס המהווה גם קבלה, כמו כן ייערך

רישום לכל תשלום, כשהדוחות יוגשו פעמיים בשנה ב-01/12 וב-01/06. בהנחיות לגביית כספים נרשם שכספים עבור מוזיקה סל תרבות נעים ונהנים וביטוח תלמידים יגבו ע"י הרשות משמע הוצאות אלו אינם יכולים להוות כחלק מהוצאות ק.ק. כמו גם הזנת ילדי הגן שלשם כך נועדה קופת ההורים, כאשר מודגש בהנחיות שהיא עצמה אינה מיועדת לרכישת חומרי ניקוי.

2. הרגישות המתבקשת בניהול "קופה הקטנה"

העיסוק בניהול קופה קטנה לרוב הינו שולי, שכן ההוצאות ברובם קטנות וזניחות, ומי שמנהל אותן אין הוא בא מתחום הכספים והחשבונות ולא תמיד יש ערנות לסכנות הקיימות בניהולן.

ומהן הסכנות הקיימות שראוי לציין?

- א. אי המצאת חשבונית/קבלה – מאפשר הוצאת כספים ללא פיקוח.
- ב. אי המצאת חשבונית/קבלה מקור- עלול להביא למצב של שימושים כפולים ויותר של צילומים כאסמכתא להוצאה.
- ג. שינוי סכומי הוצאה באסמכתאות- מתאפשרת כיוון שההוצאה משולמת לרוב במזומן ללא עדות נוספת של שיק או כרטיס אשראי.
- ד. שימוש באסמכתאות אחרות- לרוב הקבלות המתקבלות תואמות לשימוש יום יומי אישי, כגון: רכישת מצרכים, דברי דואר, כרטיסי נסיעה, דלק ועוד.
- ה. מענה זמין לצרכים שוליים- עצם טיבו של ארגון הוא זקוק מידי פעם לאספקת צרכים קטנים דחופים, ולרכישות יומיומיות בסכומים קטנים, אשר אינן מצדיקות התקשרות או הוצאת המחאות בגין אופיין והיקפן הנמוך עלול להביא לשימוש אישי או אחר שכספים אלו אינם מיועדים אליו.
- ו. הנחת פיקוח רופף של מנהלי הקופות- עצם טיבם של ההוצאות הינם קטנות ושוליות העלול להביא להנחה של היעדר חשיבות וכי לא קיים עליהם פיקוח או שהפיקוח עליהן רופף.
- ז. התקשרויות עם ספק קבוע- עלול להביא לשימוש לרעה הן בחשבוניות עצמם (קבלת חשבוניות ללא רכישה פיזית של מצרכים עבור הארגון), הן במכירת מצרכים שלא לצורך ע"י הספק, והן שימוש עוקב של חשבוניות מאותו ספק.
- ח. רכישות בתקופת היעדר פעילות- במצב זה עלול להצביע על בקשה להחזר של הוצאות פרטיות.
- ט. חוסר סדר- כגון מחיקות והשמטות, קיפולי אסמכתאות, שינויי כתב, אי החתמות או החתמות לא מזהות, סימני סיכות, שימוש בחותמת שולם על החשבוניות, חשבוניות קופה הנמחקות כעבור תקופה, רישומים בעפרון מחיק - עלולות להצביע על רצון לטשטוש עקבות.

3. ממצאים מניהול הקופה הקטנה שבה נוצר החוב והסקת מסקנות בכדי לדעת אם אכן נוהלה הקופה עפ"י הנהלים, נערכה בדיקת הליך השימוש בכספי הקופה, נבדקו תכני ההתכתבויות בנושא, ונבדק ניהול הבקרה הקיימת בגזברות. ממצאי הבדיקה העלו ש :

א. רכישת מצרכים בהקפה מהמיני-מרקט

רכישת מצרכים בהקפה במיני-מרקט מלווה ברישום בכרטיסי חוב ששם נרשמים הרכישות עפ"י תאריכי הקניה, ובעת תשלום נעשה סיכום הרכישות ונרשם אופן התשלום.

מלימוד העתק כרטיס החוב של הגן עולה כי שם הכרטיס היה "גן ר. צהרון" ורשום מספר טלפון (ללא שם) שהתברר כי הוא של מובילת הצהרון וכי מחודש 04/13 ועד 07/13 נעשו 3 סגירות של רכישות : רכישה ב-04/13 בין 04-29/04 3 רכישות בסך 155.60 ₪, רכישות 07/04-03/07 9 רכישות בסך 809.10 ₪ **שלא שולמה**, ובין 07/07-25/07 8 רכישות בסך 893 ₪ (ששולמו ב-11/08) וסיכום ע.ס. 1,702.40 ₪ הכולל את החוב ע"ס 809.10 ₪ שלא שולם (בכרטיס יש רישום שנמחק לגבי 21/07 עקב עדכון סכום הרכישה וכתיבתה על תאריך קיים 15 במקום 14 לחודש). באף אחד מהרישומים או מהסיכומים אין חתימת הגנת או העוזרת/מנהלת הצהרון כמי שמאשרת את החוב, כמו כן לאף סכום רכישה לא צורף אסמכתא של רכישה בהקפה ולא צורפה חתימת מושך הסחורה וכפועל יוצא אין פירוט למהות הרכישה ואין עדות כתובה למי שקנה בהקפה. יצוין גם כי על אף שגן הילדים הסתיים ב-30/06/13 נוהלו הרכישות שלא שולמו עד 03/07/13, כשלמעלה ממחצית החוב נרשם בין 29/06 עד 03/07/13, (סך של 442 ₪- 55%), כשבניהן גם רכישה אחת ע"ס 242.20 ₪ הרשומה בתאריך 29/06/13 היוצא ביום שבת.

חשוב גם לציין כי מנהלת הגן סיימה את תפקידה ב-30/06 ויצאה לשבתון, ואילו הסייעת שהייתה גם כמפעילת הצהרון המשיכה לעבוד כאחראית קייטנה במקום בין התאריכים 07/07-25/07/13. עניין נוסף שנלמד מכרטיס החוב הוא ניהול 2 רכישות בחוב לאותה תקופה, והכוונה שבין 14/4-29/4 נעשו רכישות ששולמו ב-29/04, אך לגבי החוב שלא שולם הרכישות היו ב-07/04 וב-21/04.

ב. ניתוח אירועים עפ"י תאריכים והסקת מסקנות מהם :

1. 07/04/13 - רכש ראשון השייך לחוב שלא שולם.

2. 30/06/13 - מועד סיום גן הילדים והצהרון.

3. 03/07/13 - רכש אחרון השייך לחוב שלא שולם.

4. 07/07/13 - מועד פתיחת הקייטנה כשמנהלת הצהרון הייתה גם מנהלת הקייטנה.
5. 10/07/13 - הוראת לתשלום תקציב הקייטנה
6. 25/07/13 - מועד סיום הקייטנה.
7. 11/08/13 - תשלום חוב הקייטנה למינימרקט ע"י מפעילת הצהרון.
8. 02/10/13 - מנהלת הצהרון פונה למנהלת ג"י ומודיעה כי היא יודעת שהיא צריכה עדיין להגיש את דו"ח קופת הקייטנה שהתעכב עקב חשבונית שטרם הגיעה ומסיבות אישיות, ובנוסף היא כתבה בזו הלשון:
- "עוד עניין חשוב - גנת הגן בשנה שעברה השאירה חוב פתוח במכולת של כ- 800 ש"ח. היא אומנם הגדירה את החוב כ"חוב צהרון" אבל מכיוון שכל תקציב הגן נוהל על ידה ומעולם לא הגיע לידי לא כסף ולא ניירת המעידה על מצב החשבון, אין לי יכולת לדעת באמת איזה כספים שולמו או לא ועל מה בדיוק. הגנת טענה בסוף השנה ש"נגמר הכסף" אבל הרישום במכולת מראה שהפסיקה לשלם כבר בחודש אפריל. בעל המכולת ברחוב רוטשילד מאוד כועס ובצדק ומאיים לתבוע אותי באופן אישי על אי התשלום. אני מבקשת שתסדירו אתך התשלום מולו כי אין זה הוגן שאני אצטרך לעמוד מולו ולהסביר. ברור שלא יכול להיות שכספי הצהרון שהתנהל במהלך כל השנה במינימום ההכרחי לא הספיקו לכסות תשלומים למכולת".
9. 10/10/13 - מזכירת מחלקת ג"י פונה אל מפעילת הצהרון לגבי דוח הקייטנה שטרם נמסר, וזו בתשובה עונה לה כי היא מבקשת לבדוק את החוב שנשאר לבעל המינימרקט, שכן היא כבר שלחה מייל למנהלת ג"י בנושא ללא תגובה ומתכוונת לשלוח מייל נוסף, שכן בעל המכולת מאיים לתבוע אותה באופן אישי על חוב כספי שהשאירה הגנת ושציפתה שהחוב יכוסה מכספי הקייטנה, עם מנהלת ג"י היא כבר דיברה בעבר וכתבה לה מייל לפני שבוע אך לא קיבלה התייחסות ממנה ובכל מקרה בכוונתה לכתוב לה שוב. ובאשר לדו"ח בכוונתה להגישו בתוך 3 ימים.
10. 13/11/13 - הודעת מנהלת גני ילדים למנהלת הגן כי בעל המינימרקט טען שבמהלך שנת הלימודים תשע"ג היא ערכה קניות בסך 810 ₪ עבור הגן ולא שילמה את החוב. לפיכך יש לגשת ולשלמו.
- תשובת הגנת נמסרה באותו יום, בתשובה היא התכחשה לחוב והוסיפה כי יתכן ומדובר בחוב של הצהרון, בנוסף ביקשה לראות חתימות שלה בגוף ההזמנות, ועוד הוסיפה היה ויש חתימות אזי אין חמור מכך שכן המעשה "פלילי".
- בתשובה אמרה מנהלת ג"י כי בכל מקרה גם אם הרכישות בוצעו ע"י צוות הצהרון התשלום צריך להיות על ידה שכן כל התקציב עובר אליה.

במענה לכך היא הטיחה בה דברים קשים במנהלת ולא נמצא שהמנהלת הגיבה או הכחישה אותם בכתב, מדובר על כך שהיא כבר פנתה אליה בקניות הלא מקובלות של מפעילת הצהרון, אך המנהלת גילתה אדישות ואמרה שהחוב יכוסה מכספי ההורים, להלן ציטוט הדברים בשם אומרים "ההורים משלמים ומובילת הצהרון תקנה כרצונה, ועוד הוספת שזה לא מענייני". פירוט הקניות שיצרו את החוב לפי הגננת כוללים: שתילים לט"ו בשבט (כשילדי הגן קיבלו כבר שתילים מצוות הבוקר), פרחים כמתנה ביום המשפחה, פיצה בחג שבועות (לאחר ביטול ארוחת הצהריים שהגיע מספק המזון), וכלים חד פעמיים, ולקראת סוף שנת הלימודים נעשה רכש מזון עבור הקייטנה שעמדה להיפתח כשבוע לאחר מכן. עוד הוסיפה כי סך של 155. ₪ שולם ב-05/05/13 עבור מוצרי מזון לצהרון עבור חופשת ל"ג בעומר, ובתאריך 10/04/13 שילמה 454 ₪ עבור מוצרי מזון לצהרון בעת חופשת הפסח.

11. 14/11/13 - ביום זה פנתה מנהלת גני הילדים למפעילת הצהרון בבקשה להתייחסות לטענות מנהלת הגן, **מה שכן המנהלת לא הגיבה בכתב לטענות על שגילתה אדישות לרכש שלא עפ"י אמות המידה של שימוש בכספי הקופה, וגם לא על ביצוע שפטינג אסור בין הקופות ועל הצורך באישור ועד הורים לשימוש בכספים עודפים של קופת ההורים.**
12. 20/11/13 - מכתב של מפעילת הצהרון למנהלת ג"י- ובו מציינת כי ניהול כספי הצהרון נוהל יחדיו עם גן הבוקר בלא שיימסר לה עליו כל דיווח מצד הגננת, אך מצד שני היא טענה שכמעט ולא בוצעו קניות של ציוד מתכלה (צבעים, פלסטלינה, חומרי יצירה ומשחקים), ורוב הקניות היו מצרכי מזון מהמכולת (טחינה וירקות), כשבכול צהרים היו מעשירים כך את התפריט. עם זאת היא הכחישה שנרכשו חטיפים ממתקים ושימוש במזון שיועד לגן הבוקר ושנעשה שימוש נרחב במוצרי המזון שנקנו לגן הבוקר (ושיש סייעת שתעיד על כך וכי אמירות הגננת הם "גיבוב של אמירות לא ברורות ובחלקן לחלוטין לא נכונות להלן כמה דוגמאות לאמירות משוללות כל יסוד". לטענתה בעל המיני מרקט ציין שהגננת הפסיקה לשלם על קניות הצהרון כבר בחודש אפריל בטענה ש"נגמר הכסף" ושצוות הצהרון ישלם לו כספים אלה מכספי הקייטנה. ואת הידיעה על אי התשלום ידעה רק בסוף שנה, כשלא ברור גם היכן כספי תקציב הצהרון כך שבאפריל כבר לא נשאר כסף היינו 3 חודשים לפני תום שנת הלימודים.
13. 15/12/13 - מפעילת הצהרון שולחת מייל לרכזת גנ"י ומצרפת את התכתובת מול מנהלת ג"י בעניין החוב, ומציינת כ העניין עלה עוד בחודש יוני עת עבדה במשרד בריכוז הקייטנה, שיש בעיה של תשלום החוב ומנהלת ג"י הבטיחה לטפל, אך ב-09/13 התברר לה כי בעל המכולת מבקש לתבוע אותה אישית על

החוב, ושוב היא פנתה למנהלת ג"י אך לא קיבלה מענה ממנה ולא מהרכוזת שאליה היא פנתה כעת ובכלל גם לא מהמחלקה.

14. 01/01/14 - מכתב ממנהלת הגן למנהל הרכש - במכתב מאשימה הגנת את מובילת הצהרון ברכישות יתר והפקרות, לטענתה לא אחת פנתה על כך למנהלת ג"י, אך נענתה בתשובות לקוניות ומצטטת "זה לא ענייך, ההורים משלמים עבור הצהרון ומגיע להם לקבל...". תשובות דומות היא קיבלה ממובילת הצהרון כשאמרה לה כי "קניוטיה תורמות לחריגה בתקציב שיועד לגן, כשבתחילה הייתה מדקלמת את מנהלת ג"י שאמרה יש כסף/יש אישור, ולקראת סוף השנה אמרה מה הבעיה שלך אשלם זאת מכספי הקייטנה". בנוסף כתבה על מנהלת ג"י "הרוע והשקר שהפגינה כלפיי במשך 4 שנים הייתה רעה חולה עד יציאתי מאונס לשנת שבתון... וכל זה בשל שהעזה לפקפק באמינותה". כאישוש לדבריה צרפה תכתובות שלה עם מנהלת ג"י.

15. 06/01/14 - מפעילת הצהרון כותבת למנהל הרכש: "אני כמוכן אבדוק את נושא החיוב של יולי. אני לא רק "טוענת" ששולם - אלא יש ניירת שהגשתי שנמצאת אצלכם, אני אעדכן אותך באם יהיה משהו חדש"

16. 08/01/14 - פניית מנהל הרכש אל מפעילת הצהרון ובו בקשה לקבלת קבלות או סרטי קופה לרכישות שבוצעו בהקפה, כאשר הוא פרט אותם אחת לאחת, מהכרטיס שמנהל בעל המינימרקט, בנוסף ציין שבמידה ואין קבלות אז יש לבצע שחזור למהות הרכש.

באותו יום כתב למנכ"ל כי לפי בקשתו הוא פנה לבעל המינימרקט שאמר כי אין לו העתקי סרט קופה אך למיטב זכרונו הרכישות שנעשו היו: פירות, ירקות, מוצרי חלב ולחם. כמו כן כרטיס החוב היה שותף לגן הבוקר ולצהרון, וכל אחת ידעה בדיוק מה קניוטיה.

באותו יום שלחה מנהלת החינוך מייל לגננות ובס היא מבהירה את ההנחיות הנוגעות לניהול קופה קטנה בגני ילדים, ולהלן מה שכתבה:

"ברצוני להבהיר (מחדש) מספר הוראות והנחיות בנוגע לניהול "קופה קטנה" בגני הילדים.

1. בשום מקרה – אין לבצע קניות "בהקפה" ו/או ב"תשלומים" אלא אך ורק רכישות במזומן.
 2. בשום מקרה (להוציא ימי חול המועד ספורים כאשר לצורך כך ישנה הקצבה נוספת) – אין לבצע רכישות של מזון (אלא אך ורק חומרים מתכלים)
 3. אסור לערבב כספי הורים (לארוחות בוקר) עם כספי "קופה קטנה"
 4. אסור לבצע "השאלת כספים" מקופה לקופה (בין מועד הפעימה הראשונה של העברת הכספים על ידי הגזברות לבין הכספים שמתקבלים בפעימה השנייה של העברת הכספים על ידי הגזברות) וכמוכן שכספי קייטנה לא ניתנים ל"השאלה" על חשבון כספים אחרים שהוצאו.
- לקראת שנת הלימודים הבאה נרענן/נשנה נהלים ונקיים הסברה כללית ואישית בנושא. דבריי אלה באים בעת הזאת כתוצאה ממצב בלתי נעים שנוצר באחד מגני הילדים בעיר אשר גרם לחוב ללא כיסוי! מיותר לציין כי כספי ציבור אשר באחריותן חייבים התייחסות אמינה ומסודרת מצד

17. 09/01/14 - מנהל הרכש מפקפק בטענת מפעילת הצהרון ומוסיף קושיה

נוספת: "באם את טוענת ששילמת את חוב הקייטנה של קניות חודש יולי הרי בכרטיס שצירפתי לך מופיעים תאריכי הקניות והסכומים שלא שולמו. אבקשך לסור לבעל המכולת ולהסדיר עניין זה של חיובי הרכישה לקייטנה כמו כן בבדיקה חוזרת הקנייה שנרשמה שבוצעה על ידך בתאריך 29/06/13 יש כנראה טעות בתאריך וזה יום שבת כנראה שהכוונה הייתה לתאריך 30.6.2013 עבור רכישת מוצרים עבור הקייטנה"

בתאריך זה מפעילת הצהרון מיתממת ומתעלמת מהחוב שיצרה ועונה:

"תמוה בעיני שבעל המכולת מבקש תשלום על רכישות שנעשו בחודש יולי. בסיום ימי הקייטנה (למיטב זכרוני ב- 25/7) הגעתי אליו על מנת לשלם את קניות חודש יולי. לא אמורות להיות רכישות מיולי שלא שולמו. על חודש זה היה תקציב מספיק והכל שולם. לגבי הרכישות בחודשים שלפני, כולל הקניה שנעשתה ב- 29/6, הכסף אמור היה להיות משולם על ידי ח. ואמור היה להיות מספיק כסף מכספי תקציב הצהרון על מנת לכסות את קניות המכולת אני מצטערת אם זה ישמע כמו התערבות בעבודתכם.. אך האם נבדק כמה כסף הוקצב לצהרון וכמה ממנו נוצל? אין לי ספק שהיו יתרות לא מבוטלות שיכולות היו להיות משולמות..."

מנהל הרכש ענה לה באותו יום ושלח לה את הכרטיס ובו פירוט הרכישות מ-29/6/13-3/7/13 שלא שולמו ומזוהות עם הקייטנה, ומבקש שתמסור לו את הסיבה לכך ושואל אם לא שולם עקב חוסר מימון בכספי הקייטנה, כמו כן לטענת בעל המכולת היא זו שביצעה את הקניות בין 7/4-9/6/13 ושלא שלמה אותן וכך גם הוא מבין מדבריה ושעל הגנת לשלם. אלא שכאן מנהלת הצהרון הכחישה זאת וטענה שרק הרכישות של חודש יולי ושהכילו מזון של גבינות וירקות שייכות לקייטנה ושאותן שילמה, ואילו הרכישות הקודמות והמפורטות נעשו עפ"י דרישת מנהלת הגן, כשהיא עצמה מעולם לא קיבלה דיווח על התנהלות הקופה. והיא גם תבדוק את הרכישות של חודש יולי שטרם שולמו (מה שלא עשתה בפועל). בהתכתבות נוספת כתבה שהרכישה הגדולה (242 ₪) ב-29/06 שייכת לגנת שאמורה הייתה לשלמו "שכן היה להיות מספיק כסף מכספי תקציב הצהרון על מנת לכסות את קניות המכולת", ובכלל היא שואלת כמה כסף ממה שהוקצה שייך לגן הבוקר וכמה לצהרון וכשאינן לה ספק ש" שהיו יתרות לא מבוטלות שיכולות היו להיות משולמות"

18. 12/01/14 - מנהל הרכש מודיע לי כי מנהל המינימרקט טען בפניו כי כל

הקניות בהקפה שלא שולמו נעשו ע"י מובילת הצהרון, כשהגנת עצמה שילמה עבור כל רכש שביצעה, וכי סרטי הקופה על הרכישות בחוב נמסרו למובילת הצהרון.

הסקת מסקנות עפ"י האירועים:

1. אחריות לחוב של הגנת

הגנת מונתה כאחראית על הקופה כולל קופת הצהרון שבו נהגה לשלם את ההוצאות. לטענתה התריעה על הרכש לא מקובל בפני מנהלת הצהרון שעשתה את הרכישות ובפני הממונה-מנהלת ג"י, (כפי מכתביה ביום 01/01/14 למנהל הרכש, וב-13/11/13 למנהלת ג"י), ובהחלט יש סיבה להניח שכן התריע הן בפני מפעילת הצהרון והן בפני מנהלת ג"י שכן כבר בתחילת 04/13 למנהלת הצהרון לא נותר תקציב להשתמש בו, שכן עד אז שולם 2,907.40 ₪, כשתקציב הצהרון עמד על 2,904 ₪ כאשר לא היה לה כל רצון לבוא ולתרום מתקציב גן שטרם נוצל עד אז במלואו עבורה (רק 38% עד תחילת 04/13). אלא שכאן אסור היה לה להיעצר, היה עליה לדרוש קבלת מענה בכתב, ובהעדר תגובה ראויה להמשיך ולדווח על אי תקינות למנהלת אגף החינוך, לגזבר ולמבקר העירייה, ב-"ילקוט מידע לעובד" שהופק ע"י מרכז השלטון המקומי והופץ לעובדים ע"י משאבי אנוש נרשם בפרק ד- משמעת ואתיקה, סעיף ב ציות לממונים: "עובד ראשי לבקש את ההוראה בכתב, אם נראית לו בלתי חוקית, כמו כן, ראשי הוא לערער לאחר הביצוע בפני דרג גבוה יותר". מצד שני נהגה ברכות בהיעדר נחרצות ובהיתממות, כך נמצאו סתירות במענה הראשון למנהלת ג"י ב-13/11/13 שבו כתבה שאולי החוב הוא של הצהרון ואם אין חתימות בהזמנות זה פלילי, מה שמלמד גם על התכחשות, התחמקות והתנערות מהחוב, אך לאחר שמנהלת ג"י הלחיצה אותה והודיעה לה כי עליה לשלם היא ידעה לפרטם היטב ולציין בפניה כי יש רכישות שמנהלת הצהרון מבצעת ושאינן מקובלות, והיא כן ידעה שיש כרטיס חוב של הצהרון שכן העידה ששילמה את חובות ל"ג בעומר הרשומות שם וגם על חוב אחר של הצהרון ידעה ושילמה עבור ימי חול המועד של פסח, ומהתשלומים שביצעה יכלה לראות ולדעת שכלל אין הזמנות וכלל אין חתימות ובכל זאת שילמה על כן היא סותרת את עצמה בעדות שמסרה לאחר מכן, סתירה נוספת ל- "כאילו חוסר ידע" על חובות הצהרון אני מוצא שנהגה לכסות חובות עבר בתקופה שלאחר מכן, כך אני מוצא תשלום ששילמה למינימרקט בתאריך 07/03/13 בסך 467 ₪ הכולל על פי הפירוט סכום ע"ס 178 ₪ בגין יתרה מ-12/12 (ומה שקרה כאן בעצם מעבר לתשלום בהקפה שלא הותר בהנחיות, ותשלום עבור מזון שגם הוא לא הותר, זה גלגול חוב מתקופה לתקופה בכדי שיאושר וכך לפעול להסתיר חריגה תקציבית קודמת, ולאשר תשלום שאולי לא היה מאושר עקב החריגה התקציבית, ומצד שני תרם לחריגה מהתקציב החצי שנתי כבר לאחר 3 ח'), דבר אחר היא הייתה הרי נוהגת להגיש את חשבונות הצהרון

וגן הבוקר יחדיו וגם להזדכות כך עליהן, ומכאן גם אחריותה כפי שגם אמרה בצדק מנהלת ג"י במכתבה אליה מיום 13/11/13, עם זאת הגננת לא נהגה להפריד ברשימת שהגישה לאישור בין ההוצאות הגן לבין הצהרון. ענין נוסף שעלה הוא שלדברי מנהלת הצהרון הגננת אמרה לבעל החוב כי הוא ישולם מכספי הקייטנה ואם אכן זה נאמר זה חמור, אך זה כן יכול להסביר את השתהות הגביה (כ-4 ח') ואי פניית הגננת לדרג בכיר בעת גילוי הרכישות הלא מקובלות כיוון שכיסוי חוב נעשו כדוגמת מעבר חוב מתקופה לתקופה. עניין נוסף שעלה זה אישור הגננת לשלם עבור הצהרון דברי מזון למרות שאין הדבר רשום בהנחיות. אם כן אני מוצא שהגננת לא הייתה נחרצת דיה לעמוד מול מפעילת הצהרון ולדרוש שלא להוציא כספים שלא לצורך, לא פנתה בדרישה לבעל המינימרקט להפסיק ולספק סחורה לצהרון, ולא פנתה להתלונן על התנהלות מנהלת גני הילדים בנושא. על כן אין היא מנוקה מאחריות כלפי החוב אם כי אחריותה משנית בלבד. לצד זאת אציין כי הגננת סיימה את עבודתה ב-30/06/13 עם סיום שנת הלימודים.

2. אחריות לחוב של מובילת הצהרון

חוסר כנות באשר לגילוי ודיווח על החוב- נמצא בעת תשובתה לפניית מנהל הרכש אליה ב-06/01/14- לא ציינה בפניו את איומי בעל המינימרקט לתבוע אותה אישית על אי תשלום חוב (כפי שבא לידי ביטוי במכתבה למנהלת ג"י בתאריך 02/10/13), דבר נוסף נמצאה היתממות עת הדגישה בפני מנהל הרכש שמדובר בחוב לחודש יולי (לא ציינה שמדובר בקייטנה) והתעלמה מחוב הגן, וכשהקשה עליה מנהל הרכש בתאריך 09/01/14 ומסר לה את פרוט החוב שלא סולק עבור תחילת חודש יולי, ניסתה להתחמק ואמרה שתבדוק, מה שלא קרה בפועל, (שהרי איך יתכן ויהיו רכישות בחודש יולי כשהגן והצהרון כבר הסתיימו? מדובר על קניות 02-03/07 בסך 106.70 ₪+28.10 ₪+65 ₪ קרי בתאריכים שלא בוצעה בס פעילות, אז מה פתאום נעשו קניות ללא סיבה? ואת הסיבה היא הייתה אמורה למסור אך לא מסרה), ואם עוד יכלה נגיד להתחמק מקניות בשלהי חודש יוני, הרי שמקניות חודש יולי לא ניתן להתחמק, היה מצופה שתגיד כן אבדוק ואם צריך אלך ואשלם, אך לא פעלה כך. באשר לקניות חודש יוני שבו הוקשה עליה ולא ניתנה תשובה לגבי הרכישה ביום שבת בתאריך 29/06/13, ניסתה להצטדק ולהשמיע טרוניות בכל אשר לחלוקת תקציב ק.ק. בין הצהרון לגן, כשהמידע היה פרוס בפניה אם מתוך זה שחרגה מהתקציב החצי שנתי כבר לאחר 3 חודשים, וניתנו לה התראות מהגננת האחראית על הקופה, אך היא

לא שעתה להם, ואם מזה שבאותק שלה בטח ידעה איך לנהל את הקופה, ואם מזה שניהלה לבדה את כספי קופת הקייטנה, ואם מזה שברגע שחשה כי באמת ובתמים אין היא מקבלת דיווחים, הרי יכלה אז לפנות בכתב למחלקת ג"י וגם לגזברות, אך לבטח לא להמשיך ולבצע רכישות בהקפה מהמינימרקט, היה כאן ניסיון לניצול איזושהי נקודת תורפה כדי להסיט ממנה את המענה שנדרשה לתת, הצטדקות נוספת נמצאה בכך שרכשה מזון למרות שבהנחיות לא לגנות לא נכתב כי אפשר לרכוש באמצעות ק.ק. אך היא כן ידעה לתרץ זאת במכתבה למנהלת ג"י ביום 20/11/13 שבו רשמה כי גנת הבוקר לא ביצעה קניות של ציוד מתכלה (מה שהתברר כלא נכון שכן כ-50% מהוצאות הקופה היו עבור ציוד מתכלה) ואז רשמה שרוב הקניות היו של ירקות וטחינה..., עניין אחר זו האשמה שטפלה על הגנת במכתבה למנהלת ג"י ב-02/10/13 על כך כי הגנת היא זו שהגדירה את החוב כחוב צהרון, אלא שכאן אין זה נכון שכן כרטיס החוב של בעל המינימרקט נושא את שם הצהרון ומספר טלפון של מנהלת הצהרון ולא של הגנת, בנוסף הרכישות הרשומות שם הינם עבור הצהרון והקייטנה (נלמד גם הבירור שערך מנהל הרכש עם מנהל המינימרקט, מדיווח הגנת על פרטי הקניות, מאי הכחשת פירוטי החוב ע"י מנהלת הצהרון, והרכישות של חודש יולי שלבטח אינן של הגן ולא של הצהרון, אלא של הקייטנה בטרם פתיחתה), בנוסף נוהג לא ראוי היה שם של רכישה ותשלום בהקפה ומי שהיה נוהג לשלם זוהי הגנת, (כפי ששילמה את החוב של ל"ג בעומר, וכיסוי חוב של תקופה קודמת), אך היות והקניות נעשו ע"י מנהלת הצהרון ללא שיתוף ותאום עם הגנת (מכתב הגנת למנהלת ג"י ב-13/11/13), אזי החוב שנוצר בגינם במשך תקופה ארוכה מאפריל ועד יולי 2013 לא שולם.

לכן לא נותר לי אלא לקבוע כי **מפעילת הצהרון יצרה את החוב**, למרות שהיה בידה את כל הידע לדעת זאת, ולא שעתה להתראות הגנת, ובעת שהופעל עליה לחץ ניסתה להתחמק מתשלומו בתואנות שונות. בכרטיס החוב שהציג בעל המינימרקט היו רק קניות שהיא ביצעה אם לטובת הצהרון ואם לטובת הקייטנה, ומסי' הטלפון הנייד המופיע בכרטיס הוא שלה, והקשר לגנת היה שהיא הייתה רושמת את ההוצאות ומשלמת לבעל החוב, אלא שהחריגה המוקדמת מהתקציב הביאה אותה שלא לרשום הוצאות אלו ולדלל בכך את מחזור הקופה, ואולי להעבירם לתקציב העתידי של השנה לאחר מכן, אלא שיכול להיות שאי המשכיות עבודתה מנעה זאת, לצד זאת אציין כי גם מנהלת הצהרון סיימה את עבודתה עם סיום שנת הלימודים, אך המשיכה לעבוד עוד כחודש כמפעילת הקייטנה במקום ומן הסתם לא לקחה אחריות לחוב הקודם שיצרה שחלקו הוא גם עבור

הקייטנה.

חוסר האחריות ניתן להסבר גם בכך שמשאבי אנוש בשילוב עם אגף החינוך אינו מנפיק כתבי מינוי למובילות הצהרונים והקייטנות, שיש במ כדי להצביע על האחריות הנדרשת לביצוע עבודה נאותה מצדן.
בדיקת הרכש שביצעה מנהלת הצהרון לקייטנה בחודש 07/13 מעלה תהיות לגבי אישור הרכישות הבאות:

- רכישת פיצה ללא גלוטן בסך 33 ₪, בתאריך 24/07/13 07/13 **בשעה 22:40**.
- רכישת פיצה ב-25/07/13 ע"ס 240 ₪, העתק קבלה/חשבונית ידנית ללא שם העסק וכתובתו, עוסק מורשה נרשם ידני וללא עותק מהקופה הרושמת.
- חשבונית של אלבומי תמונות בסך 1,370 ₪ התקבלה 3 חודשים לאחר סיום הקייטנה (17/10/13), במענה לסיבת העיכוב כתבה מפעילת הקייטנה בתאריך 02/10/13 למנהלת ג"י "עד עתה חיכיתי לחשבונית של ספק שהתעכב מאוד בהגשת החשבונית, אני מבטיחה שאשתדל להעביר את החומר בתחילת שבוע הבא...מה שמראה כי לא דיברה אמת כי החשבונית התקבלה רק בשלהי החודש והועברה לגזברות ב-17/11/13.

3. אחריות לחוב של מנהלת גני ילדים

רבה האחריות המוטלת על מנהלת ג"י שלא שעתה להתראות שקיבלה לאי שמימוש תקין בקופת הצהרון, לא פעלה עפ"י ההנחיות שאין להשתמש בכספי הקופה לרכישת מזון, ואף ניסתה לכסות הוצאות אלו מכספי ההורים, ובכך עודדה שימוש בכספים שלא עפ"י ההנחיות, כמו כן וגם לא הגיבה בכתב לטענות הקשות שהעלתה נגדה הגנת על אדישות אפאטיות וניסיון ליצירת שפטינג בין הקופות בעת שמפעילת הצהרון החלה לחרוג מהתקציב שזו מן הסתם שאבה עידוד מתגובת המנהלת והגיבה בהתאם.
לפיכך אני קובע כי מנהלת גני הילדים **לא פעלה שבהתאם להנחיות ניהול קופה**, ועודדה בהתנהגות זאת את מפעילת הצהרון להתנהג בהתנהגות דומה. לצד זאת אציין כי על אף שהמנהלת סיימה את תפקידה ביקשתי לשוחח עמה בכדי לקבל את תגובתה לנושא, מה שלמעשה לא אירע בפועל. מנהלת ג"י החדשה שלה הועבר החומר כתבה בהמשך לפנייתי כי ההנחיות לניהול ק.ק. אינן משביעות רצון, ועוד הוסיפה כי קופת השימוש בכספי הורים- לא עובר דרך ג"י, אלא מנוהל ע"י הגנת מול ועד ההורים.

4. הניהול והפיקוח על השימוש בכספי הקופה הקטנה

עפ"י ההנחיות לאחר תום תקופה (פעמים בשנה), מרוכזים חשבונות השימוש ומועברים לרכזת ממחלקת הילדים, ומשם הם מועברים לאישור הגזברות, כמו כן נעשה ריכוז לכלל התקופה של הוצאות השימוש מול

התקציב.

מהבדיקה עולה כי :

א. הגן שנבדק- הומצאו 2 קבלות לא תקינות שאושרו של מובילת הצהרון, עבור הוצאות הקייטנה.

מדובר על רכישת פיצה ללא גלוטן בתאריך 24/07/13 שבמסמכיה רשום שעת הזמנה 21: 43 ושעת תשלום 22: 40. מן הסתם עניין שעת הרכישה היה אמור לעורר שאלות כמו גם הצורך בפיצה מיוחדת.

ומדובר גם בקבלה/חשבונית מס מיום 25/07/14 ללא שם העסק וכתובתו, וברישום בכתב יד מספר עוסק מורשה, בריכוז הקופה נרשם כי מדובר בפיצה מטר. גם כאן קבלה זו ללא שובר קופה מצורף מעוררת שאלות לגבי עצם הרכישה מועדה ומהותה.

עניין אחר זו תביעה להחזר עבור חשבונית שהתקבלה 3 חודשים לאחר סיום הקייטנה בסך 1,370 ₪ עבור מתנת סוף שנה אלבומי תמונות.

ב. אי הפרדת תקציבית של קופת הבוקר וקופת הצהרים-

התקציב המואחד שכפי הנראה נקבע כי לרוב מובילה/מפעילת הצהרון היא גנת הבוקר, אך מהמקרה שנבדק ניתן ללמוד שכאשר התפקיד ניתן לשתי עובדות שונות, אזי היעדר תיאום בניהן והיעדר הבנה או רצון לציות לנהלים עלול להביא למצב של הוצאות כספים ביתר והשארית חובות.

במקרה שנבדק למרות שפעילות גן הילדים נפרדת מפעילות הצהרון הגישה הגנת את ההוצאות ללא הפרדה, ומי שהפריד הייתה הבקריית בגזברות.

ג. אי קביעת תקציב לקופות הקייטנה-

לא נמצא כי קיימת מגבלה תקציבית או מטרות שימוש בכספי הקייטנה. ומה שנקבע לתקציב קופת הגן והצהרון אינו תואם את התשלום בפועל לקופת הקייטנה.

ד. לא פורסם משך הטיפול באישור הכספים עד קבלתם-

לא אחת מעוכבים כספי תקציב לגנים המתנהלים באופן תקין כיוון שיש גנים המגישים באיחור ולאחר התראות את הדוחות, או כאלו שטרם הושלמו הבירורים לגביהם, למעשה העברת הכספים רק לאחר השלמת כלל הבירורים, כשההתייחסות היא באופן קולקטיבי לכלל הגנים ולא באופן ספציפי. מצב זה גורם למחסור תקציבי הפוגע בפעילות השוטפת, וכך נמצא שכותבת גנת למנהלת אגף החינוך :

"אנחנו אמורות להגיש דוח קופה קטנה בתחילת דצמבר ובתחילת יוני (לעיתים התקציב מסתיים הרבה לפני...),

אנחנו הגשנו דוח לגבי "הפעימה הראשונה" בתחילת דצמבר. תקציב העירייה ל"פעימה השנייה" אמור לעבור אלינו באמצע ינואר. השאלה שלי היא: איך אנחנו אמורות להתנהל בחודש וחצי שעובר בין הגשת הדוח הראשון לבין כניסתו של התקציב ב"פעימה שנייה"? מניסיון, גם תקציב הקייטנה נכנס באמצע יולי".

ה. הטיפול בחריגות-

לא נמצא כי יש הליך מוסדר לטיפול בחריגות מההוצאות המתוקצבות, הנוהג להחזרת הקופה לרכות גני הילדים אינה נותנת את הפתרון כיצד יש לטפל באלו שחרגו. כך לדוגמא נמצא עפ"י דוח קופות 9-12/13 כי בקופה אחת הייתה חריגה בסך 2,430 ₪ המהווה 57% מהתקציב, בקופה אחרת חריגה של 255 ₪ המהווה 5% מהתקציב, כאשר הגזברות נוהגת לאשר חשבונות עם שיעור סטייה של עד 5%. כמו כן נמצא כי 10 גנים לא הגישו דוחות קופה חודשים וחצי לאחר סיום התקופה.

בשאר 71 הגנים לא נמצאו חריגים.

ו. רכישת מוצרי מזון מהקופה הקטנה-

רכישת מוצרי מזון לא הייתה בקופת הבוקר שנבדקה, אך כן הייתה בקופת הצהרון בעיקר בערבי חג ובחול המועד, אך גם באירועים וביום יום, ובקופת הקייטנה בשוטף ולקראת סיומו, אלא שבהנחיות הכתובות כלל לא התאפשר רכישת מזון ונרשם שם כי ההזנה תגיע מקופת כספי ההורים, אך בפועל כן התאפשר רכישת מוצרי מזון לצהרונים ולקייטנות ללא נוהל מנחה בהתאם.

ז. רכישה בהקפה מספקים-

במקרה שנבדק היו נרכשים כהרגל מוצרים בהקפה מהמינימרקט שהיו משולמים לאחר תקופה לא מוגדרת, ונמצא גם גלגול תשלום חוב לאחר סגירת דוח תקופתי, ובכך נעשה גלגול חוב כדי שיאושר תקציבית פעם הבאה, ואך זה היה טריוויאלי שבעל המינימרקט המתין למעלה מ-4 חודשים לתשלום החוב בטרם פנה לעירייה, ומן הסתם כך נהגו וכך גלגלו את החוב.

4. הצורך בניהול קופות קטנות בגני הילדים ובחינת אופציות חלופיות-

ניהול קופות גני ילדים מקובל על מערכת החינוך, אך כאן מדובר על ניהול משותף יחדיו עם ההורים, להלן פרסום טיוטת לקט לגנת ע"י משרד החינוך המנהל הפדגוגי האגף לחינוך קדם יסודי ובו בין השאר הנחיות לניהול כספי קופה קטנה ושם נרשם "ניהול כספי הגן כמנהלת המוסד החינוכי הגנת אחראית על ניהול

תקין של קופת הגן בשיתוף גזבר ועד ההורים, (רישומים, דוח חצי שנתי ודוח שנתי). גובה תשלומי ההורים יקבע על פי נהלים המפורסמים בחוזר מנכ"ל האחרון והמעודכן". וכך גם נמצא חוברת הדרכה לגננת/סייעת של עיריית פ"ת ובו נרשם ש "הגננת כמנהלת מוסד חינוכי מוסמכת מטעם משרד החינוך והרשות המקומית לטפל בכספי הגן והיא אחראית לכל הפעולות הכספיות של גן הילדים".

אם כן לניהול קופת הורים לצרכי הזנה ע"י הגננת יתרון בזמינות ורכישה עפ"י צרכים, אך מה בדבר ניהול קופת גן בוקר, צהרון, וקייטנה שרכישתם מסתכמת בחומרים מתכלים, ציוד חומרי ניקיון ובמקרה של צהרון וקייטנה גם אוכל? ההסבר שניתן לכך הינו בלוגיסטיקה המסורבלת של רכישות מרוכזות עבור הגנים, כמו גם חופש הבחירה של כל גננת לרכישת מוצרי יצירה בהתאם לאפיון החינוכי המקובל גם על ההורים, אפשרות רכישת מוצרים מתכלים בהתאם לצרכים ולא כהקצבה קיימת העלולה להביא להיווצרות עודפים מיותרים, או למחסור בצרכים אחר בהיעדר תקציב, הסוד הוא כאן שהגננת היא "ראש גדול", הפועלת עפ"י מצב נתון ובהתאם לצרכים החינוכיים, וכך גם מתאפשר תחרות טיב איכותית בין הגנים.

ונשאלת השאלה, אך האם לא ניתן ברכישות מרוכזות ושינועם לגנים להביא לתוצאות זהות?

אני מסכים עם ההחלטה ששינוע תדיר של פרטים קטנים בין הגנים לבין מרכז לוגיסטי, כשחלק מהמוצרים גם יחזרו מחוסר התאמה או קלקול, כמו גם המערך התקשורתי שיידרש, ובחינת טיב איכות והתאמת המוצרים עלול לסרב את המערכת, כמו גם היקף שעות עבודה, הקצאת עובדים לנושא ושינוע יידרש, וזאת לעומת האופציה כיום שהגננות מחליטות וקונות, ומה שנדרש זהו ניהול כספי ה"בטל בשישים" לעומת המערך שיידרש לניהול הצרכים של קופות קטנות, על כן אני מקבל שהקופות במידה שהן מוגדרות ומנוהלות היטב מביא לתוצאה המיטבית, מה גם שרוב הגננות שלא כמו המקרה שנבדק מגלות אחריות רבה בכל הקשור לניהול הקופות ואין ספק שהאחריות מלווה אותם בתחושת שליחות.

5. שיפור הליכים בניהול הקופות

פתיחת חשבון בנק בדואר לכל גן והנחיה להימנע מהחזקת כספים במקומות או בחשבונות אחרים הביאה ליעול את שיטת ניהול כספי הגן, כאשר כל תשלומי העירייה לכיסוי ההוצאות מופקדים ישירות לחשבון, וכך יכולה הגננת לפקח על הכניסות, היציאות ומצב היתרה בחשבון, ולקיים את ההנחיה של אי חריגה מהתקציב המאושר.

והשנה בעת עריכת הביקורת הוציא הגזבר נוהל חדש לניהול כספי הקופות

הקטנות בזו הלשון:

קופה קטנה - גני בוקר וצהרונים – נוהל
רישום ההוצאות בהנהלת החשבונות בגזברות

כללי:

לגן בוקר מוקצב סכום כסף לפעולות הבאות: 1,440 ₪ **חומרי ניקוי** ו- 5,600 ₪ בממוצע **ציוד מתכלה** – סה"כ כ- 7,000 ₪ לשנה.
לצהרון מוקצב סכום כסף לפעולות הבאות: 1,440 ₪ **חומרי ניקוי** ו- 4,000 ₪ בממוצע **ציוד מתכלה** ו- 600 ₪ בממוצע **השלמות מזון** – סה"כ כ- 6,000 ₪ לשנה.

שיטת העברת התקציב ורישום ההוצאה:

הכסף מועבר **פעמיים** בשנה – כנגד קבלות וחשבוניות להוכחת ההוצאות של חצי השנה **שקדמה**. הקבלות והחשבוניות – נרשמות בגזברות בחמישה סעיפים תקציביים, על פי הנושאים דלעיל. פעולת המיון אמורה להתבצע בגני הילדים וצהרונים **עצמם** ולעבור רק בקרה והקלדה בגזברות.

בפועל:

רוב מוחלט של גני הילדים וצהרונים מגישים קבלות וחשבוניות **ללא מיון כלל**: לא מיון גן בוקר – צהרון, ולא מיון חומרי ניקוי – מתכלה – מזון.

האחריות:

1. האחריות בראש ובראשונה לכך שההוצאה מקופה קטנה תהא **כדת וכדין** (דהיינו לצרכי עבודת הגן בלבד, ולא חלילה לצרכים פרטיים) – **חלה על הגננת** ועל מנהלת הישיבה שלה, דהיינו מנהלת מחלקת גנ"י/או מנהלת אגף החינוך.
2. משום כך הרשימה המרכזת של הוצאות הקופה הקטנה **נחתמת** בידי הגננת + מנהלת מחלקת גנ"י/מנהלת אגף החינוך, טרם העברת החומר לגזברות.
3. הסך הכספי של הרשימה המרכזת של הוצאות הקופה הקטנה **אסור** שיהיה **גבוה** מהתקציב שהועבר לחשבון הבנק של הגננת. קבלות וחשבוניות **עודפות** לא תשולמנה, עליהן להיות מוגשות ברשימת ההוצאות מקופה קטנה **הבאה** והכל בתוך אותה שנת לימודים.

החלטה:

1. אין זה עניין לגזברות האם הכספים הוצאו בפועל על ניקיון או מזון וכד', שהרי זה אחריותו של אגף החינוך. משום כך הגזברות **לא תתייחס** לאופי ההוצאות העולה מן הקבלות והחשבוניות **ולא תמיינ** בעצמה את הקבלות והחשבוניות!
2. אשר על כן הגזברות (רחלי) תבצע את **הרישום** של ההוצאות (הקבלות והחשבוניות שמגיעות מהחינוך) בחמשת הסעיפים התקציביים דלעיל, **באופן היחסי הבא** (הלקוח מתעריפי התקצוב של שמעון):
 - א. תבוצע הפרדה בין ההוצאה **לבוקר** לבין ההוצאה **לצהריים**, על פי המשקלות כדלקמן: סך ההוצאה לבוקר - 55%, סך ההוצאה לצהריים - 45%.
 - ב. סך ההוצאה לבוקר תמוין לשני הסעיפים התקציביים כדלקמן: חומרי ניקוי - 20%, ציוד מתכלה - 80%.
 - ג. סך ההוצאה לצהריים תמוין לשלושת הסעיפים התקציביים כדלקמן: חומרי ניקוי - 25%, ציוד מתכלה - 70%, השלמות מזון - 5%.
3. קבלות וחשבוניות **עודפות** לא תשולמנה, כל חומר עם סכום גבוה כאמור – **יוחזר** מהגזברות לאגף החינוך.

ג. המלצות

ביסודן של ההמלצות להימנע ממקרים אלו, ליעל את ניהול הקופות, ולקבוע את האחריות לגבי החוב שנוצר.

1. אחריות לחוב בעל המינימרקט- מהבדיקה שנעשתה עולה כמי שיצרה את החוב וידעה שהיא חורגת מהמותר זוהי מובילת הצהרון לכן היא האחראית על

החוב ועליה לשלמו, נכון הדבר שיש גם אחריות רבה על מנהלת ג"י שלא בלמה את הרכישות, כמו כן יש אחריות פחותה על הגנתה שלא התריעה על התנהלות מפעילת הצהרון ומנהלת ג"י, אך אין הדבר מפחית במידת האחריות של מי שביצעה את המעשה, נכון שאולי כוונתה הייתה חיובית ובא מתוך אהבה וחיבה ורצון להעניקה ומן הסתם קניות אלו נועדו לגן ולא לביתה, אך האם המערכת הארגונית יכולה להסכים כי עובד יפעל על דעת עצמו ובחוסר תיאום עם האחראית ושלא בהתאם להנחיות גם אם בעיניו מדובר בטובת המערכת? נכון הדבר כי אין היא סיימה את עבודתה בעירייה, ומצד שני סמך בעל החוב על התנהלותה שכן עד לאותו מקרה החובות שולמו כשחלקם כעבור מספר חודשים, ומי ששילם אותם זוהי הגנתה שהן אותה והן את מפעילת הצהרון ראה בהן נציגות עירייה, שכן אחרת לא היה מוכן לספק סחורה. אם זהו אכן המצב הרי שהרכישות מבעל המינימרקט של מפעילת הצהרון לא נעשו במישור האישי, אלא נועדו לצרכי הגן, ונוהלו בעבר כבדרך שגרה, ומכאן אין גם אפשרות שהעירייה תצא נקייה מהתנהלות זו שנעשתה בעצימת עיניים של מנהלת גני הילדים, ושל היעדר הנחיות למידת האחריות לקניות חריגות מעבר לתקציב. **לפיכך אני מוצא שעל העירייה לשלם את החוב לבעל המינימרקט ולתבוע אותו ממנהלת הצהרון.**

2. פיצול קופת הצהרון מקופת הגן- מומלץ לנהל 2 קופות במקרים בהם הגנת אינה מפעילת הצהרון, זאת בעקבות המקרה הנדון שבו מנהלת הצהרון התנהלה בלא תאום ובחוסר אחריות לגבי הקניות לגן.
3. ייעול הפיקוח והתשלומים לקופות-
 - א. לוחות זמנים לאישור תשלום לקופות- מומלץ שלא יהיה מעבר ל-30 יום.
 - ב. הפרדת ביצוע בין הקופות- מומלץ שבעת קבלת הריכוז והחשבונות לא להטיל גזרה שווה על כל הקופות, כך שכל גנת שהשלימה כיאות את מסירת המסמכים תקבל את התשלום בפרק זמן קצר שלא יעלה על 10 ימים, ובכך יתאפשר לה המשך ניהול יעיל של הקופה. ואין להעניש גנות הפועלות ביעילות לגנות הנוקטות סחבת בטיפול ברישום ובניהול הקופות. מבחינת מנהלת ג,י ענין זה יתאפשר ע"י קביעת לוחות זמנים לקבלת החומר, אפשר של 14 יום ומי שתאחר הטיפול הבא יהיה כעבור 60 יום, וכך גם לגבי הבדיקה והתשלום שיתארך ב-30 יום.
 - ג. חשבונות ורכישות לא סבירות- מומלץ שלא יתאפשר החזר בגין קבלות/ חשבוניות בשעות שאינן סבירות, בשל אסמכתאות שלהן תאריך החורג מעבר ל-30 יום מתקופת הדוח, של הוצאות מעורבות: אישיות ולצרכי הגן יחדיו, של אסמכתאות לא מקוריות, של חשבוניות/קבלה שבתוכם

נעשו תיקונים ידניים, של חשבוניות הרשומות בעיפרון, של התקשרות לאורך זמן עם ספק קבוע, של חשבוניות שאינן מפרטות את פרטי הקניה, ושל קבלת חשבוניות עוקבות.

- ד. חותמת שולם- לאחר הבדיקה ואישור לתשלום מומלץ שעל דפי מעקב קופה קטנה ועל מסמכי קבלה/חשבונית תופיע חותמת שולם בתאריך.
- ה. ספירות קופה וביקורי פתע - מומלץ כי יתבצעו בקורות פתע באופן מדגמי ושם ייבדק הליך הרישום וטיב המסמכים התומכים בהוצאות, כמו כן יבוצעו ספירות פתע להתאמת יתרת הבנק ליתרה הרשומה בקופה, מומלץ כמי שתנהל ותערוך את הבדיקות זו הבקרת מטעם הגזברות בתאום בשיתוף רכזת מחלקת ג"י, בכל בדיקה כזו מסקנותיה יועברו לגזבר, מנהלת אגף החינוך ומנהלת ג"י.
- ו. ליבון צרכים- מומלץ כי רכזת מחלקת ג"י תפנה למנהלות הקופות במטרה ללבן צרכים, בעיות וקשיים, תעלה את ממצאיה בכתב, תעבירם לגזבר למבקר ולמנהלת ג"י, שלאחר בדיקתם יישקל קידום נוסף בהליכי הביצוע.
4. ייעול ניהול הקופות- מומלץ שהרישומים בטופס מעקב קופה קטנה ייעשו במידי עם קבלת האסמכתאות ובכל מקרה לא יאוחר מ-24 שעות. יש להחתים את מנהלות הקופות על מגבלות שימוש, על אחריותן לאי החרגה תקציבית והחרגה מלוחות זמנים לעריכה ומסירת החומר, על שימוש בכספים אך ורק לצרכים שנקבעו ועל המצאת מסמכים תקינים שלא חורגים בזמן הביצוע, ולא כוללים הוצאות מעורבות אישיות ולצרכי הגן יחדיו. בכל טופס מעקב קופה קטנה יש לרשום את סך התקציב המאושר לתקופה.
5. קידום נוהל קופת ג"י מורחב ואחיד – אשר יכלול את ניהול כלל קופות ג"י:
 - א. איסור רכישת מזון לגן בוקר.
 - ב. קביעת סכומי תקציב קופה קטנה לקייטנות והגדרת המוצרים המותרים לקניה.
 - ג. תשלום לספקים במזומן באמצעי תשלום מקובלים שק/אשראי/מזומן ואיסור רכישה ותשלום בהקפה.
 - ד. פרוט של חומרי הניקוי והציוד המתכלה המותרים ברכישה (לדוגמא: מטאטא, מגב, פח אשפה, סכין, סמרטוטים), ובכך למנוע פרשנויות

מיותרות לגבי המותר והאסור לרכישה.

- ה. יש לבחון שינוי תקציבי בעת הוספת הפחתת ילדי גן במהלך השנה.
- ו. יש לקבוע בנוהל העברת מקדמות לגנים חדשים ולגננות חדשות.
- ז. יש לקבוע בנוהל הנחיות במקרים של חריגה הגבוה מתקציב (בפועל מתאפשר היום חריגה של 5%).
- ח. יש להגדיר סכום הוצאה חד פעמית שמעליו יצטרך אישור מנהלת ג"י.
- ט. יש להגדיר בנוהל את חובת הדיווח בעת סגירת הקופה (מועד סגירה, דיווח על יתרות, אישור בנק) ואת הטיפול בעודפי תקציב, וההסברים הנדרשים בעת שימוש המופחת ב-10% לפחות.
- י. יש להחתים את מנהלי הקופות על טופס אחריות לניהול קופה קטנה ובו יירשמו הליכי ביצוע עפ"י הנוהל המצורף ומידת האחריות הנדרשת, ועל אי תשלום במקרים חריגים.
- יא. יש להגדיר מסמכים שלא יאושרו כמפורט בסעיף 3 לעיל, וכן איסור שימוש בעפרון ואיסור מחיקות והשמטות.
- יב. יש להגדיר בנוהל את הטיפול בעודפי כספי הקופות, ואת הטיפול בחסרים.
6. על הגזברות לקבל החלטה לגבי ההתייחסות לעודפים שהצטברו בקופות, בנוסף בשום אופן לא לקבל אסמכתאות לאחר סגירה ומסירת דיווח שנועדו לצמצם עודפים, כמו כן יש לקבוע מדיניות לגבי החסרים בקופה ולעגן את ההחלטות בנוהל. (לאפשר חריגה עד 5%).
7. מכיוון שנמצא כי משאבי אנוש בשילוב עם אגף החינוך אינם מוצאים כתבי מינוי למובילות הצהרון ולמנהלות הקייטנות, מומלץ כי יוצאו כתבי מינוי כאלו וימסרו להם בכתב תדריך לפעילותן הנדרשת.

4. שימוש הציבור במתקני ספורט עירוניים - חינוך

א. כללי

מתקני הספורט העירוניים ממוקמים ברובם בבתי הספר, העירייה מתוך רצון לעודד את הספורט העממי מאפשרת לציבור שימוש נרחב במתקנים לרוב בשעות הערב בזמן שלא מתקיימים בהם לימודים, באולמות הספורט התגבשו חוגים ביוזמת ובעידוד העירייה, הוקמו קבוצות ספורט שלהם נקבעו: שימוש קבוע באולמות ספורט, לוחות זמנים עם מחזוריות שבועית לקיום הפעילות, וראשי קבוצות הדואגים לקיום הפעילות ולגביית דמי חבר.

הביקורת נעשתה בעקבות בקשת המנכ"ל לבדוק כיצד אירע שמתתף לא רשום בחוג כדורסל ללא מדריך בבית ספר ה"תומר" בשנת 2008, תבע את העירייה על נפילתו בעת משחק בביטוח תאונות אישיות, ולאחר שכבר זכה בתביעת צד ג'.

תביעת צד ג- בתביעה טען כי בתאריך 12.11.2008 שיחק כדורסל במסגרת חובבנית של חוג כדורסל ללא מדריך במגרש ב"ס "התומר", כשבמהלך המשחק נפל ונחבל במרפקו מהסיבה שהמרצפות במקום שמעד היו קטנות, חלקן שחוק וחלקן שבור. התביעה טופלה ע"י מבטח העירייה ולאחר התדיינות בבית המשפט סוכם על הסכם פשרה שבו העירייה שילמה השתתפות עצמית בסך 30 א' ₪ והמבטח בסך 99 א' ש"ח.

תביעת צד ג- התובע לא הסתפק בכך והגיש תביעה נוספת בעילה של הפרה חוזית לפיה חובה היה על העירייה לבטחו בביטוח תאונות אישיות לספורטאים כפי שהעירייה ביטחה את משתתפי חוגי הספורט לכדורסל וזאת עפ"י הנאמר למשתתפי החוג, לטענתו הוא שילם עבור השתתפותו בחוג לרכז הקבוצה, ובתשלום אמור היה לכלול גם את הביטוח, אלא ששמו לא נכלל בכלל במבוטחים שהשתתפו בחוג, ועל כן מדובר בעילת הפרת התחייבות לבטח, כאשר הפרה זו איננה מכוסה או מוחרגת בביטוח צד ג' שעשתה העירייה, לטענת נציגת הביטוח העירונית, אכן אם הוא היה מופיע ברשימות המבוטחים היה מגיע פיצוי בסך 30 א' ₪ וזאת בהתאם לחומרת הפגיעה ולפי תנאי הפוליסה, על כן הוצעה כאן פשרה של 8 א' ₪, המקובלת גם על התובע.

רכישת דמי ביטוח תאונות אישיות נעשתה למרות אי המחויבות לכך למשתתפי חוגי הספורט ביוזמת העירייה הכוללים: אופנים, אתלטיקה קלה, התעמלות, כדורסל, טיסנאות, וקט-רגל בליגת הקיץ הייתה מקובלת עד 01/09/2011, ומאז בעקבות תביעה זו הפסיקה העירייה לגבות ולשלם עבור ביטוח תאונות אישיות

למשתתפים בחוגי הספורט ביוזמתה, ומה שנגבה מאז ממשותתפי חוגי הספורט וחוגים אחרים זה רק תשלום עבור שכירת זמן שימוש באולמות ובמגרשים, כאשר המדיניות היא שכל משתתף כולל אלו הבאים מעמותות ספורט נתמכות **יבטח את עצמו בביטוח תאונות אישיות** לפי ראות עיניו כשהעירייה לא מתערבת בעניין. ובזמנים שכן נגבה הביטוח אזי הוא הפרמיה עלתה לכל משתתף סך של 62 ₪, כשגובה הפרמיה נקבע על פי רשימות שמיות שהעירייה שלחה לחברת הביטוח של המשכ"ל, דמי ביטוח אלו הסתכמו בשנה במעל 20 א' ₪ שאותם העירייה שילמה ישירות לחברת הביטוח לאחר גבייתם מהמשתתפים באמצעות ראשי הקבוצות.

ב. ממצאים ומסקנות

1. חוקים, נהלים, הנחיות

א. נוהל עירייה

בכל הקשור לפעילות עירונית של חוגי הספורט נרשמו 3 נהלים בשלהי שנת 2010,

1. נוהל השכרת מתקני ספורט בצורה מסודרת- עפ"י הנוהל באחריות מנהל

מחלקת הספורט בתחילת כל שנת פעילות (יולי) שיתבצע תמחור מחדש לתעריפי שעת אולם לחוג/פעילות עבור כל מתקן ספורט בנפרד שיועברו לאישור ראש העיר, בחודשים יולי-אוגוסט רכז החוגים יקבל פניות מתושבים שיתארגנו בקבוצות לצורך השכרת מתקני הספורט על בסיס מקום פנוי, עם הסכמת נציגי הקבוצות ייערך יערך עימם חוזה שכירות למתקן ספורט, הנציגים יעבירו לרכז החוגים רשימות המשתתפים, זמני הפעילות יפורסמו באולם ולאבות הבית ובקרת קבלת הכספים תעשה ע"י רכז החוגים באחריות מנהל המחלקה.

2. פרסום ושיווק חוגי ספורט- מטרת הנוהל הבאת מידע חיוני על פעילות

הספורט לתושבים בתאום עם דובר העירייה, עפ"י הנוהל בתחילת כל שנת פעילות יקצה מנהל המחלקה מקום לעריכת החוגים בתיאום עם רכז החוגים העירוני שיתמחר את עלות החוג לכל ילד, מנהל המחלקה לאחר קבלת הסכמת נציגי/מפעילי החוגים יחתום עימם על חוזה שכירות המתקנים, כשבחוזים יופיע סעיף התחייבותם לביטוח אחריות מקצועית וצד ג' מצדס. לאחר מכן יתבצע עדכון לוח הפעילות באולמות כאשר אבות הבית יעודכנו בהתאם, ובעת קיום הפעילויות תתבצע בקרת הכנסות מהשכרת המתקנים לחוגים, כולל הפקדת כספים בקופת העירייה כשאחריות לבקרה הינה בידי מנהל מחלקת הספורט ורכז החוגים.

3. תיקון/טיפול במתקני הספורט- עפ"י הנוהל מבעוד מועד יערוך אב הבית

רשימת תקלות, ובשוטף במקרה של תקלות תעשנה פניות למוקד ובמקביל למנהל מחלקת הספורט שיעקוב ידווח ויאשר את הטיפול.

ב. הוראות חוק הספורט, התשמ"ח-1988

בסעיף 7 נרשם- ביטוח

(א) אגודת ספורט, ארגון ספורט, התאחדות ואיגוד יבטחו את הספורטאים הנוטלים חלק בתחרויות ספורט המאורגנות בידם או מטעמם. ביטח אחד הגופים האמורים ספורטאי הנוטל חלק בתחרות ספורט מסוימת-יהיו הגופים האחרים פטורים מביטוח כאמור.
(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות, לאחר התייעצות בממונה על הביטוח במשרד האוצר ובארגוני הספורט, את סכומי הביטוח המזעריים ואת פרטי הביטוח, לענף ספורט, כולו או מקצתו.

בסעיף 8 נרשם- בטיחות

השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר נהלי בטיחות לפעילות בענפי הספורט השונים, וכן לקבוע, בהסכמת שר הבריאות, הוראות לעניין כוח אדם רפואי וציוד עזרה ראשונה שיימצאו במקומות בהם מתנהלת פעילות ספורט מאורגנת; הוראות כאמור יוכלו שיהיו כלליות ויכול שיהיו מיוחדות לענף ספורט מסוים, כולו או מקצתו.

בסעיף 13 נרשם- שימוש במתקני ספורט:

(א) השר רשאי, בהסכמת שר הפנים, לקבוע בתקנות תנאים שבהם ניתן לחייב רשות מקומית לאפשר פעילות ספורט במתקני ספורט המצויים במוסדות חינוך, במבני ציבור או בשטחים ציבוריים השייכים לאותה רשות מקומית, בשעות שבהן המיתקנים אינם בשימוש, ובלבד שתיתן עדיפות לכל התושבים של אותה רשות מקומית.
(ב) לא ישתמש אדם במתקני ספורט כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן שילם דמי שימוש כפי שקבעה הרשות המקומית.
(ג) הוראות פקודת המסים (גביה) יחולו על גביית דמי שימוש לפי סעיף קטן (ב) כאילו היו מס.
(ד) השר רשאי, בהסכמת שר הפנים ובהתייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להורות בצו לרשות מקומית או למספר רשויות מקומיות במשותף, להקצות שטחים לפעילות ספורט ולמתקני ספורט ולהקים מבני ספורט; צו כאמור יינתן בהתחשב בגודל האוכלוסייה ובסוגי הפעילויות המתאימים לה, ויוגדרו בו השטח, סוגי המיתקנים ומידותיהם.
(ה) השר רשאי לקבוע תקנים למתקני ספורט ולמכשירי ספורט במוסד חינוך, כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949.

ג. התוכנית הלאומית לקידום אורח חיים פעיל ובריא- (אושרה בממשלה 08/12/11) השותפים להכנתה היו: משרדי התרבות והספורט, הבריאות והחינוך, מתוך מטרה לקדם אורח חיים פעיל ובריא בישראל, ע"י תזונה נכונה, פעילות גופנית, שמירת הבריאות, ושיפור באיכות חיים, תוך עידוד רשויות מקומיות לפתח בתחומן את הספורט העממי. התוכנית נוסדה בהמלצת ה-OECD לאחר שריכוז הנתונים העלה ששיעורי התמותה ממחלות כרוניות בישראל גבוהים ביחס לארצות העולם המערבי, והתחלואה הכרונית נמצאת במגמת עלייה, כאשר גורמי הסיכון העיקריים המעלים את הסיכוי לחלות במחלות כרוניות הם: תזונה לקויה, מיעוט פעילות גופנית, השמנה ועישון. בנוסף יש פגיעה באיכות חיים ובזירוז מחלות נוספות.
בעקרונות המובילים לקידום אורח חיים פעיל ובריא נקבעו אסטרטגיות לפעולה ובניהם פיתוח מדיניות, הכוללים לטווח הבינוני חיוב רשויות מקומיות לאפשר פעילות ספורט במתקני ספורט הנמצאים בשטחן ובאחריותן, ובטווח הארוך הקצאת שטחים פתוחים, מבנים ומתקנים ציבוריים לפעילות גופנית ברשויות ובערים.
באשר לפתיחה של מתקני ספורט נרשם כי התכנית הלאומית מעודדת רשויות מקומיות, באמצעות פנייה למנהלי מחלקת הספורט/ראשי רשויות, לפתוח מתקני ספורט המצויים במוסדות חינוך, במבני ציבור או בשטחים ציבוריים לשימוש הציבור הרחב, בשעות שבהן אינם נמצאים בשימוש ייעודי.

ד. הנחיות משרד החינוך להבטחת הבטיחות בשיעורי חינוך הגופני במערכת החינוך נרשם בין השאר לגבי מתקני הספורט:

הנחיות כלליות

1. האחריות לתקינות של מתקני הספורט, מתקני המשחקים למיניהם, האולמות והמגרשים מוטלת על רשות החינוך המקומית או על הבעלות על המוסד, ועליה לדאוג לכך שהם יעמדו בדרישות מכון התקנים הישראלי ובהוראות כל דין.
2. פעם בשנה ייבדקו מתקני הספורט והמשחק במוסד החינוך על ידי הרשות המקומית או הבעלות על המוסד.

מתקני חצר ומגרשי ספורט

1. האחריות להתקנה ולתחזוקה של מתקני החצר ומגרשי הספורט מוטלת על הרשות המקומית/ הבעלות על המוסד החינוכי.
2. התקנת מתקנים לחינוך גופני בחצר המוסד (ובכלל זה מתקני טיפוס ותלייה) היא באחריות הרשות המקומית/הבעלות. אפשר להיוועץ במפקח על החינוך הגופני במחוז.
3. לקראת פתיחת שנת הלימודים ייבדקו כלל המתקנים על ידי הרשות המקומית/הבעלות.
4. מגרש הספורט יהיה ללא בליטות ושקעים, ויהיה עשוי מחומרים שימנעו החלקה.

2. בדיקת התביעות שהוגשו

ביסודן של התביעות עומדת השתתפותו של התובע בחוג הכדורסל בבית ספר התומר, אלא שמבדיקת המקרה (כולל עיון בתיק התביעה שבו נמצא תצהיר העד א.ר) עלה כי רב הנסתר על הגלוי במקרה זה, וכי החקירה לא מוצתה עד תומה, לכך אוסיף כי טיפול במקרה תביעות של ביטוח תאונות אישיות איננו נעשה כבדרך שיגרה בעירייה, ומכאן גם שההתייחסות לנושא לא הייתה בדרך שבה נקבעו נהלים כיצד יש לטפל. להלן נקודות הצל שעלו מהבדיקה :

א. בירור עם המבטח העלה לאף ספורטאי שהשתתף בחוגי הכדורסל ללא מדריך לא היה ביטוח במועד שבו נטען לפגיעה, נמצא כי הביטוח לכלל הספורטאים הסתיים ב-31/08/08 וחודש רק ב-18/11/08, כשתאריך הפגיעה 11/08/08. למעשה עניין זה היה אמור להזים את התביעה השנייה על ביטוח תאונות אישיות שנעשה לספורטאים, אך ההצהרה שמסר רכז החוגים כי כן נעשה ביטוח הביאה לידי הסדר פשרה בנושא.

ב. אי הכללתו ברשימת החוג בבית ספר התומר, מועד התאונה המדווח שהיה ב-11/08/08 ולא ב-12/08/08, עדות אחת אחת בלבד על מקרה התאונה של חברו הטוב, אי מסירת דיווח לרכז החוגים ע"י אחראי הקבוצה על התאונה ובכלל על השתייכותו לקבוצה, הביאה אותי לשאול את העו"ד שייצג את העירייה אם התקבלו תשובות לשאלות שהצגתי לו להלן, כדאי לאמת את התביעה.

- להלן השאלות שהוצגו התשובות שנמסרו, והערות הביקורת במידה ויש :
- א. התובע גר ברחובות האם עלתה השאלה מדוע בחר לשחק בנס-ציונה דווקא ולא ברחובות עיר מגוריו, והאם היו עוד משתתפים שאינם תושבי העיר? ת- השתתפות חבר. ב. הבנתי שהועלתה טענה שהתובע שילם דמי השתתפות לרכז א.א., האם הרכז נשאל אם אם אכן הוא מכיר בכלל את התובע, ואם הוא אכן שילם לו? ת-אין עדות הסותרת את התשלום. הכיר. מס' פעמים.
 - ג. אם כן, כיצד זה ששמו הוחסר מהרשימה, ואיך רכז החוגים העירוני- רשם שכלל לא הכיר אותו עד התביעה? ת- בעדות מסר ששיחק מס' פעמים. אך ענין זה עומד בסתירה לעדות של רכז החוגים שכן רשימת המשתתפים בחוג הועברה בסוף אוקטובר קרי ושבוע וחצי לפני האירוע.
 - ד. האם בחקירה שנעשתה אובחן שהתאונה אירעה ביום רביעי (12/11/08) בעוד שהחוג התכנס בימים ראשון ושלישי. ת- התאונה יום קודם בשעת לילה מאוחרת, דווחה לפי מועד הגעה למיון, (יום למחרת שעה 13:00).
 - ה. מתוך רשימה של 13 משתתפים, נמסר עד אחד בשם א.ר. (ששימש רכז בחוג בראשונים ביום ד'), לא מצאתי כל אזכור של רכז החוג –א.א. אם קיבל כסף והיה עד לתאונה או של משתתפים נוספים? האם מי מהם תושאל? ת- שניהם נחקרו, א.א. רכז, א.ר. חברו שהביאו לקבוצה, כאשר א.א. אינו זוכר/יודע כיצד ארעה התאונה, וא.ר. ציין "אולי החליק אולי נפל".
 - ו. כיצד פונה הנפגע ממקום התאונה, האם הוזמן אמבולנס למקום, או שהיה פינוי עצמי? (אודה לקבלת מסמכים בעניין). ת- נסע הביתה ומשם אשתו פינתה אותו.

- ז. האם במועד התאונה נימסר דווח להנהלת בית הספר/עירייה? ת- טלפונית לרכז הקבוצה שאישר זאת.
 ח. ככלל, האם אומת שהמשתתף היה חלק מהקבוצה? ת- ע"י 2 עדים א.ר ו-א.א.

המענה שהתקבל הותיר "נקודות צל" רבות הכוללות:

1. עדות החבר משתתף בחוג על התאונה שעליה התבססה התביעה (א.ר.)
 התירה מקום לספק בכל הקשור לסיבת הנפילה, "אולי החליק ואולי בגלל מרצפת", מה גם שהינו חבר של התובע ושימש אחראי קבוצה אחרת. (כמו כן מבדיקת תיק התביעה לא נמצא תצהיר העד השני א.מ שהיה ראש הקבוצה).
2. עדות א.א אחראי הקבוצה ש"אינו יודע/זוכר כיצד אירע התאונה", אינה מפזרת את הערפל, ומדוע לא נחקר על דברי התובע שקיבל כסף ממנו להשתתפות בחוג, ומה עשה עם הכסף. ומדוע אין תיעוד על הפקדת כסף זה בעירייה, ומה משמעות הדבר?
3. עדות א.מ. אשר רמז בשיחתו עמי כי התובע סובל מלקות ראייה ומרכיב משקפים מה שיתכן והביא לנפילה. (עניין זה לא נבדק ע"י חוקר הביטוח, אך היה מצופה שכך יעשה, היה צריך לבדוק אם הרכיב משקפיים כבדרך קבע או רק במשחק, ואם המשקפיים זזו בעת המשחק כיוון שלא הודקו שאזי הנפילה יכלה להיגרם מהתקלות בשחקן יריב או מסיכול רגליים).
4. לא נמצא כי העירייה הגנה על עצמה על האשמה בתביעה כי הטיפול התחזוקתי באולם היה לקוי ע"י צירוף הוכחות על נאותות הטיפול באולם, ההיעדר אירועי נפילה נוספים גם לא של תלמידי בית הספר.
5. דווח שהתקבל מרכזת הביטוח במשכ"ל כי רשימת המשתתפים בחוג נכונה ליום 31/10/08, והיות וברשימה אין הוא מופיע וכך גם העיד רכז החוגים שאין הוא מכירו כמי שהשתתף בחוג, מותיר בעצם שהשתתף בחוג 3 מפגשים לפני יום התביעה 2/11, 4/11, 9/11 (יום הפציעה 11/11), כשהדבר סותר עדויות אחרות שנמסרו לי שבם נטען כי שיחק לפחות חודש עד חודשיים. המעניין הוא כי ברשימות לא נרשם מועד הכנתם ועדכונם, ובכל מקרה ההתייחסות לרשימות לביטוח היו כרשימות סגורות אחת לשנה וללא עדכונים.
6. היעדר עדויות נוספות ממשותתפים נוספים בקבוצה על התאונה, שכן עדות ראש הקבוצה הייתה כי אינו יודע/זוכר כיצד ארעה התאונה, כאשר גם רכז החוגים טען כל הנושא יצא מפרופורציה, לא היה דבר שהצדיק תביעה בסדר גודל כזה, ואי אפשר להגיד כי המרצפות לא היו תקינות. (אם כי לאחר מכן התקבלה עדות נוספת מחבר לקבוצה בשם א.מ. שאמר "היו הרבה מרצפות בעייתיים. הפגיעה הייתה באמצע משחק, ישב על הספסל, כאבה לו היד. חזר לבד הביתה נהג עם יד שבורה, היה בוודאות חודש או חודשיים. עדיין עושה פזיוטרפיה". וגם משיחתי עם העד שנתן תצהיר בבית משפט ומסר לי כי "נפל ועשה תנועה היו

עוד אנשים שראו כי קיבל מכה ביד, אמר לא יכול לשחק. לא פונה על ידי המשתתפים באמבולנס, לאחר המקרה אמר לי שהיה בגבס תקופה. והחלמה לקחה הרבה זמן. וכי הייתה לו פגיעה בתנועה".

7. חסר תיעוד מפורט על קרות האירוע והפינוי. על כן ולאחר שעיינתי גם בכתב התביעה, שלחתי בקשה לברורים נוספים:

- א. התאונה
1. מיקום הנפילה-
 האם נבחן המיקום המדויק של הנפילה במגרש? - ממש באיזה מרצפת החליק?
 האם נעשתה חקירה צולבת של העדים בכדי לאשש את המיקום המדויק?
 האם נלקח בחשבון את מידת אחריותו של התובע לשחק במקום שאינו הולם לטענתו, כשהייתה לו את האופציה לשחק במקומות אחרים?
 אם אכן ידע התובע שמצב המגרש בתומר לקוי, אז האם נשאל בחקירה נגדית, מדוע הסכים לשחק שם?
 2. אופן הנפילה-
 האם תיאר תיאור מדויק כיצד נפל?
 האם נבדק מידת התאמת נעליו של התובע לפעילות הספורטיבית?
 האם נחקר אם שיחק בנעלי ספורט או בנעלים רגילות?
 האם נעל נעלי ספורט עפ"י מידותיו?
 האם נהג לשרוך שרך את נעליו?
 האם קרה או החליק פעמים נוספות?
 האם נבדק אם שחקנים נוספים נופלים במהלך המשחק? (תוצאה של זעה ניגרת במגרש, היתקלויות ודחיפות, נעלים לא תקינות ועו"?)
 האם אומתה חוות דעת הרופא מטעם התובע (באמצעות קבלת תיקו הרפואי) כי הוא לא סבל מבעיה רפואית/אורטופדית כלשהי?
 האם קרה שנפל פעמים נוספות בחודשים ליום הנפילה?
 האם שיחק חולה או מסוחרר באותו יום?
 האם נהג לשתות לקבלת תרופות המחלישות את הגוף?
 האם נהג באותו יום ברכבו או הוסע?
 האם סבל מבעיית עיניים/תאורה?
 האם נהג לשחק עם משקפים?
 האם נבחן אופן הנפילה בהתאמה לנזק שטוען שנגרם לו?
 3. עיתוי הנפילה-
 מתי נפל- בהתחלה? באמצע? בסוף?
 מי עזר לו לקום?
 איך חזר הביתה? ברכבו או שמשוהו הסיע אותו?
 מדוע הסכמנו לקבל את רישום האירוע ב-12/11/08, ולא במועד תרחישו המדויק?
 האם לא היה מקום לשאול ולדעת את מועד התביעה המדויק? שכן בעיני יש בו משקל רב לגבי אמיתות התביעה בכללותה?
 4. עדות-
 האם נלקח בחשבון שעדות העדים אינה מושלמת ומדויקת?
 האם נלקח בחשבון שאחד מהעדים היה חברו של התובע (אבי רוז)?
 האם אין כאן ניגוד עניינים חלקי/מלא?
 האם נלקח בחשבון שאותו עד שימש אחראי על קבוצה אחרת, בבית ספר אחר?
 האם הסכימו העדים עם כתב התביעה בכל הקשור למצב המגרש ותחזוקתו?
 אם כן איך זה מתיישב שחברו הטוב של התובע נותן העדות, היה אחראי קבוצה בבית ספר ראשונים, ואיך זה שלא הציע לחברו הטוב לשחק במקום בטוח יותר?
 האם נלקח בחשבון שאותו עד יכול היה לספק מידע לתובע שסייע לו בתביעה נגד העירייה?
 5. מהות הפגיעה- בסעיף 4 בכתב התביעה נרשם שנפל ונחבל במרפקו, בסעיף 26 נרשם "מאז החבלה סובל התובע מכאבים במרפק יד ימינו"- מכאן ניתן להקיש שהפגיעה במרפק יד ימין, האם הדבר אומת מיקום הפגיעה עם המסמכים הרפואיים שהגיש? (קצת מוזר בעיני לראות שלא מודגש לאורך כל כתב התביעה כי מדובר במרפק ימיני?)
 האם הייתה חשיבה באיזושהו שלב לבדוק אם התובע ממשיך לשחק כדורסל? ואם קיימת הלימה בין המתואר בחוות הדעת הרפואית למציאות? (בסעיפים 28-32 מתוארת חוות הדעת של הרופא המומחה מטעמו ושם נרשם שתובע נותר עם נכות תפקודית קלה, כשבעתיד יגברו שינויים ניווניים עם סבירות לניתוח, כאבים שאינם

מאפשרים תפקוד תקין, קושי פיזי בתפקודו בעבודה, הזדקקות לטיפול שקומי ותרופתי, הדרדרות במצב נפשי וגופני, אובדן כושר השתכרות, תלות בצד ג', הוצאת כספים עתידיים למרות רפואיות).

האם נשאל העד א.ר. אם הוא ממשיך להיפגש עם חברו הטוב התובע? ומה שלומו? ואיך מתפקד? מה מצבו בעבודה, אם קודם בה? ת- מתברר שלא נפגש עמו יותר. האם נעשתה בדיקה רפואית מטעם ההגנה בכדי לאשש את חוות הדעת על כל האמור בה?

האם עכשיו שהתובע רוצה לקבל עוד כסף אנו יכולים לקבל מידע רפואי לגבי החמרת מצבו כפי שמעלה אותו רופא מומחה?
ב. תשלום בגין ביטוח תאונות אישיות-

1. חובת ביצוע ביטוח- האם עלה העניין לשאול את התובע, מתוקף איזה בסיס חוקי הוא מציין בכתב התביעה את חובת העירייה לבצע ביטוחים אישיים למי שמשחקים ל להנאתם בספורט כלשהו ברחבי העיר?

2. באשר לתשלום- לא מצאתי ש א.א. רכז החוג אישר קבלת דמי השתתפות מהתובע? האם הצהיר כי קיבל את התשלום? אם כן מתי קיבל? למי העביר?
ג. רשימות משתתפים-

בסעיף 3 לתשובתכם נרשם כי רשימת השחקנים הועברה לרכז החוגים בחודש אוקטובר (אשר דאג מן הסתם לשלוח אותה לצופית ממרכז השלטון המקומי), אם אכן כך הדבר, האם נשאלו העדים ממתי שיחק התובע בקבוצה? ואם "נהג" לשחק שם, אז איך זה מסתדר שאינו מופיע ברשימות? וכמה פעמים שיחק בעבר? האם אומת המידע שמספר התובע לגבי מספר פעמים שהשתתף בחוג, עם נותני העדות? (בהילקח בחשבון שרכז החוגים לא הכירו עד חודש אוקטובר, אז איך ידע לכתוב לגבי ניהול תחזוקת המגרש?). האם נשקל לערוך בירורים ועימותים עם שאר חברי הקבוצה, ואולי תשאול חברי קבוצות אחרות, נוכח הצורך באימות כתב התביעה? (ממידע שצברתי 3 משתתפים בחוג - אינם זוכרים את האירוע).

ד. כתב התביעה- הבנתי ממה שהוגש מספר חודשים לאחר האירוע? האם נבדקה הסיבה לכך? האם מילה שאלון לפי בקשת ההגנה?

אם כן, הגם שנערך שאלון לתובע ע"י חברת הביטוח מטעם העירייה אזי הוא לא נהיה מקיף וממצא, כפי שאני מוצא כי ניתן היה להיעשות. מבירור עם רכז התביעות והביטוח העירוני עולה כי בכל מקרה של תביעת העירייה על התובע למלא תצהיר, לענות על שאלות קבועות בכדי לבחון אמינות, לעיתים יש גם יציאה לשטח, בדיקת תיעוד רפואי, ובדיקת פוליגרף, רבים מהתביעות הם קטנות בסכומים של עד 3 א' שח. כאן הוספתי לו כי למקרים של אלו הממשיכים בתביעות לאחר ההליך הראשוני שמבצע ראוי שיחובר שאלון לכל תובע שבו עליו לפרט את פרטי המקרה ברזולוציות עמוקות, באופן שיקיף את :

- מועד האירוע (הפרדה בין מועד האירוע למועד קבלת טיפול רפואי).
- מקום האירוע (נדרש פרוט מדויק).
- מיקום הפגיעה (בגוף, ברכוש).
- שמות העדים לאירוע (הקשר למתלונן לבחינת ניגוד עניינים).
- המצב המוכח לאחר האירוע (השתפר, הורע, יציב).
- מועד הגשת התביעה (ככול שרחוק יותר העדים זוכרים פחות...).
- נכונות לבדיקה בפוליגרף.
- צילום האירוע.
- כיסוי ביטוחי אישי.
- הנסיבות שבם נכח במקום האירוע.
- תיעוד מסמכים כללים ומסמכים פרטניים הקשורים לאירוע.

3. הטיפול בסוגיית הביטוח למשתתפים בפעילות ספורטיבית אי דיווח על נוכחותו של התובע בחוג, אי הופעתו ברשימות (31/10/08) בסמיכות ליום התביעה (11/11/08), כמו גם אי עדכוני רשימת המבוטחים במהלך השנה על אף שהתבצעה גבייה חודשית של דמי ההשתתפות (כולל ביטוח), קבלת רשימות המשתתפים לצרכי הביטוח אחת לשנה בלבד, ואי ביצוע השלמות במהלך השנה מעוררת תהיות לגבי ההיערכות של ניהול רישום ומעקב אחר המשתתפים בחוגי ספורט ללא מדריך, הגם שהייתה צפייה של רכז החוגים כי ראשי הקבוצות ללא מדריך יודיעו לו על כניסת חברים חדשים, למעשה אין נוהל/הנחייה בעניין ואף לא מנגנון המורה לראשי הקבוצות להיערך ולהודיע על מצטרפים חדשים ועל אלו שפורשים.

עניין אחר הינו אינטרס העירייה לבצע ביטוח של תאונות אישיות, שאין זה בגדר סמכויותיה, כשההטבה היא רק עם המשתתפים בחוג, כשאין חובה לכך עפ"י חוק הספורט, התשמ"ח – 1988, כשגם רכז החוגים מודה כי העירייה לא הייתה מחויבת לבצע ביטוח שכזה, וכשלא נלקחו בחשבון הסכנות בביצוע הביטוח מעצם הצורך בביצוע עדכון מדויק ושוטף של המשתתפים בחוגים, ומעצם סכום הכיסוי כפי שהועלה בטענות התביעה שסכומי דמי הביטוח ששולמו היו מזעריים, לא סבירים ולא תואמים את תקנות הספורט (ביטוח), התשמ"ה-1994 וכן את הדין למקרי מוות, נכות, אשפוז, אי כשירות, ונזק לצד ג', מה שמראה כי מדובר בתת ביטוח, עם זאת ראוי לציין כי עפ"י הממצאים תעריף הביטוח נקבע ע"י משכ"ל.

בבירור שערך הגזבר עם יועצת הביטוח בדבר הסרת האחריות מתביעות ביטוח של תושבים לא מאורגנים המשחקים בזמנים אקראיים במתקני הספורט ע"י החתמתם על לקיחת אחריות אישית שלהם של השימוש במתקנים, נמסרה התשובה שהדבר לא ניתן לביצוע כיוון שאין אפשרות לדעת ולשלוט, למקרים אלו נועד ביטוח צד ג', וכן על העירייה לדאוג לתקינות המתקנים בכדי לצמצם ככול שניתן את הפגמים, וראוי, ובאשר להחתמה על הסרת אחריות לקבוצות חובבים מאורגנות השוכרים אולם למספר שעות קבוע בשבוע, אזי לא ניתן להחתימם על טופס "התניית פטור", שכן עפ"י הפסיקה אחריות העירייה הינה לגופה, אך כן רצוי להגן בכל הקשור לאחריות העירייה ולפרט את פעילויות הספורט בחוגים המתקיימים בביטוחי העירייה, ומתשובות אלו עולה כי ראוי לבטל בנוהל- שיווק חוגי ספורט את הסעיף שבו מוטלת ההתחייבות של הצגת ביטוח המשתתפים בחוגי הספורט ללא מדריך (בנוהל נרשם ביטוח אחריות מקצועית שכלל לא קשור

לפעילות בחוג, כמו גם חובתם בביטוח צד ג).

באשר לביטוח תאונות האישיות לכלל משתתפי החוג לכדורסל ללא מדריך, מצאה הביקורת כי בתקופה 01/09/08-19/11/08 לא היה לאף משתתף ביטוח, שכן הביטוח נעשה עד 31/08/08 ועד אז הייתה צריכה העירייה להעביר את רשימת המשתתפים ודמי הביטוח למשכ"ל, אלא שבפועל הושלם ההליך רק ב-19/11/08. עניין זה עלה מתוך מיפוי מועדי ההתרחשות שהעלה גם ליקוי בדיווח של מועד התאונה, והמסקנה הייתה שבעת התאונה לא היה לאף משתתף ביטוח, אך הצהרה סותרת של רכז החוגים שלא התבססה על העובדות, כמו גם המחויבות שלקחה על עצמה העירייה לבצע את הביטוח הביאה לידי לפשרה בסך 8 א' ₪ לסגירת התביעה על ביטוח התאונות האישיות. משיחה עם רכז החוגים עלה כי הרשימות אכן הועברו עד 31/10 לכל שנה, מה שמצביע על כשל מתמשך ולא חד פעמי כפי שנמצא.

להלן מיפוי ההתרחשויות:

- 30/07/08 - חותמת התקבל במשכ"ל של קבלת רשימת חוג הכדורסל – בייס שקד.
- 31/08/08 - המועד בו פג הביטוח של המשתתפים בחוג.
- 11/11/08 - מועד קיום החוג
- 12/11/08 - מועד דווח על הפציעה בחוג
- 31/10/08 - השלמת רשימות משתתפי החוג- למשכ"ל לצרכי ביטוח.
- 19/11/08 - מועד חידוש הביטוח של המשתתפים בחוג.

ובמבט רחב יותר לכלל היקפי ביטוח תאונות אישיות עבור הספורטאים בשנת 2008/2009, הרי שמדובר בביטוח לספורטאים המשתתפים בחוגי הספורט של העירייה (אופנים, אתלטיקה קלה, התעמלות, כדורסל וטיסנאות) וכן לשחקני ליגת הקט-רגל בקיץ בפרמיה של 62 ₪ למשתתף לשנה, שהסתכמה לסך 21,606 ₪, עפ"י רשימות שמיות שנשלחו לחברת הביטוח של המשכ"ל, כשהאחראי התפעולי לכך היה רכז החוגים, ומכיוון שהממצאים הראו כשלים וסכנות מרובות בביטוח לחוג הכדורסל על כן טוב שהעירייה החליטה לבטל את הביטוח ולהתנקות מאחריות כלפיו, כשהודעה על הפסקת הביטוח נמסרה למשתתפים בחוגי הספורט והם מודעים כי אין להם ביטוח תאונות אישיות.

בירור שעשיתי עם הגזבר ועם רכז ביטוח ותביעות (שמאי) עיריית נס- ציונה, באשר להקמת מנגנון של הפקת לקחים מתביעות נגד העירייה, בכדי שיסייע בשיפור תהליכי ביצוע וצמצום תביעות עתידיות, העלה כי אין צורך במנגנון שכזה שכן היקף התביעות בין השנים 2005-2012 היה נמוך, רוב התביעות טופלו ע"י

העירייה, ורובן נידחות בתחילתן ללא עלות, כמו כן חלקן מופנה לקבלני העירייה, ויש כאלו הנסגרים בהסכמי פשרה שחלקן בהמלצת בית המשפט.

4. גביית כספי חוגים

- מהמידע שנאסף בעניין גביית הכספים מחוגי הכדורסל ללא מדריך עולה כי:
- בנוהל פרסום ושיווק חוגי ספורט נרשם "בקרת הכנסות מהשכרת המתקנים לחוגים, כולל הפקדת כספים בקופת העירייה",
 - בשיחה עם א.ר. חברו לחוג של התובע וכמי שדאג להכניסו לקבוצה ומי ששימש גם כראש קבוצת חוג הכדורסל ללא מדריך ב"ראשונים" אמר כי נהג לאסוף בתחילת תקופה 50 ₪ לכל חודש ומכל משתתף כולל דמי ביטוח ודואג גם לגבות מכל משתתף חדש, הכסף מועבר במרוכז עם רשימות ידניות לעירייה, קבלה על תשלום מקבל מהעירייה. ועוד הוסיף כי התובע שילם בוודאות תשלום לראש הקבוצה וכי היה בקבוצה חודשיים. עדות אחרת מחבר לקבוצה בשם א.מ. שאמר כי היה לפחות חודש לפני התאונה.
 - במכתב תשובה לשאלותיי מסר העו"ד שייצג את העירייה כי "מ.א.א. אשר ריכז את התשלום מחברי הקבוצה והעביר את התשלום לידי רכז החוגים", ועוד רשם "לעניין התשלום, בתצהיר התשובות לשאלון מוסר התובע ששילם דמי השתתפות, אותם הוא מכנה דמי מנוי לחוג, אין בידנו מידע המאשר או סותר את עניין התשלום, אך נציין כי שמו של התובע אינו נזכר ברשימת המבוטחים".
 - בשיחה עם רכז החוגים- נמסר כי הכספים שגבו ראשי הקבוצות מהמשתתפים בקבוצה בשק או במזומן נמסרו במרוכז עם רשימות לקופת החינוך, אשר דאגה להנפיק לראשי הקבוצות קבלות על התשלום.
 - בסעיף 14 בכתב התביעה נרשם: "ברישום לחוג בו השתתף התובע, נאמר למשתתפים כי הסכום ששולם בעד ההשתתפות בחוג, כולל בתוכו את רכיב הביטוח. ואולם, הנתבעת דאגה לרכוש ביטוח לכל משתתפי הפעילות מטעמה, אך לא כללה פוליסת הביטוח את התובע, על אף שהתובע שילם את דמי החוג, כמו יתר המשתתפים שכן כלולים בביטוח האמור".
 - באשר להעברת כספי הביטוח למשכ"ל נמסר מהם כי כספי הביטוח בגין תאונות אישיות מתקבלים מהעירייה.

המסקנות מהמידע הינם:

א. הליך הטיפול בגביית הכספים בחוגים ללא מדריך.

לאחר קביעת התעריף לשימוש במתקנים בסוף חודש יולי, ועם סיום גיבוש הקבוצות (בד"כ עד 14 משתתפים) וקביעת ראשי הקבוצות, נחתם עמם הסכם לשימוש במתקנים, ראשי הקבוצות הנבחרים דואגים לרכוש את התשלום אצלם ולהעבירו לקופת החינוך, אשר מנפיקה להם קבלה על שימוש. היות ואני מוצא חסרונות רבים ברישום ההליך ובביצועו והתעלמות גם מהוראות חוק הספורט באשר לגביית דמי שימוש במתקן של המשתתפים בחוג, אזי המלצתי היא לשנות את סעיף הבקרה בנוהל ולציין כי מדובר ברישום, גביה ובקרה, בנוסף

יש לערוך מסמך רשמי לגבי דמי השימוש במתקן, להתריע למשתתפים על שיבוש צפוי במהלך עקב עבודות שיפוצים/תיקונים ועל העברה למקומות חלופיים במקרים אלו, לציין מועד אחרון להתארגנות הקבוצה ולקביעת המשתתפים, להחתים את המשתתפים על הרשימות המועברות לחינוך על מחויבותם להשתתפות בחוג, ועל העברת האחריות לגבייה מהמשתתפים לחינוך בכך שייפתחו וינהלו להם תיקי חייבים כולל אלו המצטרפים במהלך השנה.

ב. אופן גביית הכספים אינו תואם את חוק הספורט- התשמח"1988 עפ"י חוק הספורט השימוש במתקנים מחייב תשלום דמי שימוש שאליו יש להתייחס כמס שגבייתו עפ"י פקודת מסים (גביה), על כן הוצע העברת ניהול הגביה לחינוך המאפשר שלמות רשימת משתתפים גם אלו המצטרפים במהלך החוג או אלו הפורשים, אסמכתא לביטוח על השתתפות בחוג, הקלה במידת האחריות של ראשי הקבוצות לגבי ניהול כספי הקבוצה, ובכך לעודד אותם יותר להתעסקות בספורט.

ג. העדר התייחסות לתשלום התובע-

עפ"י העדויות המצטברות אכן השתתף התובע בחוג לפחות כחודש לפני התאונה (11/08/08), ואף שילם דמי השתתפות, אלא שהוא לא נכלל ברשימות לביטוח שהוגשו בסוף אוקטובר, עניין זה שעלה בתביעה חייב למעשה את רכז החוגים ואת מנהל הספורט לערוך בירור עם ראש הקבוצה, אלא שבדיקה זו לא בוצעה על ידם, שבה הם היו אמורים לדעת מה עלה בגורל הכסף שהתובע הצהיר כי הוא שילם להשתתפותו בחוג, ובין השאר לבחון את הקבלה שהונפקה בזמנו לראש הקבוצה.

5. שמירת אולם הספורט

מהמידע שנאסף לגבי תקינות אולם הספורט בבית ספר "רותם" מסרו לי חלק מהמשתתפים בחוג כי מדובר באולם ישן, עם מרצפות קטנות, שבאזורים בודדים חלקן בלט רטט וזז (בפעם אחת הודגש המקום – ליד הסל הימני), ובמקומות בודדים נוספים המרצפות היו חלקות והייתה סכנת החלקה, כך שחלק מאלו ששיחקו שם לאחר המקרה, שיחקו ביתר זהירות, כמו כן מהעדויות עלה כי היו במקום 2 נפילות והחלקות נוספות שלא הגיעו לכלל תביעה, ופגיעה מהחומה שהקיפה את המגרש, מה שהביא לכך שהמשתתף שהעיד במשפט (א.ר.) הפסיק לשחק שם מחמת המסוכנות על אף שלא נפל שם. בכתב התביעה נכתב בנושא "המגרש עליו שיחק התובע עשוי מרצפות קטנות אשר חלקן שחוק וחלקן שבור", ומכאן הדרך הייתה קלה לתביעת רשלנות נגד העירייה, עדות נוספת של ש.ר. שאמר לי כי "אינו זכור כי מישהו נפל, אך הרצפה הייתה עקומה סמוך לאחד

הסלים, העירו לרכז החוגים, באו ותקנו". לעומת זאת מנהל בית הספר לא זכר והיה מודע למקרה התאונה ובכלל לפגמים שהיו שם על אף שהתלמידים השתמשו בו. כמו כן מסר לי רכז החוגים כי לא באמת הייתה סכנה, ועד שהשתתף בחוג בשם י.ח. שאמר "מצב האולם לא היה טראומטי". מה גם שהמשיכו ושיחקו ולא היו שם תביעות נוספות של נפילות, גם לא של תלמידים שהשתמשו באולם. בפועל לא ניתן לדעת היום את "ההיסטוריה" של רצפת האולם על פי המצב בשטח, שכן מאז היא כוסתה בפרקט.

והאמת בעיני הביקורת אין זה משנה, כי עצם העובדה שנטען שרצפת האולם אינה תקינה וגרמה לנפילה, כשהעירייה לא התגוננה ולא הדפה טענות אלו וענתה אחרת, למעשה לא ניתנה מספיק הדעת ולא הייתה רגישות מספקת לשמירת האולם מחשש לתאונות ותביעות, מה שמלמד על הצורך בהשגחת העירייה על איכות מתקני ספורט, וטוב שתפעל גם עפ"י כללי הבטיחות שקבע משרד החינוך.

וכלקח נלמד ממקרה זה וממקרים בערים אחרות כמו אסון התמוטטות עמוד כדורסל על נער מת"א, החליט ראש העיר כי השנה בנוסף לטיפולים השגרתיים במתקנים יחלו להתבצע בדיקות מקיפות על בסיס שנתי במתקני הספורט ע"י מכון התקנים, במסגרת הבדיקות שכבר נעשו בשנת הדוח נבדק בין השאר עמידה בתקן 5515 שקבע דרישות בטיחות ושיטות בדיקה לציווד ספורט.

ג. המלצות

על אף השיפור הרב שחל בבדיקת המתקנים, נותר עדיין לערוך מקצה שיפורים בכדי

1. שיפור נהלים קיימים-

בנוסף לשיפורים שהומלצו בדוח הביקורת על נהלי העירייה סעיף ד.2 (ה.1.ג-ד) מומלץ לקדם את:

א. נוהל 48- השכרת מתקני ספורט

1. שינוי סעיף 3.4 ובסעיף 6 בנוהל לגבי הביטוח- יש להוסיף שהדיווח לצרכי ביטוח צד ג' ולא כולל ביטוח תאונות אישיות.
2. בנושא האחריות ביטול שם אישי של נושא תפקיד רכז החוגים.
3. יש להוסיף הערה שמתקני הספורט המצויים בבתי ספר ניתן להעמידם אך ורק בשעות שלא מתקיימים בהם פעילות בית ספרית.
4. יש לערוך הפרדה בסעיף 3.2 בין תושבים המאורגנים בחוגים ללא מדריך אך עם ראשי קבוצות המנהלים אותם לבין אגודת ספורט, ארגון ספורט, התאחדות ואיגוד ובמקרה השני יצוין כי הגוף אשר ייבחר להפעיל את המתקן יעמוד במספר תנאים: ניסיון מוכח בהפעלת פעילויות ספורט בענפים מוכרים, הסמכת מדריכים בהתאם לחוק הספורט, וייצורף טופס פרטים ונתונים לגבי

השימוש כשהוא ממולא וחתום כנדרש. יש לקבל מידע משפ"ע והנדסה בדבר תכנון שיפוצים העלול להשבית מתקנים לתקופה מסוימת, במצב זה יש לספק פתרונות חלופיים. יש לציין את המועד האחרון להתארגנות הקבוצה וקביעת המשתתפים.

5. בסעיף 3.3 יודגש כי תינתן עדיפות לשימוש במתקנים לאגודות והתארגנויות מקומיות. ברשימות המשתתפים שיועבר לחינוך יכללו אישור מחויבותם להשתתפות בחוג. בהסכמה יימסר להם מסמך רשמי לגבי דמי השימוש במתקן ולגבי העברת האחריות לגבייה מהמשתתפים לחינוך בכך שיפתחו וינהלו להם תיקי חייבים כולל אלו המצטרפים במהלך השנה.
6. יש לפרט בסעיף 3.5 את אופן בקרת הכנסות מהחוגים- מומלץ כי הסעיף ירשם מחדש ויתוסף "רישום, גביה ובקרת הכנסות" ובו יעשה הפרדה בין הספורטאים המשתתפים בחוגים ללא מדריך שאז הרישום פרטני לבין אלו עם מדריך מוסמך או כחברי אגוד שאז הרישום והמחויבות הוא רק עליהם, ויש גם לערוך פירוט מלא של הליכי הביצוע. באשר למשתתפים בחוגי ספורט ללא מדריך האחריות לגביית דמי השימוש תעבור לחינוך שכן לפי סעיף 13(ג) לחוק הספורט חוק הספורט התשמ"ח-1988 יש להתייחס לגבייה כמס שגבייתו עפ"י פקודת מסים (גביה), ובלשון הסעיף "הוראות פקודת המסים (גביה) יחולו על גביית דמי שימוש לפי סעיף קטן (ב) כאילו היו מס", על כן יש לערוך רישום בנוהל שלפיו יפתח בחינוך כרטיס חייב לכל משתתף בסיווג ענפי וקבוצתי. לאחר הפתיחה יאספו כספי השימוש במתקנים ויועברו לחינוך לזיכוי הכרטיסים, אפשר שתהיה אופציית גבייה (כמקובל היום) ע"י ראשי הקבוצות ואפשר שיועברו באופן ישיר ע"י המשתתפים או לחלופין תפתח אופציה נוספת לתשלום באתר העירוני. ועם קבלת הכספים תנפיק קופת החינוך קבלה ישירה לכל משתתף. באשר לבקרה ירשם שראשי הקבוצות ורכז החוגים יקבלו רשימות חייבים של אלו שטרם שלמו וידאגו לגביית דמי ההשתתפות. אי ביצוע גם לאחר טיפול ראש הקבוצה ורכז החוגים יחייב פתיחה בהליכי גביה. בהתייחס למצטרפים חדשים במהלך השנה אזי עליהם לפנות לחינוך להנפקת תעודת חייב באישור ראש הקבוצה ורשם החוגים ולשלם את המגיע בטרם יקלטו בחוג.

7. יש להוסיף בסעיף 3 – דיווח ברמה תלת חודשית ושנתית על ביצוע, שבו יועברו למנהל מחלקת הספורט דיווחים מאת האחראים על תחזוקת המתקנים, מנהלי בתי הספר ורכז החוגים דיווחים על שביעות רצון מאופן השימוש במתקנים. ובמידה ולאחר בדיקת המנהל יעלו דברים המצריכים שינויים/שיפורים הם יועברו לטיפול מנהלת אגף החינוך ומנכ"ל העירייה.

ב. נוהל 53- פרסום ושווק חוגי ספורט

1. בנושא האחריות ביטול שם אישי של נושא תפקיד רכז החוגים.
2. סעיף 3.3- בכדי להביא לשוויוניות בנושא הצעת המתקנים למדרכים ולאגודות ספורט, יש לרשום שקודם ההחלטה יתבצע מכרז לנציגי/מפעילי החוג מידי שנה בשנה, ולאחריו ייחתם הסכם עם המפעיל (נכון ליישום לכלל הפעלת החוגים במערכת החינוך).
3. סעיף 3.4 לעניין ביטוח אחריות מקצועית יירשם להוציא חוגי ספורט ללא מדריך.

ג. נוהל 55- תיקון/טיפול במתקני ספורט

בנושא האחריות:

1. במקום מנהל אולם- מנהל מתקן/אב בית.
2. במקום מנהל מחלקה או סגנו- מנהל מחלקת הספורט/רכז חוגים.
3. במקום מנהל מחלקה- מנהל מחלקת הספורט/רכז חוגים.

בנושא דיווח על תקלות- יש להשלים את סעיף 3.2 בכך שתינתן התייחסות להנחיות בטיחות מתקני הספורט שפורסמו ע"י משרד החינוך לגבי המבדק הנדרש מידי שנה בשנה למתקני הספורט שבמוסדות החינוך, וכן למחויבות שהעירייה לקחה על עצמה בביצוע הבדיקות ע"י מכון התקנים, על כן מומלץ שירשם:

- א. עם סיום שנת הלימודים מנהל מתקן/אב בית יכין רשימת ליקויים במתקנים, במוסדות חינוך תיבדק הרשימה ע"י מנהל בית הספר.
- ב. הרשימה תועבר לבדיקת מכון התקנים.

כמו כן יש להשלים את סעיף 3.3 באשר להתראות השוטפות של ליקויים במתקנים ושם יירשם: דיווח על תקלה ע"י מוקד מקריאות של: תושבים, תלמידים, אנשי מוסדות חינוך ומנהלי בתי ספר, שבמקרה האחרון יש לשאלם אם מנעו או השהו את הפעילות במתקן וזאת מתוקף הנחיות משרד החינוך בעניין. במצב זה על המוקד לדווח למנהל מחלקת הספורט/רכז חוגים שתפקידם למנוע שימוש של כל פעילות במתקן כל עוד לא התאפשר הדבר מבחינה בטיחותית.

לצד השיפורים המוצעים של נהלי הספורט, מוצע לבחון נוהל אחיד וממצא של כלל נהלי הספורט (כולל נוהל 46- בקרת פעילות), שכן רב המשותף בין הנהלים וששם יכולה להתבצע חלוקה לרמות שונות.

2. על העירייה לבחון אם המטרות ששמה לעצמה לקידום אורח חיים בריא ופעילויות ספורטיבית עונים על מתווה התוכנית הלאומית לקידום אורח חיים פעיל ובריא שאושרה בממשלה ב-08/12/11, ובמידת הצורך לפתח תכנית אב לספורט שבו תיקבע מדיניות כוללת לטווח קצר, בינוני וארוך.

3. מומלץ כי במידה ותובע נזקי רכוש/גוף את העירייה לא שוכנע לרדת מתביעתו לאחר בדיקת רכז התביעות והביטוח העירוני, אזי יימסר לתובע שאלון שבו יהיה עליו לפרט את פרטי המקרה ברזולוציות עמוקות, באופן שיקיף את:

- מועד האירוע (הפרדה בין מועד האירוע למועד קבלת טיפול רפואי).
- מקום האירוע (נדרש פרוט מדויק).
- מיקום הפגיעה (בגוף, ברכוש).
- שמות העדים לאירוע (הקשר למתלונן לבחינת ניגוד עניינים).
- המצב המוכח לאחר האירוע (השתפר, הורע, יציב).
- מועד הגשת התביעה (ככול שרחוק יותר העדים זוכרים פחות...).
- נכונות לבדיקה בפוליגרף.
- צילום האירוע.
- כיסוי ביטוחי אישי.
- הנסיבות שבס נכח במקום האירוע.
- תיעוד מסמכים כללים ומסמכים פרטניים הקשורים לאירוע.

4. לעניין ביטוח צד ג, ראוי שינוהלו רשימות מעודכנות לאלו המשתתפים בחוגי ספורט ללא מדריך ובאשר לפעילות ספורטיבית ע"י מדריך/אגודת ספורט יש לתעד את ביצוע ביטוח צד ג', וביטוח אחריות מקצועית. כשהעירייה תדגיש כי אין היא מחויבת עפ"י חוק ואף לא מבצעת ביטוח תאונות אישיות וגם לא ביטוח אחריות מקצועית וכי אלו המשתתפים ועוסקים בפעילות ספורטיבית עושים זאת מטעמם ועל אחריותם בלבד.

ה. - דוחות עם מסקנות והמלצות כוללניות

1. מפגעי רעש

א. כללי

במהלך השנה התקבלו מספר תלונות באשר למפגעי רעש, ובניהם:

- 1.1. רעש מעבודות הנדסיות בשעות הלילה- תלונה למבקר המדינה
- 1.2. רעש מאולמות שמחה- תלונה למשרד הפנים
- 1.3. רעש ממוזיקת קריוקי- תלונה למבקר העירייה
- 1.4. רעש מבית ספר- תלונה למבקר העירייה
- 1.5. רעש מנביחות כלב בחצר בית- תלונה למבקר העירייה
- 1.6. רעש מטיסנים
- 1.7. רעש בשכונת מליבו

ב. מסקנות

להלן ממצאי הבדיקה לפי סדר הנושאים:

1.1. רעש עבודות הנדסיות בשעות הלילה

הבדיקה לאחר קבלת תלונה של תושבת שהועברה ממבקר המדינה על מפגעי רעש מעבודות עירייה בשעות הלילה המאוחרות, ממצאי הבדיקה הראו כי היות ומדובר היה בעבודה חיונית מצילת חיים של צביעת כבישים פעמים בשנה בתום עונת הגשמים (מרץ-אפריל) ולקראת פתיחת שנת הלימודים וחגי תשרי (סוף אוגוסט), הניתנת לביצוע עפ"י דרישת משטרת ישראל רק בשעות הלילה מהטעם שלא לגרום לשיבושי תנועה תאונות מיותרות וסבל מהנהגים, שבה מחדשים ומשמרים את הסימונים הקיימים עפ"י החלטה קיימת של ועדת תמרור, ובציוד מותר לשימוש בכבישים עפ"י בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר מציוד בניה), תשל"ט-1979 ואי שימוש במכשירים מחייבי מדידת רעש עפ"י אותם תקנות, הרי שלא מצאתי כי התלונה צודקת וכי על העירייה היה לעצור ולא לבצע עבודתה, בנוסף אציין כי אף תושב נוסף לא התלונן על רעשים מעבודות אלו וזו הייתה למעשה התלונה היחידה שהתקבלה. (בנספח 1 צורפה התשובה שנמסרה לנציבות תלונות הציבור בנושא).

בדיקה נוספת שנעשתה (וצורפה בנספח 2) הייתה לבחון את רגישות המתלונן לרעשים סביבתיים שגרתיים, וזאת ע"י בדיקת תלונות שהגיש למוקד בנושא. ואכן מהבדיקה עלה כי מאז שנת 08/1999 ועד 03/2013 הגיש 29 תלונות על רעשים, בנוסף ל- 56 תלונות אחרות, מה שמצביע על רגישות סביבתית אישית שלרוב לא הייתה כפני המציאות.

נספח 1 - מכתב תשובה לנציבות קבילות הציבור

יום רביעי 29 מאי 2013
כ' סיון, תשע"ג

לכבוד
הגב' רונייה בריטברד, עו"ד
עוזרת בכירה למנהל נציבות תלונות הציבור
משרד מבקר המדינה ונציב קבילות הציבור
בית הדפוס 12, גבעת שאול, ירושלים
ת.ד. 1081, ירושלים 9101001

ג, ל.

הנדון: תלונת מר ד.ק.

סימוכין: מכתבך לראש העירייה מתאריך 08/05/2013, תיק מס' 804311

- מכתבך שבסימוכין הועברו לטיפול ע"י ראש העירייה, ולהלן תשובתי:
1. העבודה לצביעת כבישים נעשית מתוקף הסמכות שהוקנתה לעירייה עפ"י:
 - א. סעיף 249 לפקודת העיריות ששם נרשם בסעיף קטן (11) - רחובות ציבוריים ש"על העירייה לסלול כל רחוב שאיננו רכוש הפרט ולדאוג למצבו התקין של כל רחוב כאמור", ולפי סעיף קטן (29) הסמכות הכללית "לעשות בדרך כלל, כל מעשה הדרוש לשם שמירה על תחום העירייה".
 - ב. סעיף 1 לחוק עזר העירוני (סלילת רחובות), התשס"ב-2001, -הגדרות ששם נרשם בין השאר לגבי עבודות לסלילת רחוב בסעיף קטן (8) "הצבת תמרורים וסימון דרך לכלי רכב והולכי רגל, בין ע"י ילוט או סימון בצבע ובין בדרך אחרת", ובסעיף קטן (11) עבודה אחרת הדרושה לרחוב או הכרוכה בה".
 2. לעניין צביעת הכבישים חשיבות מרובה לשמירת ביטחון הנהגים והולכי הרגל, הכביש הנו אחד מהמקומות המסוכנים ביותר, לשם מזעור הסכנות הכרוכות בו יש לדאוג שהסימונים על גביו יראו ברורים ומדויקים, אך בהיותם מצויים בסביבה חיצונית של שמש קופחת, רוחות, גשמים, מעבר כלי רכב והולכי רגל, ישנה דהייא ושחיקה מהירה שלהם, וחשוב שייראו גם בחושך ובכל מזג אוויר, ועל כן נדרשת העירייה לפעול לצבוע אותם מחדש.
 3. הצביעה מתבצעת פעמיים בשנה, האחת בתום עונת הגשמים בסוף מרץ תחילת אפריל, והשנייה בסוף אוגוסט, לקראת פתיחת שנת הלימודים וחגי תשרי. הצביעה אינה סימון חדש, אלא חידוש ושימור הקיים, ומתבצעת בהתאם להחלטה קיימת של ועדת התמרור, (על כן הצביעה מחדש אינה דורשת את אישור הועדה, אך במידה ונדרש סימון חדש או שינוי סימון קיים הרי שקודם לביצוע החלטת ועדת תמרור). העבודה נעשית בלילה כשהתנועה דלילה לשם מניעת שיבושי תנועה תאונות וסבל מיותר מהנהגים, לכל ביצוע נעשה תיאום מקדים עם פקחים, עובדי עירייה, מחלקת רכש, ומשטרת ישראל אשר מנחה מאשרת ביצוע, ואף דורשת את הביצוע בלילה, ומעמידה שוטר לשם צביעת צירים ראשיים, (כל עבודה בכביש דורשת אישור משטרה והצבת שוטר בכבישים ראשיים כשבכבישים צדדיים ניתן להסתפק בפקחים מכווני תנועה). העבודה מתבצעת באמצעות קומפרסור וגנרטור, כשבמהלכה נסגרים ונפתחים כבישים לסירוגין, כשהתקדמות ביצועה מהיר, והאירוע עצמו קצר יחסית בזמן ואינו מטריד.
 4. גם מ.ע.ץ בכבישים ובצירים ראשיים מבצעת את עבודתה בצירים ובכבישים ראשיים בלילות.
 5. בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר מצידוד בניה), תשל"ט-1979 – (להלן "תקנות 1979") הוגדר בין השאר ציוד שיש לבדוק את מפלס הרעש בעבודות בכבישים (תוספת 1-סעיף 3), קומפרסור וגנרטור הנדרשים לצביעה לא כלולים בהם, עניין זה נמצא גם בסעיף 5 בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), התשנ"ג-1992 ששם נרשם שאיסור הפעלת מכונות בשעות המנוחה באזורי מגורים חל על מכונות המוגדרות ב-"תקנות 1979", וגם לכך סייג שהמכונות שיש לבדוק לגביהן את עוצמת הרעש אינן נדרשות באופן דחוף לשם מניעת סכנה או הפרעה בלתי סבירה לביטחון הציבור, בריאותו או בטיחותו, או להסרת סכנה או הפרעה כאמור, וכאן הרי כן מדובר בהסרת סכנה או הפרעה לביטחון הציבור.
 6. ניתוח הגשת התלונה ומצבת התלונות הרשומות בעניין מראה כי מדובר במתלונן יחיד בעניין, יתרה מזאת ניתוח מצבת התלונות מהמוקד העירוני מראה כי מזה 14 שנה הגיש 85 תלונות מהם 29 תלונות על רעשים ומתוכם שתיים בעניין צביעת כבישים.
 7. איני מוצא כי המתלונן צדק בתלונתו, נהפוך הוא צביעת כבישים מביאה להצלת חיים, ולמעשה כל פתרון אחר היה מביא לסכנה לשלום ולביטחון הציבור.

נספח 2- ניתוח רגישות למפגעי רעש סביבתיים 08/99-3/13

1. 28/08/99- רעש בכל יום שישי של גוזמת דשא ע"י גננים- הטיפול הובטח לו לשמור על שקט.
2. 19/04/00- רעש ממפני האשפה באמצע הלילה (2:22)- הטיפול העירוני- אין פינוי זבל באמצע הלילה.
3. 18/06/00- רעש חזק מכוון הגבעות (23:05)- הטיפול העירוני- הטיפול העירוני- מתברר שהרעש ממסיבה שהופסקה.
4. 20/04/01- צפצופי טרקטורים בנסיעה לאחור- תשובת העירייה- לא ניתן לשנות- המתלונן לא היה מרוצה מהתשובה.
5. 10/08/02- נערים מרעשים (04:46)- הטיפול העירוני- נשלח סיור שמצא אזור שקט, אך לפי המתלונן הרעש נמשך לאחר הסיור.
6. 05/12/02- נערים מרעשים (00:02)- הטיפול העירוני- נשלח סיור.
7. 31/07/03- רעש (02:21)- הטיפול העירוני – נשלח סיור.
8. 18/08/03- מסיבה רועשת באתר בניה- הטיפול העירוני- נשלח סיור, המתלונן מצוין שמדובר בבעיה חוזרת.
9. 19/08/03- הרעשת ילדים בגן באופן קבוע (17:32)- בטיפול העירוני-העברה לקב"ט.
10. 28/11/03- עובדים בכביש עם מכשיר שמרעיש- הטיפול העירוני- יש אישורים מתאימים לביצוע העבודה.
11. 21/05/05- נערים מרעשים (1:49)- הטיפול העירוני- הנערים פונו.
12. 30/08/05- נערים מרעשים (04:05)- הטיפול העירוני- נשלח סיור.
13. 31/08/05- רעש מחניון (1:55)- הטיפול העירוני- נערך סיור במקום.
14. 08/10/05- רעש מרכבים עם מוזיקה גבוה (04:17)- הטיפול העירוני-נשלח סיור.
15. 03/11/06- גנרטור באתר בניה המשמיע רעש עמום וכבד- הטיפול העירוני- הרעש סביר.
16. 25/03/07- קבלנים עובדים לפני 6 בבוקר- הטיפול העירוני- מפנה לטיפול המשטרה.
17. 29/03/07- קבלנים עובדים לפני 6 בבוקר (5:49)- הטיפול העירוני- העובדים הוזהרו.
18. 19/09/07- רעש בלתי נסבל באמצע הלילה מכלים כבדים בעת ביצוע עבודות עירייה- תשובת העירייה- ביצוע במפרים חד פעמיים.
19. 17/05/08- טרקטורון משתולל- הטיפול העירוני-נשלח סיור.
20. 11/08/08- השתוללות 2 טרקטורונים- הטיפול העירוני- הנהגים עוכבו ונרשמו פרטיהם.
21. 26/08/08- נוער מרעיש 4:44- הטיפול העירוני- ביצוע סיורים.
22. 09/07/09- רעש מצביעת כביש המנוגד לחוק (שעה 0:36)- הטיפול העירוני- עבודה עפ"י אישור.
23. 12/11/09- רעש בלתי סביר (18:36) מאירוע חיצוני- הטיפול העירוני-חסימת תלונה.
24. 04/11/10- רעש בלתי סביר בסמיכות לביתו (21:34)- הטיפול העירוני נשלח סיור שדיבר עם השכנה.
25. 01/06/10- רעש ממשאית (11:49)- משאית צופרת כל כמה שניות רצופות בעת ביצוע עבודות בכביש, הטיפול העירוני- ניתן טיפול בזמן אמת.
26. 11/05/10- רעש מעבודות צביעת כביש (1:27)- הטיפול העירוני- יתבקש מהעובדים להיות בשקט,
27. 29/04/13- פיצוץ נפצים- הטיפול- סיור בשטח, נפצים לא אותרו.
28. 03/05/13- מוזיקה ברמה לא סבירה שעה 20:30- הטיפול- סיור בשטח קבע שהמוזיקה ברמה סבירה, ואף הונמכה,
29. 26/03/13- רעש מעובדי זבל בשעות הבוקר המוקדמות- הטיפול העירוני- הועבר למנהל תברואה ופיקוח.

1.2. רעש מאולמות שמחה

תלונה שהתקבלה ממשרד הפנים שכללה 3 נושאים ובניהם גם התלונה כנגד תאגיד מי ציונה (אשר נענתה על ידם), תלונה על רעש ממוזיקת קריוקי, ותלונת רעש מאולמות שמחה.

בכתב התשובה באשר לרעש מאולמות שמחה נמסר שעיריית נס ציונה פועלת

בנושא בהתאם לתקנות רישוי עסקים (התקן מד רעש באולם שמחות ובגן אירועים) תשס"ו – 2006, שעל פיהם מותקנים באולמות שמחה מערכות הגבלת הרעש ("התקן מד רעש") כתנאי לרישיון עסק, כשהעירייה מפקחת על תקינותן. ובתשובה לשאלותיי בנושא הרחיב מנהל מדור רישוי לעסקים את הליך הבקרה באמצעות ההתקנים וציין כי למעשה בכל האולמות מותקנות מערכות להגבלת רעש ע"י מתקין מוסמך, מדי שנה נדרשים בעלי האולמות להציג מנהל הרישוי אישורים על בדיקתן ותקינותן של מערכות אלה, המערכות אינן ניתנים לכיבוי מרגע הפעלתם ע"י בעלי האולמות, ובמידה והרעש מהמוזיקה עולה על 85 דצ נפסק זרם הספקת החשמל למערכת הגברת הקול.

באשר לרעש ממוזיקת קריוקי נמסרה תשובה כי העירייה פעלה נמרצות בתחום, עוד קודם לתוספת 1א11 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, (חוק למניעת מפגעים (תיקון מס' 8), התשע"ג-2013)) שהתקבל ב-08/07/2013, שלפיו רשאי שוטר להיכנס ולהפסיק ביצוע עבירה בלא צו בית משפט, במקום בו הוא סובר כי קיימת הפרעה לשלום הציבור שיש צורך להפסיקה ללא דיחוי. להלן התשובה ששלחתי בנידון:

יום שני 02 ספטמבר 2013
כ"ז אלול, תשע"ג

לכבוד
הגב' סודרי עדית, ראש ענף תקציבים
משרד הפנים- מחוז המרכז, קריית הממשלה
הרצל 91, רמלה 72430

ג, ל.

הנדון: עבודות תשתית בשעות הלילה - נס ציונה

סימוכין: מכתבך לראש העירייה בתאריך 15/08/2013, מש 3046-2012, תיק מס' 24/133

מכתבך בסימוכין הועבר לטיפול ע"י ראש העירייה, ולהלן ההתייחסות בהתאם לטענות המועלות בכתב התלונה:

1. טענה לרעש מעבודות תשתית בשעות הלילה - מצ"ב תשובת אדר' הגב' רינה קטיף- מנכ"לית מי ציונה.
2. טענה למוזיקה בשעות הלילה מאולמי ו. - עיריית נס ציונה פועלת בנושא בהתאם לתקנות רישוי עסקים (התקן מד רעש באולם שמחות ובגן אירועים) תשס"ו – 2006, שעל פיהם מותקנים באולמות שמחה מערכות הגבלת הרעש ("התקן מד רעש") כתנאי לרישיון עסק, כשהעירייה מפקחת על תקינותן.
3. טענה למפגעי רעש מקריוקי- בתאריך 08/07/2013 התקבלה בכנסת תוספת 1א11 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, (חוק למניעת מפגעים (תיקון מס' 8), התשע"ג-2013), שלפיו רשאי שוטר להיכנס ולהפסיק ביצוע עבירה בלא צו בית משפט, במקום בו הוא סובר כי קיימת הפרעה לשלום הציבור שיש צורך להפסיקה ללא דיחוי, עיריית נס ציונה פעלה נמרצות בתחום זה גם קודם יישום התוספת לחוק האמור.

1.3. רעש ממוזיקת קריוקי

מדובר בתלונה שהוגשה ע"י שכן של עובד עירייה ובה נמסר כי העובד מפעיל מכשיר קריוקי בעוצמות רעש חזקות שאינן מאפשרות לו מנוחה לו ולבני משפחתו, ומהוות מטרד גם העת אירוח חברים ובני משפחה. ניסיונות שעשה לפתור את הבעיה באמצעות פניות למוקד והגעת השיטור העירוני למקום צלח לזמן מועט שכן שכנו לא היה מוכן לוותר על תחביבו, אך המצב החריף עד כדי חלופת מכתבים אגרסיבית ע"י עורכי דין שייצגו אותם (עם זאת עו"ד השכן זימן את להידבר במשרדו יחד עם שכנו למען יחסי שכנות טובים ללא הצלחה). לשם הטיפול בתלונה יצאתי ונפגשתי עם 2 המשפחות, ולאחר מספר שעות של מפגשים עימם נוצרה הבנה של איש את רעותו, מה שהביא לרגיעה בניהם, כשלמעשה השימוש בקריוקי פסק כמעט לחלוטין.

1.4. רעש מבית ספר

תלונה שהתקבלה משכן הגר בסמיכות לבית ספר חב"ד שהינו בית ספר אזורי לבנות, על רעשים הבוקעים מבית הספר בשעות הלימודים, המתחילים עם הגעת התלמידות לבית הספר, ממשיכים בהפסקות וכן בסוף הלימודים כשחלק מהתלמידות נשארות לחוגים, כאשר גם צלולות בית הספר המודעים על הפסקות משמיעים רעש חריג. בעבר סייעה העירייה למתלונן בכך שנבנה חומה של 2 בגדר המפרידה בינו לבין בית הספר.

לשם הטיפול בתלונה ביקרתי בבית המתלונן, וחוויתי את המצב, בעקבות כך נשלח מכתב למנהלת אגף החינוך עם המלצה לשיתוף פעולה עם בית הספר להתחשבות בשכן ע"י ביצוע יוזמות חינוכיות בנושא וכן הומלץ גם על הזמנת יועץ אקוסטי במטרה לבחון את הפחתת הרעשים בעלויות מינימליות. אלא שמנהלת האגף אינה סבורה ברעש חריג, על כן אינה מוצאת שיש מקום לפעול לשינוי בנושא.

1.5. רעש מנביחות כלב בחצר בית

התלונות משכן ואשתו שטענו כי כלב גדול של שכניהם מטריד את מנוחתם בכך שנובח ביום ובלילה, לרוב קשור בכניסה לבית בתוך חניה כשמשמיע רעשים גם כשקופץ ומתחכך בשער החניה, מדובר במצב חדש שכן זה מקרוב השכנים עברו לגור שם, כמו כן נפתחה בסמיכות קליניקה לטיפול בחיות, כאשר הכלב נובח כל אימת שבאים מבקרים עם חיות לטיפול בקליניקה ובאופן היסטרי, ובלילה נובח עקב בדידותו. ניסיונות להגיע לפתרון הבעיה עם שכניהם ועם הווטריןר המקומי לא צלחו, כמו גם פניות שעשו לאגף שפ"ח לוטריןר העירוני, על כן הוא פנו והגישו תלונה בנושא.

לשם בירור התלונה נפגשתי עם המתלונן, עם השכנים בעלי הכלב, עם הווטריןר המקומי בעל הקליניקה וכן עם הווטריןר העירוני שדיווח לי כי לאחר תשובה שלילית שקיבל הפונה ממנהל אגף שפ"ע לאחר בדיקת הפקח הווטריןרי, יצא גם הוא למקום ומסקנתו הייתה כי הכלב נובח מידי פעם ומגיב לגירויים (כלבים

אחרים חתולים) באופן נורמלי (כמו כלבים אחרים), כאשר גם הוא כמו הפקח לא הבחין במשהו יוצא דופן ו/או חריג, לפיכך תשובת ראש האגף נשארת בעינה, בנוסף ובמידה מתקיים לדעת המתלוננים מטרד רעש בשעות המנוחה אזי המתלוננים רשאים לפנות למשטרה או לשיטור עירוני. במסגרת הבדיקות הנוספות שערכתי גם אני יצאתי למקום מספר פעמים בשעות לא סדירות כולל בשעות מאוחרות בלילה, ולא שמעתי כל נביחות או התנהגות חריגה מצדו של הכלב, במספר פעמים ביקרתי במקום עם הכלבה האישית שלי וגם אז הכלב לא נהג באופן חריג, גם השיחות עם השכנים ועם הווטריןר המקומי לא הביאו אותי למסקנה כי מדובר בכלב החריג בהתנהגותו, אין תופעות נביחה רציפות, ואף לא סדרתיות, אין רעשים חריגים במגעו עם שער החניה, ואין מדובר בכלב בעל התנהגות מאיימת. לפיכך מסקנתי הייתה כי התלונה לא הייתה צודקת ולמעשה מדובר בזוג פנסיונרים שפיתחו אובססיה לתרחיש סביבתי שאין בו מפגע. תשובתי זו נמסרה למתלוננים, אך עם זאת בעלי הכלב אימצו את המלצת הווטריןר המקומי והתקינו עליו מכשיר משתיק נביחות, ומאז חזר השקט ולא התקבלו תלונות נוספות בעניין.

1.6 רעש מטיסנים

התקבלה בקשה מראש העיר לבדוק פניה של תושב הגר בשכונת גבעת נוף שהתלונן על מפגעי רעש מהעפת והנחתת טיסנים ממגרש בסמיכות למקום מגוריו והשייך לעיר רחובות. בתלונה הוא מציין כי מהרעש סובלים גם שכניו והוא מתאר לדוגמא את המפגע הקיים ביום שישי בשעות מנוחת הצהריים, ואת הרעש במהלך סוף השבוע במשך שעות ארוכות שמביא לפגיעה משמעותית באיכות חייהם שעה שמועפים טיסנים רבים המטרידים את מנוחתם.

מאחר והגורם נשוא התלונה הינה עיריית רחובות, הועבר הטיפול בנושא למבקר עיריית רחובות ולאחר מכן אף שוחחתי ישירות עם ראש עיריית רחובות, בשיחה אזכרתי לו שהעירייה טיפלה בנושא בעבר בעקבות המלצת מבקר המדינה שבדק את הנושא בעקבות תלונה אחרת שהתקבלה, כאשר העירייה העמידה במקום ערימות חול בכדי למנוע גישה ואפשרות שימוש במגרש להעפת טיסנים. כמו כן גם המתלונן עצמו שלח מכתב בקשה לראש עיריית רחובות לטיפול בנושא כשבתלונה הוא מציין כי מפגע הרעש קיים בכל יום חג, שישי ושבת או חופש מסוג אחר בעת שמגיעים למקום ההטסה מספר לא קטן של אנשים ומטיסים את הטיסנים במשך שעות ארוכות, כאשר המפגע גורם לפגיעה משמעותית באיכות החיים וביכולתם לנוח בשבת, בחג ובמועד. כמו כן הוא מציין את טיפולו של מבקר המדינה שהמליץ לא לאפשר הטסת טיסנים במקום בשל

הפגיעה הלא מידתית בתושבי השכונות הסמוכות. על כן הוא ביקש ממנו לסייע לפתרון הבעיה.

בהמשך נמסר לביקורת כי מקום ההטסה מצוי בהיתר, לפיכך תמשיך נוכחות הטיסנים במקום, בנוסף מאז פניית המתלונן לראש עיריית רחובות, הוא לא שב וחזר להתלונן לעיריית נס ציונה בעניין.

1.7 רעש בשכונת מליבו

הבדיקה לבקשת מנהל המוקד לבדוק התנהלות מוקדנית אל מול תושב שקבל במשוב על התנהגותה בעת שהגיש תלונה על מפגע רעש. במשוב כתב שפנה למוקדנית על מפגע רעש חזק ויוצא דופן ממסיבה בשכונת מליבו, אלא שכאן המוקדנית הייתה קצרת סבלנות והציעה לו לגשת לבעלי המסיבה בכדי שיפסיקו את המוזיקה, בנוסף היא לא שלחה פקח ואמרה שרק מחצות ניתן לפעול בעניין, לפיכך התנהגותה הייתה מאוד לא קואופרטיבית, עוד הוסיף כי האנשים העורכים את המסיבות עושים זאת כל מספר חודשים ברעש יוצא דופן, והם אינם אנשים שניתן לתקשר איתם, כשהזעיק את המשטרה הם הגיעו בתוך 10 דקות וכפו שקט למרות מחאות עורכי המסיבה, ומסקנתו כי על העירייה להיות אגרסיבית ולכפות מדיניות אגרסיבית לשמירת איכות חיי התושבים.

לצורך הבדיקה קיבלתי לידי את הפנייה למוקד ואת הקלטות ודוח ההקלטות של השיחות שהתנהלו עם המוקדנית, כמו כן שוחחתי עם המתלונן ועם רעייתו. עוד בתחילת הבדיקה עלו ספקות בקשר להגשת התלונה שכן התברר כי לא הבעל הוא זה שהתלונן אלא אשתו, אלא שבמשוב כתב שהוא זה שהתלונן, ביקשתי לברר את העניין עם רעייתו ובתשובתה מסרה כי גם היא פנה, (20: 11 בלילה), אלא שפנייה כזו לא נמצאה במוקד וכמובן גם לא התנהלות שיחה כלשהי של המוקדנית עם המתלונן. פקפוק נוסף שהעליתי בפני אשת המתלונן היה שאם אכן היה רעש בלתי סביר היה עליו להישמע בעת שיחות שלה עם המוקדנית, לכך ענתה כי אינה יודעת ואין לה הסבר. עוד מסרה כי גם התקשרה גם למוקד 100 ואלה הגיעו מיד, והרעש מבחינתם בלתי נסבל והם שוקלים לעזוב, הרעש מגיע מאירועים שמקיימים 2 משפחות אחת בפנטהאוז בשכונת ארגמן, ואחת מחצר של שכנים הגרים בסמיכות (ברח' ישראל היימן) לפחות אחת לחודש. בשיחה עם הבעל שאלתי אם התקשר למוקד-100 של המשטרה ולא ל-106 של העירייה, אמר שלא, וטען גם שסייר לא הגיע, הצבעתי בפניו כי בדוח המוקד נרשם שסייר כן הגיע בסמיכות להגשת התלונה. הודעתי לו כי תלונתו אינה מתקבלת שכן היא מתוך סברות והשערות אישיות שלא אומתו על סמך העובדות והנתונים בשטח, על כן **המשוב שנתן אינו נכון ואינו מקובל.**

מהמסקנות עולה כי המשוב היה שקרי, היחס של המוקדנית למתלוננת שעמה היה אדיב סבלני יעיל, והטיפול במפגע הרעש מצד העירייה היה תקין.

2. הטיפול במכתבים אנונימיים

א. כללי

לבקשת מנכ"ל העירייה נבדק מכתבים אנונימיים רבים שהתקבלו מאז תחילת 2012 ועד 02/2014 כשהחשד היה שכולם מגיעים מאותו גורם, בסה"כ התקבלו באותה תקופה 79 מכתבים כשרובם באמצעות מעטפות משוב של העירייה שנשלחו בדואר, ברוב המכתבים נטען להתנהלות לקויה של עובדי מחלקת הביטחון ושל מנהליו, ומקצתן היה הכפשת עובדי מחלקות אחרות.

מכיוון שמצאתי כי מכתבים אלו יש בהן בכדי לפגוע בפעילות הסדירה של המחלקות אליהן הם הופנו, אזי קיבלתי לידי את כל התלונות ופילחתי אותם לפי: תאריך קבלה, אפיון, הגורם האנונימי המתלונן, הגורם הניילון, ומהות התלונה, בכדי לבחון אפיונים משותפים שיסייעו באיתור השולח ואיתור גורמים אפשריים למשלוח המכתבים.

ב. מסקנות

מניתוח במכתבים עלה כי:

ב-4 מתוך 79 מהמכתבים אובחן כי המידע המפורט המצוי בהם היה נכון, אך הוספה פרשנות מכפישה ומרירות, ומהתוכן נלמד כי מדובר בגורם פנימי השולח את המכתבים. ששאר המכתבים (75 במספר) היו הכפשות כנגד עובדים והנהלת העירייה, בחלקן הוכפשו העובדים אף מספר פעמים.

היו גם הפסקות במשלוחי המכתבים, כך נמצא כי בין 05/12 ל-07/12, בין 10/12 ל-12/12, בין 01/13 ל-03/13, בין 08/13 ל-12/13, לא נשלחו מכתבים. שטף הרב של המכתבים היה בתקופה בין 04/13 ל-08/13 ובין 12/13 ל-02/14.

נמצא גם שבתחילה המכתבים נכתבו בכתב קטן, לאחר מכן בכתב בינוני, לאחר מכן נרשמו בכתב גדול ולבסוף הייתה חזרה לכתב קטן.

ברוב המכתבים נכתב שהם נשלחו מקבוצת אנשים ובשאר נכתב שמות שולחים מפוברקים.

בתלונות נמצא גם שימוש במונחים אחידים והופיעו שם בעיקר 2 שמות עובדים ממשים שהוצגו כמטיבים ומסייעים להתנהלות העירייה, לפיכך בוצעה שיחה תקיפה עמם, תוך שהם הוזהרו מחקירה העלולה להתבצע נגדם, ומאז פסקו המכתבים האנונימיים מלהגיע.

3. נגישות**3.1. פיקוח מעבר בדרך פרטית- מעקב****ב. כללי**

הביקורת משנת 2011 לאחר הגשת תלונה למבקר המדינה על מסוכנות בתנועת רכבים עקב חסימת מעבר בכביש פרטי דו-סטרי ע"י מכוניות חונות, כשבכביש יש קו הפרדה לבן שאינו מאפשר מעבר לנתיב השני, שנה קודמת דווח כי וועדת התנועה החליטה לתכנן תכנית תנועה במקום ולהמליץ לבעלי הנכס ליישמו.

ב. ממצאים

השנה נמצא כי בעלי השטח אימצו את התוכניות שהכינה העירייה ודאגו לשפר את התנועה במקום, ותשובה בהתאם נמסרה למבקר המדינה, המצורפת להלן:

יום חמישי 29 אוגוסט 2013
כ"ג אלול, תשע"ג

לכבוד
אילנה קונסקר, עו"ד
סגנית בכירה למנהלת אגף
בית הדפוס 12, גבעת שאול, ירושלים
ת"ד 1081, ירושלים 91010

ג, נ.

הנדון: תלונת מר אלעד חנניה מיום 27/12/2011
סימוכין: מכתב מתאריך 25/07/2013, תיק מס' 614573

לבקשתך, הריני לדווח על ההתפתחויות בעניין:

לאחר שוועדת התחבורה העירונית העבירה להנהלת הפארק את תכנית תנועה לרחוב, מצא מהנדס העירייה בביקורו לפני כשבוע במקום, כי הנהלת הפארק פעלה בהתאם לתכנית והציבה תמרורים של חד סטריות בקטע הקריטי.

3.2. נגישות פרטנית בבתי ספר-מעקב

א. כללי-

אשתקד בעקבות בדיקת מבקר המדינה נעשתה ביקורת על הנגשה פרטנית בשני בתי ספר" ב-"תיכון בן גוריון" שבו למדה תלמידה עם מוגבלויות ובבית ספר "התומר" שהינו בית ספר אזורי לתלמידים עם מוגבלויות. הבדיקה העלתה שבכל הקשור לבית ספר תיכון נס ציונה נעשו פעולות לקידום הנגישות בהתאם לתוכניות, בבית ספר "התומר" נדרש ביצוע פעולות לאחר בדיקה וקבלת חוות דעת של יועץ הנגישות, אי לכך נערך סיור מתואם עם מחלקת ההנדסה ושיפור פני העיר במקום ונכתב פרוטוקול (מצ"ב- נספח 1) על צרכי הנגישות, כשבעקבותיו הוסדרה ההנגשה, כשעדיין נותר בניית מעלית בין קומה א לקומה ב, (בעבר היה עיקוב מאחר ולא נמצא קבלן במסגרת משכ"ל, ואילו השנה התקיים כבר מכרז ונבחר קבלן).

ב. מסקנות

ממשיך המעקב (שכבר החלה) אחר בניית מעלית בין קומת הקרקע לקומה א בבית ספר "התומר".

נספח 1

פרוטוקול קידום נגישות בבית ספר התומר- 26/05/2013 שעה 13:30

נוכחים:

<u>הנדסה</u>	<u>שפע:</u>
סגן מהנדס העיר- מיכאל בק	מנהל האגף- יוסי סגרון
מנהל מח' מבני ציבור- זיגפריד שור	
סגן מנהל מח' מבני ציבור- אביתר ביטון צור	

<u>מפקח:</u>	<u>מבקר העירייה:</u>
בני טבריצקי	שלמה אליהו

<u>מנהל בית הספר:</u>	<u>יועץ נגישות עירוני</u>
שלומי איריס	מאיר אטנגי

על סדר היום:

בחנינת חוות דעת נגישות בבית ספר התומר שהוכנה ע"י יועץ הנגישות.

הנושאים שהועלו לדיון:

א. מצוקת תנועה וחנייה

המצוקה התבררה עם הגעת צוות המוזמנים לשיבה, התברר שבמקום היו רכבי הסעה רבים שהמתנו להסעת התלמידים ובכך לא אפשרו כניסה וחניית רכבים במקום, בדיון שנערך בנושא התגבשו ההחלטות הבאות:

1. לקבל חוות דעת מעדנה הוד לשיפור החניה והתנועה במקום,
2. המלצה להרחבת רוחב החניה ע"י הסרת טריבונוה הצמודה לבית הספר, ובניית קיר תומך במקום,
3. תישקל יציאת רכבים לרח' בן גוריון ע"י הכשרת שביל.

ב. בניית המעלית

יציאה למכרז נקבעה ל-18/06, לאחר 2 כישלונות יציאה למכרז דרך משכ"ל. תהליך הבנייה יימשך כשנה, כשבניית הפיר צפויה להיות 3 חודשים, מיפעת זמן היציאה למכרז ואישורו לא תתאפשר בנייתו בחלק ניכר מחופשת הקיץ, אך הבניה תיעשה גם בתקופת חופשת חגי תשרי.

ג. חוות דעת יועץ הנגישות

1. מאחז יד במדרגות כניסה מזרחית- יטופל ע"י שפ"ע.
2. אינטרקום בשער הכניסה סמוך לשומר- הערה יורדת אין צורך.
3. שילוט המכוון כניסה נגישה מהחניה- יטופל ע"י שפ"ע.
4. הנגשת חניה ומקום איסוף והורדת תלמידים- יערך כחלק מפתרון כולל של התנועה במקום, (בשטחי החניה חסר הקצאת חניית נכה ומעבר נגיש לבית הספר).
5. הנמכת אבן שפה בחזית החנייה ליד מקום החניה נגיש.

ה. נושאים מחוות הדעת שלא הועלו לדיון

1. ריפוד ויישור משטחי כבש.
2. התאמה אקוסטית לילדים עם ליקוי שמיעה.
3. יש לשקול קבלת תקציב ממשרד החינוך והתחבורה (במקום תקציב תחנות האוטובוס שאינו מנוצל) לביצוע הנגישות כולל הנגשת התחבורה, (בהזדמנות זאת אציין שיש לשקול קבלת תקציב לשיפור המראה הוויזואלי).
4. הנגשת המקלט הציבורי ואולם הספורט.

3.3 נגישות פרטנית בבית ספר יסודי

א. כללי-

הבדיקה בעקבות פניית פיזיותרפיסטית מקופת חולים מכבי בבקשה לביצוע הנגשה פרטנית עבור ילד עם מוגבלות מוחית המתחיל ללמוד בכיתה א בבית ספר ראשונים, הפנייה הועברה לאגף שפ"ע שזה מצדו פנה לקבלת חוות דעת מיועץ הנגישות, אלא שכאן לא יכול היה יועץ הנגישות לפעול ללא קבלת מידע בריאותי אישי של תלמיד כשלצורך כך נדרש אישור מהוריו, ומשהתקבל האישור פעל היועץ בשיתוף עם מנהלת בית הספר ובתאום עם אגף שיפור פני העיר, כאשר חוות דעתו הייתה שנדרש הסבת תא שרותי נכים בקומת קרקע. מכיוון שהיה קושי ליועץ לבצע את עבודתו מבחינת קבלת מידע אישי על התלמיד, מצאתי לנכון לבדוק את ההליך הקיים בעירייה לקבלת בקשות לביצוע הנגשות פרטניות במוסדות חינוך, יצוין כי אגף הרווחה שאליו נעשתה פנייה להיעזר בו לצורך ההנגשה לא היה מעורב.

ב. מסקנות והמלצות-

מתברר כי קיים נוהל בחינוך לביצוע התאמת נגישות פרטנית (נוהל 18-ביצוע הנגשה-צורך בנספח 1), אלא שכל הליך ביצוע ההנגשה שהיה כאן לא נעשה לפי הנוהל, במקום שההליך יחל מפניית ההורים לבית הספר, הוא החל מפניית פזיוטרפסטית של קופת חולים אשר הגיע לאגף שפ"ע ומכאן העיכוב כשנדרש אותו אישור מההורים.

אי הימצאות נוהל זה כחלק מנהלים חוצי ארגון תרם גם הוא לקושי הביצועי, שכן לא הייתה מודעות בין אגפית לביצוע ההליך, שכן עפ"י ההליך נדרשת מעורבות ועשייה של אגף החינוך לצרכי הכנת הדרישה, אגף הנדסה/שפ"ע לצרכי יישום ואגף הגזברות לצרכי מימון והגשת בקשה ממשד החינוך לסיוע. השינויים שחלו בשנים האחרונות בהוספת תקנות רבות ובניהם תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות להתאמות נגישות במוסד חינוך קיים- 2011, ותקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות- 2013, מחייבים את ריענון הנוהל והתאמתו למצב הקיים.

ג. המלצות-

- ביסודן של ההמלצות הינו ביטול הנוהל הקיים במערכת החינוך ומיסוד נוהל חוצה ארגון, שבין השאר יכיל את ההמלצות הבאות:
1. כל פניה לביצוע הנגשה פרטנית תרוכז באגף החינוך,
 2. אגף החינוך יצור מערך לריכוז טיפול בהנגשות פרטניות, שתפקידו יהיו: יידוע ציבור הנרשמים וההורים להכריז קודם תחילת שנה בדבר ההנגשה הפרטנית (סימוכין- חוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 ותקנותיו- נסמך גם על פסיקת בג"צ 7081/93 שחר בוצר נ' מ.מ מכבים רעות), וריכוז הבקשות להנגשה (ילדי גן, תלמידים, הורים ומורים), ככול שמדובר בילדי גן ובתלמידים הזקוקים להנגשה יש לקבל מכתב מההורים ולהחתים על טופס ויתור סודיות ומסירת מידע ליועץ הנגישות.
 3. יש לבטל את הגדרת סוגי המוגבלות בנוהל ולציין כי מדובר בכל סוגי המוגבלויות.
 4. יש לקדם את תהליך/שיטה בכך ש:
 - יצוין כי פניית ההורים הינה בקשה להנגשה פרטנית,
 - רשימת הפונים לבקשת הנגשה פרטנית תורחב לכל אדם,
 - יירשם כי עד על מנהליות המוסד החינוכי (גני ילדים או בתי ספר) להפנות את הבקשה תוך 7 ימים לאגף החינוך.
 5. לכל בקשה שתועבר לאגף החינוך ילווה: מכתב מההורים במקרה ומדובר בקטינים, כתב ויתור סודיות ע"י המבקש או האפוטרופוס לשם קבלת חוות

- דעת יועץ הנגישות. (וזאת בנוסף לאשור רפואי).
6. יירשם שהסיוורים יבוצעו עם מורשה נגישות מתו"ס ועם מורשה נגישות השירות, (לחלופין עם מורשה נגישות מתו"ס לאחר שהתייעץ עם מורשה נגישות השירות).
7. יש להוסיף סעיף לגבי פניות במהלך השנה ולא רק בתחילתה שאז יש לבצע גם כאן את כל ההליך.
8. יש להביא בחשבון שלא כל בקשה להנגשה נדרש הליך ארוך ומורכב שבו יש לערב את אגף ההנדסה או שיש לצאת למכרז, או שיש צור בסיוור עם משרד החינוך, על כן יש ליצור בנוהל הליך טיפול מקוצר שבו ההנגשה תטופל במידית (כמו במקרה הנדון- טיפול אגף שפ"ע בסיוע יועץ הנגישות ובתאום מנהל/ת בית הספר).
9. בנוהל הקיים מוזכרים שמות נציגי משרד החינוך, רצוי לבטל ולרשום "נציגי משרד החינוך".
10. יש להתייחס בנוהל למקרים של עיכוב/שהיית אישורי ביצוע ממשרד החינוך.

להלן נוהל ההנגשה שנכתב בחינוך בשנת 2010:

שם הארגון: עיריית נס ציונה - אגף החינוך	דף 1 מתוך 3
מחלקה: בתי ספר	
שם הנוהל: פניה להנגשה	מהדורה 1
מס' הנוהל: 18	תחולה דצמבר 2010

1. כללי / מטרת הנוהל:
פניה לביצוע הנגשות עפ"י חוק
2. הגדרות / מנחים / "קודים" פנימיים:
הנגשות חושיות, הנגשה פיזית

3. תהליך / השיטה :

שלב	שלב	אחריות	מועד ביצוע	כלים לבקורות
1.	פניית הורים לביה"ס לרישום ילדם	הורים	פברואר מרץ	
2.	הפניית המוסד החינוכי בקשה לאגף החינוך	ביה"ס	מידי	קבלת מסמכי איתור הכוללים שם וסמל המוסד שם הילד בצ"מ, מספר זהות וכיתה+ מסמך רפואי.
3.	משלוח תזכורת לבתי הספר	מח בתי הספר	10 אוקטובר, מרץ	קבלת מסמכים
4.	ריכוז שמות תלמידים עפ"י בתי הספר	מח בתי הספר	01 אפריל	מסמך מרכז
5.	עדכון מנהל אגף, הפקת הזמנת עבודה	מח בתי הספר	10 אפריל	מסמך החלטות
6.	פניה למשרד החינוך הגב' אורלי הלפרין ועידו יועץ לקביעת סיור	מח בתי הספר	14 אפריל	קיום סיור הכולל את כל מוסדות החינוך המבקשים
7.	פנייה למהנדס המבצע לבניית מכרזים בהתאם ללוח סדרי עדיפות	אגף ההנדסה	תחילת מאי	אישור הזמנת עבודה חתום
8.	תאום סיורים ראשוניים במוסדות חינוך לצורך קביעת המלצות (כולל שפ"ע)	אגף ההנדסה	תחילת מאי	אישור לקביעת סיור עם החינוך
9.	קביעת סיורים במוסדות חינוך עם יועצי אגף ההנדסה	מח בתי הספר	10 במאי	תוצאות מבדקים
10.	ריכוז מפות מדידה (1: 250) של נתיבי גישה, תכניות 1: 100 של ביה"ס, פתרונות מוצעים.	מח בתי הספר	מאי	רשימות שמיות
11.	זימון ישיבה להחלטה על פתרונות הנדסה, בטחון, רכש, שפ"ע, נציגי משרד החינוך	מח ב"ס	15 במאי	פירוט טכני של הפתרונות המוצעים בצירוף תכניות מוצאות וחתכים
12.	הפקת מסמך מרכז ע"י מהנדס מתכנן, ובאישור של אחראי ההנדסה מטעם משרד החינוך	מח ב"ס	18 במאי	מסמך
13.	ציאה למכרז- כתב עלויות	אגף ההנדסה	20 במאי	כתב עלויות חתום
14.	קביעת ישיבה לקביעת סדרי עדיפות תקציביים	מח ב"ס	28 במאי	החלטה לפנייה למשרד כולל מסמך תקציב
15.	עריכת פניה למשרד החינוך	מח ב"ס	28 במאי	פניה לאגף בינוי ותקצוב
16.	מעקב אחר קבלת אישור	מח ב"ס	01 ביולי	קבלת תגובה/אישור
17.	משלוח מכתב בקשה לביצוע למנכ"ל העירייה + אישור משרד החינוך (סעיף תקציבי- הרשאה)	מח ב"ס	01 באוגוסט	אישור
18.	מעקב אחר ביצוע	מח ב"ס	15 אוקטובר	השלמת ביצוע
19.	דווח למשרד החינוך	גזברות		תשלום - אישור זיכוי

4. אחריות כוללת לנוהל- מחלקת בתי הספר

5. בקורות, ישיבות, מעקבים, דיווחים: (מה עושים + מועד כללי) = רשומות איכות ישיבת החלטה- הנדסה, רכש, שפ"ע

6. נהלים ואזכורים (חוזרי מנכ"ל; הנחיות; רשות מקומית):

3.4 בדיקת נגישות מעברי חציה ומדרכות-

א. כללי

הבדיקה בעקבות מספר פניות של אנשים בעלי מוגבלות הנעים בכיסאות גלגלים ובקולנועיות חשמליות ממונעות שקבלו על מצב המדרכות ומעברי החציה שאינם מאפשרים להם מעבר ונסיעה בטוחה. לפיכך מצאתי לנכון לערוך סיור במרכז

העיר בקולנועית חשמלית ולהביא את רשמי המפורטים להלן לאגף ההנדסה ולאגף שפ"ע.

ב. מסקנות

ממצאי הבדיקה עלה כי אכן קיימת סכנה, ולעיתים אף סכנת חיים בנסיעה באותם קולנועיות. מההנדסה נמסר כי היות וברחובה הראשי של העיר צפויה עוד במהלך השנה הקרובה החלפת מדרכות אזי הטיפול בממצאים יילקח בחשבון בעת השיפוץ הצפוי. על כן אמשיך לעקוב אחר הטיפול בנושא.

מקום מעבר החציה	ממצא	הערות
הדקל פינת הרצל ויצמן 21 בין טביב לבית של פיסטוק	בליטות במפגש עם המדרכה	לא קריטי- אך אפשר להגיע לקו אפס
ויצמן 27 בין תווך שי למסעדת המרכז	מדרגה ושיפוע לא תקני,	סכנת חיים!!! מעבר דורש תנופה והתנופה הנדרשת נעצרת בכביש ולא במדרכה.
נורדאו- ויצמן	מדרגה – מסוכן	סכנת חיים!!!
בנק לאומי- פיצוחי וטורי	מדרגה	
ביאליק-ויצמן	מדרגה מסוכנת	לא מתאפשר מעבר-סכנת חיים
הבנים-ויצמן בין קניותר לבנה"פ	מדרגות גבוהות הדורשות תנופה, יש גם שיפוע, אי תנועה צפוף וצר שאינו מאפשר מקום לכיסא גלגלים ולקולנועית יחדיו עם הולכי רגל.	סכנת חיים!!!
ויצמן לכיוון קניותר	מדרגה מסוכנת	
ויצן עמק השושנים	מדרגה מסוכנת	סכנת חיים!!! נכים מעדיפים לחצות בקצה אי התנועה ומסכנים עצמם לרכבים הבאים מרח' ויצמן.
האירוסים בכניסה לחניון	מהמורות ושיפוע חד	סכנת התהפכות???
יציאה מערבית קניותר	אין גישה למעבר החציה בביל"ו	
יציאה מהקניון לרח' ויצמן	מדרגה ומהמורות.	
גבעתי 5	מחייב מעבר ממדרכה צרה לרחבה ושם יש מדרגה	
ביאליק-גבעתי	מדרגה לא עבירה, ולאחר מכן מדרכה עם מהמורה שלא מאפשרת מעבר.	סכנת חיים!!! לאדם הנע בכיסא גלגלים נאלץ לחצות צומת כבישים שלעיתים סואנת.
זרובל-ביאליק	מדרגה לא עבירה	סכנה!

ממצאים נוספים

מאפיית שיבולת השרון	מדרגה בכניסה- אין נגישות לאנשים עם מוגבלויות	נמצאים בתהליך שיפוץ- ממליץ לבדוק עמיה בתקנות הנגישות
הרצל-גבעתי	פיזור גזם החוסם מעבר	פינוי גזם אמור לאפשר מעבר מדרכות, כאן נזרק הגזם באופן מסוכן.

3.5 נגישות- אי שיבוץ ילדה עם מוגבלות שמיעה בבית ספר יסודי

א. כללי

הבדיקה בהתאם להנחיית ראש העיר ולבקשת מנהלת אגף החינוך לבדוק תלונה, שהתקבלה ממבקר המדינה על סב שהתלונן על אי כשלים וליקויים במציאת מסגרת חינוכית מתאימה לנכדתו, המתגוררת בראשון לציון והסובלת מלקות שמיעה, כאשר אשתקד למדה בבית ספר "ראשונים" בכתה לליקוי שמיעה, כשלתומו הוא חשב כי תמשיך ללמוד שם בכיתה ב', אלא שכשבוועיים לפני תום

חופשת הקיץ הודיע משרד החינוך להורי כתתו של נכדתו כי המורה שלימדה בכתה זו פוטרה וכי האפשרויות הפתוחות בפניהם הן איתור מורה חלופית לשנת הלימודים הבאה והמשך לימודים בנס ציונה או העברת הילדים לכתה ב בבי"ס "משה שרת" שבצפון ת"א. לטענת המתלונן, בתוך 48 שעות ממועד ההודעה הנ"ל החליטו ההורים להעביר את ילדי הכתה לבי"ס שבצפון ת"א ובסופו של דבר היא החלה את שנת הלימודים באיחור של יומיים. על כן התבקשה בדיקה לגבי מעורבות העירייה בהעברת תלמידי הכתה ובכלל זה נכדתו של המתלונן לבית הספר בת"א, ואם העניין בוצע בתיאום. לצורך מתן התשובה למבקר המדינה (נספח 1) התבקש הבהרות וקבלת מידע, על כן נערכו שיחות ובירורים עם מנהלת אגף החינוך, עם מנהלת בתי הספר ועם מנהלת מתי"א רחובות (מתי"א-א- מרכז תמיכה יישובי/אזורי "היא הזרוע הביצועית והארגונית של תכנית השילוב לתלמידים עם צרכים חינוכיים מיוחדים, בפקוח החינוך המיוחד בכל רשות מקומית. הסבר על החינוך המיוחד (נספח 2).

ב. מסקנות

ממצאי הבדיקה העלו כי שאשתקד קוימה בבית ספר "ראשוניים" כיתה א' ל- 3 תלמידים עם לקויות שמיעה שאינם מתגוררים בעיר, על סמך אישור מיוחד ונדיר ממנהלת האגף לחינוך מיוחד שבמשרד החינוך הגב' רעיה לוי גודמן, המחנכת ששובצה בכיתה הייתה מיועדת ללמד לשנה אחת בלבד ובתום השנה סיימה את תפקידה. בתום השנה נתנה מנהלת אגף החינוך בעיר את הסכמתה להמשך קיום הכיתה גם בכיתה ב' עם 3 תלמידים, ולשנה זו יועדה ע"י משרד החינוך מחנכת אחרת בהתאם לצרכים, ששמה נמסר להורי התלמידים. ועדת השיבוץ התכנסה בעניין בנס ציונה בכדי לאתר ולקבל תלמידים נוספים, ואכן הגיעו 2 בקשות לתלמידים מכיתה א', שקיבלו אישור, ולפיכך נקבע שהכיתה תקיים במתכונת דו גלית. אלא שאחד מהורי התלמידים החדשים פנה לרשות שלו (עיריית ראשון לציון) וביקש שינוי שיבוץ, לאור העובדה כי מדובר כיתה דו גלית, וברגע שהסיר את הבקשה, הסירו ההורים השניים גם את בקשתם. לאור העובדה שנותרו שוב בכיתה 3 תלמידים. משרד החינוך הנחה את מפקחת בית הספר דאז, דר' יעל קמחי, לכנס את ההורים ולתת להם מספר אפשרויות:

א. להישאר בכיתה החסרה בנס ציונה,

ב. לעבור כקבוצה לכיתה באשדוד,

ג. לעבור כקבוצה לכיתה בתל אביב.

במהלך המפגש והשיחה בה השתתפו המתלונן, בנו וכלתו, אם נוספת, מנהלת מתי"א רחובות והמפקחת הוסברו להורים כל האופציות, ואף נאמר להם כי

עיריית נס-ציונה תשמח להמשיך עם הכיתה, כמו כן הם התקשרו דרך הסקייפ לאם השלישית שהייתה בחו"ל. ההורים הגיעו להחלטה משותפת לעבור לתל-אביב.

לאור זאת- עיריית נס ציונה כלל לא הייתה מעורבת בהעברת התלמידים לת"א, ולא הייתה צד להחלטה או לתיאומו, וכי ההדגש בתלונה שהשינוי כתוצאה מפיקטורי המורה אינו נכון, שהרי כבר נבחרה מורה מתאימה להמשך הלימודים וששמה נמסר להורים וכאשר העירייה הביעה נכונות להמשך קיום הכיתה.

נספח-1- תשובה למבקר המדינה

יום שני 13 ינואר 2014
י"ב שבט, תשע"ד

לכבוד
הגב' מיכל רונו, עו"ד
סגנית בכירה למנהלת אגף
משרד מבקר המדינה ונציב קבילות הציבור
בית הדפוס 12, גבעת שאול, ירושלים
ת.ד. 1081, ירושלים 9101001

ג, ג.

הנדון: תלונת מר חיים מלכה על עיריית תל-אביב-יפו ועל משרד החינוך
סימוכין: מכתביד למנהלת אגף החינוך מתאריך 18/12/2013, תיק מס' 811773

התבקשתי מראש העיר וממנהלת אגף החינוך לבדוק את הנושא, ולתת מענה בהתאם, ומתוצאות הבדיקה עולה כי:

1. אשתקד קוימה בבית ספר ראשונים כיתה א' ל-3 תלמידים עם לקויות שמיעה שאינם מתגוררים בעיר, על סמך אישור מיוחד ונדיר ממנהלת האגף לחינוך מיוחד שבמשרד החינוך הגב' רעיה לוי גודמן, והמחנכת ששובצה בכיתה הייתה מיועדת ללמד לשנה אחת בלבד ובתום השנה סיימה את תפקידה.
2. בתום השנה נתנה מנהלת אגף החינוך בעיר את הסכמתה להמשך קיום הכיתה גם בכיתה ב' עם 3 תלמידים, ולשנה זו יועדה ע"י משרד החינוך מחנכת אחרת בהתאם לצרכים, ששמה נמסר להורי התלמידים.
3. ועדת השיבוץ התכנסה בעניין בנס ציונה בכדי לאתר תלמידים לקבלת תלמידים נוספים, ואכן הגיעו 2 בקשות לתלמידים מכיתה א', שקיבלו אישור, ולפיכך נקבע שהכיתה תקיים במתכונת דו גילית.
4. אלא שאחד מהורי התלמידים החדשים פנה לרשות שלו (עיריית ראשון לציון) וביקש שינוי שיבוץ, לאור העובדה שזו כיתה דו גילית, וברגע שהסיר את הבקשה, הסירו ההורים השניים גם את בקשתם.
5. לאור העובדה שנתרו שוב בכיתה 3 תלמידים. משרד החינוך הנחה את מפקחת בית הספר דאז, דר' יעל קמחי, לכנס את ההורים ולתת להם מספר אפשרויות:
 - א. להישאר בכיתה החסרה בנס ציונה,
 - ב. לעבור כקבוצה לכיתה באשדוד,
 - ג. לעבור כקבוצה לכיתה בתל אביב.

במהלך המפגש והשיחה בה השתתפו המתלונן, בנו וכלתו, אם נוספת, מנהלת מתי"א רחובות

והמפקחת הוסברו להורים כל האופציות, ואף נאמר להם כי עיריית נס-ציונה תשמח להמשיך עם הכיתה, כמו כן הם התקשרו דרך הסקייפ לאם השלישית שהייתה בחו"ל.

6. ההורים הגיעו להחלטה משותפת לעבור לתל אביב.

לאור זאת- עיריית נס ציונה כלל לא הייתה מעורבת בהעברת התלמידים לת"א, ולא הייתה צד להחלטה או לתיאומו, וכי ההדגש בתלונה שהשינוי כתוצאה מפיתורי המורה אינו נכון, שהרי כבר נבחרה מורה מתאימה להמשך הלימודים וששמה נמסר להורים וכאשר העירייה הביעה נכונות להמשך קיום הכיתה.

נספח 2- הסבר על החינוך המיוחד

החינוך המיוחד נועד לסייע למי שאינו יכול ללמוד במערכת החינוך הרגילה בעקבות קשיים חמורים בתחום השכלי, הגופני (רפואי, מוטורי, חושי וכו') ו/או הרגשי. בהתאם לכך, החינוך המיוחד נועד לענות על הצרכים ההשכלתיים, החברתיים והרגשיים של התלמידים בעלי הלקויות ולקדם את התהליך השיקומי שלהם. זאת מתוך מטרה לאפשר להם להשתלב בחברה ולקיים חיים חברתיים ומקצועיים תקינים ככל האפשר.

לכל תלמיד בחינוך המיוחד יכול להיות פרופיל תפקודי שונה הייחודי לו. במקרים רבים, לצד ההנמכה החריגה ביכולות מסוימות הנגרמת בעקבות הלקות הספציפית, יופיעו גם תחומי התפתחות בהם יראה תפקוד נורמטיבי. מסיבה זו עולה הצורך באבחנה מדויקת. אבחנה נכונה יכולה לסייע לצוות החינוכי להבין את המקור לקשיים הייחודיים של כל תלמיד, השלכותיהם והדרך היעילה ביותר בה ניתן לסייע לו להתמודד ולהתגבר עליהם. לצד ההערכה החינוכית נהוג לאסוף מידע ממקורות רבים ככל הניתן. עובד סוציאלי יכול לאסוף מידע אודות המצב המשפחתי והסביבתי. חוות דעת רפואית מתארת את המצב הפיזיולוגי. הערכה פסיכולוגית יכולה לספק מידע בנוגע למצב הרגשי והנפשי. מבחן אינטליגנציה מודד את מנת המשכל. קלינאי תקשורת יכול לאבחן את ההתפתחות השפתית. הערכה של ריפוי בעיסוק יכולה לספק מידע על התפקוד החושי והמוטורי. אבחון דידיקטי יכול למפות את התפקוד האקדמי ולאתר לקויות למידה. אבחון הפרעת קשב בודק את תפקודי הקשב ויכול להצביע על קיום של הפרעת קשב.

בעבר מושג הלקות נתפס כאנומליה רפואית של הפרט בעל הלקות. על פי התפיסה זו תלמידים בעלי לקות קשים יותר להוראה ויש לספק להם שירותים נוספים על מנת להשוות, במידת האפשר, את תנאי הלימוד שלהם לאלה של תלמידים חסרי הלקות. כמו כן יש לחפש, בעזרתם, את הדרך הספציפית המתאימה להם ללימוד כדי לקדם ולמנוע מהם הפרעה ללימוד התלמידים חסרי הלקות.

כיום מושג הלקות נתפס כאי התאמה של גישת החברה ושל עיצוב הסביבה בה אנו חיים לצרכיהם של אנשים בעלי יכולות נמוכות מהרגיל (על פי תפיסה זו, סביבה שהעיצוב שלה מתעלם, למשל משמאליים יכולה להפוך את השמאליים לבעלי לקות). על פי תפיסה חינוך מיוחד אמור לתת לתלמידים עם לקות העשרה שתאפשר להם להשתלב בחינוך הרגיל וחלופה זמנית לחינוך הרגיל עד שעיצובו ועיצוב סביבתו יהפכו לנגיש (למשל עד שיורחבו משקופי דלתות בית הספר הממלכתי הרגיל ויאפשרו מעבר לתלמידים המשתמשים בכיסאות גלגלים).

השירותים הנוספים הניתנים לתלמידי החינוך המיוחד לעומת הלימוד הרגיל כוללים:

נוכחות מוגברת של אנשי מקצוע, התאמות במבחנים ועבודות (כולל הארכת זמן, מתן תשובות בעל פה), טיפולים נפשיים, טיפולים תרופתיים, טיפולים התפתחותיים (לדוגמה: פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק).

המטרה העיקרית של החינוך המיוחד בישראל היא לשלב ככל האפשר את האדם החריג בחברה. ההנחה המקבלת היא שיש לשאוף להשאיר את הילד החריג בחברת ילדים רגילים בני גילו בסביבתו המוכרת ולסייע לו באמצעי חינוך שונים (כמו שעורי עזר וטיפול פרטני). שילוב זה תורם לילד החריג בכך שהוא ממריץ את תהליכי הלמידה שלו. הוא גם תורם לילד הרגיל משום שהוא מחנך אותו לפתיחות ולסובלנות כלפי השונה ומטפח בו הרגלי סיוע ועזרה הדדית.

חקיקה ופסיקה בנושא החלה בשנת 1976 עת החליטה ועדה בראשות חוקר החינוך המיוחד ראובן כהן רז כי יש למיין תלמידים עם לקות למסגרות חינוך שונות בהתאם למה שמומחים קובעים שיכול לסייע לכל תלמיד באופן אישי. זאת בניגוד למקובל לפני כן. חוק החינוך המיוחד בישראל קיים משנת התשמ"ח- (1988) על פיו זכאי כל ילד בישראל בגילאים 3-21 שאובחנה אצלו מוגבלות כלשהי לטיפולים מיוחדים במימון המדינה. בנוסף לטיפולים שונים, קובעת ועדת השמה האם על הילד ללמוד במסגרת חינוך מיוחד או להיות משולב במסגרת של חינוך כללי. ועדת השמה מורכבת ממספר בעלי תפקידים (פסיכולוג, מפקח על החינוך המיוחד, עובד סוציאלי, נציג הורים לגבי החינוך המיוחד, נציג בית הספר בו לומד התלמיד, יושב ראש ועדת השמה והורי התלמיד). בוועדה מתאר בית הספר ומעלה את תפקוד התלמיד, ואת התוכנית הלימודית-טיפולית בה עבדו עמו, וכן נמסר דוח חינוכי. הפסיכולוג מסכם בקצרה את האבחון הפסיכולוגי שנערך לתלמיד ואת המלצותיו לגבי המשך לימודיו. ההורים מתארים את תפקוד הילד ואת ציפיותיהם לקידומו בהמשך. הוועדה דנה ומחליטה כיצד לסייע לתלמיד, ובהתאם לצורך ניתן לו אישור זכאות ללמוד במסגרת החינוך המיוחד (כיתת חינוך מיוחד בבית ספר רגיל, בית ספר לחינוך מיוחד וכו').

מתי"אות- (מרכז תמיכה אזורי) או מתי"י (מרכז תמיכה יישובי) הוא מרכז חינוכי-מקצועי האחראי על ריכוז התמיכה בתלמידים בעלי צרכים מיוחדים במוסדות החינוך השונים. כחלק מתפקיד זה אחראי המרכז ליזום פרויקטים של חינוך מיוחד באזורו ולהקצות משאבי הוראה וטיפול, הדרכות מקצועיות והשתלמויות לצוותי ההוראה והטיפול. המתי"א אמור לתמוך בפרויקטים שונים של חינוך מיוחד בבתי הספר ובגני ילדים באזור או להקים פרויקטים כאלה בעצמו. פעילות המתי"אות כוללת: קיום פעילויות מיוחדות עבור תלמידים משולבים במסגרת חינוך רגילות. ביצוע התאמות של חומרי למידה וסביבת למידה על ידי עובדי הוראה מומחים לתחום. שירות מערכתי למוסדות חינוך רגילים הכוללים תגבור המסגרות בעת הצורך בהתאם להיקף התמיכות וההתאמות המקצועיות הנדרשות. הנחיית המורים והגננות בגני-הילדים ובבתי-הספר במיפוי הצרכים של התלמידים המשולבים בכיתות הרגילות ושל תלמידים בכיתות חינוך מיוחד, ביצירת תכניות שילוב ותוכניות חינוכיות-טיפוליות. סיוע למנהלי המוסדות בפקוח על מורי השילוב ובביצוע התוכניות. הפעלה וביצוע של יזמות על-פי הנחיות הביצוע של מפקח החינוך המיוחד על המתי"א. עבודה משותפת עם מרכזים טיפוליים. ריכוז עבודתה של ועדת השילוב היישובית וביצוע החלטותיה. ייזום וריכוז יזמות לשילוב חלקי או הדרגתי של תלמידים (יחידים וקבוצות) הלומדים במסגרות לחינוך מיוחד - במסגרות החינוך הרגיל ובמסגרות החינוך הלא פורמלי בקהילה.

3.6 מתן שירות נגיש**א. כללי**

הבדיקה בעקבות תלונת עובדת הנדסה שנתנה שירות לתושב בעל מוגבלות בראייה, שלא היה מרוצה מהשירות, ופגע בה אישית בכך שאמר לה "הלוואי ותהי כמוני", אי לכך מצאתי לנכון לערוך שיחה נפרדת עמו ועם העובדת. משיחה עם העובדת עלה כי היא הסבירה לו שהוא לא הגיע בשעת קבלת קהל, וכי עליו להגיע בשנית, אלא שכאן הוא התעצבן והעליב אותה. מהשיחה עם התושב התברר כי הוא ביקש להגיש תלונה להנדסה על כך שכששהה בחו"ל תקופה ארוכה, פלש השכן למגרשו והרחיב את החניה לרכבו, על כן בא לעירייה וביקש לדעת את זכויותיו. את התנהגותו הסביר בכך שחש כי נימת דיבורה של עובדת היה עם טון קצת תקיף, ונעלב מההתייחסות למצבו. מצאתי לנכון להודיע לו כי גם אם חש מצב של מצוקה רגשית עליו להתבטא באופן נקי ומכובד, ובאשר להגעה למחלקת הרישוי האמורה לטפל בנושא הרי שעליו לגשת בעת קבלת קהל כפי שציינה העובדת. עם זאת במידה וירצה מתאפשר לו לקבל שירות נגיש בכך שיגיעו לביתו לבדיקת טענת הזזת הגבולות.

ב. מסקנות והמלצות

בסה"כ מצאתי כי מדובר באדם נורמטיבי, עם זאת רגיש למוגבלויותיו עקב קושי בהתמצאות סביבתית. ומכאן גם החשיבות בביצוע הדרכה ספציפית לעובדים נותני השירותים בכדי שייתנו שירות מיטבי לאנשים עם מוגבלויות המגלים בד"כ רגישות אישית ומתקשים לעיתים בהתמצאות ובהבנת הסביבה. כמו כן ראוי שבמקרים מעין אלו להאריך בדיבור עמם יותר מהנורמה המקובלת, עם זאת לא לתת שירות מועדף שאינו קשור להנגשה.

3.7 נגישות- לחנייה פרטית**א. כללי**

הבדיקה בעקבות תלונת תושבת על כך שיש לה בת עם לקות פיזית בהליכה ועל כן היא נאלצת רבות להשתמש ברכבם הפרטי החונה בחניה הפרטית של ביתם צמוד הקרקע והנמצא בקרן רחוב, אלא שמדי פעם חונים אורחים של שכניהם במקום ורכבי שירות ומקשים את יציאת רכבם מהחניה עד כדי חשש לפגיעה בו וברכבים החונים. לפיכך היא ביקשה את מעורבות בכך שתסמן איסור חניה במקום, אלא שהיא נתקלה באטימות לנושא.

ב. מסקנות

מבדיקה עם יועצת התנועה עלה כי מדובר ברח' פרטי, אך גם כך לא מצאתי
בביקורי במקום בעיה כלשהי בתנועה כפי שתוארה.

3.8 נגישות- בדיקה כוללת של ביצוע הוראות החוק**א. כללי**

בהתאם לבקשת ראש העיר רוכזו ההוראות וההנחיות שהתפרסמו בנושא, והובאו
בטבלה עם הסברים היכולה להיות לעזר לרשות לביצוע ההנגשה. כמו כן נעשתה
בדיקת מעקב אחר ביצוע הנגשה.

<u>פעילות נדרשת מהרשות המקומית</u>	<u>ההנחיות בחוק</u>	<u>מועד ביצוע</u>
<u>1</u> הדרכת כל עובדי הרשות	תקנות נגישות השירות	עד- 11/14
<u>2</u> הדרכת נגישות לעובדים נותני שירותים	תקנות נגישות השירות	אחת לשנה מ-11/14
<u>3</u> הנגשת שירות נגיש	תקנות נגישות השירות	עד 11/17
<u>4</u> הנגשת בנייני ציבור עירוניים קיימים כולל מבנים בהם מתקיימת פעילות ציבורית.	תקנות שוויון זכויות-2011	הדרגתית בהתאם לכמות המבנים עד 11/21.
<u>5</u> הנגשת תשתיות עירוניות	תקנות שוויון זכויות-2013	הדרגתי עד 11/21
<u>6</u> הנגשת מוסדות חינוך קיימים	תקנות שוויון זכויות-2011	תכניות-עד 27/09/12 היתר- מידי, ביצוע- עד 1/05/19
<u>7</u> הנגשת מוסדות חינוך לתלמיד והורה עם מוגבלות	חוק תכנון ובניה ותקנותיו	הנגשה פרטנית- מידי
<u>8</u> הנגשת בניין ציבורי חדש או תוספת חדשה לבניין ציבורי קיים או שימוש חדש.	תקנות התכנון והבניה	מידי
<u>9</u> הנגשת תחנות אוטובוס חדשות	תקנות שוויון זכויות-2003	עד סוף 2014, משנת 2004 במנות של 10% כל שנה.
<u>10</u> הנגשת בריכות שחיה	תקנות הסדרת מקומות רחצה	מידי
<u>11</u> הנגשת בנייני מגורים חדשים	חוק תכנון ובניה ותקנותיו	מידי
<u>12</u> הנגשת מקומות ציבוריים קיימים	תקנות שוויון זכויות- 2013	משתנה עד 1/11/17
<u>13</u> מקומות עסקיים חדשים	תקנות הנגישות לבניין חדש	מידי
<u>14</u> מקומות עסקיים קיימים	חוק רישוי עסקים-1968	בהדרגה עד 2021
<u>15</u> הנגשה פרטנית לעובד	חוק שוויון זכויות-איסור הפליה בתעסוקה	מידי

הסברים להוראות החוק :

1. תקנה מס' 88 לנגישות השירות - ההדרכה נועדה להעביר את המידע, הכלים והמיומנויות הנדרשים למתן שירות נגיש ולבצע הליך של שינוי תפיסה כלפי אנשים עם מוגבלויות.
2. תקנה 91-89 לנגישות השירות - הדרכה ספציפית לכלל העובדים המספקים שירות ישירות לציבור עם מוגבלויות, לרבות מתנדבים ועובדים שלא בשכר, ולממונים הישירים עליהם, וכוללת: תקשורת, לימוד הפעלת ציוד מיוחד, נהלים וסדרי עבודה.
3. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות שירות) התשע"ג-2013
תקנות ההנגשה היא בכל הנדרש לביצוע מעבר להנגשת המבנה הפיזי בכדי שיתאפשר מתן שירות נגיש, שוויוני ועצמאי, כגון: עיצוב פנים נגיש, נוהלי "שירות נגיש", הנגשת מוקד הטלפוני ונתבי שיחות ומוקד פניות הציבור, הנגשת הפרסום, הנגשת המידע מודפס ואלקטרוני ופרסום מידע על רכוז הנגישות, הנגשת טכנולוגיות, וכן נגשת אירועים, תערוכות וכנסים.
4. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שהוא בניין קיים, תשע"ב-2011) - בכל בניין קיים אשר ניתן בו שירות לציבור וההיתר לגביו לפני 08/09 יש לבצע התאמות נוגעות למבנים, לתשתיות ולסביבת הבניין וגבולותיו. לוחות זמנים לביצוע תלויים בכמות הבניינים הציבוריים ברשות (עד-50 11/19, עד 100 11/20, מעל 11/21), הליך ההנגשה שנקבעו בתקנה 8ה יבוצעו בהדרגה בהתאם לטבלת גמר אחוזית, התקנות חלות גם בשיפוץ בניין. ההנגשה תבוצע בבניינים ציבוריים שבבעלות ובאחריות הרשות, הכוללים: מבני קהילה, מבני תרבות, מבני רווחה מבנה ספורט, בתי תפילה ועו'.
5. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (התאמות נגישות למקום שאינו בניין, התשע"ד-2013) - עוסקות בהנגשת המרחב הציבורי העירוני עבור אנשים עם מוגבלות, וקובעות תקופת החלה הדרגתית המחייבת ביצוע הנגישות מידי שנה, בהיקף המפורט בהן, 2021, הביצוע בידי האחראים על המקומות הציבוריים. המקומות כוללים בין היתר: גנים ציבוריים, חופי רחצה, בריכות שחיה, בתי קברות, אתרי משחקים וספורט, מקומות קדושים, מקומות לתצוגה, אתרי הנצחה, חניון ציבורי, גני אירועים בשטח פתוח וכד', והתקנות כוללות הנחיות מפורטות לביצוע לפי תקנים שונים, וכן להמשך תחזוקת המקום כמקום נגיש. (תקנה 8).
6. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (התאמות נגישות במוסד חינוך קיים, התשע"א-2011) - במוסד מעל קומה אחת ייבנה - פייר מעלית, 2 תאי שירותים נגישים נפרדים לבנים ובנות ודרך נגישה אליהם. בהגדרות, מוסד חינוך הינו: מוסד חינוך רשמי, מוסד חינוך מוכר, מוסד חינוך פטור ומוסד לחינוך מיוחד. המוסדות

- כוללים בתי ספר מכיתה א' עד יב אך לא גני ילדים ישיבות גבוהות וכוללים. התאמות הנגישות במוסד חינוך קיים יבוצעו בבניין מרכזי המשרת את מירב התלמידים והתפקודיים במוסד. מוסד חינוך שמשותפים בו לשימושים נוספים מעבר לפעילות בית הספר, כגון: חוגים, פעילויות ספורט ותרבות, פעילויות למבוגרים, וצרכי לימוד אקדמאיים יונגש בהתאם לסוג השימוש הנוסף הנעשה בו, בנוסף לדרישות הנגישות ממנו.
7. סימוכין- חוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 ותקנותיו- נסמך גם על פסיקת בג"צ 7081/93 שחר בוצר נ' מ.מ מכבים רעות, יש לבצע התאמות נגישות עבור תלמיד עם מוגבלות הלומד או אמור ללמוד בבית ספר או בגן וכן עבור הורה עם מוגבלות של תלמיד ואו עובד במוסד חינוך עם מוגבלות (פרק ד' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות).
8. תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), (תיקון מס' 5) התשס"ט-2009- ההוראות לגבי מקום שהיתר לבנייתו או לשימושו הוא חדש וכן לתוספת חדשה למקום קיים או שימוש חדש במקום קיים שהוא מקום ציבורי.
9. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), התשס"ג-2003- הרשות המקומית אחראית שתחנות האוטובוסים וסביבתן תונגש.
10. תקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחיה), התשס"ד-2004- בסעיף 26 נרשמו הוראות מיוחדות בנוגע לנגישות אדם עם מוגבלות, הכוללות: שהרשות שלה בריכה ציבורית אחראית לכך שבבריכת השחיה יתקיימו הוראות תקנות התכנון והבניה, להנגשת הבריכה וסביבתה.
11. תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל – 1970, פרק ב' לחלק ח'1 לתוספת השנייה- בהוראות, חיוב קבלנים להנגיש בנייני מגורים חדשים ולעמוד בדרישות הנגישות, התקנות יחולו על בניין מגורים שבו 6 יחידות דיור ומעלה, שיש להם כניסה משותפת או חדר מדרגות משותף. חובת הנגישות תחול על כל השטח המשותף בבניין עד לפתח יחידות הדיור כולל הפתח לדירה. כל שטחי הבניין שנועדו לשימוש משותף של הדיירים יהיו נגישים. חובה להתקין מעלית בבניינים שגובהם מעל 10 מטרים. גם בבניינים נמוכים יותר, יש חובה בהסדרי נגישות. נוסף, בנוסף יש להקצות מספר מקומות חנייה נגישים.
12. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (התאמות נגישות למקום שאינו בניין), התשע"ד-2013- בבעלות גופים עסקיים או עמותות. שמהרשות נדרש פיקוח על הביצוע, כגון: מתחם הרפתקאות ואטרקציות וגני אירועים. מועדי

ההנגשה : מתחת 4 נכסים עד ה 1/11/2015. מעל ל 4 נכסים : 20% לא יאוחר מ- 22/6/2014, 40% לא יאוחר מ- 22/6/2015, 65% יאוחר מ- 22/6/2016, 100% לא יאוחר מ- 1/11/2017.

13. תקנות הנגישות לבניין חדש [תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), תש"ל-1970, תוספת שנייה, חלק ח'1, פרק א': בניין ציבורי חדש]. בתי עסק שההיתר לבנייתם ניתן לאחר 01/08/2009, החייבים להיות נגישים בעת פתיחתם. על הרשות המקומית לבחון על ידי מורשה נגישות מטעמה, אם העסק המגיש בקשה לקבלת רישיון עסק או לחידושו, עומד בדרישות הנגישות בהתאם לחוק, יש להתייחס גם לתקנות נגישות השירות שנכנסו לתוקף.
14. חוק רישוי עסקים תשכ"ח-1968, סעיפים 8 ו-8ג. ותקנות נגישות מקום ציבורי קיים שהוא בניין, תשע"ב-2011. עסקים בבניין קיים שההיתר לבנייתו לפני 01/08/2009, על הרשות המקומית לפני מתן רישיון או חידושו לבחון אם העסק עומד בדרישות הנגישות בהתאם לחוק. הליך הרישוי חל על העסקים שבהם ניתן בהם שירות לציבור או שיש בהם קבלת קהל. יש גם להתייחס גם לתקנות נגישות השירות שנכנסו לתוקף.
15. חוק השוויון לאנשים עם מוגבלויות התשנ"ח-1998. פרק ד – הפליה לרבות אי ביצוע התאמות, התאמות-לרבות התאמת מקום העבודה כולל : ציוד, דרישות התפקיד, שעות, מבדקים, הכשרה, נהלים, והכל מבלי שהדבר יטיל על המעביד נטל כבד מדי ;

ב. ממצאים-

1. הערכות העירייה לביצוע הוראות החוק-
 - א. הוקם צוות בהנחיית ראש העיר ליישום הוראות החוק.
 - ב. מונה רכז נגישות.
 - ג. מונה יועץ נגישות חיצוני.
 - ד. מתקיים קשר עם הנציבות השוויון לקבלת הנחיות.
2. יישום הנחיות החוק בפועל-
 - א. בתי ספר- מתבצעת הנגשה פרטנית בבתי ספר בכל מקום שבו עולה צורך שכזה. נקבע יועץ הנגישות לביצוע סקר נגישות בבתי הספר בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (התאמת נגישות במוסד חינוכי קיים), תשע"א-2011, והוחל ביישום התכניות והערכות לביצוע שלטי הכוונה לנכים , כמו כן הוכן ורוכז מאגר מידע אודות תלמידים עם מוגבלויות.
 - ב. הפצת מידע על הערכות הנגישות באתר העירוני – הוקם מנגנון של הפצת המידע ובינתיים פורסם באתר מידע על רכז הנגישות ופעולותיו.

- ג. רישוי עסקים- החלה הערכות להכליל את תנאי הנגישות בעת מתן רישיון לעסקים, בשלב ראשון נשלח מידע לבעלי עסקים ומתקיים הליך של בחירת יועץ נגישות לטיפול ברישיונות.
- ד. תחנות אוטובוס- התחנות עם הסככות הונגשו.
- ה. מבני מגורים ומבני ציבורי חדש- כל בנייה חדשה מתבצעת בפקוח ובבדיקת מורשה נגישות מתו"ס (מבנים, תשתיות וסביבה).
- ו. שירות נגיש- אשתקד נערכה לעובדים הדרכה בסיוע נגישות ישראל, המוקד המוקד הטלפוני והמרכזייה מונגשת.
3. הוראות חוק שיש לבדוק וליישם-
- א. יש לקבוע אם בית ספר "דקלים" המצוי במתחם בבית החולים הממשלתי בעיר הינו לצורך הנגישות באחריות המדינה או באחריות העירייה.
- ב. תחנות אוטובוס- יש להשלים בדיקת הנגשת תחנות אוטובוס ללא סככות וסביבתן.
- ג. שירות הדרכה נגישה לעובדים שטרם קיבלו הדרכה, בחינת נגישות האתר העירוני.
- ד. סקר קונסטרוקטור בבתי הספר, ועריכת תכניות לשירותי נכים וסביבה נגישה.
- ה. סקר ומיפוי מבני ציבור ותשתיות.
- ו. עריכת נוהל הנגשה חוצה ארגון שיפרט הליכי ביצוע בהתאם להנחיות החוק.

4. פיטורי עובד בסמיכות לקבלתו במכרז- מעקב

ב. כללי

בעקבות ביקורת אשתקד שהחלה לאחר תלונה מעובד למבקר המדינה, על כך שפוטר שבועיים בלבד לאחר תחילת עבודתו ללא ביצוע שימוע, ועל שחיתות כביכול שחשף, העלו המסקנות כי היה מדובר בעובד ששיקר בתלונתו, בעת שהתקבל לעבודה לא דיווח אמת והסתיר מידע, ואת עבודתו ביצע ברשלנות ובחוסר נאמנות למערכת.

הבדיקות העלו גם ליקויים באגף מש"א ובמחלקת הגינון ובמחלקת השכר ועל כן נרשמו ההמלצות לשיפור.

לאחר הביקורת נכתב נוהל שמוע לפני פיטורין ע"י מנהל מש"א, בזו הלשון :

- 1 עובד ותיק, מעל שנתיים, יש להפנות למנהל משאבי אנוש.
 2. עובד חדש, עד שנתיים :
- א. יש לזמן את העובד ולהבהיר לו שהוא מוזמן לצורך שמוע לפני פיטורין.

- ב. בעת השימוע יש לפרט את הסיבות שבעטיין יש כוונה לפטר אותו .
- ג. לאפשר לעובד להגיב ולהסביר את עמדתו .
- ד. לקבל החלטה ולהוציא סיכום כתוב על מהלך השימוע .
- ה. להעביר את הסיכום למנהל משאבי אנוש .
- ו. אם התקבלה החלטה להפסיק את עבודת העובד בעירייה, מנהל משאבי אנוש יוציא לעובד מכתב הפסקת עבודה, עם תקופת הודעה מוקדמת על פי חוזה ההעסקה של העובד.

ב. מסקנות וממצאים

והשנה לאחר ששלחתי את ממצאי בדיקתי למבקר המדינה, התקבלה תשובתם לגבי הזהירות שעל העירייה לנקוט בכל אשר קשור לעריכת שימוע, הגם שהעובד נמצא בתקופת ניסיון, והגם שהינו מכפיש ופוגע בעירייה ובעובדיה, (ואכן נמצא שהעירייה אימצה התנהלות זו וכאמור לעיל מנהל מש"א הוציא נוהל מנחה בעניין), ובכל אשר להערות המידיות שיש להעיר לעובדים על התנהלות שאינה תקינה נרשם הדבר אשתקד בהמלצות מבקר העירייה ונעשה מעקב השנה אחר יישומו. מבדיקת 2 מקרים של עובדים פחות משנתיים שנמצאו בהליך פיטורין נמצא כי בוצע להם הליך שימוע, בהתאם לנוהל ביצוע שרשם מנהל מש"א. עם זאת ובהקשר גם לעבודת הביקורת על נוהלי העירייה הרשומה בסעיף 2 לפרק ד מומלץ ליישם לגבי הנוהל הנ"ל את האמור בהמלצות (סעיף ה 1 ג-ד) לגבי מספור, בניית מבנה וקידוד אחיד, ולבחון קשר לנהלים קיימים.

להלן תשובת מבקר המדינה בעניין :

מדינת ישראל
משרד מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

נציבות תלונות הציבור

י"א בתמוז התשע"ג
 19 ביוני 2013

בתשובתך נא ציין
 תיק מס' 800199

לכבוד
 מר עמיקם נגר-לוי, המנהל הכללי
 עיריית נס ציונה
באמצעות פקס: 08-9301644

מר נגר לוי הנכבד,

הנדון: **תלונת מר צבי עמר**
 סימוכין: מכתבו של מבקר העירייה מיום 19.3.13

עם תום בירור התלונה שבנדון הנו להקדים ולהבהיר כי לא נמצאה עילה להתערבותה של נציבות תלונות הציבור.

עם זאת, הבירור העלה כי ההליכים לסיום העסקתו של מר עמר לא היו תקינים, באשר נראה שלכתחילה לא ניתנה לו הזדמנות ראויה והוגנת להוכיח את התאמתו למשרה. לעניין זה יפים הדברים המצויינים בהודעת נש"מ ס/20:

"הן ההגיון הפשוט והן הפסיקה, מחייבים את המסקנה כי גם כאשר עסקינן בעובד המצוי בתקופת ניסיון, מן הראוי לנמק בפניו את הכוונה שלא לשבצו שיבוץ של קבע במשרתו... אמנם אין הכרח לקיים הליך "שימועי" על כל שלביו המפורטים לעיל, אך בדרך כלל מין הראוי שתוענק לעובד האפשרות שיעמידו אותו על כשלו, שישמעו את הסבריו ושתנו לו הזדמנות לתקן את דרכיו... יובהר, כי גם עובד בתקופת ניסיון בה רשאי המעביד לפטרו בהליך פשוט יחסית... זכאי שיפעלו כלפיו בהתאם לחובה לקיים חוזה בתום לב ובדרך מקובלת... ובהתאם לחובת הנאמנות המוגברת שחייבים הצדדים ליחסי עבודה זה כלפי זה. יחד עם זאת, אמות המידה לצורכי פיטורים בתקופת ניסיון פחותים יחסית ודי בספק סביר לגבי התאמתו לעבודה".

אכן, ההשגות שהועלו על תפקוד המתלונן הן השגות ענייניות, אולם נמצא כי בפועל, לא העירו לו כמעט על דבר אלא כאשר הודיעו לו כבר על החלטה שהתגבשה, ובכך לא אפשרו לו כלל לשפר את תפקודו ולא נתנו לו הזדמנות ראויה.

עוד נציין שאף שנטען בפנינו כי נערך למתלונן שימוע, הרי מהבהרות עולה שבפועל לא נערך לו שימוע: הופעת מנהל האגף ביום 1.1.13 והודעתו למתלונן כי באפשרותו לפנות למשטרה וכי נוכח מסכת האירועים ואיומיו הוחלט לסיים את העסקתו, אינה עומדת בתנאים של שימוע, בו ניתנת הזדמנות להשמיע הטענות בפני הגורם המוסמך, אשר טרם גיבש עמדה ובוחר את הדברים בלב פתוח ונפש חפצה. נבקשכם אפוא להקפיד להבא על עריכת שימוע כדין, דהיינו מתן הודעה מראש לעובד על הטענות נגדו ומתן הזדמנות נאותה להתמודד עם הטענות ולהגיב עליהן.

בכבוד רב

שלומית לוירר, עו"ד
 סגנית בכירה למנהלת אגף

5. התקשרויות בפטור ממכרז

א. כללי

הבדיקה בעקבות ביקורת מבקר המדינה לבחינת התקשרויות עם ספקים במכרזי זוטא ובפטור ממכרז, מתוצאות הבדיקה עלה כי יש לשפר את הערכות והתנהלות ההתקשרויות בפטור ממכרז.

ככלל אין העירייה עורכת מכרזי זוטא, אלא רק מכרזים פומביים בכל מקרה של עבודה או רכישה מעל סכום הפטור, מהנימוקים שהחוק נותן עדיפות ראשונית לביצוע מכרזים פומביים בהסתמך על סעי' 197-198 לפק' העיריות ותקנה 8(א) לתקנות העיריות (מכרזים) (שבו נרשם כי העירייה רשאית לערוך מכרז זוטא, רשאית- אך לא חייבת), משמע שאין גם חובה לקיימם, ומהטעם כי אין היא מוצאת יעילות אפקטיביות וגמישות בקיומם שכן דרישות ביצוען אינו נופל במורכבותן מזה של המכרזים הפומביים, וכפועל יוצא מכך אין העירייה מנהלת ספר ספקים הנדרש אך ורק בניהול מכרזי זוטא גם ומהטעם הנוסף של הטלת מגבלות על פעילות העירייה, כמו כן אין העירייה מטילה על וועדת המכרזים ביצוע מטלות שנקבעו בתקנות למכרזי זוטא. עם זאת דעת מבקר המדינה שונה בראותו במכרזי זוטא אפשרות של גמישות תפעולית ותפקודית.

ב. מסקנות

לאחר שבחנתי את הערות ביקורת מבקר המדינה והשוואתי אותם אל מול המידע בפועל, שלחתי תשובה למבקר המדינה (נספח 1) שבה הוער למבקר כי נמצאו בעבודתו: ציטוטים חלקיים, התבססות על נתונים לא נכונים, הנחות מוטעות, טעויות חשבונאיות ואריתמטיות, ודרישות שלא עפ"י הביסוס בחוק, יחד עם זאת נמצאו ליקויים טכניים הכוללים: פרוטוקולים מוכנים על בסיס רצף של 4-5 ישיבות כששם לא מצוין מועד כל ישיבה בנפרד, טעויות רישום מועד פרוטוקול. הוצאת הזמנה לוועדה לאחר קיומה, ליקויי שיוך הוצאה לפרויקט השנה במקום שנה קודמת ואי ביסוס אומדנים לביצוע, כמו כן נמצא ליקוי מהותי של קבלת 3 הצעות מעל תקרת הפטור וההצעה הזוכה הייתה מתחת לתקרה, ועל כן הערתי במכתב התשובה למבקר כי במקרה זה כן היה מקום לערוך מכרז פומבי.

ג. המלצות

בעקבות הבדיקה נמסרו עירייה ההמלצות הבאות שצוינו גם במכתב התשובה למבקר:

א. ניהול ורישום פרוטוקולים-

11. עריכת פרוטוקול שבועי של וועדת עבודות.

12. ציון בכותרת של כל פרוטוקול תקרת הפטור ממכרז.
13. ככל שתבקש הנחה מסכום מקסימלי שקבעה העירייה, לא יעלה סכום זה מעבר לתקרת הפטור ממכרז.
14. במקרה שהתחרות הינה בסכומים "פתוחים", תירשם בבקשה לקבלת הצעות מחיר, הערה בדבר הסכום המקסימלי לפטור ממכרז.
15. הצעות החורגות מתקרת הפטור (אם לא נקבע מחיר מקסימום) או מתקרת המקסימום שקבעה העירייה, יפורטו בפרוטוקול ויבואו לידי ביטוי בהחלטה בכתב.
16. אומדני ההצעות ישתלבו בפרוטוקול כחלק אינטגרלי ממנו.
17. כאשר בוועדה יתקבלו הצעות החורגות מסכום הפטור, הצעות אלו ייפסלו.
18. בנוסף למספור עוקב של הוועדות יערך מספור משני ועוקב של החלטות הוועדה, שיביא בחשבון את מועד ההחלטה.
19. בכדי למנוע טעויות טכניות ברישום הפרוטוקולים הוחלט כי הפרוטוקולים יאושרו לאחר ביצוע הגהה נוספת.
20. שיפור הנהלים הקיימים בענייני מכרזים.
- ב. הגשת אומדנים על בסיס כתבי כמויות- הוועדה לא תדון בהצעות ללא אומדנים כדין על כתבי כמויות.
- ג. מכרזים להסכמי מסגרת- לאור ביקורתכם ובמטרה לקדם את הליכי הביצוע מחד, ולהימנע מכשלים ככל האפשר מאידך, פועלת העירייה לערוך מכרזים פומביים לתקופות של מס' שנים (לדוגמא- לעבודות איטום גגות במוסדות חינוך ובמני ציבור).
- בתשובה להמלצות שמסרתי לעירייה- דווח לי כי הליקויים תוקנו וקיימת הקפדה על ביצוע תקין.
- לאחר משלוח התשובה למבקר המדינה העליתי את ההמלצות הנוספות הבאות:
4. הזמנות שריון-לפי אישור ספק/ מזמין (סטטוס 115- שנערכה ע"י הגורם המזמין וטרם אושרה במחשב ע"י הגזברות) - יש לבטל את האפשרות להדפיסם.
5. כתב הזמנה- יכיל פרטים לגבי החלטת ביצוע (מס' פרוטוקול ועדת עבודות או רכש, או מס' מכרז בהתאם). בנוסף ההזמנה היא בסטטוס 130 לאחר אישור הגזברות, הגורם המזמין יחתים המנהלים המוסמכים ויצרף האישורים הנדרשים ואחר יעביר ההזמנה לאישור הגזברות.
6. אישור הנדסה בגוף החשבונות- יירשם מס' הזמנה, ומס' פרוטוקול.

ובאשר לשיפור הנהלים כאמור בסעיף ההמלצות א10 לעיל, החל הליך לשינוי נוהל עבודות ללא מכרז 03.01.01 עוד טרם ביצוע הביקורת ע"י מבקר המדינה, (כעולה מנספח 2- פרוטוקול התקשרויות ללא מכרז), שאז גם הוחלט לערוך נוהל חדש הנקרא "נוהל רכישות בשעת חירום" (שבו יקבעו מדרגות היררכיות של אלו אישורים נדרשים בכל שלב), ומהליך שינוי נוהל העבודות עולה כי יש צורך לפצלו לשניים, לנוהל ועדת עבודות (תחת כותרת "עבודות ללא מכרז) ונוהל ועדת רכש (תחת כותרת "רכישות ללא מכרז"), כששם לא יופיעו הסעיפים המתאימים לוועדת קניות שכן במקומם יירשם ועדת רכש ובלאי כיוון שהרכב חבריה שונה (בהחלטת מליאת עיר

מס' 03/09, מתאריך 21/01/09 נקבע שלאור פסיקת בג"צ, הנחה משרד הפנים את העירייה למנות וועדת רכש ובלאי המורכבת מעובדים בלבד, שיהיו: מנכ"ל (יו"ר), יועמ"ש/נציגה, גזבר או סגנו, מנהל רכש ומנהל המחסן, בנוסף הוחלט גם שנוהל מס' 03.01.02- שעניינו מכרזי זוטא ומכרז פומבי יישאר במתכונתו, על אף שהעירייה אינה מקיימת מכרזי זוטא.

לסיכום: הביקורת תמשיך לעקוב אחר קידום הנהלים אלו (גם במתווה שהוצע בביקורת על נהלי העירייה כאמור בסעיף 2ד) וכן ביישום ההמלצות כעולה מדוח הביקורת.

להלן התשובה כפי שנמסרה למבקר המדינה:

נספח-1

יום ראשון 12 מאי 2013
ג' סיון, תשע"ג

לכבוד
הגב' תמר מנס
מנהל אגף בכירה
אגף ב' לביקורת השלטון המקומי
משרד מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור
רח' הארבעה 19, תל-אביב
ת"ד 7024, תל-אביב 61070

ג.נ.

הנדון: מכרזי זוטא ברשויות מקומיות והיבטים בהתקשרות בפטור ממכרז
סימוכין: מכתבם מיום 21/04/2013.

מכתבכם שבסימוכין נמסר לטיפולי ע"י ראש העירייה ולהלן תשובתי בהתאם למספור הפסקאות שבמכתבכם:

1. היערכות ברשות המקומית לעריכת מכרזי זוטא-
 - א. 12(37)(32)- לעיריית נס ציונה קיים נוהל 4.2.3 שבו מאוזכר מכרז זוטא, אלא שכפי תשובתו של גזבר העירייה אליכם בסעיף ו אין העירייה עורכת כלל מכרזי זוטא אלא רק מכרזים פומביים, בכל מקרה של עבודה/רכישה מעל לסכום הפטור, אציין כי העירייה פועלת בעניין לפי:
 1. סעיף 197 בפקודת העיריות- שעל פיו קיימת חובת קיום מכרז פומבי, כעיקרון מנחה ועיקרי.
 1. סעיף 198 לפק' העיריות קובע את חובת השר לקבוע בתקנות את צורת המכרז ואת דרכי הזמנתן וקבלתן של הצעות המחירים ורשאי הוא לקבוע בהן סוגים של חוזים שבהם העירייה רשאית להתקשר ללא מכרז פומבי או ללא מכרז כלל.
 3. תקנה 8 (א) לתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח 1987 (להלן התקנות) קובעת כי העירייה רשאית להתקשר בחוזה על פי מכרז שאינו פומבי, בתנאים הקבועים בתקנה.
 4. משמע- הן בחקיקה הראשית (בפקודת העיריות) והן בחקיקה המשנית (תקנות מכוח סעיף 198 לפקודה), אין את החובה לקיים מכרזי זוטא, והחובה הראשונית

- היא לקיום מכרז פומבי אלא אם נקבע אחרת בחוק.
5. מדיניות העירייה היא לקיים מעל סכום הפטור מכרזים פומביים, כיוון שהיא לא מצאה יעילות אפקטיביות וגמישות בקיומם של מכרזי זוטא, שכו דרישות ביצוע אינו נופל במורכבותן מזה של המכרזים הפומביים (תקנה 8 לתקנות), מה גם שהחוק עצמו נותן עדיפות לקיומם של מכרזים פומביים.
- ב. 13(38)(33)- במסקנה שציינתם לא הבאתם בחשבון את סעיף ו' בתשובתו הגובר המשלים את התשובה בסעיף ג', כך שהציטוט שהבאתם הינו חלקי, לכן מסקנתם במקרה זה אינה נכונה.
- העירייה אינה מנהלת ספר ספקים בשל העובדה שלא מתקיימים מכרזי זוטא, ועל כן אין המדובר בהתנהלות בניגוד לתקנות המכרזים כטענתכם.
- 14(39)(34)- כאמור לעיל, ספר ספקים אינו נדרש שכן כלל לא עורכים מכרזי זוטא, הנוהל העירוני בנושא המכרזים הינו נוהל פנימי של העירייה שרק במקרה המתאים יש לבצעו.
2. ניהול מכרזי זוטא-
- א. 18(103)(104)- וועדת המכרזים אינה אמורה להמציא את מה שאין לה, אין גם צורך בתיעוד פנים כלשהו, שכן כאמור לעיל אין כלל מכרזי זוטא.
- ב. 19(104)(105)- מסקנה שגויה בהיותה מתבססת על מכרזי זוטא שאינם קיימים.
- ג. 20(105)(106)- הערה שגויה בהיותה מבוססת על דבר שאינו קיים, כשאין מכרזי זוטא אז אין למבקר מה לדרוש.
3. התקשרויות עם נותני שירות ללא מכרז-
- ד. 25(237)(271)- מאחר ובדיקת המקרים שהבאתם בסעיף זה, הצביעה על תוצאות אחרות, הרי שמסקנתכם זו אינה נכונה, כפי שיפורט להלן.
- ה. 27(239)(273)- עבודות אלומיניום במחלקת הגביה- שלא על פי הנטען על ידכם, מעיון בספרי העירייה נמצא כי הטיפול בהצעות מחיר נוהל עפ"י אומדן לעלות עבודה שנעשה עפ"י מחירון דקל שעמד על פחות מתקרת הפטור והסתכם בסך של 108,383 ₪ (ללא מע"מ), ההצעה שחרגה משמעותית משאר ההצעות (32% מההצעה השנייה הגבוה ביותר), ומהאומדן (45% יותר), לא דנו בה ובפרוטוקול נרשם "חריגה מסכום הפטור", בעוד שיתר ההצעות האחרות היו בתחום מחירון דקל ולראיה ההצעה שנבחרה לא חרגה מסכום הפטור, וגם הסכום ששולם לא חרג מגובה הסכום שנקבע להתקשרות, כך שמסקנתכם במקרה זה אינה נכונה.
- ו. 29(241)(275)- עבודות לתיקון גגות- אומדן העבודה היה נמוך מהתקרה ב-151 ₪, והיות ומדובר בתקרה מקסימלית שממנה התאפשר לקבלנים לתת הנחות, לא היה מקום לערוך מכרז, כמו כן לא ברורה מסקנתכם "רוב הצעות המחיר...היו גבוהים מסכום הפטור", הרי גם מתמטית זה לא יתכן, נערך דיון בנושא ומסקנתכם שהועדה לא דנה אינה נכונה, כמו גם מסירת העבודה לקבלן ללא מכרז.
- ז. 30(242)(276)- לאור האמור לעיל, עולה כי מסקנותיכם אינם מתבססות על נתונים נכונים, ועל כן יש לבטלם, יתרה מכך העבודה עפ"י הסכם מסגרת והסתיימה בעלות של 84,234 ₪ דבר האומר דרשני.
- ח. 31(243)(277)- הניתוח שערכתי מראה תמונה שונה לגמרי, כלל לא מדובר בתוספת, אלא בשתי עבודות נפרדות של אותו ספק, האחת במוסדות חינוך (הזמנה 6772 ע"ס 66,877.79 ₪, והשנייה במבני ציבור הזמנה 6244 ע"ס 44,585.18 ₪) שתי העבודות מסתכמות לסך 111,463 ₪, אתם סיכמתם את הסכום 111,463 עם 66,877.79 וקיבלתם 178,340.79 ₪, כך שבפועל סיכמתם את העבודה במוסדות חינוך (66,877.79 ₪) פעמיים, מתברר כי תחילה הוצאה הזמנת שריון כוללת על 2 העבודות יחדיו, והזמנה תוקנה ופוצלה לשתיים לפי החלטת הגזברות לצורך מעקב תקציבי.
- ט. 32(244)(278)- מסקנותיכם מתבססות על הנחה מוטעית, כאמור כלל לא מדובר בתוספת, אלא בשתי עבודות נפרדות הנמוכות שתיהן גם יחד מסכום הפטור.
4. הוצאת מכרז להתקשרות עם נותני שירות בדיעבד-
- י. 34(282)(280)- תקרת הפטור ממכרז הנכונה ליום 30/12/2010 ללא מע"מ הייתה 134,400 ₪ (עפ"י מדד 15/12/2010), ולאחר מע"מ 155,904 ₪ ולא כפי שציינתם בדוח.
- יא. 35(283)(281)- בעת קיום הוועדה נמסר ע"י המהנדס אומדן של 60% מכתב הכמויות (שהינה מסגרת ולא עבודה בפועל), כך שאומדן העבודה לביצוע היה 131,133 ₪ כולל מע"מ, המהנדס הונחה ע"י מנכ"ל העירייה לצרף עוד בעת הבקשה לדיון בוועדה את האומדן. לגבי ההצעה הגבוהה מהפטור לא דנה הוועדה בה וציינה בסמיכות לה את

- המילה "חריג", כאשר התקבלו שתי הצעות בתחום הפטור הכולל מע"מ, יצוין הביצוע הנדרש היה דחוף לאור חשש מנזקי החורף.
- יב. 36(284)(282)- ניתוח הפרוטוקולים הראה כי כל פרוטוקול שנרשם מהווה למעשה של רצף ישיבות של וועדת העבודות, הישיבות מתקיימות מידי שבוע, אך סיכום לגביהן יוצא אחת לחודש, כך שפרוטוקול אחד מכיל בתוכו רצף של 4-5 ישיבות. לאור הממצא הנחה המנכ"ל מידית לציין את מועדי התכנסות הוועדה ליד כל סיכום שבועי. ובמקרה דנן הוצאה ההזמנה לאחר הישיבה שהתקיימה ב-21/11/2010 אך הסיכום לגבה הוצא כאמור ב-30/12/2010.
- יג. 37(285)(283)- הצעת הקבלן אינה מהווה סטייה שכן היא תואמת את האומדן שהובא בפני הוועדה.
- יד. 38(286)(284)- המסקנות הנגזרות אינן עפ"י העובדות בשטח, מה שכן נמצא ליקוי טכני בעריכת הפרוטוקולים, וההמלצות לגבי אופן הרישום התקבל ויישום.
- טו. 39(287)(285)- תקרת הפטור ב-12/06/12 עמדה על 161,936 ₪, גם במקרה זה מסר המהנדס אומדן לביצוע מסגרת הנמוכה מתקרת הפטור.
- טז. 40(288)(286)- במקרה זה אכן היה ראוי שהוועדה הייתה שוקלת עריכת מכרז על אף שהזכייה הייתה נמוכה ב-9% מסכום הפטור, כמו כן היה ראוי שבפרוטוקול הוועדה היה מצוין חריג על יד ההצעות העוברות את תקרת הפטור או לחלופין לנמק את החלטה לאור התוצאות.
- יז. 41(289)(287)- גם כאן אין סטייה בין האומדן לבין הביצוע בפועל.
- יח. 42(290)(288)- חשבוניות האיטום הינן בגין נזקי טבע כשיש בהן תנודתיות בין השנים בהתאם למשקעים, וקשה להגיע לאומדן מדויק לגביהם. חתימת המהנדס על אישור החשבונות מציינת את מועד בדיקתו (01/11/12) ולא את מועד החלטת הוועדה (05/07/12), כמו כן על גבי החשבונות אין את תאריך ומספר הזמנה של עבודות האיטום שאושרו השנה בוועדה (20/08/12, 4275), בירור עם המהנדס העלה כי מדובר בעבודות שבוצעו בפועל בשנה קודמת הוגשו באיחור השנה והמהנדס שייך אותם בטעות לפרויקט של השנה הנוכחית. מנכ"ל העירייה העיר הערה על כך למהנדס.
- יט. 43(291)(289)- תיעוד משלוחי כתב הכמויות בפקס למציעי עבודות האיטום במוסדות חינוך מראה כי בכולם מועד כתב הכמויות 18/06/2012 לכולם הוא נשלח ב-20/06/2012 בין השעות 17:49-16:49 חתימת הספקים על ההצעה שנשלחה אליהם הייתה בין התאריכים 20-24/06/2012, חותמת ההנדסה על אחת ההצעות הייתה ב-03/07/2012, טבלת השוואת המחירים עפ"י חתימת המהנדס הייתה ב-05/07/12, משמע רצף התאריכים (לכלל המציעים) מראה כי לא יתכן קיום הישיבה לפני 05/07/2012, בירור עם הפקידה עורכת הפרוטוקול כי אכן שגתה גם ברישום מועד פרוטוקול הישיבה.
- כ. 44(292)(290)- מסקנותיכם אינן נכונות, מדובר על טעויות סופר שנעשו בתום לב ע"י העובדים, כשהעירייה פועלת כעת לשפר את הליכי הביצוע בכדי שטעויות מסוג זה לא יחזרו על עצמן.
- כא. 45(293)(291)- המועד בכותרת שגוי, מדובר בטעות סופר ממוחשבת שתמנע בעתיד עם ביצוע הגהה טכנית.
5. המלצות ביצוע לעירייה בעקבות ביצוע הביקורת- בעקבות הביקורת שערכתם מצאה העירייה לנכון לאמץ את ההמלצות הבאות כשבכוונתי לעקוב אחר יישומם:
- כב. ניהול ורישום פרוטוקולים-
1. עריכת פרוטוקול שבועי של וועדת עבודות.
 2. ציון בכותרת של כל פרוטוקול תקרת הפטור ממכרז,
 3. ככל שתבקש הנחה מסכום מקסימלי שקבעה העירייה, לא יעלה סכום זה מעבר לתקרת הפטור ממכרז.
 4. במקרה שהתחרות הינה בסכומים "פתוחים", תירשם בבקשה לקבלת הצעות מחיר, הערה בדבר הסכום המקסימלי לפטור ממכרז.
 5. הצעות החורגות מתקרת הפטור (אם לא נקבע מחיר מקסימום) או מתקרת המקסימום שקבעה העירייה, יפורטו בפרוטוקול ויבואו לידי ביטוי בהחלטה בכתב.
 6. אומדני ההצעות ישתלבו בפרוטוקול כחלק אינטגרלי ממנו.
 7. כאשר בוועדה יתקבלו הצעות החורגות מסכום הפטור, הצעות אלו ייפסלו.
 8. בנוסף למספור עוקב של הוועדות יערך מספור משני ועוקב של החלטות הוועדה, שיביא בחשבון את מועד ההחלטה.
 9. בכדי למנוע טעויות טכניות ברישום הפרוטוקולים הוחלט כי הפרוטוקולים יאושרו לאחר ביצוע הגהה נוספת.

10. שיפור הנוהל הקיים 03.01.02 - מתקיימים דיונים לשיפור נוהל העבודות הקיים (03.01.02) בהתאם להמלצות שלעיל.
- כג. הגשת אומדנים על בסיס כתבי כמויות -
הוועדה לא תדון בהצעות ללא אומדנים כדין על כתבי כמויות.
- כד. מכרזים להסכמי מסגרת- לאור ביקורתכם ובמטרה לקדם את הליכי הביצוע מחד, ולהימנע מכשלים ככל האפשר מאידך, פועלת העירייה לערוך מכרזים פומביים לתקופות של מסי שנים (לדוגמא- לעבודות איטום גגות במוסדות חינוך ובמני ציבור).

נספח 2

פרוטוקול

ישיבה בעניין התקשרויות ללא מכרז מתאריך 02 בינואר 2013

נוכחים: עמיקם נגר לוי- מנכ"ל, שולמית הן מנדלמן- יועצ"מ, שלמה אליהו-מבקר, יאיר טביב- מנהל רכש, דוד קמר- מחסנאי

על סדר היום: התקשרויות ללא מכרז

הגדרות- תקנות העיריות (הסדר רכישות, ניהול מחסנים, רישום וניהול טובין), התשנ"ח-1998, (להלן התקנות).
נוהל- נוהל חוצה ארגון 03.01.01- הזמנות, רכישות ועבודות ללא מכרז.

הוחלט:

1. מנהל הרכש יסמך את המחסנאי לבצע רכש בהתאם להגדרה הרשומה בתקנות. את כתב המינוי יש להביא לאישור המועצה.
2. עדכון הנוהל- יש לעדכן את הנוהל בהתאם לתקנות, וכן להגדיל את הרכישות הפטורות מהבאה לאישור ועדת הרכש לסך של 15.000 ₪, (הסכום המעודכן עומד במגבלות סעיף 9 לתקנות-רכישה ללא אישור הוועדה).
3. תקציב צריכה רבעוני- יוכן ע"י מנהל הרכש בהתאם לסעיף 6 בתקנות.
4. טופסי הזמנה- עומדים בדרישה לפי התקנות.
5. מחסן:
- א. בטיחות- יוזמן יועץ הבטיחות לבדוק את הבטיחות במחסני העירייה. (סעיף 22 לתקנות).
- ב. ביטוח מצאי במחסן- מנהל הרכש יבדוק כיסוי ביטוחי מול הגזבר, (סעיף 22 לתקנות).
- ג. תו זיהוי – כאמור בסעיפים 16-17 לתקנות, יונפק בר קוד ע"י המחסנאי ויימסר למנהל המחשוב לזיהוי ציוד ממוחשב המסופק ישירות ע"י מחלקת המחשוב.
6. פנקס חוזים, לחוזים שנחתמו שלא עפ"י החלטות המועצה עפ"י סעיף 203א לפקודה - מנהל רכש יבחן ניהולו עם מנהל חשבונות ראשי.

6. בדיקת עבודת סייר בשיטור העירוני

א. כללי

הבדיקה נעשתה לאחר הפניית תשומת לבי כי באופן חריג פותח סייר עירוני פניות רבות במוקד העירוני שבהם נטען כי הוא מתריע על מפגעים רבים ברחבי העיר, בחלקם בשעות לילה מאוחרות ובערבי חגים, הפניות בנושא הגיעו ממרבית הפקחים ומנהליהם, כאשר פניותיו שבם הוא מבקש שייעשה טיפול מידי נפתחות ברובן לא בזמן אמת אלא במרוכז כעבור מספר ימים (בד"כ 3-4 ימים לאחר האירוע) מה שמביא לידי כך שבחלקן הליקויים כבר לא קיימים אם בשל טיפול הפקחים או בשל פניות התושבים, בנוסף הוא פותח פניות זהות בחלקן עוד לפני סיום הטיפול בפניותו הראשונה, לחלקן הוא מדווח כתובת שגויה או מיקום לא ברור, עוד נטען כי פניותיו הרבות באות ע"ח פניות המתקבלות בזמן אמת מהציבור וללא התחשבות במטלות השוטפות שעל הפקחים לבצע, לעיתים נדרש להתעסק רק בפניותיו ולעזוב עבודות בזמן אמת או שתוכננו קודם לכן כשלא תמיד הדבר מוצדק, שלא לומר על הוצאות התיקון הנדרשות שחלקן טפלות ואין בהם כלל צורך והמבוצעים למורת רוחם של המנהלים, לא אחת עלה גם שיש פגיעה בשיקול דעתם של הפקחים בבואם להחליט אם באמת המקרה מצדיק התראה או טיפול (כגון צמחיה פולשת, או ימי פינוי גזם), שכן אין בידי הסייר את המידע או הנוהל שעל פיו אם ישנו מפגע, במקרה חריג אף המליץ לפטר עובד ניקיון עקב דיווח שלו על רחובות מלוכלכים מה שהתברר כלא נכון ובמקרים אחרים מחלק ציונים לעובדים על טיב ביצוע, והיות והפניות אמורות להיסגר עם משוב חיובי מצדו, אזי ישנם מצבים שהוא משאיר פניות פתוחות כיוון שאין הוא טורח כלל לבדוק ולהגיע למקום נשוא תלונתו.

ב. עבודת הביקורת-

1. בחינת הליך ביצוע הגשת הפניות במוקד-

- א. הגשת הפניה- עם פתיחתה רושמת המוקדנית את מקור הפניה שהינו במקרים אלו שיטור יזום, ונרשם פרטי הפונה, הבעיה ומקום האירוע, **כאשר במצב זה לא נרשם זמן האירוע בזמן אמת, אלא רק זמן פתיחת התלונה.**
- ב. סטטוס טיפול- סטטוס הטיפול עובר שינוי, ומכאן מתחיל תהליך בדיקת הפניה ע"י שליחת סייר המדווח על ממצאיו לאחר הגעתו למקום, במידה ואין ממצאים מועבר הדבר להחלטת הממונה עליו, ובמידה ויש נשלח למחלקה המתאימה לטיפול (בד"כ שפ"ע או הנדסה), ויש גם פניות העוברות ממחלקה למחלקה בהתאם לצורכי הטיפול.
- ג. סטטוס משוב- בגמר הטיפול (גם אם אין ממצאים) מדווח לפונה אשר אמור

לאשר את סגירת הפניה.

2. לצורך הבדיקה נדגמו 134 פניות ונבחן שם אם הפניות מוצדקות, אם הם מוצדקות אך בעייתיות ואם הם לא מוצדקות (צורפו בנספח 1).
3. נערכו שיחות עם הקב"ט, מנהל הפיקוח, פקחים וגננים נשוא הפניות ומנהל המוקד.
4. הועלו הטענות בפני המבוקר עצמו, ונשמעה תגובתו אליהן ואף נעשה עמו סיור בשטח לבחינת ממצאיו.

ג. מסקנות:

1. חוסר תיאום-

- ממצאי הבדיקה עולה כי הגם שיש פניות המטופלות בתיאום מערכתי, ופניות שאכן מצדיקות טיפול המצביעות גם על כוונותיו החיובית של הסייר הבאות להטיב, הרי לרוב אין הוא פועל בתיאום מערכתי עם מנהלי ועובדי העירייה בעת הדיווח על פניותיו או בעת שנדרש לתת עליהן משוב, כך שישנו קצר בתקשורת בינו ובין עובדי העירייה האמונים על הטיפול הפניות, מה שמביא לידי מרירות, חיכוכים ואי התאמות במערכת וגם להיעדר ידע מספיק מצדו על ניהול וביצוע מערכות העירייה. כתוצאה מאותם ליקויי תקשורת וחוסר ידע, קורה ש:
- א. פניות לאותו נושא נפתחות ע"י הסייר פעמיים ואף יותר, כשחלקן עדיין בטיפול נפתחת פניה נוספת באותו עניין.
 - ב. רבים המקרים בהם אין המאבטח אינו נותן משוב נכון לפנייה עקב אי הגעתו לשטח, ורק לאחר דיבור נוסף עמו הוא משתכנע לבטל את הפנייה.
 - ג. רבים המקרים בהם נפתחו פניות מחוסר ידע והבנה ומאי שיתוף פעולה עמו: (כגון אי ידיעתו את ימי פינוי גזם, ואי ידיעתו את אפיון עבודת הפקחים וכן לא את שעות עבודתם ולא את המטלות שעליהם לבצע במסגרת עבודתם), שהביאו לפתיחת פניות סרק, אי אבחנתו בין שטח ציבורי לשטח פרטי בהקשר לפסולת המונחת במקום, חוסר ידע בנושא עגלה לא רתומה ולגבי גיזום עץ בשטח עירוני, חוסר הבנה בטיפול בפסולת בניין שנצרך טיפול פיקוח הנדסי ולא פיקוח עירוני, פתיחת פניות פסולת בניין כשמתבצעים עבודות שטח ע"י הקבלנים במקום, פניה לגבי רכב על בטונדות שהצריך טיפול משטרתי ולא טיפול של הפיקוח העירוני, אופן טיפול בשמן על כביש שלא באמצעות פניה אלא הוריה לפיזור חול וחסומת כביש, החלפת תמרורים בני שימוש שיש להם אורך חיים נוסף משמעותי, וצביעת כבישים שלא במועדם (נעשית פעמיים בשנה מרץ-אפריל ושלהי אוגוסט, כאשר צביעה בלילות קרים גורמת לצבע שלא להתייבש להימרח על הכביש).

- ד. הצהרתו כי אין הוא מסוגל לדבר עם מנהל הפיקוח עקב מריבות עמו.
- ה. דרישה לטיפול מידי שאינו תואם את סידור וביצוע עבודה : כגון פנייה לגינון לפינוי אבנים למרות שעבודה זו יכול היה לבצע בעצמו, טיפול בסימוני רחוב שלא בעתם ועפ"י תכנית כשלא קיימת מסוכנות לגביהם ובך גם ליקר את עלויות הביצוע.
- ו. פניות שנפתחו באיחור, לאחר ביצוע ותיקון בשטח.
- ז. אי מתן כתובת מדויקת לפינוי פסולת בניין.

2. אי ביצוע התפקיד שאליו הוא נועד-

- בחוק עזר לנס ציונה (שירותי שמירה), תשס"ב-2002 בסעיף 2 נרשם כי מטרת השמירה הינה הגברת הביטחון, או שמירת חיים ורכוש, כך שסייר ברכב ביטחון בבוא לזהות ולדווח על מפגעים יכול שיבצע את עבודתו בסבירות נדרשת לשמירת חיים ורכוש, ויכול לבצעה בסבירות ככול שקיימת מסוכנות בשעות שהפיקוח אינו עובד, כך שריבוי הפניות כפי שנהג לעשות לא תאם את תפקידו ומעמדו.
3. **תועלתיות-** מהיקף הממצאים עולה כי כ- 50% מהפניות מוצדקות אך חלקן מקבל טיפול בעיתוי מאוחר יותר ע"י הפיקוח וע"י שפ"ע, 14% מהתלונות מוצדקות אך בעתיות בהיעדר תאום, ו-36% מהתלונות אינן מוצדקות ונובעות מחוסר תובנה או ידע.

על כן הגם שברוב הפניות הצטרחה העירייה לבצע טיפול לשיפור המצב, הרי דרך הדיווחים שבה נהג לא הייתה נכונה, מה שהביא להפחתת התועלתיות ממנה. ריבוי הפניות שעשה הביא לידי כך שחרג מסמכותו ועשה עבודות המקבילות לעבודות פיקוח שלא הוסמך להן, ומכאן גם החיכוך שנוצר עם הפקחים שזו עבודתם ולתסיסה והתנגדות מצדם כאשר הוא גם נטל סמכות לא לו, ומורה ומצווה אותם לבצע את התיקונים לפי נראות עיניו, כשקיים גם חשש שאין הוא מבוטח על החריגה מסמכותו, ומה גם שהעירייה הקימה לאחרונה מערך רשתי של פקחים.

ה. המלצות-

ביסודן של המלצות ההמלצה כי סייר הבא להפנות פניות למוקד העירוני יעשם במסגרת תפקידו ובסבירות הנדרשת לשמירת הביטחון והרכוש, כמו כן הומלץ כי דיווחיו של הסייר המבוקר למוקד חייבים להיות זמן אמת ועל המוקד לקלוט אותם עפ"י מועד התרחיש ולא עפ"י מועד הדיווח, כמו כן הוער לו כי אין הוא יכול לבוא בהיבט של ציווי כלפי עובדי הפיקוח, ואין הוא יכול להשאיר פניות ללא משוב

מדויק ואחראי, וכן לראות בעובדי השטח כמי שהם חבריו לעבודה המבקשים את טובתו, ותוך שהוא פועל איתם בשיתוף פעולה מלא אשר יצור הדדיות ונכונות מצדם לספק לו את מיטב הנתונים והידע כך שפניותיו בעתיד למוקד יהיו איכותיות ועל בסיס מהותי. ואכן מבדיקה שעשיתי עולה כי חל שיפור ניכר בגישת הסייר בכל הקשור להגשת הפניות למוקד וכך גם חל שיפור ניכר ביחס העובדים כלפי פניותיו.

נספח 1

דוח ביקורת סייר עירוני

פניה	טענה	מוצדקת	מוצדקת בעייתית	לא מוצדקת	הערות הביקורת
2014-02-1345	צמחיה פולשת			לא	עפ"י הנוהל – 2 תנאים יחדיו : פולשת ומפריעה
2014-02-1340	צמחיה פולשת			לא	עפ"י הנוהל – 2 תנאים יחדיו : פולשת ומפריעה
3014-01-0388	פסולת בנין		כן		מפגע קיים, פנייה כפולה
2014-01-4087					אין מידע
2014-01-4280	עגלה לא רתומה במקווה			לא	העגלה אינה בחניה ציבורית
2014-02-0112	אבנים משתלבות שפורקו			לא	אזור בניה
2014-01-0982	שפיכת פסולת קרה		כן		נפתחו מספר פניות,
2014-01-1484	באמצע הכביש- ערימות פלסטיק			לא	רחוב בפיתוח, יש שרוולים שונים. אין תושבים.
2014-01-0533	צמחיה פולשת-ענפי ברוש	כן			טיפול חברת חשמל
2014-01-1502	רמזור שהסתובב	כן			טופל ע"י רמזורי סימנס
2014-01-3409	פסולת בנין	כן			פקח מסר תשובה ללא יציאה למקום
2014-02-0587	אבנים משתלבות שפורקו			לא	שטח בבניית תשתיות חדשות
2014-01-1820	שפיכת פסולת קרה מבית העלמין לרחובות שביקש לחסמו		כן		פניה כפולה, 2014-01-1474
2014-01-0545	שינוי רחוב לחד סטרי	כן			ייערך דיון בוועדת התנועה
2014-01-3982	גזרי עץ			לא	שטח בבניית תשתיות חדשות
2014-01-4059	שקיעת אבנים משתלבות				אין מידע
2014-01-4074	בורות בכביש- עבודות קבלניות			לא	סדקים ולא בורות-תוקן מספר פעמים-חוזר
2014-01-3100	אבנים משתלבות בולטות.	כן			מתחם הצופים-היה מסוכן לנערים-טופל
2014-01-3831	פסולת אבנים משתלבות		כן		פנייה כפולה עם (01-3728, 01-3730), הועבר לפיקוח במקום להנדסה
2014-01-3832	שק גדול עם חול		כן		הועבר לפיקוח במקום להנדסה
2014-02-0332	מדרכה שקועה באתר בנייה			לא	אין מפגע, טיפול בתום בנייה.
2014-02-0652	ערימות קרשים, בלוקים זרוקים			לא	אתר בניה
2014-02-0735	פסולת בניין	כן			נקודה מבודדת. גן רווה
2014-02-0738	פסולת בניין	כן			נקודה מבודדת. פרדס 101.
2014-01-3158	על הכביש עגלה לא רתומה			לא	נמצאת 4 ימים, העגלה פונתה לפני הגעת פקח.
2014-02-0114	שקיות אשפה מלאות על מדרכה			לא	פתיחת פנייה ביום פינוי.
2014-02-0087	רכב נטוש			לא	לא היה במקום- היה מקום להעביר למשטרה
2014-01-0542	פסולת מפוזרת			לא	פתיחת פנייה ביום פינוי.
2014-01-3161	2 קטנועים נטושים, חצי שנה.			לא	פנייה כפולה.
2014-01-4125	2 קטנועים נטושים, חצי שנה.			לא	פנייה משולשת.
2014-02-0679	פסולת בניין	כן			3 ערמות קטנות
2014-02-0743	פסולת בניין			לא	שייך למועצה אזורית גן רווה
2014-02-0673	פנס שרוף			לא	לא נמצא
2014-02-0977	קרשים על מדרכה	כן			התבלבלות תושבים ביום הוצאה
2014-02-0993	עבודות בנייה ללא אישור	כן			עבודת הקבלן הופסקה
2014-01-0695	צמחיה פולשת		כן		מגן פרטי שייך לפיקוח ולא גנים ונוף.
2014-02-0653	ערימת גזם שלא פונתה			לא	פתיחת פנייה לפני יום פינוי.
2014-02-0654	פסולת מונחת ליד השוק	כן			בוצע ניקוי
2014-02-0655	קולטן עקור	כן			טופל
2014-02-0504	ערימת קרטונים			לא	פונתה קודם לפנייה
2014-02-0650	פסולת בשקים			לא	פתיחת פנייה ביום פינוי
2014-02-0344	מנורה שרופה	כן			הוחלפה מנורה
2014-02-0389	קרשים בשטח עירוני מנגריות		כן		הפקח לא רשם במוקד כי סיכס עם הנגרייה לערום את הקרשים לקראת פינויים למחרת.
2014-02-0453	צביעת שער בית העלמין	כן			טופל
2014-02-0454	2 תמרורי אין כניסה בשער בית העלמין שיש להחליפם				
2014-02-0110	ערימת קרטונים	כן			נרשם דוח למשליך
2014-02-0335	תמרור שהתעקם			לא	לא נמצא, וגם לא ענה לטלפון

2014-02-0100	פינוי פסולת				מווילה, הפונה להשאיר פתוח ליום פינוי
2014-02-0103	עץ ברוש נוטה ליפול	כן			בוצע גיזום
2014-02-0105	פסולת בניין	כן			פונה
2014-02-0092	ברות ליד עץ אקליפטוס	כן			כתובת שגוייה
2014-02-0093	תמרור שהקבלן הפיל	כן			תמרורים שהוחלפו ולא פונו ללא קשר לקבלן
2014-02-0084	רכב נטוש		לא		לא אותר, הפונה לא הגיע למקום
2014-02-0085	2 קטנועים נטושים		לא		פנייה משולשת
2014-02-0088	עגלה לא רתומה-טירת שלום	כן			פנייה שלישית-נרשם דוח
2014-02-0089	ליד וילה שקי לכלוך ופסולת בניין	כן			ערבב בין בלות לפסולת בנין, לפיכך נדרש בדיקת הנדסה ולא פיקוח. לא הגיע למקום לאמת משוב.
2014-02-0091	קולטן מפורק ומסוכן	כן			טופל
2014-01-4278	הזנחה במקווה הנשים החדש	כן			נוקה
2014-01-4279	שער מקווה שבור ועקום	כן			על מנהל החנייה היה להעביר לטיפול מנכ"ל
2014-01-4281	מנורה שרופה	כן			טופל
2014-01-4315	לכלוך וקרשים ליד השוק	כן			פונה
2014-01-4272	אבנים משתלבות בולטות	כן			בוצע, הפגיעה משורשי עצים.
2014-01-4273	עגלה לא רתומה על הכביש	כן			פונתה
2014-01-4274	תמרור שהתעקם	כן			טופל
2014-01-4276	תמרור שהתעקם עוד מלפני שבוע				
2014-01-4070	עץ שנוטה ליפול בשטח הוסטל	כן			גנים ונוף אמורים היו לטפל ולא הפיקוח.
2014-01-4072	חסר עץ נוי על מדרכה	כן			המקום רוצף.
2014-01-4075	תמרור אין כניסה דהוי	כן			טופל
2014-01-4050	2 שקי פסולת בניין-10 ימים	כן			פונה
2014-01-4065	שקיות זבל סביב פח תת קרקעי	כן			פונה
2014-01-4066	3 מחסומים שלא פונו				
2014-01-3834	אבני שפה מברזל מפורקים		לא		שטח בבניה
2014-01-3835	פסולת קרטונים	כן			פסולת קרטונים לא הייתה, רק בניין.
2014-01-3836	שק פסולת מזה שבועיים		לא		שק גזם, ביום פינוי
2014-01-3837	שפיכת 16 שקי פסולת	כן			הפסולת שפונתה נמצאה בכתובת אחרת
2014-01-4029	עגלה לא רתומה-טירת שלום	כן			ניתן דוח
2014-01-3801	תמרור דהוי	כן			טופל
2014-01-3802	גזם עץ מעבודות קבלן		לא		בדיקת פקח – אין גזם, תשובת הפונה : מאשר.
2014-01-3803	שקיעת מדרכה	כן			תאגיד טיפל
2014-01-3804	שקי פסולת בנין סמוך לווילה		לא		ציוד גינה, געתון 5
2014-01-3805	לכלוך וחתוכות בשר -קציצה		לא		לפי בדיקת פקח
2014-01-3817	ייזום תאורה חיצונית בשיטור	כן			בוצע
2014-01-3439	קרטונים ולכלוך –חניית פזגו	כן			השטח נוקה
2014-01-3539	קרטונים לא ביום פינוי	כן			פונה
2014-01-3540	מכסה ביוב פתוח לצד הכביש	כן			תאגיד טיפל והחזיר למקום
2014-01-3564	רכב על בטונים	כן			פונה
2014-01-3614	הסרת גדר/סורגים בכניסה לשיטור עקב פיצוץ מים.	כן			טופל
2014-01-3787	פסולת בניין	כן			פסולת ביתית ושקים קטנים פסולת בנין. אי דיוק בפניה
2014-01-3790	תמרור אזהרה ללא פלסטיקים	כן			טופל
2014-01-3157	2 תמרורים דהויים	כן			טופל
2014-01-3163	פסולת בנין ופלסטיקים-ד. הדגל	כן			נרשם דוח,
2014-01-3399	יישור במפר+ הנחת פלסטיקים	כן			טופל
2014-01-2769	פסולת בנין וקרטונים	כן			פונה
2014-01-2772	פסולת בנין געתון 5				בלות חול וצמחים, פניה נוספת 01-3804
2014-01-2807	מרצפות מונחות על מדרכה	כן			אתר בניה, ניתנה התראה והיה פינוי.
2014-01-2808	תמרור אזהרה דהוי	כן			טופל
2014-01-2810	ענפים של עץ על מדרכה	כן			פונה
2014-01-2811	שקי פסולת על מדרכה	כן			אתר בנייה, פניה זהה נוספת 01-2807, 3 דק' לאחר פניה קודמת.
2014-01-2812	ערימת גזעים בדרך לבית העלמין	כן			ערימות מביצוע קבלן תשתיות שעבד במקום, ניתנה התראה, הפונה לא התייחס לסגירת פנייה
2014-01-2813	אבנים משתלבות בולטות		לא		מפתיחת הריצוף יגרם נזק רב מהקיים.

				משורשים.	
2014-01-2814	2 ערימות פסולת בניין			אתר בניה, אין פסולת. (לא נמסר מיקום מדויק)	לא
2014-01-2815	נפילת ענף עץ	כן		בוצע גיזום	
2014-1-2847	ערימת אשפה וקרטונים זרוקים			סמיכות ליום פינוי	לא
2014-01-2848	פסולת בנין	כן		נרשמו 2 התראות	
2014-01-2853	שלט פיתוח שנפל	כן		תוקן	
2014-01-2854	ערימת פסולת ואבני שפה			אתר בניה, פניה כפולה 01-2814	לא
2014-01-3089	2 ערימות קרטונים			אין פסולת, פניה כפולה 01-2769	לא
2014-01-2536	בור בכביש	כן		עבודות התאגיד, טופל	
2014-01-2537	אבנים משתלבות בולטות	כן		טופל	
2014-01-2538	פחיות חמוצים זרוקות	כן		ניתנה התראה, טופל. אין התייחסות הפונה	
2014-01-2539	חסר אבנים משתלבות ויש בור	כן		טופל	
2014-01-2594	תמרור שהתעקם	כן		טופל	
2014-01-2597	ערימת לכלוך			פתיחה ביום הוצאת גזם	לא
2014-01-2690	חסימת כיבוי אש עם בניית חומה			צ.ג. לא זמין עם הגעת פקח לביורר	לא
2014-01-2527	אבנים משתלבות ששקעו	כן		טופל	
2014-01-2530	פסולת בנין ליד וילה	כן		פניה כפולה, קודמת 01-2221, לא נסגרה	
2014-01-2531	תמרור מעבר חציה דהוי	כן		טופל	
2014-01-2532	אבנים משתלבות שבורות	כן		הועבר לפיקוח במקום להנדסה, אתר עבודה	
2014-01-2235	אבנים משתלבות בולטות			כפילות,	
2014-01-2236	פחיות חמוצים זרוקות	כן		כפילות 01-2538, נוקה	
2014-01-2238	חסר אבנים משתלבות ויש בור			כפילות 01-2539	
2014-01-2015	משטחים על מדרכה	כן		פונה, חוסר תיאום עם פקח	
2014-01-2021	שלט רחוב שנפל	כן		בפנייה נרשם לטיפול בהול- שמנהל ביצוע ביטל	
2014-01-2115	קרטונים בשוק למחרת יום פינוי	כן		טופל, חוסר תיאום מידע עם פקח	
2014-01-2196	גזם וקרטונים שלא ביום פינוי			בוצעו עבודות בשטח	לא
2014-01-2219	עמוד ותמרור האט נעלמו			מבדיקות יועצת התנועה, אין התייחסות הפונה	לא
2014-01-2220	אבנים משתלבות ששקעו			כפילות 2527,	לא
2014-01-2221	פסולת בנין ליד וילה			פניה כפולה 01-2530,	
2014-01-2222	תמרור מעבר חציה דהוי			כפילות 01-2531	לא
2014-01-1964	2 שקי פסולת בנין	כן		ניתנה התראה.	
2014-01-0694	קטנוע נטוש	כן		ניתנה התראה ופונה, אין משוב מצ.ג.	
2014-01-0701	מנורה שרופה	כן		טופל	
2014-01-0534	מדרכה סגורה בענפים שיש לגזום	כן		נרשמה התראה, כתובת לא מדויקת	
2014-01-0536	קטנוע נטוש	כן		ניתנה התראה ופונה	
2014-01-0540	מדרכה שקועה	כן		טופל ע"י התאגיד	
2014-02-1134	ערימות גזם			נערמו ע"י נקי רחובות	לא
2014-02-1133	ערימות גזם			נערמו ע"י מנקי רחובות	לא
2014-02-1141	חסימת מדרכה ע"י קרטונים, בגדים ונעלים			פסולת ביום פינוי, לא ניתן היה לפנות עקב חסימת רכב.	לא
2014-02-2267	פסולת בניין-רח' טוקאן			לא פונה 3 שבועות, פנייה כפולה, 01-1484	לא
2014-02-1841	כתם שמן על כביש-סטרומה			יש לפתוח פניה לניקוי שמן ולציין מידת מסוכנות.	לא
2014-02-2278	אבנים משתלבות שפורקו			פניה כפולה, נעשה כבר טיפול ע"י הפיקוח	לא
2014-02-1845	צמחיה פולשת			פניה כפולה, כשהראשונה בטיפול	לא
2014-02-2017	פסולת גזם			פתיחת פניה ביום הוצאת גזם	לא
2014-02-1137	פסולת גזם	כן		אי סגירת פניה, כי צ. לא נכח במקום	

7. סידור פונטים של גיליונות שעות עבודה - משאבי אנוש

א. כללי

הבדיקה בעקבות תלונת עובדת מאגף משאבי אנוש על כך שמערכת המחשוב, חרף בקשות חוזרות ונשנות, לא סידרה את הפונטים של גיליונות העבודה מזה חודשים, מה שמביא להדפסה כפולה של גיליונות ולבזבוז ניירת עקב הדפסות מרובות וכן לבזבוז זמן עבודה מעצם ההתעסקות בכך. דברים אלו כהווייתם הפניתי למערכת המחשוב.

ב. מסקנות

במענה לפנייתי, הודיע לי מחלקת המחשוב כי תוכנת המחשב של שעות העבודה אינה תומכת בצורה טובה בחלונות מה שמביא לתקלה בסידור הפונטים, הוצעה תוכנה תואמת ואף נעשה ניסיון בתוכנה שכזו אך הם לא היו מעוניינים בכך, אלא שמנהל משאבי אנוש מסר כי עד לפני חודשים לא הייתה בעיה בתוכנת החלונות, וכי התוכנה החדשה שהוצעה לא הציגה מידע היסטורי נחוץ, אם כך משהברתי את פני הדברים למחלקת המחשוב נעשו בדיקות נוספות ובהן התאפשר סידור הפונטים ואי הישנות התקלה.

8. חיובים והנחות בארנונה

8.1 תוספת חיוב בארנונה

א. כללי

הבדיקה לבקשת ראש העיר לבדוק תלונת תושב שפנה למבקר המדינה, תחילה התקבלה תלונה ריקה ללא בקשה כלשהי, ולאחר שהערתי על כך התקבלה התלונה שבה נרשם כי המתלונן משיג על חוב בסך 7,300 ₪ כשרוב החוב הוא ריבית, כשנאמר לו שאם ישלם 2,000 ₪ יימחק שאר החוב, מה שלא קרה בפועל, על כן שילם את יתרת החוב.

לצורך הבדיקה קיבלתי לידי את כרטיס חשבון הארנונה של המתלונן עם מצב חשבון עדכני, את התכתובות הפנימיות שהיו בנושא ואת תשובת העירייה שקיבל בזמנו, וכן הייתי בקשר עם המתלונן ובני משפחתו שהעלו טענה נוספת באשר לשהוי בהנחת ארנונה לעיוור.

ב. מסקנות

ממצאי הבדיקה העלו כי בשנת 2010 ערכה העירייה מדידת שטחים בכל רחבי העיר, במדידת הנכס הנדון נמצאו הפרשי שטחים לגבי שטח בחצר, כולל מחסן שהסתכמו בסך של כ-6,000 ש"ח, בכדי להימנע מחיובי ריבית והצמדה הומלץ על

תשלום מידי של החוב, וכן הומלץ לפרק את המחסן בחצר בכדי להפחית חיובי ארנונה עתידיים, כאשר לא הובטח למתלונן הפחתת חוב כלשהי (טענה זו שבאה מהרהורי לבו הוא השמיע גם קודם הגשת התלונה בפני מחלקת הגבייה), מה שלמעשה נאמר לו, כי הוא יכול להפחית את חובות הארנונה השוטפים במידה ויפרק את המחסן, וכן לשלם במידי את החוב ולהימנע מצבירת חוב של ריבית והצמדה.

בדיקת הטענה בדבר שיהוי הנחת ארנונה לעיוור, לא העלתה כי יש עיכוב כלשהו במתן ההנחה וכי היא ניתנה באופן תקין.

מכאן שמסקנתי הייתה כי אין אני בסיס חוקי לטענות המתלונן וכי העירייה פעלה באופן תקין בעניין והסבר על כך מסרתי גם למתלונן ובני משפחתו.

לאחר מתן תשובתי למבקר המדינה, מצא המבקר לנכון לשלוח מכתב למתלונן ולהוסיף על כתב תשובתי כי בחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), תשל"ו-1976 נקבע בסעיף 3 כי מי שחויב בתשלום ארנונה כללית רשאי תוך 90 יום מיום קבלת הודעת התשלום להשיג עליה בפני מנהל הארנונה, בין היתר, על יסוד הטענה כי נפלה בהודעת התשלום שמשגיגים עליה טעות בציון סוג הנכס, גדלו או השימוש בו. בסעיף 6 לחוק זה נקבע כי הרואה עצמו מקופח בתשובת מנהל הארנונה על השגתו רשאי, תוך 30 יום מיום שנמסרה לו התשובה, לערר עליה בפני ועדת ערר, על החלטת ועדת ערר רשאים העורר ומנהל הארנונה לערער לפני בית המשפט לעניינים מנהליים. לפיכך הודיע מבקר המדינה למתלונן כי ככל שיש לו טענות על גודל הנכס שנמדד בגינו חויב בארנונה-המקום להעלות את טענותיו הוא השגה לפני מנהל הארנונה כקבוע בחוק האמור. בנוסף כתב מבקר המדינה כי ככל שיש למתלונן טענות נוספות ביחס לדברים שנבדקו ונמסרו מטעם מבקר העירייה אפשר לבקש ממנו במישרין הסברים נוספים, אלא שמאז תשובת מבקר המדינה לא הייתה פניה נוספת אלי בנידון. להלן מכתב תשובתי שנמסר למבקר המדינה:

יום רביעי 04 ספטמבר 2013
כ"ט אלול, תשע"ג

לכבוד
הגב' מיכל רונן, עו"ד
סגנית בכירה למנהלת אגף
משרד מבקר המדינה ונציב קבילות הציבור
בית הדפוס 12, גבעת שאול, ירושלים
ת.ד. 1081, ירושלים 9101001

ג, נ.

הנדון: תלונת מר י.ט.

סימוכין: מכתבך לראש העירייה מתאריך 18/07/2013, תיק מס' 807624

- מכתבך שבסימוכין הועברו לטיפול ע"י ראש העירייה, ולהלן תשובתי:
1. במסגרת מדידות שנעשו ברחבי העיר, התגלה אצל המתלונן הפרשי שטח כולל מחסן בחצר, כשהפרשי החוב כתוצאה מכך הגיעו לכדי 6,000 ₪.
 2. גזבר העירייה המליץ לשלם את החוב ולהימנע בכך מריבית והצמדה, וכן לפרק את המחסן הקיים במידה ואין בו שימוש, ובכך להפחית את חיובי הארנונה.
 3. למתלונן לא הובטח הפחתת חוב כלשהי כתוצאה מהמדידה, אלא רק נמסר לו כי הוא יכול להפחית את חובות הארנונה השוטפים במידה ויהרוס את המחסן.
 4. המתלונן נוהג לשלם את חובותיו השוטפים לאחר הזדכות בהנחת עיוור.
 5. לסיכום - איני מוצא כי לטענות המתלונן יש בסיס חוקי, וכי העירייה פעלה באופן תקין בעניינו.

8.2 הנחה רטרואקטיבית בארנונה לגמלאי

א. כללי

הבדיקה בעקבות פנית תושב אלי אשר לטענתו יצא לגמלאות לפני מספר חודשים וקבל על:

1. אי מתן הנחה רטרואקטיבית בארנונה לגמלאי למלוא שנות הזכות, שכן רעייתו יצא לגמלאות לפני 10 שנים, וכעת כשבא לדרוש את ההנחה כיוון שגם הוא יצא לגמלאות וסבר לתומו שרק כאשר שני בני הזוג יוצאים לגמלאות מגיע ההנחה, ומשהתברר לו כי טעה קבל על הנחה רטרואקטיבית של 3 שנים בלבד.
2. אי מתן ההנחה לגמלאי ישירות ע"י העירייה בלא שיהיה צורך לפנות לעירייה.

לצורך הבדיקה קיבלתי לידי את הנחיות משרד הפנים מתאריך 19/04/12 בדבר מתן הנחות רטרואקטיביות בארנונה, בחנתי נוהל הנחה רטרואקטיבית הקיים בעירייה, בחנתי את לשון החוק והדינים שיצאו בעניין, ונמסר מענה מנומק לפונה (נספח 1).

ב. מסקנות

מתן הנחה רטרואקטיבית מעבר ל-3 שנים הייתה מחייבת את העירייה (בכפופות להנחיות בחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958), לו היא הייתה נוהגת בהתנהגות פסולה (התעלמות מנתונים או רשלנות קיצונית שאו אז לדוגמא לא הייתה מטפלת במתכוון בבקשת תושב להנחה בארנונה).

ברשויות נושא מתן הנחות רטרואקטיביות בארנונה למשלמים הזכאים להנחה לפי חוק ההסדרים אך לא הגישו בקשה במועד או שזכאותם הוכרה רטרואקטיבית לא הוסדר בחוק או בהנחיה מחייבת. משרד הפנים הוציא ביום 19.4.12 הנחיות להנחות רטרואקטיביות בארנונה על פי הן על מועצת העיר לאשר קריטריונים למתן הנחה רטרואקטיבית ככול שהמבקש אינו בעל חוב לרשות ושילם לאורך כל השנים את מלוא כספי הארנונה, ואכן בישיבת המליאה מיום 30/05/2012 הוחלט על קביעת קריטריונים למתן הנחות רטרואקטיביות בארנונה למי שאינו בעל חוב לרשות, בקריטריונים נקבע שכל בקשה תובא לידי ועדת הנחות שתחליט בעניין, כמו כן נעשתה הבחנה בין מקבלי אישור על נכות לבין מבקשי הנחות אחרים שלגביהם נקבע כי ההנחה תינתן לפי שיקול דעת ועדת הנחות ועבור לא למעלה מתקופה של שנת המס הקודמת למועד הגשת הבקשה, כאשר לא יאשרו בקשות רטרואקטיביות עפ"י מבחן ההכנסה, אך כן יילקחו בחשבון לצורך החלטותיה גובה ההכנסות של המבקשים. בנוסף נכתב נוהל בגביה למתן הנחות רטרואקטיביות (נספח 2) במקרה של טעות במערכות הגביה המקנה אפשרות למתן הנחה של לא יותר משלוש שנים אחורה, וזאת ככול שמדובר בתיקון טעות, כשלכך לא נדרש אישור וועדת ההנחות.

ומכאן המסקנה כי לא נמצא טעות או התרשלות כלשהי מצד העירייה, לעומת זאת הפונה ורעייתו לא גילו אחריות בעבר לבוא ולהמציא מסמכים מאמתים לגבי זכאות להנחה וטענת תום לב באי ידיעת הנחיות החוק והנחיות על פיו, שנעשה להן פרסום מידי שנה אינה יכולה לבוא במקום הגשת הבקשה להנחה.

על כן עניין ההנחה הרטרואקטיבית ראוי שהיה מגיע להחלטת ועדת ההנחות (שהייתה קובעת רק זיכוי של שנה רטרואקטיבית אחת בלבד ולא של שלוש שנים כפי שנעשה עפ"י הנוהל כך שניתנה זכאות ביתר של שנתיים).

באשר לחובת הרשות למתן הנחה ישירה לגמלאי בלא צורך בפנייה לעירייה עולה כי מההיבט החוקי משלא קיבל המבקש את ההנחה עליו לבוא ולבקשה עם המצאת מסמכים מאמתים ומילוי תנאי הזכאות הנדרשים (הכוללים את: היות הזכאי "מחזיק בנכס", היות הזכאי "אזרח ותיק", קבלת קצבה עפ"י חוק הביטוח

הלאומי, קביעת ההנחה בצו המסים העירוני בהחלטת מועצה, תשלום מלוא הארנונה בשנת המס בהוראת קבע או מראש), יצוין כי אין זה מובן מאיליו שהגעה לגיל פרישה מזכה בקצבה אוטומטית מבטוח לאומי, שכן יש לעמוד בתנאי הזכאות וגם אז אם תביעה המוגשת באיחור, ביטוח לאומי אינו מאפשר קבלת גמלה רטרואקטיבית של למעלה משנה, החשיבות להגשת הבקשה להנחה קיימת גם כי למחלקת הגבייה אין את המידע של גיל התושב, וגם גיל הפרישה אינו נתון שוטף הזמין בידיה, כשנדרש גם בדיקת תשלום סדיר של ארנונה, בדיקת העדר חובות, ואימות מצב משפחתי ומקום מגורים (היכול להשתנות כתוצאה ממעבר מגורים או להוסטל, או חו"ש במקרה של פטירה), וכן שינויים בהנחיות החוק לגבי מועד הפרישה. יש גם מצבים נוספים שיש לתת עליהם את הדעת והמראים עד כמה חיוני להגיש את הבקשה להנחה הכוללים מצבים בהם: לגמלאים זכות להנחה אך הנכס אינו רשום על שמו, שבני זוג נשואים אך בנכס רשום מספר משלם אחד בספרי הארנונה כשלכך חשיבות שכן הגדרת "מחזיק לצרכי ארנונה" - עפ"י סעיף 1 ו-269 לפקודה הורחבה בפסיקה ושם נקבע כי ישנה "זכות הזיקה לנכס" והיא נתונה בידי מי שהכי קרוב לנכס (משתמש בו) ושהוא גם החייב בארנונה.

בפסיקה נרשם שכול שלעירייה מידע המצטבר על התושבים, אין דרישה ממנה בחוק כי תבדוק מיוזמתה בהתקיים נסיבות מסוימות, את השינויים בזהות המחזיקים בנכסים בשטחה, וכי תכלית החוק שחובת הודעה שכזו (שהינה חובה סטטוטורית, הבאה גם מתוך חובת ההגינות כללית) מוטלת על האזרח והיא מינימלית במידת ההכבדה שהיא מטילה על האדם לעומת האינטרס הציבורי להקל על מערכת גביית מיסי העיריה ולהבאת חיסכון לקופה הציבורית בכך שאין צורך במנגנון מעקב אחר שינויים בשטח לצורך קביעת זהות המחזיקים בנכסים, יתרה מכך אף ידיעה אפשרית בפועל של מחלקות אחרות בעירייה על עובדת השינוי בחזקה בנכס, אינן גורעות מחובת ההודעה החלה על המחזיק, ואינן מעבירות נטל בדיקה לשכם הרשות הציבורית.

מסקנה - לא די במידע המצטבר בעירייה בכדי לספק את הנחת הגמלאי, וכי יש לפעול באופן יזום לקלוט את המידע מביטוח לאומי, לאמת את המצב הקיים והיעדר החובות, ומשכך החוק לא חייב עיריות לבצע בדיקה כזו הכרוכה בזמן ומשאבים רבים שאין היא יכולה לעמוד בהם, מה גם שמערכות הגבייה נועדו לגביית חובות בהתאם לנתונים עליהם מצהירים התושבים, לפיכך אין לראות במי שאינו מבצע בדיקה שכזו כמי שפעל ברשלנות בפזיזות או שביצע מחדל או טעות כלשהיא.

ג. המלצות

נמצא שהעירייה פועלת בהגינות כלפי התושבים, ואין היא מתעלמת בהיותה נאמן הציבור מהמידע הזורם בתוכה, בכך שהיא מעדכנת לנוחות התושבים באופן אוטומטי את ההנחות מארנונה עפ"י נתוני הקבצים המועברים ישירות מהמוסד לביטוח הלאומי למרות שאין היא חייבת בכך עפ"י החוק, עדיין קיים חשש כפי שעלה בביקורת זו באשר לגמלאים מקבלי הנחות שאין הם זכאים כד, או לאלו שאינם מקבלים את ההנחה המגיעה להם, על כן המלצתי בעת עריכת הביקורת למחלקת הגבייה לערוך בדיקת הקבצים המגיעים ישירות מהמוסד לביטוח לאומי, ואכן התברר לאחר בדיקה כי היו מקרים של גמלאים שאינם זכאים להנחה, או כאלה הזכאים אך שלא מקבלים, על כן אני ממליץ כי:

1. תערך בדיקת התאמה קצבי קצבאות הזקנה המתקבלים מביטוח לאומי לספרים כזו אחת ל-3 חודשים.

2. תתוסף (התוספת בהדגשה) בטופס הנחה 1 לגבי סעיף 7 בהתייחס גם לאזרח ותיק בתנאים להנחה שבצו המסים: "זכאי להנחה לפי סעיפים 1,2,3 אשר נתונים על זכאותו מצויים בידי העירייה, יגיש בקשה לרשות המקומית לפי טופס 1, רק אם ההנחה לא ניתנה לו או אם חלה טעות בקביעת שיעור ההנחה, לא תינתן הנחה בלא מילוי הבקשה". נכון שהעירייה פעלה לציין עפ"י חוק את חובת פניות אלו שלא מקבלים את ההנחה, אך רצוי לצורך אי השתמעות לשתי פנים להוסיף את התוספת לעיל.

נספח 1- מענה הנחת ארנונה לגמלאי

יום שלישי 24 דצמבר 2013
כ"א טבת, תשע"ד

לכבוד
מר ראובן סיגל
הורד 12
נס-ציונה
א, נ.

הנדון: פנייתך בעניין הנחת ארנונה לגמלאי
סימוכין מכתבך מיום 26/09/13 שהתקבל בלשכתי ב-07/10/13

לאחר שעיינתי בפנייתך שבסימוכין לגבי מתן זכאות להנחת גמלאי נוספת לתקופה של עד 10 שנים במקום 4 שנים שאותה קיבלתם לשנה הנוכחית ועוד 3 שנים רטרואקטיבית, ולאחר שקבלתי את תשובת מנהל מחלקת הגבייה וערכתי בדיקה מקיפה בנושא שהתבססה הנחיות החוק, תקנות, נהלים וקביעות שבדין, הגעתי למסקנות הבאות:

1. הנחיות החוק בדבר מתן הנחה לגמלאי-
בסעיף 2(א) בתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993 (להלן התקנות) נרשם "מועצה רשאית לקבוע הנחה מסכום הארנונה הכללית שהוטלה באותה שנת הכספים על מחזיק בנכס שנתקיימו לגביו אחד התנאים כמפורט להלן בשיעורים שפורטו להלן:
(1) אזרח ותיק-
המקבל על פי חוק הביטוח הלאומי אחת מקצבאות אלה: קצבת זקנה, קצבת... הנחה שאינה עולה על 25 אחוזים לגבי 100 מ"ר בלבד משטח הנכס,
(2) אם בנוסף לקצבה שבפסקת משנה (א) הוא מקבל גמלת הבטחת הכנסה- הנחה בשיעור עד 100 אחוזים לגבי 100 מטרים רבועים בלבד משטח הנכס.

אזרח ותיק- הינו כל תושב ישראל המגיע לגיל פרישה מקבל תעודת אזרח ותיק.

בהוראות החוק בדבר אי מתן הנחה- בסעיף 4 (ב) בתקנות נרשם: "לא ניתנה הנחה או חלה טעות בקביעת שיעור ההנחה לזכאי לפי תקנה 2(1)(2) או (7), רשאי גם הוא להגיש בקשה כאמור".

בהוראות הכלליות נרשמו בסעיפים 16-17 ו-20 מגבלות למתן הנחה במקרים של אי תשלום מלא של הארנונה בשנת הכספים ובאופן של אי תשלום בהוראת קבע או תשלום מראש.

ובדבר פרסום ההחלטה נרשם בסעיף 18: "החליטה המועצה על מתן הנחות מארנונה ושיעורן תפרסם הודעה על כך בתחום הרשות המקומית, ביחד עם הודעתה בדבר הטלת שיעורי הארנונה ומועדי תשלומה".

ובצו המסים העירוני המפורסם מידי שנה לציבור התושבים נרשם בסעיפים 6-7: "מתן הנחה מותנה בצירוף מסמכים מאמתים את העובדות. זכאי להנחה לפי סעיפים 1,2,3 אשר נתונים על זכאותו מצויים בידי העירייה, יגיש בקשה להנחה לרשות המקומית לפי טופס 1, רק אם ההנחה לא ניתנה לו או אם חלה טעות בקביעת שיעור ההנחה".

הפסיקה התייחסה לגבי הצורך להמצאת מסמכים למערכת הגבייה שברשויות המקומיות ע"י אזרחים, וציינה שיש לקיימה מתוך חובת ההגינות הכללית שאלו נועדו ביסודם לקדם את האינטרס הציבורי בהקלה על מערכת הגבייה של מיסי העירייה ובחסכון לקופה הציבורית, שאחרת נדרש מהעירייה לקיים מנגנון מעקב אחר שינויים בשטח לצורך קביעת זהות המחזיקים בנכסים החייבים בארנונה בתחומה, ומדובר גם על מידע המצוי בעירייה במחלקות אחרות שכן התעסקות זו הייתה פוגעת ביכולת גביית מסים על ידה וכפועל יוצא השירות לתושב היה נפגע, מנגד חובת ההודעה שהוטלה על האזרח כלפי הרשות הציבורית היא מינימלית וקלה במידת ההכבדה שהיא מטילה על האדם כשכל שנדרש הוא להודיע על נתון המצוי בידיעתו, החוק לא במקרה לא קבע דבר באשר לחובת הרשות המקומית לבדוק בעצמה שינויים האפשריים במצב התושבים, מה גם שתוצאות בדיקה כזו לו כזו לו הייתה מחויבת הייתה עלולה להביא להתמעטות הקשר עם המחזיק ואפשרויות רבות יותר לאי דיווח.

בסה"כ נדרש נטל קל של הודעה, ושחרור הרשות מהשקעת משאבים רבים מצד הרשות, וכפועל יוצא מאי מתן המידע מצד האזרח השירות לתושב נפגע, ושכרו של התושב במובן הרחב – אשר חובת ההודעה לרשות הייתה נחסכת "ממנו, היה יוצא אם כן בהפסדו.

- בחינת תנאי הזכאות להנחת גמלאי עולה כי התנאים שנקבעו בחוק הינם כדלהלן:
- א. היות הזכאי "מחזיק בנכס",
 - ב. היות הזכאי "אזרח ותיק".
 - ג. קבלת קצבה עפ"י חוק הביטוח הלאומי.
 - ד. קביעת ההנחה בצו המסים העירוני בהחלטת מועצה.
 - ה. תשלום מלוא הארנונה בשנת המס בהוראת קבע או מראש.
 - ו. היעדר חובות.
 - ז. בהיעדר מתן הנחה על בעל הזכאות לפנות לעירייה.

מסקנה - מההיבט החוקי מוטלת אחריות גם על מבקש הנחת גמלאי משלא קיבלה לבוא ולבקשה עם המצאת מסמכים מאמתים ומילוי תנאי הזכות הנדרשים, וכי טענת לתום לב באי ידיעת הנחיות החוק והנחיות על פיו המתפרסמות מידי שנה בשנה אינה יכולה לבוא במקומם.

2. הזכאות לגמלה מביטוח לאומי-

בהנחיית לקבלת קצבה מביטוח לאומי נרשם: "עם היציאה לגמלאות, זכאי האדם לקצבת זקנה מהביטוח הלאומי, הזכאות מותנת במספר גורמים: ראשית, בכדי לקבל זכאות על האדם להיות בעל ביטוח זקנה, המתקבל מתשלומי הביטוח הלאומי החודשיים כחוק, עקרת בית נשואה, אינה מחויבת בתשלומי הביטוח הלאומי ועשויה להימצא זכאית לקצבת הזקנה, כמו כן יש לעמוד בקריטריונים של מבחן ההכנסות". את התביעה לקבלת הקצבה, יש להגיש מיד עם ההגעה לגיל הפרישה ולא יאוחר משניים עשר חודשים ממועד זה. במידה והתביעה הוגשה זמן רב לאחר גיל הפרישה, ניתן לקבל את הסכומים רטרואקטיבית, לא יותר משנים עשר חודשים אחורה".

החל מ-07/2004 הוגדל גיל הפרישה לנשים וגברים בהתאם לחוק גיל הפרישה, התשס"ד-2004, הוראות החוק מכילות תקופת מעבר שבס נקבע גידול מתון של גיל הפרישה בהתאם לתאריך הלידה.

משמע- הגעה לגיל פרישה אינה מזכה בהכרח בקבלת גמלה, יש לעמוד בתנאי הזכאות, כמו כן ביטוח לאומי אינו מאפשר קבלת גמלה רטרואקטיבית של למעלה משנה לאלו שהגישו את בקשתם מאוחר יותר.

3. חובת הרשות לבדיקת הזכאות להנחה לגמלאי-

הנחיות החוק אינן שוללות את בדיקת הזכות לגמלה שהעירייה יכולה לבצע, אך אין היא מעמידה אותן כתנאי לקבלת ההנחה, (המשמעות אין הכרח אקטיבי לרשות לבצע פעולה זו), מפרסומי הרשויות המקומיות עולה כי הם נוהגות לפרסם את חבות הגמלאי לבוא להציג מסמכים מאמתים של עמידה בתנאי הזכאות בטרם תיבדק ותינתן ההנחה מארנונה.

לאור זאת האם העירייה יכולה להסתפק במידע שברשותה בכדי לתת את ההנחה ראשונית? ואם כך הוא הדבר אזי מה מצוי במידע העירוני המאפשר את מתן ההנחה?

מבדיקת המידע עולה ש:

- א. גיל התושב- מידע זה אינו מצוי בגבייה כחלק ממאגר הנתונים, המידע מצוי במאגרי המידע של משרד הפנים והביטוח לאומי.
 - ב. גיל הפרישה- הוגדר בחוק גיל הפרישה התשס"ד-2004 ובו נרשם: הגיל שבהגיעו אליו זכאי אדם לפרוש מעבודתו בשל גילו ולקבל, בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או הסכם, גמלה בשל פרישתו מעבודתו כאמור, הוא גיל 67 לגבר, ובכפוף להוראות פרק ד' - גיל 62 לאישה (בחוק זה - גיל הפרישה).
 - המידע על גיל הפרישה בעצמו הגם שהעירייה הייתה יכולה לקבלו מקבצים חיצוניים כאמור בסעיף א לעיל, אינו מספק בכדי לתת הנחה, שכן יש את התניית קבלת גמלה, אימות תשלום ארנונה סדיר והיעדר חובות, ואימות מצב משפחתי ומקום מגורים, ולצד זאת אוסיף את השינויים בהנחיות החוק לגבי מועד הפרישה.
 - ג. מידע חיצוני נוסף מרשויות אחרות- כגון: משרד הביטחון, משרד הרווחה, משרד הפנים, הביטוח הלאומי ועו".
- לגבי המקרה שלך מדובר על קבלת מידע על גמלה מהביטוח הלאומי, ונשאלת השאלה האם

די במידע המתקבל כדי לתת הנחה, והאם אפשר שתיעשה אוטומטית דרך מערכות מחשב?

אין ספק שהמידע המתקבל הינו בעל הערך חשוב שהעירייה יכולה להסתייע בו, אך אין היא יכולה להסתמך עליו בלבד, שכן יש צורך (כפי שרשם בסעיף ב לעיל) בבדיקות נוספות, כך שלמעשה אין לראות במידע המתקבל עובדה מוגמרת ויש צורך בחקירה ובבדיקה לאימות נתונים שכן אחרת קיים חשש שגמלאים שעבורו לדיור מוגן או לגור עם בני משפחתם או שמכרו את נכסיהם או שהשכירו את נכסיהם יקבלו הנחה שאינה מגיע להם או שאינה מתאימה למצבם, יתכנו גם מצבים נוספים כגון אי התאמת נתונים אישיים בין המידע הרשום בעירייה לבין זה הרשום בביטוח לאומי הנובעים בחלקם גם מיפעת השינויים הדינמיים החלים במצב התושבים, מה שמחייב את הרשות לבצע בדיקות אימות.

מסקנה - לא די במידע המצטבר בעירייה בכדי לספק את הנחת הגמלאי, וכי יש לפעול באופן יזום לקלוט את המידע מביטוח לאומי, לאמת את המצב הקיים והיעדר החובות, ומשכך החוק לא חייב עיריות לבצע בדיקה כזו הכרוכה בזמן ומשאבים רבים שאין היא יכולה לעמוד בהם, מה גם שמערכות הגבייה נועדו לגביית חובות בהתאם לנתונים עליהם מצהירים התושבים, לפיכך אין לראות במי שאינו מבצע בדיקה שכזו כמי שפעל ברשלנות בפזיזות או שביצע מחדל או טעות כלשהיא.

4. הנחה רטרואקטיבית-

הנחה רטרואקטיבית בארנונה משמעה הנחה האמורה להינתן לאלו שהיו זכאים לה גם בשנים קודמות, מתן הנחות רטרואקטיביות בארנונה למשלמים הזכאים להנחה לפי חוק ההסדרים אך לא הגישו בקשה במועד או שזכאותם הוכרה רטרואקטיבית לא הוסדר בחוק או בהנחה מחייבת. בפסיקה הועלה עניין החזר רטרואקטיבי של מסי עירייה לאחר שנמצא שהחוב נקבע תוך התעלמות מנתונים או רשלנות קיצונית שאו אז חובת ההוגנות הייתה לתת את ההנחה (לדוגמא: במקרה של אי טיפול בפניית תושב לקבלת הנחה), עם זאת החזרים אלו נתנו בכפוף לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, כאשר בסעיף 2 לחוק נרשם "תביעה לקיום זכות כל שהיא נתונה להתיישנות, ואם הוגשה תובענה על תביעה שהתיישנה וטען הנתבע טענת התיישנות, לא יזדקק בית המשפט לתובענה, אך אין בהתיישנות בלבד כדי לבטל את הזכות גופה", ובסעיף 5 לחוק נרשם "התקופה שבה מתיישנת תביעה שלא הוגשה עליה תובענה (להלן – תקופת ההתיישנות) היא- (1) בשאינו מקרקעין – שבע שנים" ובסעיף 8 נרשם "נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושארף בזירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה".

משרד הפנים הוציא ביום 19.4.12 הנחיות לגזברי הרשויות המקומיות למתן הנחות רטרואקטיביות בארנונה על פי הן על מועצת העיר לאשר קריטריונים למתן הנחה רטרואקטיבית ככול שהמבקש אינו בעל חוב לרשות ושילם לאורך כל השנים את מלוא כספי הארנונה אחרת יש לראות בו כבעל חוב לרשות ואישור הנחה רטרואקטיבית משמעה מחיקת חובות, ובמקרה זה על הרשות לפעול בהתאם לנוהל מחיקת חובות, ובמידה והרשות לא תפעל כך ייחשב הדבר כלקוי בפועלה.

ואכן בישיבת המליאה מיום 30/05/2012 הוחלט על קביעת קריטריונים למתן הנחות רטרואקטיביות בארנונה למי שאינו בעל חוב לרשות, בקריטריונים נקבע שכל בקשה תובא לידי ועדת הנחות שתחליט בעניין, כמו כן נעשתה הבחנה בין מקבלי אישור על נכות לבין מבקשי הנחות אחרים שלגביהם נקבע כי ההנחה תינתן לפי שיקול דעת ועדת הנחות ועבור לא למעלה מתקופה של שנת המס הקודמת למועד הגשת הבקשה, כאשר לא יאשרו בקשות רטרואקטיביות עפ"י מבחן ההכנסה, אך כן יילקחו בחשבון לצורך החלטותיה גובה ההכנסות של המבקשים.

בנוסף נכתב נוהל בגביה למתן הנחות רטרואקטיביות במקרה של טעות במערכות הגביה המקנה אפשרות למתן הנחה של לא יותר משלוש שנים אחורה, וזאת ככול שמדובר בתיקון טעות, כשלכך לא נדרש אישור וועדת ההנחות, וכך נהגה העירייה במקרה שלך.

מסקנה - מבדיקת הטענות לא נמצא מצד העירייה טעות או התרשלות כלשהיא, לעומת זאת נמצא כי לא גילתם אחריות לבוא ולהמציא מסמכים מאמתים לגבי זכאות רעייתך להנחה, על כן עניין ההנחה הרטרואקטיבית היה ראוי שהיה מגיע להחלטת ועדת ההנחות ובכל מקרה לא הייתה אמורה להינתן לכם זכאות מעבר שנה רטרואקטיבית, והמשמעות הינה כי ניתנה זכאות ביתר של שנתיים נוספות.

נספח 2- נוהל מתן הנחה רטרואקטיבית

"נוהל - עדכון רטרואקטיבית של "הנחה אוטומטית" - כתוצאה מטעות המחלקה

במידה ומתגלה טעות של המחלקה, אשר בעטייה לא קיבל תושב הנחה מסוג ההנחות שמופיעות בדוחות הביטוח הלאומי (כלומר הנחה שהייתה צריכה להתעדכן אוטומטית ללא צורך בפניית התושב) - יש לעדכן הנחה רטרואקטיבית.

עדכון כזה יכול שייעשה עד לא יותר מ-3 שנים אחורה (בדומה לנוהל ועדת ההנחות משנת 2004 לפיו תושב שקיבל זכאות רטרואקטיבית רק היום, יוכל לפנות לוועדת ההנחות ולקבל עד 3 שנים אחורה).

מאחר ומדובר בתיקון טעות, לא נדרש אישור וועדת ההנחות. "

8.3 דחיית הנחת נכס ריק ללא נימוק

א. כללי

הבדיקה לאחר הגשת תלונה על דחיית הנחת נכס ריק בלא שמצוין במכתב הדחיה של העירייה נימוק כלשהו, בתלונה נטען עוד כי הנכס עמד ריק בתקופה של 37 יום, לצורך שיפוצים ולרגל חילופי שוכרים, עוד נמסר כי ניתן לאמת את הטענות עפ"י מד צריכת המים לאותה תקופה.

ב. מסקנות והמלצה

מכיוון שנמצא כי לא ניתן במקרה זה נימוק לדחיית ההנחה, מומלץ כי בכל דחייה לבקשה להנחת נכס ריק יימסר נימוק בכדי שיאפשר למקבלים קבלת הדחייה או ערעור. (המלצה זו באה בנוסף להמלצה בסעיף 4.1 בדבר עריכת טופס בקשה חדש להנחת נכס ריק באופן מפורט ומלא, מה שצפוי להמעיט את הבקשות והדחיות למתן ההנחה.

9. הדברת מזיקים

א. כללי

הבדיקה בעקבות פניית תושב שטען כי במקום מגוריו ישנה מכת עכברושים, הנמשכת זה זמן רב, למרות שהעירייה נכחה בעבר במקום ועשתה מאמץ להדבירם, על כן הוא פעל לבדו והציב מלכודות גדולות מה שהביא להפחית את כמות העכברושים אך לא מגרם, על כן הוא העלה סברה שמקום קינונם הוא במגרש ריק בסמיכות אליו, ומבקש כי העירייה תשוב ותטפל בנושא.

ב. מסקנות

לאחר טיפול חוזר של העירייה בעקבות פנייתו, דיווח התושב כי הטיפול שנעשה היה לשביעות רצונו, וכי נעלמה תופעת העכברושים.

10. טיפול פיקוח ההנדסה**10.1 במבנה מסוכן****א. כללי**

הבדיקה בעקבות פניית מחזיק בנכס שטען כי לאחר שגידר מבנה שהוכרז כמסוכן בהתאם לדרישת העירייה נחסמה האפשרות לבצע קריאות מונים ע"י חב' החשמל ותאגיד המים ובכך עלול להיות מצב שהחיובים שיקבל לא יהיו נכונים.

לאחר קבלת התלונה ביקשתי את תגובת אגף ההנדסה לבקשה, עיינתי בנוהל IZO של ההנדסה - טיפול במבנים מסוכנים וכן בחוק עזר לנס-ציונה (מבנים מסוכנים), התש"ן-1990.

ב. מסקנות

ממצאי הבדיקה העלו כי המבנה הוכרז כמסוכן ע"י מהנדס מבנים מסוכנים במדור הפיקוח שקבע, לאחר שביקר במקום, כי המבנה נמצא במצב מסוכן ונדרש טיפול של בעל הנכס, לפיכך נשלחה התראה על פי חוק העזר העירוני למבנים מסוכנים שיש לגדר את המקום עד להוצאת היתר להריסת המבנה בכדי שלא יכנסו למקום עוברי אורח וילדים. בדיקה שביצע מהנדס מבנים מסוכנים לאחר מכן העלתה כי המקום גודר ולא מתאפשרת כניסה למקום.

בדיקת ההנחיות עפ"י חוק העזר למנים מסוכנים ונוהל העירייה בנושא אל מול הביצוע בפועל העלתה כי הביצוע היה בהתאם להנחיות, עם זאת נמצא כי ההנחיות מיועדות לעובדי העירייה, כאשר אין הדרכה והנחיה מספקת לבעל המבנה המסוכן או לתושבים הנמצאים בסביבת המבנה, וטוב שעירייה השמה לנגד עינה את איכות השירות לתושב תוציא הנחיות בהתאם. למסקנה זו אני מגיע כיוון שלא הוצב שילוט ומדבקות בגדר שתחמה את המבנה והמודעים כי המבנה מסוכן (עם מתן הערתי זו למהנדס הדביקה העירייה במקום מדבקות המורות שהמבנה מסוכן), כמו כן עצם הגשת התלונה שבו לא ידע המחזיק כי עליו לפנות גם לחב' חשמל ולתאגיד המים כי המבנה אינו בשימוש ומיועד להריסה מצריך לדעתי הוצאת הנחיות מתאימות למחזיק הנכס.

ג. המלצות

יש לקדם את נוהל ההנדסה מבנים מסוכנים ולהוסיף בסעיף 4 :

1. טיפול מתבקש לאחר גידור/תחום הנכס לפני הריסתו- יודבקו מדבקות מסביב למתחם המורות באופן גדול ברור וקריא כי המקום הוא מבנה מסוכן המיועד להריסה, וכל מי שנכנס למבנה עושה זאת על אחריותו האישית בלבד.
2. מדריך הנחיות לבעל המבנה המסוכן- למכתב ההתראה על המבנה המסוכן יצורף מדריך לבעל המבנה באילו צעדים עליו לנקוט עם קבלת ההתראה, (כמו המקרה הנדון- הודעות לגורמים נוספים) עם זאת במדריך תהיה הסתייגות שכן יתכן ויידרש לבצע עוד פעולות שלא רשומות בו, ומתן המדריך בא בעצם רק להקל עליו.
3. הודעה לתושבים- יש להודיע לתושבים על הכרזת מבנה מסוכן שיפורסם בהודעות העירייה (אתר עירוני, עיתונות, פייסבוק, ועו').

10.2 טיפול באיסכורית על פרגולה**א. כללי**

הבדיקה בעקבות הגשת תלונה שבה קבל המתלונן כי מזה שנה וחצי אין העירייה אוכפת בניית פרגולה מאיסכורית של שכנו בבניין חדש, שלדעתו יש לפרקה כיוון שהיא מכערת את סביבת מגוריהם, תלונה זו הוא הגיש לעירייה אך היא לא טופלה, כמו כן טען ש-4 ימים קודם הגשת תלונתו זו הוא שלח מכתב בנושא ללשכה המשפטית, אלא שכאן היה תרחיש שבו פנתה עו"ד של השכן לעורך דינו בבקשה להגיע "להסדר" בעניין תוך שהיא מציינת את שמו, והיות ולא הוא זה שדווח הוא חושב במי מעובדי העירייה הדליף את המידע לעו"ד של השכן, ומכאן לדבריו "נרמסו כל חובות ההגנה על הפרטיות שלו ושל משפחתו". על כן הוא ביקש לבדוק ביסודיות מקרה זה ולגלות את המדליף שיכול להיות על פי דבריו "איזה חבר/קרוב משפחה או אני לא יודע מה". יומיים לאחר הגעת המכתב אלי, הוא התקשר ונשמע מבוהל מעצם העובדה שעם שליחת מכתבו אלי שמו נחשף כמי שהתלונן על שכנו, עוד מסר כי הוא חושד בעובדי העירייה שהדליפו את המידע על המכתב, ובאשר לבניית הפרגולה טען שהפיקוח מסר לו כי שהתיק נמצא בהחלטה לפני תביעה. לאחר מכן התקשר ואמר כי העביר את התלונה למבקר המדינה מאחר שהוא מבין מתשובתי השלילית שמסרתי לו כי- "אני לא יכול לבצע את העבודה הזאת היות ואני עובד עירייה, הודעתי לו בדבריו אלו יש פגיעה בעובד ציבור על כל המשתמע לכך ועל כן אני נאלץ להפסיק את השיחה.

ב. מסקנות

באשר לבניית הפרגולה נמסר לי ע"י הפיקוח על ההנדסה כי מדובר על פרגולה בהיתר שבנה הקבלן, שקירה אותה באיסכורית, ולדעת הפיקוח לא ניתן לראותו וכי מדובר על זוטי דברים ואין הקירווי מכער את הבניין. עם זאת המקרה יטופל עפ"י חוק התכנון והבניה ויועבר תיק להחלטת התובעת.

באשר לנושא ההדלפות נמסר מהפיקוח ש "בכל מקרה אף אחד לא העביר את שמו, האדם שהקים את הקירווי ידע בוודאות מי המתלונן כי הוא טען בפנינו שהוא /אשתו היו אצלו בבית", ומהלשכה המשפטית נמסר שהם לא יודעים דבר לגבי הטענה שלו בנוגע להדלפה לכאורה- פרטיו לא היו ידועים לאף אחד, כמו כן מדובר בתיק שנמצא אצל הפיקוח וטרם הועבר אלינו לטיפול, וברגע שיבדקו פרטי התיק יוחלט אם להגיש כתב אישום.

לסיכום- בכל הקשור לטיפול הפיקוח בבדיקת הפרגולה הרי שההתנהלות הייתה תקינה. ובכל הקשור להדלפת המידע ע"י העירייה מצאתי אותה כבדויה שכן תוך כדי שהארכת עמו בדיבור הוא העלה חשש לפגיעה אישית משכנו, שמתברר כי הוא ביקר אותו בביתו, כשהתבקש לספק הוכחות מאותם שני עורכי הדין שייצגו אותו ואת שכנו התחמק מלספק את המידע, וכן פרטים עליהם כדי שאוכל לתחקרם, כשהקשתי עליו בדבר יחסיו עם שכנו גם כן התחמק ממתן מידע.

התברר שהתיק כלל לא הגיע להחלטת התובעת בעוד הוא מציין בפני כי ההחלטה לפני תביעה, לעניין דליפת המידע מהלשכה המשפטית לא יתכן כי המכתב הגיע אליהם במועד שאותו ציין, ובטח לא להיות מטופל בזמן קצר כל כך, נשללת אפשרות גם לדליפת מידע מצד הפיקוח שכן הם כלל לא היו ממוענים במכתב ששלח לטענתו ללשכה המשפטית. לא נמצאו מניעים כלשהם שיהיו טריגר לבצע את ההדלפה, נהפוך הוא שכן לא התקבלה החלטה להרוס את הפרגולה אלא הנטייה הייתה להשאיר את המצב על כנו. מסקנות אלו סותרות לחלוטין את התרחיש האפשרי למפגש עם עורכי הדין שאותו תיאר. את המכתב ששלח ללשכה המשפטית במועד שציין כלל לא מסר לי עפ"י בקשתי באמתלה של "קלקול בקבצים", ובכלל מה היה עניינו לשלוח ללשכה המשפטית מכתב בטרם קיבלו את התיק לידיהם. גם כשהתבקש למסור את המכתב ששלח בזמנו לפיקוח לא מסר לי אותו. לפיכך הודעתי לו כי אני מוצא שאין בטענותיו אמיתה כלשהי שאותה הוא יכול לבסס או להוכיח.

כ-4 חודשים לאחר הבדיקה התקשרו ממשרד מבקר המדינה- נציבות קבילות הציבור ומסרו כי התקבלה תלונה מהמתלונן על אופן טיפול העירייה בתלונותיו, לא התקבלה תלונה מהם בכתב שכן את אותם טענות שהשמיע אצלי השמיע שם אך בלא לספק בסיס כלשהו לטענותיו, על כן הם הסתפקו בלשוחח עמי ולקבל את אותה תשובה שנמסרה למתלונן. **מסקנה- התלונה אינה מוצדקת.**

11. מענה לפנייה שכללה דברי נאצה

א. כללי

הבדיקה בעקבות הגשת תלונה אילי על שהוי טיפול של רכז ביטוח (שמאי) עיריית נס-ציונה, בנושא נזק לרכב שעלה על במפר (פס האטה), במכתב התלונה טען המתלונן כי שוחח עם הרכז לפחות 7-8 פעמים שבס הבטיח הרכז כי יחזור אליו, אלא ששום דבר לא קרא. נעשתה גם פנייה לדובר הובטח לו שהנושא בטיפול אך כלום לא זו, אך כאן בסיפא של המכתב נכתבו דברי נאצה...

ב. מסקנות

בעניין זה הובהר לי ע"י מנהלת פניות הציבור ורכז הביטוח כי קיימת מדניות שקבע ראש העיר שלא לתת מענה לתושבים המקללים את העירייה או את עובדיה, וכך גם ננהג על ידי במקרה זה.

לטענת רכז הביטוח הוא דווקא כן שוחח עם המתלונן וקבע עמו כי יצלצל לקבוע פגישה אך דבר לא נעשה מצדו, (למרות זאת התברר כי בניגוד למדיניות שלא לתת מענה לתושב שמקלל, המשיך הטיפול בו והוכן לו שק על הנזק הסך 550 ₪, ב- 19/06/13 כשאיילי פנה עם דברי הנאצה קודם לכן ב-08/05/13, עם זאת אין אני מוצא כי הייתה סחבת בעניינו שכן האירוע היה ב-11/10/12, כך שהטיפול בתביעה היה בהחלט סביר).

עניין גילוי אלימות המלווה בקללות עלה גם בעבר בדוחות הביקורת של מבקר העירייה:

- בשנת 2010 נדרש מתושב לכתוב מכתב התנצלות לעובדת הנדסה שבה פגע מילולית, וזאת בטרם שימשיך הטיפול בענייניו, אלא שהלה כתב התנצלות שלא ממש הביע חרטה על מעשיו. ערכתי בדיקה לגבי המשמעות של "העלבת עובד ציבור" ונמצא כי איסור העלבת עובד ציבור רשום בסעיף 288 לחוק העונשין התשל"ז-1977, ובכדי ליצור את השוויוניות הראויה העמדתי זאת אל מול האפשרות לחופש הביטוי על פי הלכות הדין ששם נרשם שזו זכותו של אדם כדי שיוכל לבטא באופן חופשי את רגשותיו ודעותיו, את השקפותיו ותפיסת עולמו, וגם אם יש צורך בכך, העברת ביקורת על רשויות השלטון ודרך קבלת החלטות שלהן. בהגדרת העלבה נרשם- פגיעה באדם בכל דרך אפשרית: במילים, בתנועות ובמעשים גם אם אינם מלווים באמירה או בקללה. החוק קובע כי עובד הציבור כלל לא צריך להוכיח כי נפגע – פעולת ההעלבה עצמה היא שמקיימת את דרישות העבירה. בית המשפט העליון צמצם את עבירת העלבת עובד ציבור למקרים חריגים וקיצוניים של העלבה ויש תלות במידת חומרתה, פגיעתה הממשית, הישנותה, מטרתה, נסיבותיה, והרקע שלה, שכן עבירת העלבת עובד ציבור מגבילה בעצם באופן ניכר את הוראות חוק חופש הביטוי בכך שהיא קובע כי אין להעליב עובד ציבור גם אם מעשיו והחלטותיו אינם תואמים את השקפתו של האדם הפוגע. באותו מקרה הגעתי למסקנה כי **על עובדי ציבור לדעת להתמודד עם התנהגות לא נעימה בהיותם משרתי הציבור, אך כל זאת נכון במידתיות מסוימת.**

- בשנת 2012 נכתב דוח ביקורת על התפרצות אלימה של תושבת כנגד מנהלת פניות הציבור בעת קבלת קהל, המסקנות מהאירוע כי אין בעירייה נוהל חוצה ארגון המנחה את העובדים כיצד לנהוג במקרה של אלימות נגדם, וטוב גם להגדיר מהי אלימות בכדי שתצומצם האפשרות לאיבוד האיזון בין השירות המיטבי לתושב לבין הפגיעה בעובדי הציבור, הוצע שבנוהל ייכתב שעל הקב"ט לדרוש קבלת מכתב התנצלות מהגורם האלים כשיעשה בדיקה לאחר מכן לבירור רצינות כוונת ההתנצלות, התנהלות העובדים והגברת תודעתם בעת שבסביבתם מתרחש אירוע אלים, תערך בדיקת סדורה של זמינות לחצני המצוקה והגעת השיטור למקום, הרחקת הגורם האלים מסביבת האירוע, מצבים שבהם יש להזמין את המשטרה ואו להתלונן בפניה על אלימות, הגדרת המינוח העירוני לגבי "אפס סובלנות כלפי אלימות" באופן מאוזן מושכל ונבון שכן לא כל כעס או דברי מרירות של תושב יש לפרשה כאלימות, (בנושא של הגדרת אירוע אלים הפניתי לסעיף 192 לחוק העונשין המגדיר את עבירת האיומים ובה נרשם: "המאיים על אדם בכך דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים". וניתן הסבר לכוונת ההפחדה שמשמעה - הטלת אימה, נטיעת פחד מפני תוצאה שאינה חיובית כלפי המאיים), ולכוונת ההקנטה שמשמעה הרגזה או הכעסה שעליה להיות מופנה כלפי אדם ועל אותו אדם להיות מושפע מדברים אלו, אפשר שעבירת איומים תבוצע גם במקרה בו אדם שהפגיעה מיועדת אליו, עליהם גם לעמוד במבחן האובייקטיבי של האדם הסביר, אם יש בדברים אופי של איום, לפי השפעתם האפשרית על האדם הרגיל ולא לפי הרגשתו הסובייקטיבית של האדם שאליו הם כווננו, לכן יתכנו מצבים בהם אפילו לא היה בדברי האיום כדי להטיל מורא על המאויים, אפשר ויהא בכך די כדי לבסס הרשעה בעבירה של איומים, אם דברי האיום עונים על המבחן האובייקטיבי של הטלת מורא על האדם הסביר, וההפך אם בעיני האדם הסביר לא משתמע כי קיים איום. מכיוון שלא קל לאבחן איום כתב על כך השופט ברק: "... האיום עצמו זו התנהגות, בדרך כלל שהיא, העלולה לנטוע בלבו של אדם רגיל, פחד או חרדה. המבחן לקיומו של רכיב זה הוא אובייקטיבי... לעניין זה יש להבחין בין איום לבין מתן אזהרה או עצה... קו הגבול בין איום לבין אזהרה אינו מדויק. דומה כי ניתן להיעזר במבחן העזר הבא: אם יש לדובר שליטה או השפעה על אפשרות התממשות האזהרה – יש לראותו כמאיים ולא כמזהיר..." במקרה אחר נרשם שיש לפרק את עבירת האיומים למרכיביה השונים. כל רכיב תופס מקום משלו. בין היתר יהיה צורך לבחון את זהותו של המאויים, דרך האיום, סוג הפגיעה, מהות הכוונה וזהותו של קולט האיום". המסקנה מבדיקה זו הייתה **כי הגבול בין אמירה צורמנית לבין איום הינו דק, על כן יש להפעיל שיקול דעת רב בהיבט האובייקטיבי, שכן יש לגלות התחשבות באלו הבאים לקבל שירות מהעירייה ושחיהם אינם פשוטים וקלים וכאבם גדול.**

ואם לקשור את הניתוח המעמיק הנ"ל לדברי הנאצה שכתב הפונה, הרי שהוא לא כוונם לאותו גורם שנתן לו את השירות שלא היה מרוצה ממנו ואולי אז אפשר היה לטעון למרירות כלשהי בהקשר לשירות שקבל, אלא כיוון את דבריו לכלל העירייה עובדיה ונציגייה בלא שהם היו קשורים באופן כלשהו לעניינו, ומסיבה זו היה אכן מקום לספק את השירות אך ורק לאחר קבלת מכתב התנצלות, שבמידה

ולא היה מגיע אזי היה מקום אף להגיש נגדו תביעה.

ג. המלצות

ביסודם של הדברים עומד העניין של כתיבת נוהל חוצה ארגון לטיפול במקרה אלימות.

12. תלונה כוזבת על חיוב כפול של היטל כביש

א. כללי

הבדיקה בעקבות מכתב מתושב אילי שטען כי הדרישה שקיבל לתשלום היטל כביש ומדרכה עבור סלילה מחדש של כביש, שהחל מלפני כ-4 שנים ועד היום טרם הסתיים, היא למעשה דרישה כפולה, שכן היות והכביש היה סלול בעבר וכי ממה שהבין כי כבר שולם עליו, הרי שהעירייה דורשת כעת תשלום כפול, כאשר הוא מביא מת"א וחולון ששם סלילה מחדש של רחובות לא הביאה לכדי דרישה לחיובים נוספים. עוד קבל מדוע בגוף החיוב לא נמסר נימוק לדרישה לתשלום כפול, במכתב נוסף ששלח קבע כעובדה ש " התושבים ברחוב זה קיבלו חשבונות לתשלום על כביש שהיה סלול למעלה מ-40 שנה, לשלם שוב על סלילת הכביש...". לצורך הבדיקה תושאל הפונה, ונבדקו נתונים בהנדסה ובגביה.

ב. מסקנות

ממצאי הבדיקה עלה כי המתלונן גם במקום 3 שנים בלבד כשקודם לכן הנכס בו הם גרים לא היה ראוי למגורים כשלפני כן הם גרו בת"א ועברו לגור בנס-ציונה, את הדרישה להיטלים שקיבל בשנת 2012 טרם שילם, בדיקת מחלקת ההנדסה העלתה כי זו הפעם הראשונה שבה הרחוב בו הוא מתגורר מחויב בהיטלי כביש ומדרכה, משמע לא היה חיוב על כך בעבר, בדיקת מחלקת הגבייה עד לשנת 1996 לא העלתה חיוב גובלים כלשהו, עניין נוסף לא התקבלה משכניו תלונה על תשלום כפול וגם הוא לא הצליח לבסס את טענתו לדרישה כפולה ע"י המצאת נתונים משכניו הוותיקים .

נמצא גם כי בשנת 2009 בעת ביצוע מדידות ברחוב לא נמדד הנכס נשוא התלונה כיוון שלא הופיע בקובץ המתאים עקב הפסקת פעילות (צו מנהלי שהוצא ע"י אגף הנדסה). בשנת 2011 בעת ביצוע בדיקה פיזית בשטח ע"י הפיקוח וההנדסה והגביה הם מצאו כי הבית מאוכלס, כשלדברי הדיירת היא מתגוררת במקום לפחות שנתיים, וזאת בניגוד להוראות ההנדסה. עם זאת חיובי המחזיק בנכס החלו בתחילת 2011 כאשר חיוב השטח נעשה תחילה עפ"י אומדן חב' המדידות, ולאחר מכן נעשה תיקון בעקבות כך הגשת מדידה מעודכנת ע"י המתלונן.

מתברר גם כי כשנה שקודם שפנה אילי הוא פנה לידיעות תקשורת וסיפר אותו סיפור והוסיף שם כי את סכום ההיטלים הוא לא מסוגל ולא מעוניין לשלם, כי הכביש שנמצא במקום כבר 50 שנה נסלל לא טוב, והתשתית במקום, כולל כבלי החשמל הנמוכים, לא מצדיקים את התשלומים הגבוהים.

סיכום- בסיכומם של הדברים עומד רצונו העז של המתלונן להתחמק מלשלם את ההיטלים, למעשה לא היה מאומה בטענותיו שבם גם מצאתי דברי שקר. גם באי מתן הודעה על אכלוס הנכס ב-2009 והחלת החיוב רק ב-2011 אני מוצא ערפול באשר למועד המגורים בנכס שהוכרז ע"י ההנדסה כמבנה שאינו ראוי לשימוש, ובאשר פנייתו לתקשורת ששם הודיעה לה כי אינו מעוניין לשלם חשף את האמיתה שאותה ניסה להסתיר בפנייתו אילי. **על כן אני מוצא התלונה אינה מוצדקת ושנעשה ע"י המתלונן ניסיון נואל לפגוע בהכנסות העירייה, כשתשובה ברוח זו נמסרה למתלונן.**

13. דרישה מהעירייה לשיפוץ נכס אישי

א. כללי

הבדיקה בעקבות פניית תושב שלדבריו הובטח לו כי במסגרת שיקום שכוונות תשפץ העירייה את דירתו הנמצאת בקומה עליונה בבניין בעל 4 קומות, לדבריו יש בידיו מסמך המעיד על כך, אלא שהעירייה לא קיימה את שהבטיחה ויש לו נזקים בדירה מחדירת מי גשמים.

ב. מסקנות

בבדיקה התברר כי תקרת דירתו ניזוקה מזה שנים עקב דליפת מים מגג הבניין, מהסיבה שבמשך שנים היה סכסוך בינו לבין שאר דיירי הבניין על רקע סירובם לאטום את גג הבניין ולשאת בעלות תיקון הנזק לתקרת דירתו, לקראת שיפוץ הבניין הושגו הסכמות כל הדיירים בבניין, למעט המתלונן שסירב להשתתף בעבודות השיפוץ בלא שיתוקן הנזק שנגרם לתקרת דירתו, אי לכך כללה העירייה במסגרת העבודות בנוסף לאיטום הגג גם תיקון התקרה והחזרת המצב לקדמותו, אלא שתוך כדי ביצוע העבודות החל המתלונן לדרוש ביצוע עבודות נוספות בתוך דירתו ישירות מקבלן הביצוע ועל חשבון הפרויקט. (מהמסמכים עלה כי דרש בנוסף: פתיחה וצביעת סורג, צביעת סורגים ומעקים, ניקוי שקעים, ניקוי וצביעת משקופים בצבע דלת הכניסה, ניקוי וצביעת ויטרינה, החלקת התקרה והקירות לאחר תיקון, כמו כן טען כי למרות שהגג זופת חדרו מים עקב אי ביצוע זיפות

פעם שניה וכן יש צורך בניעור היריעות על הגג).
 לדעת מנהל אגף הנכסים עירייה ההסכמה שנעשתה עמו קודם לשיפוץ "הייתה סבירה צודקת והגיונית בנסיבות העניין". ובאשר לדרישות הנוספות של המתלונן הוא כתב לי כי "הדרישות היו מופרזות ומוגזמות ועברו בלשון המעטה את גבול הטעם הטוב. לדרישות כאילו ולסחטנות מהמין שמנסה מר ששון להפעיל אין מקום בבית ספרנו".

מסקנתי- נמצא שעם הדייר לא נעשה הסכם מפורט קודם השיפוץ שיכלול את הפרוטרוט את פרטי השיפוץ, מה שנעשה היה הסכמה כללית שכללה: "שיפוץ התקרה והחזרת המצב לקדמותו", מכאן שהסכמה זו נתונה הייתה לפרשנות מצד בעל העניין במובנה הרחב ואף הרחב מידי שכן דירתו ניזוקה ולא טופלה במשך שנים מאותה חדירת מי גשמים מהתקרה, ומצד העירייה והקבלן שנאלצו לקיים הסכמה זו במובנה הצר, ואין מצב זה דומה לדייר המזמין קבלן שיפוצים לביתו. בנוסף נמצא שבלא קשר לחדירת מי הגשמים לא דאג המתלונן לתחזוקה נאותה של דירתו, כשעניין שבא לידי ביטוי בין השאר בדרישותיו: לצביעת סורגים, מעקים, ויטרינה ומשקופים. וכן ניקוי והחלפת שקעים), דרישות אלו מעידות על חוסר האיזון שנוצר אצל המתלונן לגבי הגבול שבין העבודה הציבורית שבה הקבלן לעשות במסגרת שיקום שכונות לבין "העסקתו" ע"ח הפרויקט בעבודות פרטיות, ובמקום שהמתלונן יהיה הוא זה האחראי לשמירת ביתו בא בדרישות מוגזמות כלפי אלו שאין להם כלל ענין ברכושו הפרטי. על כן לא מצאתי כי מוטל על העירייה ועל הקבלן לעשות שיפוצים בביתו של המתלונן.

ג. המלצות

שורש המחלוקת במקרה זה היה הפירוש הנרחב שנתן המתלונן להסכמה ל תיקון התקרה והחזרת המצב לקדמותו, אי לכך ובכדי להימנע ממחלוקות דומות לאלו בעתיד היא לערוך במקרים דומים הסכם לפרטי פרטים.
 והיות ולא מצאתי נוהל בהנדסה לטיפול בשיקום שכונות וגם לא בתמ"א 38, אזי מומלץ לאגף ההנדסה לערוך נוהל שכזה (ובו תבוא גם לידי ביטוי ההמלצה לעיל של שבמקרים של עריכת הסכמים פרטניים עם דיירים יירשמו הדרישות לביצוע לפרטי פרטים וכן אלו דברים כלל לא יבואו בחשבון).

14. חיוב לקוי באגרת שילוט**14.1 הטלת אגרה על גורם לא מעורב****א. כללי**

הבדיקה לבקשת חברת אחזקה שסיפקה עד לפני 5 שנים שירותי אחזקה ושילמה את אגרת השילוט של המבנה במסגרת ההסכם שעשתה עם בעלי המבנה, אלא שחיובים אלו לא פסקו עם תום מתן השירות ומי שנה מאז ממשיכות להישלח דרישות שוטפות לתשלום אגרת השילוט, כש- 8 פניות שהיו בנושא זה שהחלו מלפני 3 שנים והופנו למנהל מדור השילוט ולמחלקת הגבייה לא הביאו לידי ביטול החיוב.

ממחלקת הגבייה נמסר כי בעבר בעת שהיה הסכם חברת האחזקה היה רק בעל אחד למבנה, ומאז התפצלו למספר בעלים, כאשר זה בלתי אפשרי על אף בקשתם לחייב באגרה כל אחד מהם עפ"י חלקו, ועל כן הושאר החוב ע"ח החברה המחזיקה הקודמת.

התנהלות זו של מחלקת הגבייה אל מול תושב שאינו חייב בתשלום לא נראתה לי תקינה, שכן אם אכן היה קושי לפצל את חיוב אגרת השילוט לחלקים אפשר היה להגיע עימם להסכם שאחד מהם ייקח את החוב אליו ויתחשבן עם יתר הבעלים, שמן הסתם בהיותם בעלים משותפים יש להם התחשבות מעין זו.

ב. מסקנות

לצורך הבדיקה ביקשתי לקבל את הסכם הניהול בין חברת האחזקה והבעלים וכן מסמך מאמת לסיום ההסכם, ומשכך הועברו נתונים אלו למנהל מחלקת הגבייה שדאג לערוך תיקון מתבקש לחיובים קיימים וביטול המשך הטלת החיובים על חברת האחזקה.

14.2 אי הענות להשגה על סכום האגרה**א. כללי**

הבדיקה בעקבות תלונה של חברה ידועה הנמצאת בקניון העירוני בטענה לאי התייחסות להשגה שהגישו עוד בשנה קודמת על סכום חיוב השילוט שכן לטענתם מידות החיוב אינן נכונות מהסיבה כי נמדד שטח המשטח עליו יושב השילוט ולא שטח השלט עצמו, כשבדיקה חוזרת למדידת השלט לא נעשתה, ומה שקרה שקטנו החיובים לשנת 2013 בהתאם להשגה, אך הוטלו עיקולים על אי תשלום של החוב אשתקד.

ב. מסקנות והמלצות

ממצאי הבדיקה עולה כי לבסוף אכן נעשה מדידה חוזרת, אך ראוי היה שהמדידה הייתה נערכת עוד אשתקד, וטוב שיהיה נוהל מדריך לטיפול בהשגות על שילוט.

15. טיפול מחלקת החניה ב-**15.1 גביית גזרי דין פיקוח עירוני – מעקב****א. כללי**

ביקורת על גזרי דין נעשתה בשנת 2011 ומעקב נעשה גם אשתקד, כעט נבדק תקבול של 2 גזרי דין שטרם שולמו בעת עריכת הביקורת.

א. מסקנות

מהבדיקה עולה כי 2 גזרי הדין שהיו פתוחים בזמנו שולמו.

15.2 ערעור על דוח חניה**א. כללי**

הבדיקה בעקבות קבלת תלונה מתושב על דוח חניה שלטענתו כלל לא הוצמד לרכבו, וקיבלו הגם ששילם עבור החניה באיזי פארק והצמיד את תווית תשלום לשמשת הרכב, מה שמעלה את החשד כי הדוח בוצע מרכב חולף בלא נוכחות פקח במקום.
לצורך הבדיקה התבקש המתלונן להציג בפני קבלה על התשלום, מה שאכן עשה, נערך בירור עם מנהל החניה ועם מנהל האגף, נבדק נוהל הטלת קנסות חניה, ונעשתה בקרת קנסות עוקבים.

ב. מסקנות

ממצאי הבדיקה העלו כי אכן שולם עבור החניה בשעת עריכת הקנס, התברר כי התשלום באיזי פארק הוא תשלום אלקטרוני שבו נרכש כרטיס בתחנות דלק או בדואר בלא שמצוין בכרטיס מספר הרכב, מה שכן רשום זה מספר סידורי, תאריך קוד שעה וקוד עיר, כך שבמקרים שבם כרטיסים אלו לא מוצמדים לשמשה אזי תמיד קיים חשד בערעור כי כרטיסים אלו יכולים לעבור מנהג לנהג, אלא שכאן בשונה מערים אחרות נהוג להמר מצבים אלו לאזהרה. יצוין כי במידה ותשלומי החניה מבוצעים באמצעות תשלום סלולרי ע"י פאנגו/סלופארק נחסמת האפשרות של הטלת הקנס כיוון ששם נרשם מספר הרכב. לעניין החשד לצילום הרכב לשם הטלת הקנס מרכב חולף הרי אזי שצילום הרכב מקרוב מזים זאת, שכן תמונת הרכב מראה צילום מקרוב ולא מרכב נוסע. בדיקת קנסות עוקבים לפני הטלת הדוח ולאחריו לא הצביעו על חריגה כלשהי בהתנהלות, כמו גם הטענה של אי מציאת הקנס מה שלא סביר, אך קורה שנהגים במטרה למנוע מהם הטלת קנס, מעבירים דוחות מרכב לרכב במטרה להטעות ולבלבל את פקחי החניה.

נוהל הטלת קנס לפני ביצוע כולל את השלבים הבאים:

1. לפני רישום דוח, הפקחים מבצעים סריקה סביב הרכב, לאיתור חפץ

מחשיד/תו נכה/תקלה ברכב/אמצעי תשלום-כך היה במקרה הנ"ל.

2. דוחות מוצמדים לשמשת הרכב מלבד מקרים בהם בעלי הרכב מגיעים לרכב בזמן רישום הדוח.

המקרה המלמד כי בניגוד לנטען נעשתה בדיקה קודם הטלת הדוח וכי הוא הוטל באופן תקין, מה שבסבירות רבה נלמד כי בעל הרכב לא הצמיד את תווית תשלום החניה לשמשת הרכב (שהודעה על כך נמסרה למתלונן), עם זאת התאם למדיניות בנושא הומר הדוח להזהרה.

ג. המלצות

לא אחת מועלת טענת מקבלי הקנסות כי הפקחים אינם מצמידים את הקנסות לשמשת הרכב, על כן מומלץ לרענן לפקחים את הנוהל בנושא, לצלם את הרכבים גם לאחר הצמדת הקנס בכדי להזים טענות אלו ולהוסיף הנחיה זו לנוהל.

15.3 רכב נטוש

א. כללי

הבדיקה בעקבות פניית תושבים על רכב העומד במשך זמן רב בחנייה של הרחוב הצמוד לבניין שבו הם מתגוררים, כאשר פניה למחלקת החניה לא הביאה לתזוזת הרכב מהמקום, כאשר ישנה חיוניות גבוה מבחינתם להזיז את הרכב שכן מדובר בבניין שאין לו חניה פרטית משלו, וכהחניית הצמודות לבניין מעטות ומצומצמות, מה שמקשה עוד יותר את האפשרות לחנות במקום, כמו כן מצב זה מביא להתגברות חתולי הרחוב, שמצאו ברכב העומד דיור של קבע. לטענתם הרכב שימש מקום אחסון לכלי בישול, כשמידי פעם נעשה בהם שימוש ע"י אישה מבוגרת שנאלצה לנטוש את ביתה ולהתגורר אצל בני משפחה. לצורך הבדיקה ביקשתי את גיליון הטיפול ברכב, ערכתי בירורים לגבי התנהלות בעלי הרכב ובחנתי את הוראות החוק. הוראות החוק- (שהוצגו גם בדוח הביקורת לשנת 2010, עת נעשתה ביקורת על טיפול ברכב נטוש שנמצאה תקינה).

1. מפגע- לפי חוק עזר לנס-ציונה (שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והניקיון), התשס"ג-2003 סעיף 26 להגדרת מפגע- דבר, שלפי קביעת המפקח, עלול לסכן את חייו, בטחונו, בריאותו, רכושו או נוחיותו של אדם או להפריע לאדם או למנוע ממנו שימוש בזכויותיו או העלול, לדעת המפקח, להוות מטרד לשכנים או לסביבה.
2. רכב שהתקלקל- חוק עזר לנס ציונה (העמדת רכב וחנייתו), התשנ"ו-1995 סעיף 9- רכב שהתקלקל- לא יעמיד אדם ולא ירשה לאחר להעמיד ברחוב רכב שהתקלקל קלוקל המונע המשכת הנסיעה, אלא סמוך ככל האפשר לשפה הימנית של חלק הרחוב המיועד לתנועת רכב ולשם תיקונים הכרחיים להמשך הנסיעה שיש לעשותם בו במקום או עד שיועבר הרכב למקום תיקונו, ובלבד שהרכב יתוקן או יועבר כאמור ללא דיחוי.
3. השארת רכב ברשות רבים- חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984-בסעיף 8א. לחוק שכותרתו

השארית רכב ברשות הרבים נרשם בסעיפים קטנים 8 (א) (ב) ו-(ג):

(א) " הושאר רכב ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על שישים ימים, רשאית הרשות המוסמכת להורות על גרירתו מהמקום".

(ב) "לא תשתמש הרשות המוסמכת בסמכותה כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שדרשה מבעל הרכב לפנותו תוך תקופה שתקבע בדרישה, והודיעה לו כי אם לא יעשה כן בכוונתה לגרור את הרכב ולהעמידו במקום שיפורט בהודעה".

(ג) הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תודבק על הרכב במקום הנראה לעין ותישלח בדואר רשום לבעל הרשום של הרכב, אם ניתן לזהותו, לפחות ארבע עשר ימים לפני הגרירה.

בסעיף 8.ב שכותרתו מכירת רכב שנגרר או הזרתו לבעליו נרשם:

(א) נגרר רכב לפי האמור בסעיף 8 א, ובעליו לא בא לקבלו תוך חודשיים מהיום שבו נמסרה לו הודעה כאמור בסעיף 8 א (ג), תהא הרשות המוסמכת רשאית למכור את הרכב.

(ב) ביקש בעל הרכב לקבל את רכבו, תהא הרשות המוסמכת זכאית לדרוש החזר כל הוצאותיה בגין גרירת הרכב והחזקתו ותשלום כל קנס בגין עבירה הכרוכה בשימוש באותו רכב.

(ג) נמכר רכב כאמור בסעיף זה, תעמוד תמורת מכירתו לרשות בעל הרכב, בניכוי הסכומים המפורטים בסעיף קטן (ב)."

4. עפ"י פסק הדין של בית משפט השלום בת"א 94460/98 ישראל שקד נ. עיריית תל אביב נרשם בפסק הדין כי בהתראה הניתנת לבעל רכב צריך להיכתב כי העירייה רשאית להשמיד את הרכב/גרוטאה.

ב. מסקנות

הליך הטיפול ברכב החל שלושה שבועות לאחר מסירת הפניה למוקד העירוני, עת הוצמדה התראה עליו להזותו, מכתב בעניין נשלח לבעלת הרכב שבועיים אחר כך, אלא שזה הגיע לידיה רק שבועיים לאחר מכן, משמע חודש לאחר מתן ההתראה, שבוע וחצי לפני תום 60 היום המאפשר לעירייה לגרור את הרכב מהמקום, התקבלה בקשת עורך דינה להשהות את ההליך בעוד 30 יום מהנימוק כי בית המשפט אמור להורות בקרוב על ביטול עיקול שאליו מתנגד משרד הרישוי, אך מה שיאפשר הורדת הרכב מהכביש, לקראת תום תקופת הארכה טענה בעלת הרכב כי משרד התחבורה לא נעתר לבטל את העיקול והעניין חזר שוב לטיפול עורך דינה, אלא שכאן הודיע לה מנהל החניה כי בכל מקרה הרכב יפונה, ואכן עם תום תקופת הארכה פונה הרכב בלית ברירה בידי בעליו. נמצא כי היו 6 פניות בנושא למוקד בטרם נעשתה פניה אילי. אך בסה"כ הגם שהיה עיכוב בתחילת הטיפול, **אני מוצא שמחלקת החניה טיפלה באופן תקין בעניין, ובאופן מאוזן והומני.**

16. מחסור בדיו במכונת הביול**א. כללי**

הבדיקה בעקבות הפניית תשומת שמזה כ-3 ימים לא נשלחים מכתבים מהעירייה כולל מכתבים רשומים עקב מחסור בדיו למכונת הביול, עניין זה נראה בעיני חריג ואף מסוכן ופוגעני בכל הקשור לאי הגעת מכתבים במועד, לפיכך מצאתי לנכון לבדוק את הנושא.

ב. מסקנות

מתברר שבהעדרה של המביילת, החליפה שבועיים קודם מזכירת הרכש את קסטת הדיו האחרונה בלא ידיעה כי מדובר בקסטה רזרבית וכאשר המביילת לתומה חשבה כי המזכירה עם ההחלפה ביצעה הזמנה מיידית, עניין אי ההזמנה הובהר רק נגמר הדיו במכונה ולא נמצאה קסטת דיו רזרבית. כאן ניסתה המביילת לטעון שאחריות לאי ההזמנה מוטלת על התקציבן, ועל מזכירת הרכש.

האומנם נכון היה להטיל את האחריות על התקציבן ועל מזכירת הרכש במחסור שנוצר? האם נכון הדבר לטעון שבעת היעדרות המביילת, מוסרת האחריות ממנה ומועברת למי שסייעה בתפעול השוטף?

בהנחיות ילקוט המידע לעובד נרשם בפרק ד סעיף ה. שמירה על הרכוש נרשם "העובד יקפיד על שמירת רכוש הרשות המקומית, על שלמות הציוד והנמסר לרשותו לצורך עבודתו ועל סדרי אחזקה וניקיון נאותים במקום העבודה"

אחריות שמירת הרכוש כמו גם האחזקה אין היא מוסרת גם כאשר העובד נעדר מעבודתו, ובמצב של היעדרות מהעבודה מוטלת האחריות להעביר למחליף הן את הביצוע השוטף והן את הצרכים החיוניים להמשך התפקוד, ואין לצפות ממי שבא לסייע יידע את אותם צרכים חיוניים מי שיקבל תדרוך לכך, על כן כל האחריות לעניין אי משלוח המכתבים מוטלת על המביילת.

לפיכך הורה מנהל הרכש כי כל הזמנת קסטת דיו תעשה דרך קריאה במוקד, ולא ישירות למזכירת רכש, אלא שהליך זה לא יצא לפועל והזמנות ממשיכות להתבצע ישירות דרך מזכירת הרכש.

ג. המלצות

בכדי למנוע מצבים של מחסור בדיו למכונה מומלץ כי על גבי מכונת הביול תודבק הנחייה להזמנת קסטת דיו ממזכירת הרכש בכל אימת שמוחלפת קסטה.

17. הגהות על צו המסים בטרם פרסומו**א. כללי**

עיון שערכתי בצו המסים לשנת 2013 הראה כי נדרש ביצוע הגהה בטרם פרסום, וכך נמצא כי בדף 11 נרשם: שיעורי הנחות מארנונה **בשנת 2011** במקום 2013, בדף 15- תנאים למתן הנחות: סעיף 2- נרשם עד 31/12/12 במקום 31/12/13. בסיפא - מועד אחרון 31/11/12 במקום 31/11/13.

ב. מסקנות והמלצות

תיקוני הגהות אלו שנדרשו מלמדות שטוב כי גזבר העירייה יורה מידי שנה בשנה על ביצוע הגהות טרם פרסום צו המסים.

18. זימון מתנגדים לוועדה לתכנון ובניה**א. כללי**

הבדיקה לבקשת תושבים המתנגדים מזה זמן רב להריסה ובניה בניה בנכס משותף ע"י שכנם, והקובלים כי הוועדה דחתה את בקשתם לזימון כדי שישמיעו את התנגדותם שכן לדבריהם הם העלו טענות כבדות משקל לסירוב הבקשה להיתר, ובעיקר נזק בלתי הפיך למבנה בן למעלה מ-50 שנה.

ב. מסקנות

מתברר כי לא קיימת בחוק חובת זימון השמעה בע"פ בין אם ביקשו ובין אם לאו. היות והובאו והובהרו בכתב בפני הוועדה כלל טענותיהם ברצף של מספר שנים וכי הטענות נשקל על ידי הוועדה, וכן נמצאה בפניה אילי כל טענה נוספת שלא נמסרה גם קודם ובכתב לוועדה אזי לא מצאתי מקום להתערבותי בנושא.

19. תלונה כוזבת על התנכלות**א. כללי**

הבדיקה בעקבות מכתב ממשד הפנים לראש העיר ובו תלונה על התנכלות חמורה של העירייה בנכה צה"ל. בחינת תוכן התלונה אל מול כותרתה לא הצביעה על אף נסיבה להתנכלות כלשהי, בנוסף מדובר במתלונן אגרסיבי שכבר הגיש אשתקד תלונות למכביר למשרד הפנים ולמבקר המדינה כשנמצא שכל תלונותיו תפלות ושקריות.

ב. מסקנות

נמצא שמהות התלונה הינה הליך טיפול רגיל של העירייה בעת גילוי של בניה בסטייה מההיתר, ומכיוון שהליך הטיפול היה תקין, הרי שלא היה קשר בין כותרתו המכפישה לבין פני הדברים בפועל. לפיכך ניתנה תשובה די נחרצת בנושא, ובה אני מעלה גם את בזבוז הזמן הנדרש בטיפול בתלונות קנטרניות וטורדניות. לפיכך במכתב התשובה למשרד הפנים רשמתי כי ראוי היה שמשרד הפנים יערוך

בירור עם המתלונן מה שהיה מביא לאי משלוח המכתב לעירייה (סעיף 3 שהדגשתי במכתב התשובה שצרפתי להלן). על כן טוב יעשה משרד הפנים אם יפעל בדומה לנציבות תלונות הציבור ויבחן תלונות מעין אלו קודם שליחתם לרשויות, שכן מעבר למטרד ובזבוז הזמן, עצירת תלונות אלו באופן בעבן לא יעודדו את המשך קבלתן.

להלן התשובה שנשלחה למשרד הפנים :

יום חמישי 16 ינואר 2014
ט"ו שבט, תשע"ד

לכבוד,
הגב' סודרי עדית, ראש ענף תקציבים
משרד הפנים - מחוז המרכז, קריית הממשלה
הרצל 91, רמלה 72430

ג, נ.

הנדון: הגשת תלונה נוספת – בנימין חוגי

סימוכין: מכתבך לראש העירייה בתאריך 07/01/2014, מש 109-2014, תיק מס' 24/133

מכתבכם שבסימוכין נמסר לטיפול על ידי ראש העירייה ולהלן תשובתי.

1. זו הפעם הרביעית שהמתלונן פונה אליכם באותו עניין, והוא בניית גזוזטראות בבניין בו הוא מתגורר ביחד עם 21 שכניו, תוך הצגת מצג שווא שאין בו אמיתה כלשהי, מכתב זה כמו קודמיו יש בו משום הטרדה ואובדן זמן יקר מעצם ההתעסקות בו, ואת כותרתו "המפוצצת" אני מוצא מעליבה ופוגענית וסבורני כי אין הוא מבין את משמעותה.
2. לגופו של עניין מדובר בבניית תוספת למרפסות בבניין ל-19 מתוך 22 דיירים, בדיקת הפיקוח על ההנדסה העלתה שבחלק מהמרפסות כולל זו של המתלונן נעשתה הבנייה בסטייה מההיתר, ועל כן נדרשו הדיירים לפעולות שבסופם יצא היתר מתוקן בתאריך 29/07/2013, כשבתאריך 03/12/2013 הונפקה תעודת גמר בהתאם להיתר החדש ובוטל המכתב של בניה בניגוד להיתר מיום 0/10/2012 שעל עצם קיומו הוא מלין.
3. **מכתב בנושא הונפק אליו בתאריך 05/12/2013 קרי חודש ומעלה לאחר שאתם שלחתם אלינו את תלונתו, בירור טלפוני שלכם עמו יכול היה למנוע משלוח את מכתב זה המכפיש את העירייה.**
4. אציין ששאר שכניו שבנו בסטייה מההיתר וקיבלו גם הם מכתב על כך, לא מצאו לנכון להתלונן על "התנכלות" מצד העירייה, אלא דאגו להסדיר את הסטייה.
5. במילון אבן שושן מבוארת המילה "התנכלות" כ- "חיבור תחבולות להרע, חרישת מזימות נגד מישהו או משהו", עיון בגוף התלונה אינו מעלה התנכלות כלשהי, אלא רצון מצדו לביטול המכתב על בניה בניגוד להיתר (אשר בוטל כאמור לעיל עם הנפקת תעודת הגמר).
6. ומה העניין שבו הוא מאזכר במכתביו כולל מכתב זה את דבר "נכותו" וקושר אותה להליך בניית המרפסת?
- אין אני מוצא בכך אלא "משיכת עניים" של כותרת מבישה שאין בה ולא כלום, מלבד הכפשת העירייה בבואה לקיים את לשון החוק.
7. סופו של דבר התלונה היא קנטרנית וטורדנית בדומה לקודמיה.